

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

153125



2









MARIJA

prečista Devica
varhinja vseh treh Redov
svetega Frančiška.

P O T

V

N E B E S A

ali

ŽIVLJENJE UDOV III. REDA

SV. FRANČIŠKA SERAFINSKEGA,

ki med svetom živijo.

(Tretji natis.)

Spisal

O. Nikolaj Meznarič,
franciškan v Mariboru.



Maribor 1888.

Zaloga III. Reda. — Tiskarna sv. Cirila.

153125

153125

Z veseljem dovolim tretji natis
knjižice »Pot v nebesa«.

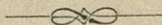
V Mariboru, 5. maja 1888.

Jakob Maksimilijan,
knez in škof Lavantinski.

Bog naj blagoslovi to delo.

V Mariboru, 4. junija 1888.

Generoz,
provincijal.



„Kdor se povikšuje, bo ponižan: kdor
se pa ponižuje, bo povikšan.“

(Mat. 22, 12.)

„Blagor njim, ki so čistega srca: ker oni
bodo Boga gledali.“

(Mat. 5, 8.)

„Velike reči smo obljubili; še večje so
nam obljubljene.“

(Sv. Frančišek.)



1. V
2. O

P 786/1969

Vvod.

Pot v nebese imenoval je sv. Frančišek Seráfinski tretji Red; pot v nebese imenuje se tudi ta knjižica, ki obsega razlago vodila tretjega Reda in pripomočke vodilo spolnovati.

Razdelil sem to knjižico v tri dele, V prvem delu

popisal sem kratko sv. Frančiška Serafinskega življenje, ustanovitev prvega, drugega in tretjega Reda, potrjenje tretjega Reda od glavarjev svete Cerkve, njegovo razširjavo in prečudežen sad te razširjave.

V drugem delu razložil sem vodilo tretjega Reda, kakor je bilo polajšano od sv. Očeta, papeža Leona XIII. dne 30. maja 1883, da vsakdo lahko bere, kako mora v tret-

jem Redu živeti in ktere duhovne dobrote in odpustke dobiva, ako po vodilu živi.

Tretji del pa predstavlja vsakdanje in mašne molitve, molitve pri prejemanju sv. zakramentov in več drugih našemu ljudstvu priljubljenih pobožnost.

O Marija, brez madeža izvirnega greha spočeta Devica! varhinja — sv. oče Frančišek Serafinski! začetnik tretjega Reda, sprosita od Boga

obilnega blagoslova temu slabemu delu!

V Mariboru, praznik sv. Nikolaja in tovarišev mučencev, dne 9. julija 1888.

Pisatelj.

I. D E L.

Življenje sv. Frančiška.

I. Frančišek v mladosti.

Minilo je sedem sto let, kar so bili na svetu žalostni časi za sv. cerkev in krščansko življenje. Na Francoskem je divjala strašna kriva vera, ki je hotela katoliško cerkev in njene nauke popolnoma zatreti; v Laških deželah je bilo vse polno razporov in sovraštva, mesta so bila z mesti v krvavih vojskah; še po vaseh so se merzili in čertili in zavratno morili. Vladarji, zlasti nemški cesarji, so zatirali cerkev, tlačili njene glavarje, škofe in papeže, ter kratili

sv. Očetu posestvo njegove dežele. O tako žalostnih časih se je zaničevala sv. vera, zasmehovalo krščansko življenje in prejemanje sv. zakramentov; zginila je pokorščina krščanska; gospodovale so hude strasti: napuh, lakomnost, nečistost, požrešnost, sploh človeška mesenost. Svet je bil pozabil Boga in svoje duše, pa se navezal na zemeljske dobrote in pogreznil v greh; pekel je imel obilno žetev.

Bog pa se je usmilil zaslepljenih ljudi, ter jim poslal pomoč po dveh svetih možih, Dominiku, ki je z molitvo sv. rožnega venca, kterega ga je Marija Devica sama naučila, zaslepljenim pomagal; in sv. Frančišku Serafinskem, ki si je prizadeval z zgledom spokornosti in tudi s pridigami pokore razuzdano ljudstvo k spoznanju pripeljati in obrniti s širokega pota

hudobij na ozko stezo krščanskega življenja.

Rojen je bil sv. Frančišek Serafinski leta 1182 v Asisu, mestu Umbrije, države papeževe. Njegova, zavoljo pobožnosti in usmiljenosti obče spoštovana mati, žlahno rojena Dominika Pika, rodila ga je v bornem hlevu na slami. Pri sv. krstu dobil je ime „Janez“, kakor je pobožna mati želela. Oče njegov, Peter Bernardon, bil je, kot kupčevavec na Francoskem, ko se mu je sin rodil; pa močno se je razveselil, ko je prišel domu, ter videl novorojenega sinčka. V spomin svojega srečnega popotovanja mu je dal priimek Frančišek, to je Francoz, ktero ime mu je potem ostalo za vselej. Pač ni mislil Peter Bernardon, kako bo to ime, ki si ga je on izmislil, enkrat častila sv. cerkev, kako se bodo ž njim klicali kralji in cesarji.

Dominika Pika je ljubila svojega Frančiška neizrekljivo. Redila ga je sama, in ves trud prenašala s pobožno potrpežljivostjo in sladko gorečo ljubeznijo, kateri ni nič pretežko. Veliko dobrega in plemenitega je imel na sebi Frančišek v prvih letih svojega življenja, pa vse to je imel od svoje blage matere. — O, ko bi vse matere Dominiko posnemale marsiktera bi čez svoje odraščene otroke ne točila toliko solz, kakor jih v resnici preliwa. — Ko je Frančišek nekoliko odrastel, ga je izročila mati pobožnim duhovnikom pri sv. Juriju. Ti so ga podučevali v resnicah sv. vere, pa tudi v človeških vednostih. Ti gospodje so ga tudi potrdili v čednosti, da se je mogel zdržati, ter ni zašel na pot mesenega poželenja, ko se mu je prilizoval svet, ko se mu je smejalo veselje cveteče mladosti.

Pa kmalo mora Frančišek po-božne duhovnike zapustiti, se vr-niti domu in očetu pomagati pri trgovstvu, čemu se je res ves vdal. Ako ravno pa je Peter Bernardon bil terd, sebičen in skop mož, je Frančišek ves drugi; veselje do blaga, do goljufnega denara, skopost, vse to mu je bilo neznano; on je bil, kakor mati, mehkega, usmiljenega srca, darežljiv. Kar je pridobil, je drugim razdelil; posebno ubogi so se mu tako usmilili, da je sklep storil: nobenemu prošnje ne odreči, ki ga bo za-voljo ljubezni božje darú prosil. Vrh usmiljenja je bil Frančišek tudi prijazen, zgovoren, ljubeznjiv in veselega srca; bil je blaga duša.

Zaviden tej blagi duši, sklenil je peklenski sovražnik Frančiška v svojo mrežo vloviti. Frančišek se da nekoliko zaslepiti, ker ljubil je dobro voljo, veselice, muziko

in petje. Svojim prijateljem je plačeval drage gosti, in ko so se zvečer dobro najeli in napili, so se sprehajali v trumah po ulicah mesta Asis-a, ter peli národne pesmi, ukali, razgrajali in razne šale in norčije uganjali. Vendar Frančišek ni bil enak sedajnim dobrovoljcem in ponočnim rogoviležem, katerim je le to dobra volja, če so se celo noč potepali in mesenemu poželenju stregli; sv. Bonaventura pravi: njega vse razveseljevanje ni tako premotilo, da bi bil svoje devištvo zapravil, temuč bil je tudi v veselju zmeren, pa tako sramožljiv, da se je vselej sramoval in ves rudeč v stran obrnil, ako je kdo njegovih tovaršev kaj nespodobnega zinil. O ljubi tretjerednik, draga tretjerednica, ali bodisi kdorkoli! ki to bereš, ali tudi ti, kakor mladi Frančišek v lice zarudiš, ke-dar kaj gnusnega, nečistega slisiš?

Tako je bil Frančišek od vseh spoštovan, od vseh ljubljen, od vseh občudovan; imenovali so ga: cvet mladine. Nek priprost človek, razsvetljen od Boga, mu je pomnožil slavo med rojaki s tem, da je po mestnih ulicah in trgih pridšemu svoj plajš pogrnil, ter rekel: „Ta mladenič bo storil velike reči, zaslužil bo mnogovrstne časti in vsi verni ga bodo spoštovali“. Je pa tudi hrepenel, Frančišek, po časti, in veselilo ga je kar je bilo svetlega, imenitnega in izvrstnega.

II. Frančišek se poboljša.

Posvetno veselje človeka vedno bolj od Boga odvrča, in veliko ljudi je v posvetnem veselju najšlo svoje pogubljenje. Frančišku se gotovo ne bi bilo boljše godilo; pa Bog se ga je usmilil, da bi ga

na tisti pot pripravil, za kterega ga je bil v svoji neskončni modrosti odločil. Leta 1205, v njegovi cve-teči starosti, bil je 23 let star, mu pošlje hudo bolezen, ki ga tako rekoč že na rob življenja spravi. Sv. pismo pa pravi: „Huda bolezen dušo strezni.“ (Sirah, 31. 3.) Fran-čiškov duh začne resnoben priha-jati in vse drugač misliti. Živo spozna nečimernost posvetnega ve-selja, kajti nobena reč, ki ga je zdravega veselila, ga ni bila v stanu v bolezni razveseliti; pa tudi potem ne, ko je zopet ozdravil.

On hrepeni po vse višjem do-brem, kot kar svet dati zamore. Pa kje more on to dobiti, kje je tista sreča, ki bo njegovo prazno srce napolnila?

Ko si misli srečo v vojaštvu najti, sliši enkrat v spanju, da ga nekdo po imenu kliče. Na njegov odgovor: „tukaj sem,“ mu glas veli:

„pojdi z menoj“. Gre in kmalo je v prostorni prelepi sobi, kjer je bilo na steni mnogovrstno borivno orožje razobešeno, vsako z znamenjem sv. križa zaznamovano. Vse se je lesketalo. Frančišek nad toliko bliščobo strmi in vpraša, čigavo je to orožje? In glas mu odgovori: „To orožje, Frančišek, je tvoje in tvojih vojščakov.“ Ko se zbudi, še bolj misli, da v vojski ga čast in sreča čakate, dokler mu zopet v spanju nek glas pove, da prikazen od svetlega orožja, ima duhoven pomen.

Zdaj je bil Frančišek vesel, neka posebna sladkost mu srce obliva, on hodi bolj sam in bolj in bolj ljubi samoto, da bi s tem lažje čez svoj poklic premišljeval. Dan za dnevom se mu bolj pozna, da ga nebeška luč razsvetljuje; on moli, veliko moli, ne le doma in v cerkvi, temuč še celo očitno po

potih. O ko bi vsi krščanski fantje in možje Frančiška posnemali in radi molili ter se odkrili takrat, ko k molitvi zvoni!

Frančišek, zdaj v svojem srcu prerojen, zmote svojega pretečenega življenja bolj živo spoznava in britko objokuje; ob enem pa Boga neprenehoma prosi, naj mu razodene, za kateri stan ga je odločil. Zunaj mesta bila je pod bregom votlina, v katero je večkrat molit hodil. Nekega dne, ko v tej votlini prisrčno in goreče moli, se mu sam križani Jezus prikaže. To ga vsega prevzame srce mu poka božje ljubezni, in trpljenje Jezusa Kristusa se mu tako globoko v spomin vtisne, da ga vselej solze polijejo, kolikorkrat se ga spomni, ali britko martro pogleda. Zdaj spozna, da pot križa je tisti pot, po katerem mora hoditi, da bo kdaj velik, kakor Jezus sam pravi:

„Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj.“
(Mat. 16, 24.)

III. Frančišek romar in berač.

Frančišek nima več druge skrbi, kakor sleči starega človeka, in obleči novega, to je: stare navade popustiti in novih, dobrih se poprijeti. On gre v Rim na božji pot: ljubi in bogato obdaruje reveže in berače. Na grobu sv. Petra goreče moli in se vroče v njegovo mogočno priprošnjo priporoča, ter položi toliko denarja na altar, da vsi romarji na njega gledajo in se nad obilnim darom zavzamejo.

Ko je iz cerkve prišel, se pomeša med berače, razdeli med nje do zadnjega solda svoje denarje, da najpotrebnejšemu celó svojo obleko, on pa se zavije v njegove cunje, ter

ostane cel dan na stopnjicah pred cerkvo in prosi vbogajme tako milo, da mu nobeden dara ne odreče. Zvečer milošnjo beraču izroči, ki je imel njegovo obleko, si z njim tisto zopet zameni in se vesel zopet vrne v Asis.

Frančišek je v Asisu še gorečnejše molil in prejemal svete zakramente, posebno, ker so mu Asiški škof priporočali goreče moliti, da voljo božjo natančneje izvé. Nekega dne Boga v pristrčni molitvi nadleguje, kakor evangeljski prijatelj prijatelja o polnoči, ter prosi, naj mu razodene, kako in v katerem stanu mu zamore najzvestejše služiti? Bog ga usliši. Frančišek namreč zasliši glas, ki mu pravi: „Frančišek! že dolgo me prosiš, naj ti razodenem, kar je moja volja: zaničuj in sovraži vse, kar si do zdaj po mesu ljubil in želel. Ako to storiš, boš skusil, da vse to, kar se ti

je do zdaj prijetno zdelo, se ti bo mrzelo, ti bo grenko; in vse kar se ti je do zdaj mrzelo in se ti gnjusilo, ti bo sladko in prijetno.

Vesel tega glasa božjega, zasede konja in dirja po Asiški planjavi in prijezdi do trume beračev, pri katerih s konjem obstoji. Ko vidi gobavega med njimi, premaga svoj gnjus nad njim, skoči s konja, mu podeli bogati dar in ga še poljubi. Ko pa konja zopet zasede, je gobavi zginil, iz česar je spoznal, da ta gobavi ni nikdo drugi bil, kakor Jezus Kristus sam, ki se je večkrat svojim svetnikom na zemlji v takovi podobi prikazal. Od zdaj se mu gobavi več ne studijo, temuč še išče jih, in kderkoli za nje zvé, jih obiskuje, tolaži, jim streže in milošnjo nosi. Zavoljo tolikega usmiljenja so ga vsi občudovali, ljubili in iz hvaležnosti svojega očeta in dobrotnika imenovali. — Obiskuj tudi ti sin,

hčer svetega Frančiška, bolnike in postreži jim, ker to je telesno delo usmiljenja in krščanke ljubezni, katero ti bode Bog v večnosti drago poplačal.

Frančišek je imel zdaj velike skušnjave. Prejšno bolj posvetno življenje, lepa obleka, dobre pojedine, visoke misli, vse mu je vedno bilo pred očmi in mu je zbuvalo spomine in poželenje. Pa Frančišek se ni dal omajati; natančno je zatiral vse hude želje, goreče je molil in prosil pomoči od Boga, ki ga je pa tudi obilno tolažil in krepčal.

Nekega dne pride do stare cerkve sv. Damijana, stopi noter, se vrže pred podobo križanega Jezusa na tla ter moli trikrat tako le: „Veliki Bog, polni veličastva, in ti moj Gospod Jezus Kristus, prosim te, razsvetli me in razpodi teme mojega duha; podeli mi čisto vero, trdno upanje in popolno ljubezen. Stori, o moj

Bog, da te spoznam tako dobro, da bom v vseh rečeh delal le po tvojem navdihnjenju in kakor je primerno tvoji sveti volji.“ Zdaj zasliši trikrat glas: „Frančišek, pojdi popravi mojo hišo, ki se vsa podira.“ On misli, da mora cerkev sv. Damijana popraviti in zato prosi milošnje, gre domu, vzame sukna, ga proda, še svojega konja, da bi le cerkev popravil, ki je bila že stara. Njegov oče se nad tem jezi in ga hoče oestro kaznovati. Frančišek pa zbeži v neki samotni brlog, kder je zopet goreče molil, in se bitko jokal. Čez en mesec se vrne v Asis nazaj, pa vpadenega bledega obličja, raztrgan, le za silo pokrit. Njegovi rojaki so ga zasmehovali in ga norca imenovali, on pa vse voljno prenaša. Oče Bernardon ga krega, tepe, naposled ga zapre v neko temno kambrico, misleč da se bo tam zopet spremenil, in postal kakor poprej. Ali Frančišek se ne

da omajati; on molči, on trpi in se tolaži z besedami Jezusovimi: „Blagor tistim, ki preganjanje trpijo za voljo pravice, ker njih je nebeško kraljestvo.“ Mati ga je na tihem izpustila, kar očeta razkači; pa Frančišek stopi brez straha pred njega in mu reče, da z veseljem trpi za Jezusa. Oče zdaj tirja denar, ki ga je Frančišek dobil za sukno in konja; toži ga pri mestni gosposki in ker ga ta ni obsodila, se obrne do škofa, kateri hitro po njega pošlje. Škof Frančišku ljubeznjivo takole govori: „Vaš oče so silno hudi na vas; ako hočete Bogu služiti, vrnite očetu denar, ki ga imate; znabiti je po krivici dobljen. Bog neče, da bi cerkvi na korist obračali to, kar more potolažiti srd očeta vašega. Sin moj, zaupajte v Boga, slobodno delajte, ne bojte se ničesar; on bo pomočnik vaš, ter vam bo dal za korist svoje cerkve vse kar je po-

trebno.“ Osrčen in poln božje ljubezni reče Frančišek: „Gospod, jaz jim bom povrnil, kar je njih, tudi obleko.“ Na to se sleče, položi vse pred škofa in reče: „Poslušajte vsi in zapomnite si dobro: do zdaj sem imenoval Petra Bernardona svojega očeta; ker sem pa sklenil Bogu služiti, mu dam ne le samo ves denar, ki sem ga za sukno in konja dobil, temuč tudi vso obleko, ki jo od nje-ga imam, nazaj, in od zdaj ne bom več rekel: Oče Peter Bernardoni, temuč klical bom s polnim zaupanjem: Oče naš, ki si v nebesih.“

Vsi pričujoči so do solz ginjeni: škof pa velijo mu kako obleko prinesiti. Strežaj prinese debel plajš, ki ga Frančišek hvaležno vzame, se ž njim ogrne, pozneje si ga je v meniško obleko sešil, se poda, kot revež, v samoto blizo cerkve svetega Damijana; tam se posti, biča, premišljuje in moli goreče.



„Mene pa Bog varuj, da bi se z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa, po katerem je meni svet križan in jaz svetu“.

(Gal. 6, 14.)

IV. Frančišek popravi tri cerkve,

se zaroči s sv. vboštvom in
vstanovi I. Red.

Frančišek ni bil pozabil povelja Gospodovega, da naj popravi hišo njegovo. Prepričan pa je bil, da je hiša božja, ki jo ima popraviti, tista cerkvice svetega Damijana, kjer je bil prejel to povelje; v resnici je bila namreč potrebna poprave. Ko je v Gubiju stregel gobavim, mu je ta misel šla vedno po glavi, dokler je šel, da jo v djanju izpelje. Kakor nekdanj preroki v mesta Judovska, tako je prišel v Asis, svoje rojstno mesto, ter je po ulicah oznanoval veličastvo božje in potrebo tiste cerkvice. „Kdor mi da en kamen“, tako je klical priprosto „ta bo imel eno plačilo; kdor mi da dva, ta bo imel dve; kdor mi da tri, ta bo imel tri.“ Mnogi so mislili, da nori, ter so ga zaničevali in posmehovali se mu;

drugi pa so bili ginjeni do solz, ko so videli, kako je naglo zapustil ničémernost tega sveta ter se tako rekoč vpijanil z ljubeznijo božjo. Frančišek je premagal vso sramoto, ki mu jo je delalo zaničevanje ter se je trudil neprenehoma pri popravljanju tiste cerkve. Sam je nosil kamenje in kar je bilo treba za zidanje ter stregel kakor najmanjši delavec. Popravil je potem tudi še dve drugi cerkvi, staro cerkev svetega Petra zunaj Asisa in malo kapelico imenovano porcijunkula, kjer so angelji peli ob njegovem rojstvu. Vse to je storil najprej, da bi zadostil svoji pobožnosti do presvete device Matere božje in do svetega Petra prvaka aposteljnov in da se je zatajeval in pri svetem delu opraviti dal svojim rokam; ali že je tudi slutil, da bodo te cerkve enkrat zibel velike družine ter častita svetišča v sveti katoliški Cerkvi; delal

je s tistim tihim veseljem, kakor ptiček, ki v samoti pripravlja gnjezdice svojim mladim. „Pomagajte mi“, tako je klical delavcem pri svetem Damijanu, „zakaj tukaj bo enkrat samostan ubogih žen, ki bodo jako sveto živele in častile očeta nebeškega po vsi sveti Cerkvi“. V resnici so bile te tri iz kamnja zidane cerkve podoba treh duhovnih poslopij treh redov, ki jih je imel vstanoviti sv. Frančišek. — Duhovnik pri svetem Damijanu je imel usmiljenje s pobožnim delavcem ter mu je pripravil svoje večerje, ko je minil dan trudnega dela, in Frančišek je mili dar nekoliko dni hvaležen sprejemal. Ali kmalu je začel premišljevati to reč ter je rekel sam pri sebi; „Ali boš pač povsod dobil duhovnika, ki ti bo toliko dobrot izkazoval? Tako ni ubogo življenje, katero si imel izvoliti, temuč s skledico moraš hoditi od vrat do vrat

ter nabirati, kar ti usmiljena ljubezen da. Tako moraš živeti iz ljubezni do tistega, ki je ubog rojen, ubog živel, ki je bil nag na križ pribit ter tudi po smrti v tuji grob položen.“ In drugi dan je že bral svojo hrano ter sedel na cesto, da je pojedel, kar si je izprosil; počutki in roke so se proč obrnile od tiste gnjusne zmesi; ali berž je začutil notranje osrčevanje in ojačenje, katero mu je poslal oče ubogih. Dobrotljivemu gospodu od svetega Damijana pa je rekel: „Nikakor ne skrbite več za mojo hrano; jaz sem dobil prav izvrstnega hišnika in kuharja, ki mi zna kaj okusno napravljati jedi.“

Peter Bernardon je bil med tem neznansko razkačen, ko je videl, kako v ravno tistem mestu, kjer je on bogat in češčen mogel živeti, sin njegov kakor berač okoli hodi; zato ga je zmerjal in preklinjal, kjer ga je srečal. To sovraštvo

svojega očeta je Frančišek britko čutil, in v tej globoki žalosti je poiskal nekega celo ubozega in siromaškega človeka, ki je živel od beraštva, kakor on, ter mu je rekel: „Ti si moj oče, pojdi z menoj, bova delila svojo miloščino. In če vidiš, da me moj oče Bernardon preklinja, ti bom rekel: blagoslovi me, oče moj! in ti me boš na to blagoslovil.“ Tako se je tudi zgodilo.

Potem je rekel s ponižno radostjo Bernardonu: „Ali ne verjamete, da mi more Bog dati drugega očeta, ki prejeman od njega blagoslov za vaše preklinjevanje? — Ko je nekega dne v neki cerkvi molil ter se v svoji puščavniški halji tresel od mraza, pravi edini njegov mlajši brat, Angel po imenu, nekemu prijatelju: „Pojdi, pojdi k Frančišku, pa mu reci, naj ti proda za en penez pôta.“ Frančišek odgovori na to,

prevzet od nebeške radosti: „Ta pôť bom jaz Bogu drago prodal.“

Tako je v največem pomanjkanju in ponižanju in trdem telesnem delu preživel leta 1206 in 1207. Naslednje leto, ko je bil enkrat v cerkvi svete Marije Angeljske pri maši, so ga na čudežno poseben način pretresle v globočini srca besede svetega evangelija: „Vi nimate ni zlata, ni srebra, ni denarja ko last imeti v svojih opašnjakih; tudi torbe ne na poti, niti dveh sukenj, niti črevljev, niti palice.“ Zdelo se mu je, kakor bi s tem evangelijsko vboštvo v popolni svetlobi svojega bogastva in svoje lepote stopilo pred oči duha njegovega. „To je, česar iščem“, tako je zaklical, „to je, kar iz celega srca želim“, in v tem trenutku je vrgel od sebe mošnjo, palico in črevlje, oblekel je ostro oblačilo pepelnate barve, prepasal se s štrikom ter začel pridi-

gati pokoro svojim someščanom. Tisti dan, leta 1208, je bil vstanovljen Red manjših bratov. Ta nešteta frančiškanska družina, po kateri se je prenovila podoba Cerkve in sveta, se je porodila iz prisrčnega združenja Frančiškovega s svetim vboštvom. Bog je blagoslovil ta zakon. „Pojdite, rastite in množite se!“ Tako je djal, in ta rodovitna beseda se je izpolnila prečudovito.

Kmalu je privabila sladka dišava čednosti svetega Frančiška nekoliko učencev, ki so s vso ljubeznijo začeli pokoro delati. Bogat in spoštovan Asiščan, Bernard iz Kvintavale, se je hotel prepričati, ali se je Frančišek iz prave pobožnosti odpovedal posvetnemu blagu ali pa iz nekake muhaste duhovne pritličnosti. Povabil ga je torej k večerji ter sta šla potem spat, kakor je bila tedaj navada tudi pri bogatih in

gosposkih ljudeh, oba v eno izbo. Bernard je smrčal, kakor bi bil že zaspal, ali v resnici je opaževal Frančiška, ki je kleče, z rokami v podobi križa raztegnjenimi vroče solze prelivaje vedno ponavljal besede: „Moj Bog in moje vse!“ — „To je v resnici mož božji“, tako je rekel Bernard sam pri sebi ter si očita lenobo svojo v vaji svetih čednosti in ljubezen do minljivega blaga. Že čez nekaj dni je milost božja dovršila čudeže v njegovi duši ter je vprašal Frančiška: „Ako je služabnik od svojega gospoda prejel zaklad, pa ga več ne potrebuje, kaj naj stori ž njim? — „Vrne naj ga gospodu“, odgovori Frančišek. „Torej“, pravi Bernard, „bodem vrnil gospodu posvetno blago, katero mi je podaril.“ Na to pravi oni: „Kar me vprašate, je resna reč. Pojdiva v cerkev k maši ter moliva; potem nama bo sveti Duh

pač pokazal, po kateri poti imama hoditi.“ Tako storita. Med potoma pa se jima pridruži še eden, Peter Katani, korar Asiške velike cerkve, in tako gredo vsi trije k maši k sv. Nikolaju. Tukaj ostanejo v molitvi do devete ure, kakor so se bili zmenili. Nato prosijo mašnika po navadi tistega časa, da bi v pričo njih trikrat odprl evangelijske bukve. Duhovnik jim stori to, ter, ko prvič odpre bukve, najde te besede: „Ako hočeš biti popolnoma, pojdi, prodaj vse, kar imaš, pa daj ubogim.“ Ko vdrugič odpre bukve, najde te besede: „Ne nosite na poti nič seboj“ in ravno tako tretjič: „Ako hoče kdo moj biti, naj zataji samega sebe, vzame svoj križ in naj hodi za menoj.“ „Glejta“, pravi zdaj Frančišek k spremljevalcema, „to je vodilo, ki se ga imamo držati; to je volja božja. Pojdita in storita, kar sta slišala.“ — In moža sta šla, prodala,

kar sta imela, ter ubogim razdelila denar. Nato ju je oblekel Frančišek v vbožno obleko podobno svoji, in potem sta šla ž njim prebivat v neko zapuščeno kočico pri cesti, ki pelje iz Folinja v Perudžo, na planjavi, ki se je imenovala po mnogih zavijačah potočiča, ki teče po nji Rivo torto, to je krivi potok. Tako se začenja I. Red svetega Frančiška z Bernardom iz Kvintavala in Petrom Katanijem, ktera sta oba dosegla veliko svetost, ki jo je Bog potrdil z mnogimi čudeži.

Čez malo časa pridružil se je totim svetim možem neki drugi Asiščan, Egidij imenovan, in šli so na delo, za zveličanje ljudi. Bernard in Peter sta šla na Rimsko, Frančišek in Egidij pa v Marko Jakinsko, da bi tam učili ljudstvo in ga spodbujevali z dobrimi zgledi. Ako so jim manjkale najpotrebniše reči, ali jih je kdo razžalil ali gerdo ravnal ž

njimi, veselili so se tega, duša pa jim je ukala v nebeškem veselju.

Vedno več učencev pridobival je Frančišek. Stanovali so v mali hišici, komej da so vedili kje je kterega prostor. Molili so, opravljali dela pokore in podučevali ljudstvo z besedo in z lepimi zgledi in niso se bali ne težav, ne zaničevanja. Frančišek jih je tolažil; rekoč: „Potrpežljivi bodite v britkosti, goreči v molitvi, pogumni pri delu, pa bo vaše plačilo kraljestvo božje, ki je večno“.

Kar so izprosili vbogajme, so delili z ubogimi. Kjer so našli cerkev, so se vrgli na tla in molili, kakor jih je učil sv. Frančišek; rekoč: „Molimo te, o Gospod, Jezus Kristus! tukaj in po vseh cerkvah, ki so na zemlji in blagoslovljamo te, ker si odrešil svet skoz svoj sveti križ.“

Frančišek je spisal vodilo v 23. poglavjih, ki je obsegalo poleg navadnih treh obljub popolno odpoved vsaktere lastnine in dolžnost le od miloščine živeti. Potem je nekega dne rekel bratom svojim: „Vidim bratje, da hoče Gospod v svoji dobroti pomnožiti in razširiti našo družbo. Pojdimo torej k materi svoji, sveti cerkvi rimski, ter povejmo papežu, kaj je Bog po našem trudu milostno poklical v življenje, da bomo svoja dela nadaljevali po njegovi volji in pod njegovim poveljem.“

Grejo tedaj v Rim k papežu Inocenciju III. in ga prosijo za potrjenje vodila, katerega so tudi ustmeno dobili, čeravno so nekteri kardinali menili, da bo pretežko v takem vboštvu, brez lastnine živeti. Papež pa vidi v sanjah kako Frančišek cerkev sv. Joaneza v Lateranu podpira, ko je se htela podreti, ter z veseljem potrdi vodilo.

Kmalu na to je benediktinski opat montesubazijski, po želji škofa asiškega Frančišku in njegovi duhovni familiji podaril cerkvico svete Marije Angeljske, ali porcijunkulo. Sv. Frančišek je čutil veličastni namen te male kapelice ter je zaklical vesel: „Le-to le je sveti kraj, kjer bi imeli bolj angelji prebivati, kakor ljudje; ta kraj bo večni spominek dobrote božje do nas.“

Zdaj se je mogla uboga družina Frančiškova brez skrbi oddehniti: imela je prostor na solncu. Močen po potrjenju papeževem se ni bal Frančišek ničesar več na svetu. Letal je po vseh mestih, trgih in vaseh ter klical vsem povsod: „O vi, ki želite ta biser edini, evangeljski, pridite, združite se z nami, da bomo tržili z nebesei. Prodajte, kar imate in dajte ubogim, pa pridite k meni oproščeni vseh skrbi. Pridite, delajmo pokoro! pridite, hvalimo Boga

in služimo mu v priprostosti in vboštvu!“ — In vsak večer se je vračal, obdan od svojih novih duhovnih pridobitev ko zmagovavec k sveti Mariji Angeljski. Število teh učencev svetega vboštva se je množilo čudovito. Brat Rufin se je svetil z lepimi čednostmi kakor svitla mavrica v oblakih, kakor rdeča roža vrtnica zavoljo svoje goreče ljubezni in kakor bela lilija zavoljo svoje čistosti je razširjeval sladko dišavo v Cerkvi božji. Brat Leon je bil spovednik Frančiškov in najprisrčnejši prijatelj njegov; „ovčica božja“ mu je ljubeznjivo rekel sveti oče; podoben je bil nekako svetemu Janezu evangelistu, ljubljencu Jezusovemu. Čudež ponižnosti je bil brat Masej Marinjanski in ravno tako priprosti brat Juniper, ki ga je imenovala sveta Klara „igračico Kristusovo.“

Tako je bil sveti Frančišek v

enem letu že obilo udanih učencev si pridružil, in kmalu je spoznal, kako potrebno je z enakimi pomočki tudi med ženskim svetom načeti podobno prenovljenje.

V. Frančišek vstanovi II. Red.

S v. K l a r a.

Ne več ko tri leta po vstanovitvi prvega je vstanovil sveti Frančišek drugi Red, to je namreč red ubogih gospá ali žen.

V Asisu je živel tisti čas bogat in plemenit gospod, Favoron Šifi po imenu, ki je imel na Subazijski gori grad imenovan Erdeča peč (Sassorosso). Njegova žena je bila Ortolona, kakor se hoče, iz stare plemenite rodovine Fjumi. Ta pobožna gospa je porodila hčerko, ki ji je dala ime Klara. Klara je rastla v blagoslovih milosti božje

ter se vadila posebno v pobožnosti in usmiljenju do ubogih; v obrambo čistosti svoje pa je nosila pod dragimi oblačili spokorno obleko.

Tedaj je slovelo ime Frančiškovo, ki je ravno kot nov človek z novimi čednostmi oživiljal na svetu pozabljeno življenje krščanske popolnosti. Klara ga je želela videti in slišati. Frančišek od svoje strani razsvitljen od Očeta luči nebeške je ravno tako želel videti jo, ter govoriti ž njo. V resnici sta se s vso zavaro- vanostjo in svetostjo začela obiskovati med seboj, Klara spremljana vedno od neke sorodnice, Bone Gvelfúčo, pametne, in zanesljive ženske.

In ni bilo dolgo, pa je mož božji genil srce plemenite device, da je sklenila slovo dati svetu ter se popolnoma darovati Bogu. Na cvetno nedeljo, tako je bilo odločeno, je zapustila Klara posvetno življenje.

Opravljena v najdražja oblačila je šla po naročilu Frančiškovem v cerkev, kjer so po laški šegi vse gospe iz škofovih rok prejemale blagoslovljene palme. Ali Klara je ostala v deviški sramožljivosti na svojem mestu na kolenih in škof sam je stopil iz stopnic altarnih, šel k njej ter ji palmo dal v roke. Na to je zapustila še vedno dragoceno opravljena hišo očetovo, šla je skozi skrivna vratca ter v poštemem tovarštvu prišla k sv. Mariji Angeljski. Frančišek in bratje, ki so ravno peli ponočne duhovne ure, so z gorečimi svečami v rokah slovesno sprejeli to modro devico, ki je iskala ženina in odrešenika svojega Jezusa Kristusa s svetilnico, ljubezni olja polno. Klara odloži posvetno lepoticje, ki se je razdelilo ubogim in v znamenje, da se odpove vsi nečimernosti tega sveta, ji Frančišek odstriže lase ter jo obleče v oblačilo pokore. To se

je zgodilo v cerkvi pred altarjem neomadežane device Marije.

Tako se je plemenita gospodična v osemnajstem letu svoje starosti, to je v najlepšem cvetu svojega življenja posvetila božjemu ženinu. Frančišek jo je peljal še tisto noč v samostan svetega Pavla pri Bastiji kjer so bile takrat nune benediktinske, naj tam stanuje, dokler Bog kako drugači preskrbi.

Ko so zjutraj to sorodniki izvedeli, kaj se je zgodilo, so se razjezili nad Klaro in tem, kar je storila. Gredo toraj v samostan k svetemu Pavlu ter jo izkušajo najprej z lepimi besedami pregovoriti, da bi domu šla, ali ko so videli, da tako nič ne opravijo, jo hočejo s silo odpeljati od tam. Tedaj Klara razkrije glavo, da bi videli, kako ima lase ostrižene, in prijemši se altarja zagotavlja, da je nobena stvar na svetu ne odtrga od Jezusa Kristusa.

Sorodniki so jo na to pustili v miru, ker Bog ni dovolil, da bi se bila ločila od njega.

Kmalu potem je prepeljal sveti oče Klaro bliže Asisa v samostan svetega Angela v Pancu, kjer so bile tudi benediktinke. Tukaj je sprejela od Boga to milost, da je za njo prišla sestra njena mlajša, Neža, šestnajst dni potem, ko se je bila Bogu posvetila. Ko so to izvedeli sorodniki, so se razsrdili bolj ko kdaj prej in tedaj jih je teklo dvajset v samostan, ter so Nežo odnesli na rokah. Eden izmed njih pa se je v silni jezi spozabil tako daleč, da jo je vlekel za lase ter s pestmi bil in z nogami suval. Neža ni mogla storiti nič drugega kakor vpila je: „Ah sestra ljuba, pomagaj mi, ne pusti, da bi me vgrabili Jezusu.“ Klara moli za njo, in ne zastonj. Neža je bila naenkrat tako težka, da je ni bilo moč privzdigniti

od tal, dasiravno so poklicali na pomoč z njiv, ki so tam blizo bile, krepkih ljudi. Ti so zato povelečevali čudež s šaljivimi besedami: „Ni čudo“, so djali, „ki je tako težka, svinec je jela celo noč.“ Monald, stric njen, je zato tako zdivjal, da bi jo bil vbil, da mu ni Bog zadržal roke s silno bolečino, ki jo je moral trpeti dolgo časa. Klara priteče na pomoč in ko je odpravila z veliko težavo sorodnike, pelje sestrico na pol mrtvo nazaj v samostan. Frančišek ji je nato slobodno mogel ostriči lase ter posvetiti Gospodu tudi njo. Obe pelje naposled v neko hišo poleg svetega Damijana, kjer je bil od križanega dobil povelje, da naj popravi cerkev, ki se podira.

Kmalu so storile po njegovem zgledu mnoge druge gospodične in pri svetem Damijanu se je ustanovil ženski samostan, ki mu je Frančišek Klaro postavil za opatico

in mater. Primoral jo je k temu s pokorščino, dasiravno je bilo težko ponižni devici tako čast in oblast prevzeti. Tako se je izpolnilo prerokovanje Frančiškovo, ki je vabil ljudstvo, da naj mu pomaga popravljati tisto cerkev, ker bode tam stal samostan žen, ki bodo s svojim slovesom in življenjem v vesoljni Cerkvi slávile in častile Očeta nebeškega.

Za Klaro in Nežo je prišla tudi najmlajša sestra Beatrica in na posled celo mati Ortolona sama. Kmalu so začeli bratje tudi drugod po Italiji in zunaj Italije odpirati samostane za uboge gospe, zlasti s pomočjo Kardinala Hugolina, prijatelja Frančiškovega.

Kardinal Hugolin je po svetu papaževem sam prevzel vlado drugega Reda Frančiškovega, odločivši vesoljnega oglednika, ki naj bi skrbel za njega po njegovih naroč-

bah. To je bil najprej neki redovnik cistercijskega reda, Ambrož po imenu. Po njegovi smrti pa je izvolil brata Filipa Longa, enega iz med prvih tovaršev Frančiškovich, z dovoljenjem, da sme oddati skrb za posamezne samostane drugim bratom.

Vodilo so dobile sestre od svetega Frančiška še le čez dvanajst let. Do tedaj so se držale vodila svetega Benedikta in nekaterih določeb, ki jim jih je bil dal kardinal Hugolin.

Klara s svojim samostanom, je ostala zmirom pod vlado in skrbjo Frančiškovo, kateri se je bil na prigovarjanje kardinala Hugolina k temu zavezal ustno in pozneje tudi pismeno. Napredovala je od dne do dne v evangeljski popolnosti, h kateri jo je bil poklical Gospod, da bi postala v resnici luč, ki bi razsvitljevala senčnati svet ter zla-

sti ženski spol speljavala na pravi pot svetih čednosti. Vedno pa je hrepenela po marterniški smrti in gotovo bi je bila šla iskat med Saracene, mohamedance, ako je ne bi bil zadržal njen spovednik!

Ali Saraceni so jo zato sami prišli obiskat. Cesar Friderik II. je bil namreč mnoge trume saracenske pripeljal na Laško, da bi mu služile zoper papeža; te so se razkropile po dolini spoletanski ter so bile že namenjene naskočiti samostan pri sv. Damijanu. Klara je tedaj bolna ležala na postelji; sestre so jokale. Klara ne obupa; nesti se da v cerkev, kjer vzame pukšico, kjer je bilo sveto rešno telo, in na to k vratam samostanskim. Tamkaj je tako govorila Kristusu, pričujočemu v presvetem zakramentu: „Ne daj, Gospod, zverinam v plen duš, ki tebe spoznavajo, in vari svoje služabnice, ki si jih s svojo drago krvjo

odrešil“. Ta trenutek se je godil očiten čudež. Divjakom saracenskim se je predrznost spremenila v strah, popadali so z zidov, kamor so bili že priplezali, ter vdrli vsi v beg. Ali kmalu so se vrnili v mesto, da bi je oropali. Klara s sestrami svojimi si je potresla glavo s pepelom, ter je molila, da bi ji Bog rešil domovino, in res, zjutraj 22. rožnega cveta se je vzdignila silna nevihta, ki je podrla roparski vojaščini šotore, in mesto je bilo rešeno.

Nepretrgana molitev in premišljevanje je povzdignilo Klaro do gledanja Božjega, kolikor je mogoče v tem žiljenju. Med molitvijo je navadno sladke solze prelivala. Zategadelj jo je nekđaj satan izkušal, naj ne joka toliko, da ne oslepi; ona pa je modro odgovorila: „Kdor Boga vidi, ni slep.“

Ponižnost in vboštvo, to ji je delalo po zgledu svetega serafin-

skega očeta največje veselje. Ker je bila opatica, k čemur jo je zavezal sv. Frančišek pod pokorščino, je imela najlepšo priliko, da se je vadila v najnižjih in najtrudniših službah samostanskih.

Enkrat je noge vmivala neki sestri, ki je prišla z bernje ter ji je htela poljubiti nogo, ko jo je bila ravno vmila: ali tista sestra jo potegne iz ponižnosti nazaj z vso silo ter dregne po nesreči Klaro v obraz; Klara pa ko ljubeznjiva mati, se nič ne vjezi zato, tem č vnovič prime noge ter jo poljubi s sveto ljubeznijo.

Kar se tiče vboštva, ni le vse svoje imetje razdelila ubogim; želela je tudi, da bi z naslovom vboštva bil zaznamovan njen red, ter je za to prosila samega papeža Inocencija III. Papež se je veselil tolike gorečnosti ter ji je pisal z lastno roko pismo, kjer ji je podelil pra-

vico vboštva, katerega do tedaj še nikdar nihče ni prosil svetega sedeža.

Ali Klara ni bila zadovoljna, dokler ni dobila za se in za sestre vodila podobnega vodilu prvega reda. Sveti Frančišek in kardinal Hugolin, da vstrežeta pobožnemu hrepenenju nje in sester njenih, sestavita naposled leta 1224 vodilo, ki je bilo bistveno tisto, kakor za prvi red, prenarejeno kolikor se je zdelo primerno za ženski spol. Ko je Kardinal Hugolin potem postal papež pod imenom Gregor IX., je prišel pogledat v samostan k svetemu Damijanu ter je ponudil Klari, naj sprejme stanovitno posestvo in dohodke, da vzdrži sestre, in da jo hoče oprostiti obljube glede vboštva. Ali ona mu je odgovorila: „Ne, sveti Oče, ne odvezujte me od posnemanja Kristusovega, odvežite me rajši od grehov, ki sem jih storila.“

V resnici se je zmirom trdno držala svetega vboštva, kar ji je Bog poplačal tudi že na tem svetu. Nekdaj je bila velika lakota, in v samostanu je bil, ko je bilo čas jesti, en sam hlebec kruha. Klara pokliče delivko ter veli hlebec čez pol prerezati in polovico poslati bratom, drugo pa doma ohraniti za sestre.

Iz tega pol hlebca veli petdeset koscev narediti, kolikor je sester prihajalo k mizi, ter jih položiti na mizo. Pobožna hči odgovori, da bi bilo treba prav Kristusovega čudeža, da bi se tako majhin kos kruha na toliko delov razdelil, ali Klara pravi: „Le pojdi, hčerka moja, stori, kar sem ti rekla, in zaupanje imej.“ Hči povelje materno izpolni, mati h Kristusu povzdiguje zdihljeje za hčeri svoje. Tisti mali kos med tem raste delivki v rokah in vsaka sestra, kar

jih je bilo pri mizi, je dobila obilen delek.

Ko neki drugikrat ni bilo olja niti toliko, da bi bilo za zabelo bolnicam, vzame Klara posodo in ponizna, kakor je bila, jo vmije ter postavi na stran, da bi jo našel pripravljeno, kadar bi prišel brat, ki je hodil za sestre na biro. V resnici se pošlje po njega in on hitro priteče, da bi brž pomoč prinesel v tolikem pomanjkanju. Ali Bog je naredil, ko je molila sveta Klara, da je našel brat posodo polno olja; zato je mrmral sam pri sebi: „Te ženske me imajo za norca, ker so me poklicale; saj je posoda polna.“

Tolika je bila čudodelna moč svete Klare, da je sveti Frančišek dostikrat k njej poslal take, ki so potrebovali prav posebne pomoči, in v resnici so dosegli, kar so želeli.

Ko je Klara še živela, se je nje red čudovito razširil. Mnoge pleme-

nite gospodične, ki so jih snubili vojvodi, kralji in cesarji, so se po njenem zgledu odpovedale svetu, in so jo posnemale, kolikor je bilo njim mogoče. S samostani so se olepšala mesta, pa tudi majhini kraji po deželi in hribi so se ovenčali s takimi posvečenimi hišami. Čistosti slava se je povzdignila na svetu, devištvo je stalo v najlepšem cvetju.

Ali prišel je čas, ko je imela iti služabnica Najvikšega k nebeški ženitnini. O tej priliki je prišel k njej papež Inocencij IV., naslednik Gregorja IX. Poda ji roko, da bi jo poljubila; ali ona je htela na vsak način poljubiti nogo in moralo se ji je vstreči. Ponižno je prosila in prejela od samega papeža vesoljno odvezo in najobilniši blagoslov. Ravno tisti dan je bila prejela poslednjo popotnico iz rok ministra provincijalnega; zato je rekla sestram z rokami v zahvalo sklenje-

nimi in solznimi očmi proti nebu povzdignjenimi: „Hvalite Gospoda, moje hčere, ker mi je danes blagovolil Kristus izkazati toliko dobroto, da bi nebo in zemlja ne bila zadosti, mi jo nadomestiti. Danes sem prejela Najvišjega samega in videla sem Njegovega namestnika.“

Brat Rinald, ki ji je na strani stal v poslednjih trenutkih ter je poznal nje trpljenje v toliko boleznih, jo je hotel opominjati k potrpežljivosti; ali ona je odgovorila naravnost: „Brat preljubi, kar sem spoznala milost Gospoda svojega Jezusa Kristusa po služabniku njegovem Frančišku, ni mi bilo zoperno nobeno trpljenje, nobena pokora težka, nobena bolezen britka.“

Po zgledu svetega Frančiška je htela tudi ona narediti oporoko, da priporoči hčeram sveto vboštvo, medsebojno ljubezen, mir in spravo in vse druge čednosti.

Naposled sta se ji prikazala Jezus Kristus in presveta Devica in potem se je preselila s tega sveta v nebesa o polnoči med 11. in 12. dnem meseca velikega srpana 1253. Dosegla je bila šestdeseto leto življenja, štirideseto redovništva svojega. Papež s kardinali in vsem dvorom se je vrnil k svetemu Damjanu; tam je našel brate, ki so peli na koru bilje za mrtvo. Že je hotel vkazati, naj ne pojejo bilj, temuč slovesne cerkvene molitve kakor o praznikih svetih devic; le kardinali so ga zadržali, ker so ga prosili, naj se ne prenagli pri tako važni zadevi. Ostali pa so pri mrtvaških opravilih in kardinal Ostijski je naposled govoril krasno pridigo, primerno tako posebni priliki.

Ravno ta kardinal Ostijski, ki je bil kmalu potem papež Aleksander IV., naslednik Inocencija IV., je dal preiskati čudeže, ki jih je

tako obilo storila sestra Klara, in čez dve leti po smrti njeni, 1255, jo je v Ananji postavil v zapisnik svetih devic, ter vkažal, da naj se v vesoljni katoliški Cerkvi obhaja god njen. V ta namen je papež sam zložil cerkvene molitve in pesmi.

Ko se je pozneje na stroške rimskega sedeža dovršilo že od papeža Gregorja IX. začeto zidanje samostana in velikega tempeljna poleg cerkve svetega Jurija notri v mestu asiškem, je dal papež Aleksander IV. 2. vinotoka 1260 v slovesni procesiji telo svete Klare iz stare cerkve svetega Jurija, kamor se je bilo v prvo položilo, tam prenesti, in iz hiše poleg cerkve svetega Damijana zunaj mesta so se tudi sestre spremile v novo stanovanje k cerkvi, ki se od tedaj imenuje svete Klare.

Nune drugega reda sv. Frančiška, ki so se imenovalle od konca uboge gospe, ali damijanite ali mi-

norise, so se potem začele imenovati klarise in papež Evgenij IV. je celo zapovedal, da se imajo vse nune, ki se držijo kterega koli potrjenega vodila drugega reda, imenovati sestre svete Klare ali Klarise.

Drugi red frančiškanski, ta visoko ograjen vrt, je prinesel mnogo nebeškega cvetja in sadja. Klara, Neža, Koleta, Katarina Bolonjska in Veronika Julijanova so poglavitne petere device tega reda, ki so zaslužile, da jih je sveta Cerkev svetnicam prištela. Dvanajst drugih je za zveličane spoznala in očitno jih častiti dovolila; brez števila pa jih je še, ki so umrle v sluhu svetosti ter od pobožnega ljudstva prejele priimek blažene ali zveličane, kakor tudi služabnic božjih, ki se jim po pravici daje naslov častitljive. Celo brez takih ni, ki so si k liliji devištva pridobile mučeniško palmo. Luč svete Klare je v resnici

osvetila cel svet in na tej gorki in jasni luči so užgale in še užigajo hčere njene ljubezni plamen v svojih in v vernega ljudstva srcih.

VI. Frančišek pridigar.

Ko je Frančišek že dva reda vstanovil in je imel v I. redu veliko možev po božji volji, bogaboječih in učenih, je mislil, kakovo naj bo njegovo prihodno življenje. Misli si sam pri sebi: Slab, priprost, ne- učen sem, in imam od Boga večí dar za molitev, kakor za pridigovanje. Z molitvijo se pri Bogu veliko zá- služi, molitev čisti naša srca, je z Bogom sklene, in za vse čednosti vname; molitev je studenec vseh milost. Pridigar pa veliko vidi, veliko sliši in njegov duh je bolj raz- mišljen, da ne more svoje molitve celó zbrano opravljati.

Posvetuje se torej s svojimi brati, katerim tudi po molitvi od Boga izvedeti priporoči, kaj da je volja božja. Pri vsem dvomu ga je vender mikalo pridigovati, ker je ja tudi Jezus Kristus, katerega posnemati v vsem je sklenil, po svetu hodil, učil in pridigoval. Na to pa dobi od Jezusa samega povelje, da naj gre in tudi pridiguje, ker On ga ni samo za svoje, temuč za zveličanje tudi veliko drugih poklical.

Frančišek zdaj gre z brati v Gospodovem imenu, in pridiga tako goreče, da se vse na prse trka in poboljšanje obeta. Celó na Jutrovo se poda, da tam sv. evangelij oznanjuje, in tudi umrje za sv. vero, ako bode potrebno. — Turški vojaki ga zvežejo in pred Sultana vlečejo, kteremu pa Frančišek srčno in neprestrašeno Jezusov evangelij oznanjuje, da mu nič žalega ne stori, temuč ga spusti z besedami: „Prosi

Boga, da me k tisti veri pripelje, ktera mu najbolj dopade. Frančišek se vrne v Italijo, kder se ga bratje silno razveselijo, in mu v trumah naproti gredo, on pa jih uči, opominja in spodbuja v svetih čednostih.

VII. Odpustek Porcijunkule.

Porcijunkula imenovala se je cerkvica, na južni strani asiškega mesta, Mariji angeljski posvečena, ki jo je Frančišek od očetov benediktinov dobil s tem pogojem, da naj bo ona prva cerkev njegovega reda; za to jo je tudi v resnici imel. Kadar se je od svojih apostolskih potov vrnil, podal se je v to cerkvico in tukaj se odpočil ter nove moči od Boga si sprosil.

Ko neko noč mesca oktobra, leta 1221, v svoji celici za spreobrnjenje grešnikov goreče moli, se

mu angelj prikaže, ki mu veli iti v cerkev, ker tam ga čaka Jezus in Marija z veliko trumo angeljev. Frančišek se vzdigne in hiti naravnost v cerkvico, kder vse tako najde, kakor mu je bil angelj povedal. Jezusa, Marijo in trumo angeljev v toliki svitlobi viditi, ga tako prevzame, da se brez zavednosti na tla zgrudi. Jezus mu veli vstati, in mu reče! „Frančišek! milost si našel pri meni, tvojo molitev sem uslišal, in ker tako neutrudno skrbiš za zveličanje duš, prosi milosti, ktere-koli želiš za zveličanje duš. Frančišek nebeško razsvitljen in razveseljen prosi tako-le: „Gospod! ker mi nevrednemu grešniku prositi veliš, te prosim za vse krščansko ljudstvo, da, kdorkoli se z zgrevanim srcem in čisto spové, in potem to cerkvico Porcijunkulo obišče, popolnoma odpustek, to je, odpuščenje vseh časnih kazni, zadobi.“ Kristus

molče naznani, da je ta prošnja velika; zato se pa Frančišek hitro k Mariji obrne, da ona ž njim vred prosi. Marija prosi, pa Jezus še molči. Marija dalje prosi; rekoč: „Moj božji sin! usliši prošnjo svojega služabnika in obdaruj s to milostjo mojo cerkvico k svoji časti in v spodbudo cele svete katoliške Cerkve.“ Takovo prošnjo Kristus usliši in tako spregovori: „Frančišek! velika je tvoja prošnja; pa naj se ti zgodi, kar želiš, in še več zaslužiš, ker je tvoja volja takó moji podobna; zato moja ljubezen ti cerkvici Marije angeljske ali Porcijunkule, popolnoma odpustek podeli, vsem tistim namreč, kateri bodo po dobro opravljeni spovedi to cerkvico obiskali. Pojdi pa k mojemu vidnemu namestniku na zemlji, k papežu, in prosi ga tega odpustka v mojem imenu. — Na to Kristus, Marija in angelji zginejo, Frančišek pa ostane

celo noč v cerkvici, in prisrčno hvali Jezusa in Marijo za toliko milost.

Drugo jutro gre sveti Frančišek z bratom Masejem Marijanskim v Perudžo, kjer je bil takrat papež Honorij III. „Sveti oče“, pravi tam Frančišek v priprostosti svojega srca, „ni še prav dolgo, kar sem popravil neko cerkvico na vaši zemlji; prosim vašo svetost, da bi ji podelili odpustek, tak, da ne bo navezan na nobene darove“. Papež odgovori, da to ne gre lahko, zakaj, kdor želi odpustek, ga mora zaslužiti. „Vender“, pravi, „za koliko let hočeš ta odpustek?“ Na to pravi sveti Frančišek: „Jaz nočem let, temuč duš.“ Papež vpraša na dalje: „Kako hočeš duše?“ Sveti Frančišek odgovori: „Sveti oče, hočem, ako je ljubo vaši svetosti, da bo vsaki, kdor pride v to cerkev, spovedan in skesan in odvezan od mašnika, kakor je treba, rešen vsega zadolženja in vseh

kazni v nebesih in na zemlji, od dne, ko je bil krščen, noter do tega dne in ure, ko vstopi v imenovano cerkev.“ Papež odgovori na to: „Dosti je, kar hočeš, o Frančišek, in sveta cerkev rimska nima navade takih odpustkov dajati.“ Sveti Frančišek odgovori: „Gospod, to kar jaz prosim, ne prosim v svojem imenu, temuč v imenu tistega, ki me je poslal, Gospoda Jezusa Kristusa.“ Na to se je papež précej vdal ter je rekel trikrat: „Naj bo, naj bo, naj bo kakor hočeš.“ Ali kardinali, ki so bili tam poleg, so začeli govoriti: „Gospod, ko dovoljujete temu tak odpustek, podirate in pokončujete jeruzalemskega in tudi rimski odpustek aposteljnov Petra in Pavla bo vničen.“ Papež odgovori: „Dali smo mu ga in dovolili; ne moremo in ne spodobi se preklicavati, kar se je zgodilo; ali meje mu postavimo, da bo veljal samo en dan v letu.“ Potem se

obrne k svetemu Frančišku rekoč: „Vidiš, zdaj dovoljujemo, da bo odvezan od kazni in zadolženja, kdor koli pride in vstopi v imenovano cerkev dobro spovedan in skesan. In to hočemo, da naj velja za vselej, pa samo skozi en dan, od prvih večernic čez noč notri do večernic sledečega dne.“ Na te besede sveti Frančišek prikloni glavo ter gre iz palače. Papež, ko vidi, da odhaja, kliče za njim: „Oj človek priprosti, kam greš? Kaj neseš seboj od tega odpustka?“ Mislil mu je namreč pisano dati, kar mu je dovolil. Ali sveti Frančišek odgovori: „Meni je zadosti vaša beseda. Ako je to delo božje, ima on razodeti svoje delo. Zato ni treba drugega pisma; pismo naj bo Devica Marija, pisavec naj bo Jezus Kristus, angelji naj bodo pa priče.“

Ko se je vračal iz Perudže proti Asisu, počivata nekoliko s tovaršem

v sredi pota, kjer je bil kraj gobavih, in Frančišek zadremlje. Ko se prebudi, moli, in po molitvi pokliče tovarša, ter mu pravi: „Brat Masej, jaz ti povem od strani božje, da je odpustek, podeljen mi od papeža, potrjen tudi v nebesih.“

Nekaj časa po tem dogodku, neko zimsko noč, ko je bil sveti Frančišek v celici, ki je bila na vrtu pri cerkvici svete Marije Angeljske, pride hudoba peklenska, ter ga začne pregovarjati, naj si ne krajša življenja s tolikimi pokorili, ker je še mlad. Ali sveti Frančišek spozna zanjke sovražnikove; sleče se in v dušni gorečnosti hiti ven, ter se vrže v sredo trnja, ki je bilo tam na vrtu, ter se valja po njem, dokler je bil ves oboden in krvav. Ko je tako popodil skušnjavca, se mu blišči okoli velika svitloba in dasiravno je bila zima, da je zmerzovalo, vidi po tistem trnju poganjati veliko

množino vrtnic, belih in rdečih, in prikaže se mu množica angeljev, ki mu pravijo; „Vstani, Frančišek, in hitro pojdi v cerkev, notri te čaka Kristus s svojo materjo.“ Frančišek vstane, ter se vidi čudovito oblečena v belo obleko in pot proti cerkvi se mu zdi ves pokrit in olepšan z dragimi preprogami. S trnja vtrga 12 rdečih vrtnic in 12 belih, ter gre v cerkev, kjer najde Kristusa Gospoda z Devico Materjo in trumo angeljev. Tam se vrže na tla, ter prosi zveličarja človeškega roda, da bi mu blagovolil določiti dan odpustka podeljenega že tej cerkvici. Ko je tudi Mati Božja prosila za njega, odgovori Kristus, da ima biti tisti dan, ko je njegov apostelj rešen bil verig in ječe, ter mu veli iti povedat to namestniku njegovemu v Rim. Za priče pa naj vzame seboj nekatere tovarše, ki so slišali te reči in nekatere vrtnice, bele in rdeče, ki

jih je vtrgal na tistem trnju. Angelji so na to zapeli „Te Deum laudamus“ in prikazen je izginila.

Vse te reči so poslušali bratje Peter Katanij, Rufin Šefij, Bernard Kvintavaljski, Masej Marinanjski in tovarši, ki so bili v celicah zunaj cerkve na vrtu, kjer je bila celica svetega Frančiška. Zjutraj se je oblekel sveti oče ter se odpravil v Rim; seboj pa je vzel brata Petra Katanija, Bernarda iz Kvintavale in Angela Rijetskega. S temi pride pred papeža Honorija, ki je bil v lateranski palači, pove po vrsti vse, kar se mu je zgodilo, ter mu poda šest vrtnic, tri bele, tri rdeče; toliko jih je bil izbral namreč iz med tistih 24, ki jih je bil vtrgal, pre-sveti Trojici na čast.

Namestnik Kristusov piše, ko se je prepričal tako o resničnosti dogodbe, ki mu jo je povedal Frančišek, škofom v Asis, Perudžo, Tó-

der, Folínj, Spolét, Nočéro in Gúbij, naj se snidejo v Asisu prvi dan velikega srpana, ter tam slovesno razglasijo odpustek, dovoljen svetemu Frančišku.

V resnici se ta dan o pravem času snidejo in mnogo ljudstva iz okolice se zbere k slovesnosti. Frančišek stopi na oder, ki ga je bil pripravil v ta namen, in ž njim vseh sedem škofov; z veliko gorečnostjo govori o svetem odpustku, ki ga je izprosil, ter sklene, da bo ta dan vsako leto na vse čase, kdor bo spovedan in skesan stopil v to cerkvico, popolno odpuščenje dobil vseh svojih grehov. Ko slišijo škofje, da oznanja Frančišek odpustek za vse čase, so hudi, ter pravijo, da ne morejo vrjeti, da bi bil papež mislil, da se naj oznani ta odpustek za vse čase. Škof asiški vstane prvi, da bi ga oznanil samo za deset let; ali nehote ponavlja to, kar je Frančišek rekel. Eden za

drugim vstajajo nato ostali; vsaki hoče popraviti svojega prednika, pa oznanil po božji naredbi ravno to, kar je prvi oznanil Frančišek. Priče tega dogodka so bili mnogi tako iz Asisa in Perudže, kakor iz ostalih mest v okolici. In vse te reči so sporočili sveti bratje, to je brat Peter Katanij, ki je bil že namestnik svetnikov, brat Leon, spovednik svetega Frančiška itd. Zapisala pa sta to dva škofa asiška, v okrožnicah, ki so v prvopisu ohranjene do današnjega dne.

Bog sam je skrbel, kakor je sv. Frančišek naprej povedal, da se je oznanilo delo njegovo o pravem času z znamenji in čudeži in zato je slovel v začetku 14. stoletja ta odpustek že na daleč in široko, in od vseh strani so se zbirale v Asisu nepreštete množice, da bi se ga vdeležile. Sveti Bernardin Sijenski je našel tam leta 1427 več ko 200.000

romarjev. Kralji, kneginje, plemeniti vitezi so s svojimi zavezniki in podložnimi klečali v porcijunkuli, njih solze in molitve so se mešale s solzami in molitvami nepreštetega, neznanega ljudstva.

Okoli srede 14. stoletja je molila preimenitna gospa po noči svetega odpustka v porcijunkuli. „Zmešana in ostrašena sem v globočini srca,“ tako je govorila njena duša k Bogu, „ker trdijo neki ljudje, da je ta odpustek ničen in izmišljen od svetega Frančiška.“ Na to se oglasi Kristus v njenem srcu, ter pravi: „Hči moja, nikdar ne prebiva laž tam, kjer je resnica in ogenj ljubezni božje doma. Prijatelj moj je resnico imel v sebi in kar je djal, je res. Ker je spoznal mlačnost človeško v hrepenenju po Bogu in božjih rečeh in posvetno njihovo poželjivost, me je prosil znamenja ljubezni, da bi žerjavca poželjivosti v njih pogasnila

in ogenj božje ljubezni se vnel. In znamenje, ki sem mu ga dal jaz, ki sem ljubezen, je bilo to, da bi vsi, ki bi prazni prišli v njegovo hišo, notri se napolnili z blagoslovi, ter bi dobili popolno odpuščenje svojih grehov.“ — Gospa, ki je dobila tak odgovor, je bila častitljiva služabnica Kristusova, sveta Brigita.

Dolgo časa se je ta odpustek le pri sveti Mariji Angeljski v cerkvi porcijunkuli dobival. Ali ker premnogim vernim ni bilo mogoče tam hoditi, zato so papeži, namestniki Kristusovi, po navdihnenju svetega Duha in iz ljubezni do vernih kristjanov dovolili, da zamorejo ta odpustek po vseh cerkvah, vseh treh redov sv. Frančiška dobiti vsi verni katoličani tako, kakor v cerkvi porcijunkuli sami. Zlasti je to odločil leta 1622 papež Gregor XV., ki je ob enem predpisal, da je zunaj Asisa poleg spovedi tudi sveto ob-

hajilo potrebno k zadobljenju tega odpustka. Inocencij XI. je leta 1687 potrdil razširjenje, ter določil, da se zamore ta odpustek darovati tudi za verne duše v vicah. Da se pa tako častitljivi cerkvi, kakor je porcijunkula, posebna prednost ohrani, je določil papež Inocencij XII. leta 1695, da naj se v njej zanaprej skozi celo leto vsak dan more dobiti popolni odpustek.

Dandanašnji ima odpustek porcijunkule to posebnost, da se more dobiti tolikokrat, kolikokrat se v določenem času, to je od večernic prvega do večera drugega dne avgusta, gre v cerkev porcijunkulo ali katero drugo cerkev prvega, drugega ali tretjega Reda svetega Frančiška, sploh v cerkev, ki ima ta odpustek. Da so si prizadevali pobožni kristjani večkrat ta odpustek dobiti, to je prišlo v navado menda zlasti, ko je papež Inocencij XI. določil, da se

zamore tudi za verne duše v vica-
harovati, in sveta cerkev te pobožne
navade nikdar ni grajala, skupščina
za svete odpustke pa jo je 22. sve-
čana 1847 naravnost potrdila dolo-
čujevaje zraven, da se more sveto ob-
hajilo v ta namen v kateri koli si bodi
cerkvi sprejeti, in to so potrdili pa-
pež Pij IX. 12. julija 1847.

Razen omenjenih pa morejo tudi
druge cerkve dobiti pravico do od-
pustka porcijunkule, ako so vsaj
eno uro oddaljene od tistih, ki jo že
imajo; seveda se mora za to pravico
v Rimu posebej prositi. Tako je torej
dandanašnji katolškemu ljudstvu
po celem svetu brez velikega truda
mogoče tega imenitnega odpustka
pogostoma se vdeležiti, ter ž njim
tudi vernim dušam v vica-
harobiti pridobiti. In imeniten, koristen
in mogočen je gotovo ta odpustek
nad vse druge, ter presega v nekem
oziru celo odpustek svetega leta.

O tem odpustku govori slavni francoski pridigar Burdalúv: „Jaz trdim, da je izmed vseh odpustkov ta eden najbolj gotovih in izpričanih, kar jih je v sveti cerkvi; zakaj? zato, ker je ta odpustek podeljen od Jezusa Kristusa samega — prva prednost, ki mu je edinemu lastna; zato, ker je dokazan s čudeži najbolj gotovimi — druga prednost, ki ga razločuje; zato, ker je odpustek, razširjen med vsemi narodi krščanskimi s čudovitim dušnim napredkom in pomnoženjem pobožnosti — poslednja prednost, ki nam ga more delati neizmerno dragocenega“.





TERZO ORDINE DI S. FRANCESCO.

TRETJI RED SV. FRAN-
ČIŠKA.

VIII. Frančišek vstanovi Tretji Red pokore.

I. Začetek Tretjega Reda.

Leta 1221 je prišel sv. Frančišek v Kanáro blizu mesta Asisa. Tam je z veliko gorečnostjo pridigal, kako kratko je človeško življenje, kako minljivo vse posvetno veselje in časno blago, kako je torej treba skrbeti za zveličanje edine, neumrjoče duše, kako treba je pokore. Take besede in pa njegovo spokorno, sveto in čudežno življenje, to je tako presunilo poslušavce, da so vsi objokani na prsi trkali in zdihovali: „Kaj bo z nami grešniki, če ne bomo spokorno živeli, kakor naš pridigar Frančišek?“ Mnogo prebivavcev iz Kanáre in okolice, duhovni in svetni, tudi zakonski možje in žene, mladenči in dekleta, sklenejo prodati vse svoje imetje, zapustiti zakonsko življenje

in v svetega Frančiška spokorna reda stopiti. Ali sveti Frančišek, mož po duhu božjem, ni pustil, da bi se raztrgale zakonske vezi, tudi ni hotel deželi jemati pridnih, poštenih delavcev. Opominja jih torej, naj vsak v svojem stanu ostane in svoje dolžnosti izpolnuje; vendar jim obljubi dati posebno vodilo, po katerem bodo mogli med svetom Bogu služiti in svoje duše zveličati. Začasno pa jim naroči vse to na tanko izpolnovati, kar so slišali v njegovih pridigah.

Iz Kanáre gre na Toskansko v mesto Florenc, kjer ga ravno tako zvesto poslušajo. Po njegovem živem in prepričavnem govorjenju spreobrnjeni ga tudi tukaj prosijo, naj jih sprejme v svoja redova. Takrat živeči pisavci pravijo: „Slišati je bilo, kako so se po teh pridigah sinovi poslavljali od svojih starišev, kako so se eden drugega spodbujali

sorodniki in prijatelji in celo zakonski možje in žene, velikodušno svetu se odpovedovati in bežati v samoto ubogih samostanov, zadovoljni samo s to tolažbo, da se bodo enkrat zopet videli v nebesih.“ Godilo se je ravno tako, kakor takrat, ko je predhodnik Kristusov Jude k pokorivnemal;*) popraševali so se skrbno: „Kaj nam je storiti?“ — ali ko je sveti Peter o binkoštih zbrani množici oznanoval Kristusa križanega. „Kaj nam je storiti, možje bratje?“ so presunjeni klicali.**)

Iz Florenca se poda sveti Frančišek v Podžibonci. Tam je živel neki kupec po imenu Lucij ali Lukezij, ki je bil poprej skop in lakomen mož, le za posvetno blago skrben. Ali po milosti božji se je bil že pred nekaj mesci spreobrnil; postal je milosrčen in radodaren, ter

*) (Luk. 3, 10—15.)

**) (Ap. dj. 2, 14—37.)

zgled prave krščanske pobožnosti. Tudi svojo ženo, ki ji je bilo Bonadona ime, je bil pripravil k pobožnemu, krščanskemu življenju. Lukezij in njegova žena prosita torej svetega Frančiška, naj ju še bolj podučí in jima pravi pot pokaže, po katerem bi mogla varno hoditi ter večno zveličanje doseči. Sveti Frančišek jima pove, kako je že davno mislil vstanoviti red, v katerem bi tudi zakonski mogli Bogu popolnoma služiti, tako, da bi jim ne bilo treba zapuščati sveta in v samostane se zapirati.

Nič boljšega, pravi, jima ne ve svetovati, kakor da v ta Red stopita. — Tako je že sveti Frančišek sam tretji Red „pot v nebesa“ imenoval. — Ko na dalje resno o tej stvari govorijo, prosita Lukezij in Bonadona, naj jima pove, kako imata živeti v tem redu in kako se oblačiti. Sveti Frančišek jima odkaže ponižno

obleko pepelnate barve in pas z vozli; tudi jima pove, kako naj živita in v pobožnosti se vadita, dokler ne spiše posebnega vodila za vse tiste, ki bi želeli v ta novi Red stopiti. Vodilo pa je spisal leta 1221, ali vsaj od konca naslednjega leta.

To je začetek tretjega Reda, katerega je sveti Frančišek imenoval Red spokornih bratov in sester; prva, ki sta bila v njega sprejeta, sta bila torej Lukezij in njegova žena Bonadona.

Lukezij je zdaj čudovito napredoval v vseh čednostih. Bolj počasna je bila Bonadona, ker je bila bolj navezana na posvetno blago in boječe skrbljiva za prihodnje potrebe. Ona je torej dostikrat ovirala moževa dobra dela, ker ni pustila, da bi tako obilno miloščino delil.

Prigodi se pa, da je mnogo vbožcev in popotnikov po navadi

pred vratmi čakalo miloščine in Lukezij je ves kruh, kar ga je imel doma, med nje razdelil. Zdaj pridejo drugi in Lukezij prosi za nje ženo, naj bi jim kaj poskrbela. Ali ta začne srdita zmerjati moža: „O zapravljivec, le za ptujce imaš skrb? Nič mar ti ni za tvoje premoženje in ne misliš na to, da si ves kruh že drugim razdelil in nimaš sam več kaj prigrizniti? Meni se zdi, da so se ti zavoljo tvojega nezmernega posta že vsi možgani posušili. Poberi se in drugod išči, da boš dajal tem svojim sitnim beračem.“ Potrpežljivo je trpel Lukezij krivico, katero mu je delala s temi besedami žena, in ponižno je prosil, naj pusti kreg, ter zaupno pogleda v krušno shrambo s spominom na onega, ki je z malo kruhi in ribicami mnogo tisoč ljudi nasitil. Ona uboga in, glejte čudo! notri najde mnogo hlebov pečenega kruha, s

kterimi je lakoto vbožcem obilno potolažila. Od zdaj nadalje je bila Bonadona čisto spreobrnjena. Ni je bilo več treba opominjati in spodbadati. Sama je veselo hitela naprej po poti krščanskih čednosti. Skušala sta se celo mož in žena, kako bi prehitela eden drugega v tem svetem prizadevanju. Nesrečni in potrebni so bili nadalje tudi Bonadoni prva skrb; bila je zdaj v resnici kar nje ime pomeni, „buona donna“, dobra žena, vredna te lepe časti, da je bila prva sestra, kakor njen mož prvi brat, svetega tretjega Reda.

Razen teh dveh pobožnih zakonskih je sprejel sveti Frančišek v svoj novi Red še mnogo drugih pobožnih mož in žen po bližnjih mestih in vaseh, ki so po njegovih pridigah spreobrnjeni prosili, da bi jih v prva dva Reda sprejel, katerih pa ni hotel zato sprejeti, da bi pol-

jedelstvo, rokodelstvo in obrtništvo škode ne trpelo.

Sveti Frančišek, pravi verni in pokorni sin matere svete katoliške cerkve pa ni samo spisal vodila za spokorne brate in sestre tretjega Reda, ampak on je tudi skrbel, da je to vodilo potrjenje dobilo od namestnika Kristusovega na zemlji, rimskega papeža. Tedanji papež Honorij III. je uslišal njegovo prošnjo in ustno potrdil tretji Red, kakor je to razvidno iz pisanj njegovega naslednika Gregorja IX. od leta 1227*) in od leta 1228.***) Pismo pa je to vodilo potrdil papež Nikolaj IV., 17. avg. 1289.***) Leon XIII. pa so to vodilo polajšali 30. majnika 1883.****)

*) („Nimis patenter“).

**) („Detestanda“).

***) („Super montem“).

****) („Misericors“).

2. Namen Tretjega Reda.

Iz tega je očiten tudi že namen te ustanove, namreč spokorno, samostanskemu podobno življenje razširiti tudi med ljudi, ki med svetom živijo. Kako si je to življenje mislil in s katerimi pripomočki je namerjal sveti Frančišek svoj namen doseči, to nam jasno kaže vodilo, ki ga je dal svojemu tretjemu Redu.

To vodilo je tako priprosto, da ga vsaki lahko spolnuje; nikoga ne ovira stanu primerno živeti, tudi ne nalaga butare, da bi je človeška slabost ne mogla nositi. Rahlo in brez silovitosti napeljuje vsakega, kako naj pred vsem drugim svoje dolžnosti kakor katolški kristjan natenko spolnuje, napuh in ničemernost tega sveta zaničuje, drugih pravice spoštuje, v bližnjem časti božjo podobo in mu povsod skazuje bratovsko ljubezen, sploh, kako naj

živi po nauku in zgledu svojega nebeškega učitelja Jezusa Kristusa.

Le osebe neomadežanega življenja in pravi spokorniki in spokornice, ki so katolške vere in pokorni sveti cerkvi, zamorejo stopiti v tretji Red in se vdeleževati njegovih dobrot. Ni pa samo to zadosti, ampak pred sprejetjem morajo prosivci povrniti vse krivično pridobljeno blago in očitno se spraviti s svojimi bližnjimi; tudi morajo voljo imeti spolnovati božje in cerkvene zapovedi, in vodilo tega Reda.

Nadalje je vredil sveti Frančišek pred vsem domače, družinsko življenje. Udje tretjega Reda naj se priprosto oblačijo, brez lepoticenja in prevzetnosti, naj spolnujejo bogoljubno in zvesto dolžnosti svojega stana, naj bodo pokorni vikšim, sploh naj hrepenijo po pravi krščanski popolnosti. Zategadelj je prepovedal sveti oče Frančišek za-

hajati v gledišča in na nespodobne veselice, ples itd. Življenje v tretjem Redu bodi ponižno, zatajevano s postom, posvečeno z molitvijo. Sveti Frančišek priporoča večkrat, kakor je sicer zapovedano, sprejemati svete zakramente, vsak dan, če je mogoče, poslušati sveto mašo, natanko opravljati redovne molitve, izpraševati svojo vest vsak večer, obiskovati bolne in moliti za umrle brate in sestre itd.

Posebno želi in tirja sveti Frančišek, da naj živijo tretjega Reda udje v miru med seboj in z drugimi. Zategadelj vkazuje, da naj vsak, ki v Red stopi, naredi o pravem času testament, kdor ima pravico za to, in to zato, da bi ne vmrl kdo brez gotove določbe, komu njegova lastnina po smrti pripada. S tem hoče v okom priti pravdam in preprirom, katerih naj se bratje in sestre skrbno varujejo. Če pa vendar kdaj prepir

med njimi nastane, naj ga poravnajo med seboj; če pa to ni mogoče, naj se obrnejo do postavnega sodnika; kreg in prepir, obrekovanje, zasramovanje in kletvina naj ne kraljuje in ne vlada med udi. Tretjeredniki naj tudi ne prisegajo brez prave potrebe; prisegati smejo, da mir naredijo, svojo vero spoznajo in da pričajo pred sodbo itd.

Ali sveti Frančišek, ne le da je vodilo spisal, po katerem naj se ravnaajo posamezni udje njegovega tretjega Reda; on je dal Redu tudi višje in predstojnike, kateri imajo za svoje podložne brate in sestre v vsakem oziru skrbeti, on je predpisal shode in zbore, kjer imajo bratje in sestre skupaj moliti in božjo besedo poslušati, kjer jih imajo predstojniki učiti, opominjati in svariti.

Da je tak Red zlasti za tiste velika dobrota, ki so nekdanj grešniki bili, pa so se po pravi pokori k Bogu

nazaj vrnili, tega ni treba še le dokazovati; tako so jim namreč zamašeni glavni izvirki pregrešnega življenja, zavarovani so pred zopetnim padcem z najmočnejimi pomočki; po predpisanih delih pobožnosti, pokore in krščanske ljubezni pa se pospešuje njihova popolna sprava z Bogom. Ravno zato je imenoval sveti Frančišek ta svoj Red spokorni Red ali Red spokornih bratov in sester. S tem pa nikakor niso izključeni tisti, ki niso storili takih grehov, da bi jim bila ostra pokora potrebna. Kakor spokornike vrnitve v stare grehe, tako bo varoval tretji Red nedolžne prvega greha. Vsaki bo dobil v Redu moči in pomoči, da se bo mogel čedalje bolj očistiti vseh madežev in pomanjkljivosti in vedno više se povzdigovati v pravi krščanski popolnosti. Moti se pa, kdor meni, da stori duh svetega Frančiška človeka pustega, otožnega in

čmernega, nasprotnika umetnostim, nedolžni zabavi in priprostemu razveseljevanju. Ravno narobe je hotel sveti Frančišek, da naj bodo njegovi otroci vedno veseli, veselje v Gospodu naj se sveti na njih obrazih. On je bil prijatelj pesništvu in petju, in je želel, da naj bodo tako tudi drugi; ali on je hotel, da naj vse te lepe reči služijo časti božji, ne pa posvetnosti in grehu. Njegov tretji Red je ravno tako nasproten krivi ostrosti, napačni pobožnosti in fanatizmu, kakor vnemarnosti, mlačnosti in duhovni lenobi. Nič pretežavnega, nič prenapetega ne nalaga in ne tirja, nič kar bi delalo človeka čudnega posebnega ali sitnega; legreba in prevelikega hrepenenja po pozemeljskem vživanju ga ima varovati, narediti in ohraniti ga ima Bogu in ljudem ljubega in dragega.

3. Duhovne dobrote Tretjega Reda.

Vprašanje pa je zdaj, je li tretji Red v tej svoji prvotni obliki tudi v resnici pravi red, ali ni znabiti le navadna bratovščina? Na to vprašanje z jasnimi besedami odgovarja papež Benedikt XIII. v pismu,*) pisanem 10. decembra 1725. On imenuje tretji Red „pravi Red, popolnoma različen od bratovščin“. Tudi Leon XIII. pišejo v svojem pismu,**) pisanem 30. majnika 1883, s katerim vodilo tretjega Reda lajšajo tako-le: „S tem pa naj se ne misli, da je kaj odvzeto bistvu tega Reda, ktero hočemo, da naj popolnoma nespremenjeno in celo ostane“. Posebej še pa so, 7. julija 1883, pričujočim generalnim ministrom redovnim rekli: Tretji Red svetega Frančiška je „pravi Red“.

*) (Paterna Sedis...)

**) (Misericors...)

In da je temu res tako, tega se lahko sami prepričamo, ako pomislimo, da imajo bratovščine le nekake predpise ali postave, po katerih naj bi udje opravljali nekatere določene dobra dela, tretji Red pa ima vodilo, po katerem imajo njegovi udje vravnati vse svoje življenje; in kdor hoče vstopiti v kako bratovščino, ni mu treba, kakor, da dá po tem, ki ima oblast, svoje ime zapisati v zapisnik; v tretjem Redu pa je treba prebiti eno leto poskušnje, kakor v popolnem Redu, in potem se dela obljuba po predpisanem načinu. Obljubi se vpričo Boga vsegamogočnega, na čast brezmadežni, blaženi Devici Mariji, svetemu očetu Frančišku in vsem svetnikom ves čas svojega življenja spolnovati zapovedi božje in vodilo tretjega Reda, za prestopke pa od duhovnega predstojnika naloženo pokoro opravljati.

Še le po tej obljubi je ud Redu popolnoma vtelešen.

Res pravi vodilo v tretjem poglavju, § 5, da se s to obljubo nihče pod smrtnim grehom ne zaveže izpolnovati, kar se nalaga, — in kakor so papeži določili, tudi pod malim grehom ne —, ali vodilo pristavlja: „Naj zadostijo, to je: naj pokoro opravijo, ako se kaj pregrešijo v tem, kar so obljubili.“ Potem takem je dolžen vsaki opravi pokoro, ktera se mu naloži za prestopke, in bi imel greh, kdor bi tega ne hotel storiti. Zato je ta obljuba tudi več, kakor le z besedami izgovorjen sklep, je namreč vsaj pogodna obljuba, ki v najrahljeji obliki k čednosti priganja in nikakor precej z grehi ne obtežuje. Po pravici se torej tretji Red imenuje Red, in ne bratovščina. — Dobički, katerih se zamore goreč kristjan v tretjem Redu vdeleževati, pa so ob kratkem ti:

Kdor stopi v Red, s tem zapusti svet in pokaže, da svojega upanja ne obrača k minljivim posvetnim rečem, temuč k večnim nebeškim zakladom. Kdor stopi v tretji Red, telesno sicer ostane med svetom, ali njegova duša se otrga od tega, kar svet ljubi in čisla, in išče, kar je božjega. Ta korak že sam pri sebi razsvetli dušo, srce kvišku povzdigne in voljo pokrepča, da more stanovitna ostati v dobrem; in to je prva korist tretjega Reda. V redu potem vodilo ude k stanovitnosti v dobrih delih navaja in k pametnemu razvrščanju, po katerem se imajo opravljati. Nikakor ni vse eno, ali se dobra dela opravljajo v Redu po vodilu, ki ga je sveta cerkev potrdila, ali pa zunaj Reda po lastni volji. Lastna volja je nestanovitna in brez rednosti. Koga sama lastna volja vodi, ta bo sicer danes znabiti mnogo dobrega storil, jutri pa bo

storil zdaj to, zdaj uno brez pravega reda in razmere.

Pa še nekaj drugega prav važnega je treba tukaj pomisliti. Kdor dela, kar sam hoče, ta izpolnuje le svojo lastno voljo, le sam sebi streže, le sam sebi služi, in za to mu ni nihče dolžen plačila. Služabniku pa, kateri stori, kar mu je gospod velel, gre plača, naj bo stvar, ki jo je storil, še tako malo vredna sama na sebi. Res je sicer, da mora vsaki kristjan biti služabnik božji, ali kdor stopi v tretji Red, stopi k Gospodu Bogu še v neko posebno službo, ktere opravila so mu ravno v vodilu tega reda odločena. Kdor je v tretjem Redu, opravlja iz pokorščine to in tako, kar in kakor mu vodilo in po vodilu Bog nalaga, ne, kar bi se sam izmislil, ali kakor bi se njemu bolje zdelo. On ne dela po svoji volji, ampak po božji, in zato je to, kar on po vodilu stori, veliko več

vredno, kakor to, kar drugi kristjan iz pobožnosti le po svoji lastni volji stori; več velja pred Bogom, če tretjega Reda ud moli, kar mu vodilo nalaga, kakor če bi kdo drugi, ki ni v Redu, še enkrat toliko in še več in z večo gorečnostjo molil. Kako lep in velik dōbiček je to!

Ali ne le da ima, kar človek v Redu iz pokorščine stori, večo vrednost, kakor kdar bi ravno to storil po svoji volji zunaj Reda — vsaki ud tretjega Reda se vdeležuje tudi vseh drugih dobrih del, kar jih storijo njegovi duhovni bratje in sestre ne le v tretjem, ampak tudi v obeh drugih Redovih svetega Frančiška. Kakor veliko občestvo svetnikov vse ude svete cerkve v eno telo veže, v katerem molitev in zadostovanje enega uda tudi drugemu koristiti more, tako je tudi v družini svetega Frančiška neko posebno občestvo svetnikov, po katerem more

posamezen ud mnogo milosti sprejeti. In to se razteza ravno tako na živeče ude te velike družine, kakor na tiste, ki so se že preselili na oni svet, bodi si, da so svetniki v nebeškem veselju, ali pa, da se imajo še pokoriti v vicah.

Kar se tiče živih, vemo, da molitve in druge dobra dela tistih udov, ki so večo popolnost dosegli, koristijo in podpirajo one, ki so še bolj slabi; ravno tako jih tudi dober zgled duhovnih bratov in sester k dobremu nagiblje, in svarjenje in opominovanje redovnih višjih jih varuje, da ne zajdejo. Sv. pismo pravi: „Gorje temu, kdor je sam; zakaj, če pade nima nikogar, ki bi ga vzdignil.“*) Sploh pa ima združeno opravljanje molitev in dobrih del pri Bogu tudi več veljave, kakor posamezno; saj pravi Gospod: „Kjer so dva ali trije v

* (Pridg. 6, 10.)

mojem imenu zbrani, tam sem jaz v sredi med njimi.“*)

Še veči korist donáša tretjeredniku po občestvu z onimi redovniki svetega Frančiška, ki so že končali svoj tek in venec večnega plačila dobili v nebeškem kraljestvu. Vsi ti veliki svetniki so mu posebni zavetniki in priprošniki, zlasti pa naš ljubi sveti oče Frančišek. Tudi posebno varstvo prečiste device Marije brez madeža spočete je zagotovljeno vsakemu tretjeredniku; ona je namreč patrona Frančiškovih redov v nebesih, kakor so ti vedno bili posebni zavetniki njenega neomadežanega spočetja na zemlji, dokler je naše dni ko nezmotljiv sodnik to posebno milost božjo ji slovesno prisodil pred celim svetom — tretjerednik papež Pij IX.

Ali na onem svetu imamo tudi brate in sestre, ki se niso popol-

*) (Mat. 18, 20).

noma čisti ločili iz tega življenja in se morajo tam očiščevati in pokoriti, preden zamorejo nebeškega veselja deležni biti. In kdo ve, ali ne bo v kratkem tudi on sam prišel v tiste grozovite vice, da v neizmer- nem trpljenju spere z duše madeže, in dostoji pokoro, ki jo je zamudil na tem svetu. Ali veseli se v žalosti verna duša, ki si bila v tretjem Redu; ti smeš po vsi pravici upati polaj- šanega trpljenja in naglega odre- šenja, saj za-te prosi tvoja mogočna zavetnica, kraljica nebeška Marija, saj za-te prosi tvoj oče Frančišek in toliko svetih bratov in sester v nebesih, in vedno moli za-te toliko pobožnih bratov in sester na zemlji. Glejte torej, neizmeren dobiček tret- jega Reda, ki mora vsakega uda z veliko tolažbo in veselim upanjem napolniti.

In naposled imamo tukaj še nekaj prav važnega pristaviti. Naša

ljuba mati sveta katolška cerkev je z veliko radodarnostjo Redove svetega Frančiška obdarila s svetimi odpustki. Kdor je v tretjem Redu, veliko lažje dobi odpuščenje časnih kazni, veliko lažje zadosti pravici božji že na tem svetu, da se mu ne bo treba ojstro pokoriti na onem svetu v vicah, pa tudi veliko lažje in bolj, ko drugi ljudje, zamore pomagati svojim ranjkim, ako na onem svetu še pomoči potrebujejo, in sploh vsem vernim dušam v vicah.

Vsemu temu se zamore le nevernik smejati — verni kristjan pa ne vemo, kako in zakaj da bi se pomišljaj in obotavljal in ne hotel imeti toliko dobičkov, toliko duhovnih dobrot, toliko pomoči na poti k zveličanju, ki mu jih ponuja tretji Red svetega Frančiška tako rekoč zastonj, in, kar je poglavitno, brez vse nevarnosti, ker ne veže, kakor smo že omenili, k ničemur pod

smrtnim grehom, in tudi pod odpustljivim grehom edino le k pokori, katera se more naložiti za prestopke zoper vodilo.

IX. Razširjanje III. Reda.

Iz Toskane, kjer je, za Lukezijem in Bonadono, še mnogo ljudi obojega spola in različnih stanov pristopilo k tretjemu Redu, vrnil se je sveti Frančišek zopet v svoj domač kraj, v asiško okolico. Tam je sprejel v svoj novi red vse tiste, ki so se bili po njegovih pridigah v Kanari spreobrnili in v njegova prva dva Redova želeli sprejeti biti.

Drugo leto, 1222 po Kristusu, pa se je napotil sveti Frančišek v južne kraje in je prišel v Rim. Tam se je seznanil z imenitnim gospodom iz stare in mogočne hiše Orsini, Matjem de Rubeis. Ta plemeniti mož

je bil prvi Rimec, ki je stopil v tretji Red svetega Frančiška.

Imenovani plemenitaš je bil sv. Frančiška k kosilu povabil. Frančišek je prišel ob uri, kakor mu je bilo rečeno. Ali gospoda še ni bilo doma; Frančišek je moral čakati. Med tem se je delila jed med uboge, ki so se o poldne zbrali na dvorišču tega bogatega gospoda, kjer so vsak dan dobivali miloščino. Ko to vidi Frančišek, brž gre tudi on na dvorišče in se previdno zameša med ubožce, ter sprejme tam miloščino. V tem pride gospod domu in vpraša, kje je brat Frančišek. Posli ga iščejo povsod, ali nikjer ga ni videti. Plemenitaš se zaroti, da ne bo kosil drugači, kakor, da ima Frančiška poleg sebe pri mizi, stopi sam k oknu in brž ga zagleda na dvoru med berači sedečega. Vmije si toraj roke in gre naravnost dolu, ter se vsede na tla poleg moža bož-

jega. „Brat Frančišek,“ pravi, „ker nočeš ti obedovati z menoj, obedoval bom jaz s teboj.“ In tako je storil — poln pobožnega veselja, ko se je videl prištetega ubožcem Kristusovim. Ko mu je potem Frančišek pravil o tretjem Redu, ki ga je vstanovil za posvetne in zakonske ljudi, prosi ga plemeniti gospod, naj tudi njega sprejme in poduči v pobožnih vajah in dolžnostih, ktere le-ta Red nalaga. To je storil sveti Frančišek z velikim veseljem.

Pa še nekaj drugega posebnega se je zgodilo pri tej priliki. Imel je imenovani gospod Matej de Rubeis sinčka, Janezka po imenu, ki so ga tedaj še pestovali. Tega je prinesel svetemu Frančišku, da bi ga blagoslovil. Mož božji vzame dete na naročje in ga blagoslovi, očetu pa pove, da bo ta otrok velika čast, družini, da bo enkrat papež. Na to zopet k otroku obrne oči in, kakor

bi bil že pameten, ga resno in ljubeznjivo nagovori in prosi, naj bode nagnjen njegovemu Redu. Potem ga očetu nazaj poda, ter pravi! „Ne bo našega Reda brat, temuč branivec; ne bo sin, temuč oče, pod čigar senco bodo živeli naši in se veselili. Mnogo dobrega za nas vidim v tem otroku in njegovih malih ročicah shranjene nam velike dobrote.“ Oče strmi nad tem prerokovanjem in vesel hrani v svojem srcu Frančiškove besede, dokler jih je videl izpolnjene in svojega sina kot Nikolaja III. na apostoljskem sedežu. Bil je že ko kardinal Janez Gajetan Redu branivec ali zavetnik, kakor je prerokoval sveti Frančišek — ko papež pa mu je bil dober, ljubeznjiv oče.

Ginljivo je brati, s kako milimi besedami je izročal, ko je postal papež, drugemu kardinalu varstvo Redov svetega Frančiška. „Dajemo

ti,“ je rekel med drugim, „kar te bo pripeljalo v sveti raj, molitve vseh svetih bratov tega Reda. Dajemo ti najboljše, kar imamo, hrepenenje svojega srca, punčico svojih oči.“ Pri teh besedah so se mu vlile solze, jok je premagal tolikega moža, in vsi pričujoči so ž njim na glas jokali.

Ni prostora tukaj, da bi na dalje razkladali, kolikih dobrot je ko papež skazal našemu Redu sin prvega tretjerednika v Rimu, Mateja de Rubeis. Omeniti moramo vendar, kar pripoveduje mož, ki ga je sam slišal; kako je namreč dostikrat v očitnem pogovoru si v posebno čast štel, da je njegov oče bil brat tretjega Reda svetega Frančiška.

Tako veljavnega moža zgled je napeljal mnogo drugih Rimljanov, da so se pridružili novemu redu, kateri se je nadalje tako hitro širil, da kmalu skoraj ni bilo mesta, naj-

prej na Laškem, pozneje na Francoskem, Španjskem, Nemškem in po drugih krščanskih deželah, kjer ne bi bilo bratov in sester spokornega tretjega Reda svetega Frančiška. Množice gorečih kristjanov so hitele v ta Red, posvetni duhovni, kmetje in vojaki, device in vdove, možje in žene, mladenči in starčki.

In ne le priprosti ljudje, temuč tudi zavoljo svojega rodu in svojih zmožnosti imenitni in cenjeni in na visoki stopnji v človeški družbi, škofje, kardinali in papeži, kralji in kraljice, knezi in kneginje, umetniki in učenjaki. Da se je bil Red v malo letih tako razširil, nam potrjuje Peter de Veneis, kanclar cesarja Friderika II., ki je bil najhujši zoprnik apostolskega sedeža. Peter de Vineis namreč piše svojemu cesarju, da je novi duh, ki so ga razširili manjši bratje med laškimi prebivavci, strašnejša ovira njego-

vim nakanam, kakor največje vojske. Ne najde se nihče več, ki bi ne bil v tej novi družbi. — Cesarja Friderika je groza obšla pred toliko množico, zlasti, ker so bili vmes možje, ktere je dobro poznal ko goreče branivce apostoljskega sedeža. Zato je začel tretji Red preganjati s posebnimi in sicer prav neizmernimi davki, tako, da je moral papež Gregor IX. italjanskim škofom vkazati, naj ne puščajo, da bi se ta Red s tako nepraviličnimi nakladami zatiral. Ali vse ni nič pomagalo; preganjanje je bilo le še vedno huje. Ne le visoke davke je nakladal cesar, tudi celo premoženje je pograbil, komur se mu je zdelo, in tako oropane še iz domovine podil. To je trpelo vse do smrti cesarjeve leta 1250.

Še huje preganjanje zoper tretji Red se je začelo v začetku štirinajstega stoletja. Tega so bili krivi

tako imenovani Fratičeli, neki malopridni krivoverci, ki so se za redovnike svetega Frančiška izdajali in tako se tudi oblačili, zraven pa se vpirali zoper papeža in cerkev ter skrivaj prav brezbožno živeli. Vesoljna cerkvena zboru v Lijonu in Vijeni sta te ljudi za krivoverce razglasila in jih nauke zavrgla. Unanja podobnost s tretjim Redom pa je zdaj mnogo zmotila, da so ta Red ž njimi v eno vrsto stavili in mu vse njih grehe podtikali. Celo škofje tu pa tam niso mogli razločiti pšenice od plevela, volkov od ovce, in so tretji Red, prepovedali v svojih škofijah, kakor nekaj njihovi čredi splošno škodljivega.

Ali Bog tretjega Reda ni pustil dolgo časa v tako hudih skušnjah. Rimska papeža Klemen V. in Janez XXII. sta se za njega krepko pognala in ga vnovič toplo priporočila. In lepše se je svetila zdaj svetost tega

Reda, ko je bil v ognju velikih britkosti očiščen in vtrjen, in z novo močjo se je razširjal po starem katoliškem svetu. Leta 1689 je imel samo v Madridu 25.000 udov. In ko je tretjega Reda brat Krištof Kolumb daleč za neznanim morjem našel nove zemlje, neizmerno Ameriko, ko so našli Portugizi pot po morju v vshodno Indijo in Japan, razširil se je s krščansko vero v te nove dežele tudi tretji Red tako naglo, da je štel leta 1686 v Ameriki okolu 118.000 udov, in med svetimi mučeniki, ki so v ravno tem stoletju na Japonskem za sveto vero na križih umrli, bilo je sedemnajst tretjerednikov, Japancev po rodu.

Tretji Red svetega Frančiška šteje do današnjega dne sedem papežev, namreč Gregorija IX., ki je bil ko kardinal prvi zavetnik Redov sv. Frančiška in je sto let star v sluhu svetosti umrl; Gregorja X.;

Martina V.; Inocencija XII., ki je ko papež od generala manjših bratov prejel obleko tretjega Reda; Klemenca XII.; nepozabljivega Pija IX. in zdaj vladajočega Leona XIII.

Število kardinalov, nadškofov, škofov in drugih imenitnih oseb duhovskega stana, ki so živeli ali živijo v tretjem Redu sv. Frančiška, je bilo in je še dandanes veliko. Neki kardinal je pisal nekomu, ki se je čudil, da s škrlatom druží revno obleko tretjega Reda: „Obleka svetega Frančiška je pravi škrlat, pripraven, da povikša visokost kraljem in kardinalom. V resnici je škrlat, barvan v krvi Jezusa Kristusa in v krvi, ki je tekla iz ran njegovega služabnika Frančiška. Pokril sem torej škrlat s škrlatom, kardinalski s kraljevim. S tem se ne le nisem ponižal, bojim se po pravici, da se ne bi bil povzdignil bolj, kakor sem vreden.“

Med osebami svetovnega stana je bilo v našem tretjem Redu 134 cesarjev, kraljev in kraljic, knezov in kneginj. Med njimi so vshodni cesar Mihael Paleolog; slavni preded naše vladajoče rodovine habsburške Rudolf I.; Karol V., njegova soproga in otroci; Filip II., španjski kralj; Ana Avstrijska, mati Ludovika XIV.: Marija Terezija, francoska kraljica in soproga Ludovika XIV., ki je bila predstojnica bratovščine pasa svetega Frančiška v Parizu; Vladislav Jagelo, poljski kralj in več princev njegove rodovine; kralj Janez Aragonski; sveti Ferdinand, kralj Kastiljski in vsi njegovi dvorjani; Sančo II., kralj Portugaljski; sveta Elizabeta, ogerska princesinja in grofinja Tirinška; sveta Elizabeta Portugaljska; sveta Joana Valojska; Bela IV., kralj ogerski; Katarina, poslednja kraljica bosenska, itd.

Največi krščanski pesnik, sloveči Dante Aligjeri, je bil tudi tretjerednik; ravno tako sloveči španjski pesnik Lope de Vega in že omenjeni Krištof Kolumb, ki je v obleki spokornih bratov svetega Frančiška našel novi svet Ameriko. Po vsih familijah bili so tretjeredniki, vsaka soba bila je klošterska celica, vsaka krščanska hiša kot samostan.

Vendar vse večjo vrednost, ko posvetne zasluge in časti njegovih udov, daje našemu tretjemu Redu velika množica njegovih svetih in zveličanih bratov in sester, katerih število je veliko, da je veselje, ker 50 svetih in zveličanih je sv. cerkev kot takove razglasila.

*„Velike reči smo obljubili;
še večje so nam obljubljene.“
(Sv. Frančišek.)*

X. Frančišek dobi rane Kristusove.

Vstanovljenje tretjega Reda bilo je zadnje delo Frančiškovo na tem svetu. Dokončal je tek svojega življenja. Videl je obilnega sada svojega truda ki je dorasel k časti božji in zveličanju ljudi. Na koncu življenja poslavlil je dobri Bog svojega služabnika še posebno s tem, da mu je vtisnil rane Jezusa Kristusa, milost, ktere, razun sv. Pavla aposteljna, še nobeden mož ni deležen bil. Zgodilo se je to tako-le:

Kakor naš božji Zveličar, tako je rad hodil tudi Frančišek v samoto, kder je bolj goreče molil in premišljeval. Najbolj priljubljena samota bila mu je na gori Alverniji v Toskani. Ta hrib je dobil od grofa Orlando Katani-ja v dar za svoj Red, in je bil tam že nektare utice za svoje brate postavil. Leta

1224, dve leti pred njegovo smrtjo, mu je Bog nekaj posebnega razodel. Dva brezna mu je pokazal, človeško hudobijo in božje usmiljenje.

S solzami oblit zdihaval je Frančišek; rekoč: „Kaj si ti, o moj Bog! in kaj sem jaz. Črv in nevreden hlapec tvoj.“ Na to mu Bog veli, da naj mu za prijete dobrote nekaj v dar poda. Frančišek odgovori: „O Gospod! ti poznaš mojo revščino in veš, da razun moje raztrgane halje drugega nimam, kakor dušo in telo, ktere sem ti pa itak že davno v dar prinesel.“ Na povelje božje seže trikrat v nedrije ter vsakokrat lep, zlat denar ven prinese. Jezus mu razodene, da trije zlati pomenijo „tri Rede“ ki jih je po božji volji vpeljal; pa tudi vboštvo, pokorščino in čistost, ktero je on vedno na tanko spolnoval.

Dan pred praznikom povikšanja sv. križa se mu en angelj prikaže,

ki mu naznani, naj bo na vse pripravljen, kar bode Bog ž njim storiti hotel. Frančišek odgovori: Čeravno nisem vreden, da se me Gospod spominja, ga vendar prosim, kot njegov hlapec, naj z menoj stori, kar se njemu dopade.

Ko Frančišek, ves v voljo božjo vdan, in pripravljen vsako, tudi najgrozovitnejšo bolečino za Jezusa prestati, bitko trpljenje in smrt njegovo v svojem brlogu na Alverni premišlja, prikaže se mu mahoma „Seraf“ s šesterimi svetlimi peruti, izmed katerih so pokrivale dve glavo, dve pa spodnje truplo „Križanega“, dve ste bile kakor za letanje razpete. Vsa gora je razsvetljena. Frančišek gleda podobo križanega, katerega je kot samega Gospoda Jezusa spoznal; prebitka žalost ga obide in na svojih rokah in nogah, kakor tudi na svoji strani, tako grozovitne bolečine občuti,

kakor bi mu bil kdo roke in noge siloma z žreblji, stran pa s sulico prebodel. Ko je prikazen zginila, je njegovo srce ljubezni do Križanega močno gorelo. Njegove roke in noge so bile v sredi z žreblji prebodene; glavice žrebljev, okrogle in črne, so bile na dlaneh in zgoraj na nogah; žreblji so pa na nasprotnih straneh z ojstrimi konci skoz meso ven moleli in zakrivljeni bili. Desna stran je bila kakor s sulico prebodena, okoli rdeča, in kri je pogostoma iz nje tekla.

XI. Frančišek zboli in umrje.

„S Kristusom sem križan, kajti nosim rane Gospoda Jezusa na svojem telesu“; tako je zdaj Frančišek s sv. aposteljnom Pavlom govoriti zamogel. Sicer je še oznanoval ljudem pokoro, vendar njegove misli so bile že v nebesih, kamor že

skoraj priti je prisrčno želel, da bi se sklenil ž njim, ki ga je tako močno ljubil, z Jezusom Kristusom. Bolehati je začel, pa bolehal je vedno bolj in bolj, tako da zdravniki nad njegovim ozdravljenjem čisto obupajo. Ko mu neki dan zdravnik odkrito pove, da za njega ni več zdravila, se Frančišek tega naznanila močno razveseli in glasno reče: „Ljubše novice mi prinesiti ne morete, kakor to, da je moje življenje pri kraju; moje najbolj vroče želje so, rešen biti tega življenja in združiti se z Jezusom.“

Slab je že bil, ni več mogel hoditi; veli se nesti k Mariji angeljski, da tam umrje, kder je bil začetek vseh treh Redov. Skliče pa še svoje duhovne brate, jih opominja po duhu in črki redovno vodilo splovnati, ki so ga sveti oče potrdili. Potem blagoslovi vse brate takrat živeče, in tudi vse brate prihodnih

časov, ter se poslovijo od njih, rekoč: „Zdaj pa z Bogom, vsi moji sinovi in v Gospodovem strahu vedno živite; bližajo se nadloge, in poskušnje velike bojo prišle čez vas. Jaz pa grem k Gospodu in svojemu Bogu, kteremu sem ponižno v duhu služil.“

Ko ga proti Porcijunkuli nesejo reče: Tukaj je moje počivališče; od tod pojdem v hišo svojega Gospoda. — Prinesejo ga v Porcijunkulo in spravijo v njegovo navadno izbico. Tukaj v hudih bolečinah mirno in vesel pričakuje, kdaj ga bo Gospod na nebeško svatovščino poklical. V petek, 3. oktobra, skliče zopet vse brate k sebi, jih še enkrat blagoslovi, prekriža hleb kruha in da vsakemu en košček vžiti v znamenje bratovske edinosti.

Sabota, 4. oktobra 1226, je napočila, Frančišek trpi grozovite bolečine. Ko je čutil, da se mu

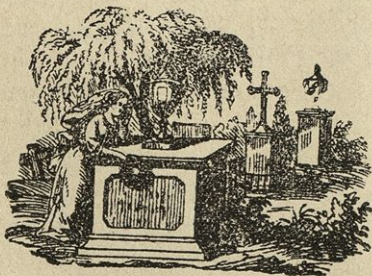
smrtna ura bliža, se vleže na tla, pokrit le z revno obleko; tudi bratom naroči, naj ga mrtvega na tla poravnajo, pokopan pa želi biti na griču, blizo Asisa, kjer so hudodelnike v smrt obsojene obešali. Čez malo časa stegne svoje roke črez pričujoče in nepričujoče brate, jih blagoslovi in reče: „Zdaj pa grem k Gospodu, in njegovi milosti vas priporočim.“ Potem si da brati evangelij sv. Janeza v 13. poglavju: „Pred velikonočnim praznikom, ko je Jezus videl, da je prišla njegova ura, da gre iz tega sveta k Očetu, ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je do konca ljubil,“ itd.— Po odbranem evangeliju moli 141. psalm, in njegove zadnje besede so bile: „Izpelji mojo dušo iz ječe (iz telesa), da povelečuje tvoje ime. Pravični me pričakujejo,“ in pri teh besedah obmolkne in umrje smrti pravičnih, ki je tako draga v očeh

Gospodovih. Umrl je Frančišek v Porcijunkuli 4. oktobra, leta 1226, bila je sabota ob eni v noči, v 45. letu svoje starosti, v 20. svojega spreobrnjenja, v 18. od vstanovljenja prvega, v 14. od vstanovljenja drugega in v 5. od vstanovljenja tretjega Reda. Njegova duša je šla, v podobi presvitle zvezde, naravnost v nebesa, kakor je jo videl boga-boječi brat Jakob a Laude. Ravno o tisti uri se Frančišek prikaže Asiškemu škofu, ki so bili takrat na božjem potu na gori Gargano, in reče: „Jaz zapustim svet in grem v nebesa.“

Vse je vkup vrelo gledat mrtvo truplo Frančiškovo, še bolj pa njegove rane, ktere so s spoštovanjem poljubovali in celo noč pri svetniku Boga hvalili in svete pesmi prepevali. — V jutro pa pride Asiška duhovščina z mestjani in vzdignejo sv. truplo, ter ga nesejo v cerkev

sv. Damijana, kjer je sv. Klara s svojimi duhovnimi hčerami že čakala, da še enkrat vidi svojega duhovnega očeta. Britka žalost je njeno srce sprehajala in vroče solze so jo polivale, ko vidi pred seboj mrtvo truplo Frančiškovo. „Oče, oče!“ zdihuje ona „zakaj si nas zapustil, kam se hočemo uboge sirote podati? Ah zakaj že nismo me tam, kjer si ti že zdaj? Kdo nam bo pomagal, kdo nas dalje podučeval, kdo nas v dušnih britkostih tolažil? O neusmiljena smrt, ki si na jezero bratom in sestram pobrala ljubega očeta!“ Deviška sramožljivost vstavi Klarin in njenih sester mili jok in žalostno-vesele poljubujejo njegove rane, ko se truplo zopet zakrije, da ga nihče več ne vidi. Mestjani nosci ga nesejo, med tem, ko vse ljudstvo joka in se solzi, v cerkev sv. Jurija, kjer je Frančišek v prvi mladosti hodil k kr-

ščanskem nauku, kjer je pozneje tudi večkrat pridigal. Tam ga položijo v rako, ktero s ploščo zaveznejo, in pod njo ima truplo velikega moža božjega počivati, dokler bode Bogu dopadlo, ga zopet na svetlo spraviti in na častitljivši kraj prestaviti.



„Blagor mrtvim, kteri v Gospodu umrjejo! Odslej, reče Duh, naj počivajo od svojega truda; zakaj njih dela grejo za njimi.“

(Skrivn. raz. 14, 13.)

XII. Frančišek svetnikom prištet.

Dve leti po smrti Frančiškovi, 16. junija 1228, pridejo njegov nekdanji veliki prijatelj, kardinal Hugolin, takrat pa papež Gregor IX. s kardinali, s škofi in drugo duhovsko in svetno gosposko v cerkev sv. Jurija. Ljudstva je neizmerno veliko. Papež pričnejo sveto slovesnost s pridigo, katero začnejo z besedami sv. Duha: „On je bil, kakor zgodnja danica v megli in kakor polna luna ob času svojega sijanja. Kakor solnce v svoji svitlosti, tako se je on svetil v hiši Gospodovi.“ *) Potem so od velikih čednost in zaslug Frančiškovih govorili; ravno tako za njimi kardinal Kapočio toliko goreče in ginljivo, da je moral pridigo večkrat pretrgati, zavoljo velikega in glasnega jokanja poslušavcev.

Na to se sv. oče papež Grego-

*) (Ekl: 50. 6, 7.)

rij IX. vzdignejo ter po srčni molitvi glasno rečejo: „V čast vsega-mogočnega Boga, Očeta in Sina in sv. Duha, preblažene Device Marije in sv. aposteljnov Petra in Pavla; v povikšanje svete matere katolske cerkve, po nasvetu naših bratov kardinalov in drugih duhovnih prednikov, očeta Frančiška, kterega je Bog v nebesih poveličal, mi pa na zemlji častimo, v „imenik“ Svetnikov zapišemo in zapovemo, da naj se njegov praznik 4. oktobra obhaja, ki je obletnica njegove smrti.“ Potem so kardinali zahvalno pesem zapeli, pa tudi ljudstvo je Frančiškovo čast povzdigovalo.

~~~~~

To, vrli slovenec, posebej pa ti ljubi brat, draga sestra III. Reda! imaš kratko popisano življenje sv. očeta Frančiška. Prebiraj ga večkrat, dokler ti bo dobro znano, da ga zamoreš posnemati.

Si mlad, vesel, bogat; si v skušnjavah in nevarnostih; si zaničevan in zasmehovan; si v trpljenju in težavah; si truden, žejin ali lačen; si duhoven ali svetoven človek; si predpostavljeni ali podložni, oče, mati, sin ali hčer, oziraj se na sv. Frančiška, na njegovo življenje, na njegov zgled in stori tudi ti tako kakor on. Posebno ga posnemaj v živi veri, v trdnem zaupanju in goreči ljubezni do Boga in bližnjega, v goreči molitvi in v svetem pre-mišljevanju večnih resnic, pa v ostri pokori za svoje grehe: tako bodeš hodil po potu, ki te v nebesa pelja. Če si pa že tretjerednik, tretjerednica, ali še želiš biti, kar ti iz srca želim, tako spolnuj na tenko „Vodilo tretjega Reda sv. očeta Frančiška“, kakor je bilo polajšano od sv. očeta, papeža Leona XIII. s pismom od 30. majnika 1883, ktere ga ti hočem v II. delu te knjižice razložiti.



**TERZO ORDINE DI S. FRANCESCO.**

„In kteri koli se po tem vodilu ravnajo,  
mir in milost nad njimi...”

(Gal. 6, 16.)

## II. DEL.

---

Presvetega očeta našega

**LEONA**

po božji previdnosti papeža XIII.

vstanova o postavi frančiškanov Tretjega Reda svetovnega.

**Leon škof,**

služabnik služabnikov božjih, v vedni spomin.

Usmiljeni Sin Božji je sladek jarem in lahko breme naložil ljudem; oskrbel je vsem življenje in rešenje, ter ko dedšino zapustil svoji cerkvi ne le oblast temuč tudi usmiljenje, tako da se dobrote, ki jih je pridobil človeštvu, nadaljujejo na vse večne čase z vedno enako ljubeznijo. Kakor se je torej v vsem, kar je storil in vказal Jezus Kristus v celem življenju, svetila pohlevna



modrost in velika nepremagljiva dobrotljivost njegova, ravno tako se kaže v vseh posameznih vstanovah krščanske cerkve neka čudovita prizanesljivost in mehkoba, tako da je tudi v tej reči videti cerkev podobna Bogu, ki je ljubezen.\*) Te materne ljubezni najpoglavitniše opravilo pa je to: modro, kolikor je mogoče, pripravnati postave časom in šegam in vedno z blagovoljnostjo obenem in pravičnostjo vkazovati in zahtevati. Po takem združenju ljubezni in modrosti se doseže, da ohrani Cerkev nauk vedno in popolnoma enak, med tem ko zunanji red po previdnosti spreminja.

Tega pota se tudi Mi držimo v cerkveni vladi ter si štejemo v dolžnost, pravično presoditi posebnost teh časov in vse prevideti, da ne bo koga težava strašila in odganjala od vaje koristnih čednosti. In zdaj sicer smo hoteli po tem načinu pretehtati tovarštvo frančiškanov Tretjega Reda, ki se svetovni imenuje, in dobro prevdariti, ali ne bi bilo treba postav njegovih, ker so časi spremenjeni, primerno polajšati.

Preslavno to vstanovo očeta Fran-

---

\*) (I. Jan. 4, 16.)

čiška smo toplo priporočili pobožnim kristjanom v okrožnem pismo „Po sreči“, ktero smo izdali 17. kimovca lanskega leta. Izdali pa smo ga s to željo in edino iz tega namena, da bi vabilo naše o pravem času kar največ mogoče ljudi priklicalo h krščanski svetosti. Zanimarjanje krščanske čednosti je namreč veliki studenec bolezni, ki svet tlačijo, in nevarnosti, ki se jih bojimo. Ali teh bolezni ozdraviti, teh nevarnosti odstraniti ljudje ne morejo drugači, kakor da pospešujejo posebej in očitno vrnitev k Jezusu Kristusu, ki more za večno rešiti te, ki se po njem bližajo Bogu\*). Zapovedi Jezusa Kristusa izpolnovati, v to pa so obrnjene popolnoma vstanove frančiškanske; nič ni namreč drugega namerjal presveti njih začetnik, kakor da bi se v njih kakor v nekaki duhovni borilnici ljudje pridniši vadili krščanskega življenja. Res hočeta sicer prva dva Reda frančiškanska, vaji velikih čednosti namenjena, nekaj popolnejšega in svetejšega doseči; ali le malo jih more v njih živeti, namreč tisti, katerim je dala dobrota božja

---

\*) Hebr. 7, 25.

da hitijo z nekako posebno radostjo do svetosti evangeljskih svetov. Tretji Red pa je tako rekoč že po redu množici primeren, in koliko premore glede pravičnega, neoskrunjenega verskega življenja, to pričajo prejšnjih časov spominki in stvar sama.

Bogu, začetniku in pomočniku dobrih svetov, se moramo zahvaliti, da ušesa krščanskega ljudstva niso bila zaprta omenjenemu Našemu spodbujevanju. Nasproti, poroča se iz premnogih krajev, kako se je zbudila pobožnost do Frančiška Asiškega in kako se je povsod pomnožilo število tistih, ki prosijo, da bi se sprejeli v tovarštvo tretjega Reda.

Zato smo, da tako rekoč še bolj poženemo te, ki že tečejo, sklenili obrniti misli tam, od kod se je kazalo, da bi se vtegnil ali zavreti ali popočasiti ta zveličavni tek duhov. In sicer smo sprevideli najprej, da vodilo tretjega Reda, katero je Nikolaj IV., predhodnik naš, odobril in potrdil z apostoljsko vstanovo „Na gori“ 18. velikega serpana 1289, ni popolnoma primerno časom in šegam, v katerih zdaj živimo. Ker se torej prevzete dolžnosti brez težave in

velikega truda ne morejo izpolnovati, zato je bilo treba dozdej mnogo reči, ki so v vodilu, tovaršem po prošnjah njihovih odpuščati, kar se ne more goditi, kakor je lahko sprevideti, brez škode splošnega reda.

Potem pa je bila pri ravno tem tovarštvu tudi druga stvar, ki je zahtevala, da jo oskrbimo. Rimski papeži, naši predhodniki, so namreč tretji Red že od začetka njegovega z najvišjo blagovoljnostjo objemali ter tovaršem podelili premnoge in zadosti velike odpustke v poravnanje tega, kar so se zadolžili. Ali v teku let se je ta reč nekoliko zamotala in dostikrat se ni moglo razločiti, ali je gotovo, da je kateri papež za te ali te primere podelil odpustek in ob katerem času in ktere vrste odpustka se je mogoče vdeležiti. Res se sicer ni pogrešala previdnost apostoljskega sedeža v tej reči, in zlasti je papež Benedikt XIV. s vstanovo „K rimskemu papežu“ dne 15. sušca leta 1751 skrbel, da so se rešile dotadanje dvojbe: ali, kakor se godi, čas jih je zopet nanesel ne malo.

Premišljevanje takih neugodnosti nas je nagnilo, da smo iz svete skupščine,

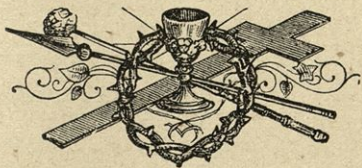


ki je postavljena za varstvo odpustkov in svetih ostankov, nekatere kardinale svete rimske cerkve odločili, kateri naj bi stare postave tretjega Reda z vso skrbjo pregledali in ravno tako vse odpustke in pravice v kratek pregled sestavljene preiskali, in po razumni sodbi o tej reči Nam poročili, kaj se jim zdi, da naj bi se pridržalo, kaj prenaredilo po zahtevanju naših časov.

Oni so dovršili opravilo, kakor je bilo ykazano ter Nam svetovali, da je treba stare postave prekreniti in sedanjim šegam in navadam priravnati z nekoliko spremembo nekterih poglavij. Glede odpustkov pa, da ne ostane vzroka pomišljanju ter se odstrani nevarnost, da bi se kaj godilo brez pravice, so sodili, da bi po zgledu Benedikta XIV. modro in koristno storili, ako prekličemo in odpravimo vse odpustke, ki so do zdaj veljali, ter nekatere druge iz novega temu tovarštvu določimo.

Potemtakem — kar je dobro in koristno, čast Božjo povikšuje in prizadevanje do pobožnosti in ostalih čednosti bolj in bolj užiga — Mi s tem pismom po Svoji apostoljski oblasti po-

stavo frančiškanov tretjega Reda, ki se svetovni imenuje, na ta način, kakor je zdolaj popisana, prenarejamo in potrjujemo. S tem pa naj se ne misli, da je kaj odvzeto bistvu tega Reda, katero hočemo, da naj popolnoma nespremenjeno in celo ostane. Poleg tega hočemo in vkažujemo, da naj se morejo posluževati tovarši tega Reda odpustkov in pravic, ki se dolu v kazalu naštevajo, ker so popolnoma odpravljeni vsi odpustki in pravice, ki jih je temu tovarštvu apostoljski sedež podelil pred dnem bodisi kder koli, pod katerem koli imenom in v kateri koli obliki.



## Vodilo

### udov III. Reda sv. Frančiška, ki med svetom živijo.

---

### I. Poglavje.

**O sprejemi, poskušnji in obljubi.**

§. 1. Sprejeti se smejo le taki, ki so dopolnili štirinajsto leto, ki so lepega obnašanja, miroljubni, in zlasti trdni v sveti katolški veri in v podložnosti do rimske Cerkve in apostoljskega sedeža.

### Razlaga.

1. Celo življenje človeško sliši Bogu. Mladenič že in deklica se morata učiti Bogu služiti \*), da zamoreta pozneje skušnjave premagati, zapeljivostim se ustavljati in da zamoreta kot mož in žena, ali kaj že bota, dolžnosti svojega stana zvesto spolnovati. Zato dovolijo sv. Oče mladenčem in deklicam 14 let starim

---

\* Eccl. 12, 1.

pristopiti III. Redu sv. Frančiška, da se v tem Redu učijo lepo in pobožno živeti.

2. Ki prosijo za sprejetje v tretji Red, morajo biti „lepega obnašanja“, ker to tirja čast III. Reda. Torej le pridni, ali ki se saj hočejo poboljšati, se smejo sprejeti. Lahkomiseljni, razuzdani, nestanovitni, muhasti, obrekovavni, jezični se ne smejo sprejeti; ako so se pa začeli poboljšati, ali obljubijo, da se bodo poboljšali, smejo sprejeti biti.

3. „Miroljubni“ biti morajo dalje prosivci tretjega Reda. Tretji Red mora božje kraljestvo na zemlji razširjati. to pa ne gre skoz prepir, temuč skoz mir božji, ki ga je Jezus na svet prinesel. Svoje glavni, trdosrčni, nesložni se ne smejo sprejeti. Naj se prej spravijo s svojimi sovražniki in nasprotniki. „Kdor svojega brata (bližnjega) sovraži, je v temi in ne ve kam gre“.\*)

4. V veri morajo biti trdni, če hočejo postati udje III. Reda. — Ne smejo si vere in naukov delati po svoji volji, temuč to morajo verovati, kar sv. vera uči, postavim: kaj je greh ali dolžnost za mladenče, dekleta, može, žene, pod-

---

\* I. Joan. 2, 10.



ložne, predstojnike ali vikše, duhovne, učenike itd. — Kar pa sv. Cerkev veleva, mora tretjeredniku biti sveto, kakor božje povelje. — Tisti toraj, ki si po svoji glavi nauke delajo, da živijo, kakor hočejo sami, in oni, ki cerkvenih povelj in zapovedi in naredb ne spoštujejo, niso za tretji Red.

§ 2. Zakonske žene naj se ne sprejemajo brez vedenja in privoljenja moža; razun, če njihov spovednik tako svetuje in za dobro spozna.

### Razlaga.

Vsi ljudje so k zveličanju poklicani, toraj ni nikdo od tretjega Reda izključen, naj je ktereга stana koli. Ker ta Red dolžnosti in pravice tudi zakonskega stana ne krati niti ne prepoveduje, temuč je le posveti in uči, tiste po božji volji spolnovati, je vsaki mož dolžen svoji ženi dovoliti, da pristopi tretjemu Redu, ker drugači se mu je bati treba jeze božje. Ako bi pa mož bil tako trdo-srčen, da ne bi dovolil, tako sme žena spovednika prositi, da ji dovolijo pristop k tretjemu Redu.

§ 3. Kteri so v tretji Red sprejeti, naj nosijo „mali škapulir in pas“, kakor je navada: ako ne bodo nosili, naj zgubijo dobrote in pravice, ki so Redu podeljene.

### Razlaga.

1. Škapulir je namesto redovnega oblačila, in se mora vsikdar in scer tako nositi, da en del na prsih visi, drugi pa na hrbtu. Tisti del, na katerem je podoba sv. Frančiška, naj bo na prsih, nad srcem, da te spominja gereče ljubezni božje, ki jo je imel sv. Frančišek in ki jo imeti moraš tudi ti.

Naj te pa škapulir tudi pokore spominja, ki jo moraš delati, bodisi nedolžen ali grešnik.

Škapulir tretjega Reda je blagoslovljeno oblačilo, ktero zato nosiš, da ti je branilo proti svetu, tvojemu mesu in hudemu duhu. Bodeš torej skušan od hudobnih ljudi, ali od tvojega lastnega mesa, ali od hudega duha, spomni se, da imaš blagoslovljeno redovno oblačilo, škapulir na sebi; pomisli da si redovna oseba, da ne smeš grešiti. Blagoslovljeni

škapulir naj ti je močen zid, za katerim zavetje imaš proti napadom tvojih dušnih sovražnikov. Z redovno obleko, s škapulirjem, moraš Jezusa Kristusa tako obleči, da v duhu ponižnosti hodiš po potu zapovedi božjih, do konca, do smrti.

2. Kaj pa je redovni pas? Redovni pas je tenka konopnena vrvica, ktera mora od redovnega predstojnika blagoslovljena biti, in se vedno okoli ledja nosi.

Redovni pas pomeni, prvič: da si na Boga in njegove zapovedi na poseben način navezan, in da si poseben sklep storil božje zapovedi spolnovati. Zapovedi pa ti velijo samega sebe zatajevati, tvoja grešna nagnjenja pa in tvoje hudobne strasti krotiti. Z redovnim pasom si torej tvoje strasti zvezal, zato je moraš kakor privezane imeti in njim ne smeš nič dovoliti, kar je božjim zapovedim nasprotnega. Zvezane imaš: oči, da prostovoljno nič hudega ne gledajo; ušesa da nič grešnega z dopadenjem ne poslušajo; usta, da nič hudobnega ne govorijo, ne lažejo, ne ogovarjajo, ne obrekujejo, ne delajo zdražbe in predrzno ne sodijo; roke, da se nikdar kaj nečistega ne dotikajo; noge, da ne hodijo

po grešnih potih, in da se ne vzdigujejo v razžaljenje božje, n. p. k plesu i. t. d. Zvezal si svoje poželenje, da mu ne strežeš in ne dovoliš nič, kar bi ti srce in dušo omadeževalo. To vse pa do konca, do smrti.

Drugič te pa redovni pas spominja britkega trpljenja Jezusa Kristusa; posebno tistih vrvi s katerimi je bil zvezan na rokah in nogah, in na sv. telesu, da bi ti bil oproščen greha, hudega duha in pekla. On je hotel veliko žalosti in trpljenja, še celo bitko smrt na križu prestati, da bi ti bil večno vesel, večno srečen in večno zveličan. — Ako te torej greh vabi, spomni se redovnega pasa in trpljenja Jezusovega, ter si misli: „Kaj, jaz bi se greha veselil, moj Jezus pa trpi? Jaz bi v grehu živel, moj Jezus pa umira zavoljo greha? Ne, to ne sme biti, tega nečem!“ Misli si; rekoč: „Jaz bi zgubil milost božjo, zapravlil nedolžnost, za katero je Jezus Kristus 33 let veliko delal, veliko trpel?“ Ne, tega nečem! „Jaz bi grešil, da potem v pekel pridem, ko mi je Jezus Kristus s svojim trpljenjem in smrtjo neizrečeno lepe nebesa zaslužil?“ Ah, nikoli ne; rajši umreti, kakor grešiti!



Zadnjič pomenijo trije vozli na pasu tri poglavitne redovne čednosti; namreč: ponižnost, pokoro in odpoved posvetnosti.

3. V posebni sili ti redovni predstojnik, če ga prosiš, zamorejo nošnjo škapulira in pasa polajšati, ali v kaj druga dobrega spremeniti. Sam pa ga ne smeš od sebe djati.

§ 4. Tisti in tiste, ki tretjemu Redu pristopijo, naj bodo eno leto v poskušnji: potem naj storijo „redovno obljubo“, da bodo držali zapovedi božje, da bodo pokorni povelju svete cerkve; in da bodo zadostili, ako se kaj pregrešijo v tem, kar so obljubili.

### Razlaga.

1. Poskušnja trpi eno celo leto. V tem letu poskušnje naj novinci in novinke poskusijo in naj si prizadevajo tako živeti, kakor tretjega Reda vodilo vелеva, in kar zapoveduje naj spolnujejo, da na dan, ko bodo redovno obljubo storili, redovnemu predstojniku povedati morejo ako so vodilo redovno spolnili ali ne.

Predstojnik jim bo potem obljubo storiti dovolil ali pa ne, kakor bo spoznal, da so vredni ali nevredni. Na dan obljube — in sicer pred obljubo — novinci in novinke lahko polajšanja ktere dolžnosti prosijo, če jim je potrebno.

V smrtni bolezni sme se obljuba pred navadnim spovednikom, če redovnega predstojnika blizo ni, tudi pred koncem poskusnega leta storiti; vender pa mora bolnik, če ozdravi, ob letu obljubo zopet delati; tako dolgo pa ostane novinec.

2. Kaj pa je to: obljuba III. Reda? Obljuba III. Reda je pobožno, versko delo, po katerem se novinec, v pričo zato postavljenega mašnika, na poseben način božji službi posveti, ko obljubi celo svoje življenje spolnovati božje in cerkvene zapovedi, kakor tudi vodilo III. Reda; za prelomljenje tega pa, kar je obljubil, pokoro storiti.

Po storjeni obljubi postane novinec pravi redovnik, se z novo vezjo ljubezni na Boga naveže, ki mu zato novih milosti da, da lažje stanoviten ostane do konca. Po storjeni obljubi postane tretjerednik ud velike familije, ki je po celem

svetu doma. Kamor gre, najde veliko število bratov in sester, ne samo svetnih temuč tudi dohovnih, škofov, misi-jonarjev, čistih devic in pobožnih krist-janov. Vsi ti bratje in sestre III. Reda molijo, se postijo, dajejo vbogajme, se vojskujejo in veliko drugih dobrih del opravljajo, in to vsaki dan. In vsih to-tih duhovnih zakladov se vdeležuje ud tretjega Reda od tiste ure, ko je redovno obljubo storil. Pač srečen dan je dan redovne obljube!

Ponavljaj zato, ljubi brat, draga se-stra III. Reda, večkrat sam za-se stor-jeno obljubo, postavim, kadar so večji odpustki, ali o velikih praznikih, ali na obletnico pristopa k III. Redu, ali po svetem obhajilu, da si s tem dobrega duha, duha pobožnosti in pokore v srcu poživiš in z novo gorečnostjo v krščan-skih čednostih napredovati začanjaš.

## Redovna obljuba

*se tako-le glasi:*

„Jaz N. obljubim vpričo Boga vse-gamogočnega, na čast brezmadežni, bla-ženi Devici Mariji, svetemu očetu Fran-čišku in vsem svetnikom, ves čas svo-jega življenja spolnovati zapovedi božje

in vodilo tretjega Reda. vstanovljeno od ravno tistega svetega Frančiška, kakor je bilo potrjeno od Papeža Nikolaja četrtega in Leona trinajstega; obljubim tudi, po volji predstojnika, zadostovati za prestopke, storjene zoper to vodilo.“

---

## II. Poglavje.

### O zadržanju in življenju.

§ 1. Udje tretjega Reda naj se držijo v vsi svoji nošnji in obleki tiste srednje mere, ki se vsakemu po svojem stanu spodobi; za predrago lišpanje pa naj ne marajo.

### Razlaga.

Ako ravno smejo udje III. Reda svojo redovno obleko, to je: škapulir in pas, skrito imeti, morajo se vender zunajšno razločiti od posvetnih ljudi; to pa se zgodi skoz navadno obleko, ktera mora biti ponižna, priprosta in ne predraga. Kakovega stana si, takovo obleko imej, lepšo ali slabejšo, pa vsikdar „srednje mere“, ne predrago, pa tudi ne prečno, nikdar pa ne „gizdavo“ in pre-



vzetno nareto. — Le pomisli: Ali je to res lepota, razuzdano se lepoticiti? Nikakor ne, kajti Bog sam pravi: „Nečimerna je lepota; žena, ktera se Gospoda boji, je hvale vredna“<sup>1)</sup>. Pred nečimer-nimi celo Bog svari, ker pravi v bukvah modrosti: „Obrni svoje oči od nališpane osebe, in po ptuji lepoti ne pogleduj.“<sup>2)</sup> Iz tega je očitno, da so gizdavi in prevzetni Bogu zoperni, čistim dušam pa nasprotni in sovražni. In če tudi posvetnim ljudem, ki jih poželjivo gledajo, dopadejo, je to za njih le nečast; ako pa to že čast imenujejo, tako jim je „pogubljiva čast“. Prevzetnost hodi pred padcem<sup>3)</sup> in „Bog se napuhnjenim vstavlja.“<sup>4)</sup> Brez Boga pa padejo, grešijo. In kaj potem pomaga oblečen biti z najlepšim in najdražjim oblačilom, če pa pod njim grdo, ognjušeno, oskrunjeno telo živi? Naj bodo tretjeredniki ponižno, spodobno, sramožljivo, pa snažno oblečeni. Poleg tega pa naj temveč skrbijo, da je pod oblačilom čisto telo, čisto srce in čista duša. Sv. Peter opominja, rekoč: „Vaša lepota ne bodi zu-

---

<sup>1)</sup> Preg. 31, 30.    <sup>2)</sup> Sirah 9, 8.

<sup>3)</sup> Preg. 16, 18.    <sup>4)</sup> Jak. 4, 6.

najna v pletenih laseh, v zlati nošnji, v žlahnih oblačilih; temuč notranja, da ste krotki in pohlevni v duhu, to ima vrednost pred Bogom“.\*)

§ 2. Plesov in pohujšljivih gledišnjih iger, kakor tudi velikih pojedin naj se jako skrbno varujejo.

### Razlaga.

Vesel biti, nedolžno veselje vživati ni prepovedano. Bog še veselo srce rad ima, veselega darivca Bog ljubi. „Veselite se, piše sv. Pavel,\*\*) veselite se vselej“ pa on pristavi „v Gospodu.... vaša spodobnost bodi znana vsem ljudem“, to je: vsi ljudje naj nad vami vidijo, da pridno, pobožno življenje ne dela žalostnih, černih ljudi, temuč veselih. Pa ne išči veselja v posvetnih, nečimernih, šumečih in neumnih veseljih, v nespodobnih kratkočasih.

Najmanj pa smeš po krčmah in na plesiščih kratkočasov iskati, ako nečeš v brezen pregreh se zaplesti. Pobožnost nikogar na ples in v oštarijo ali

\*) I. Petr. 3, 3—4.

\*\*) Filip. 4, 4—5.

krčmo ne spravlja; le skušnjava ga vleče, in skrivna slast in strast ga plesati uči. Najboljši plesi niso nič vredni. Kako Bog plese sovraži, vidimo iz tega, da on tako-le žuga: „S plesavko se ne pečaj, tudi je ne poslušaj, da kje ne pogineš po njeni zvijači“.\*) — Dalje je rekel Gospod:\*\*) Zato ker se sionske hčere povišujejo, in glavo po koncu nosijo, in gredé z očmi migajo, in z rokami ploskajo, in premerjajo svoje stopinje, in **hodijo po plesavsko**; bo Gospod téme (vrh glave) sionskih hčer ogolil, in Gospod jim bo lase odkril“. Vso lepoto jim bo odvzel, in „namesto prijetnega duha bo smrad, namesto pasa vrv, namesto kodrastih lasi pleša, namesto prsnega ogrinjala rasovnik“.\*\*\*)

Sv. cerkveni učeniki pišejo o plesu kaj oestro. Sv. Efrem piše: „Kdo more iz sv. pisma dokazati, da bi kristjan plesati smel? V katerem apostolskem pismu se najde vrstica, plesu prijazna?“ Taka zabava se kristjanu dovoliti ne sme. — Sv. Ambrož piše: „Ples ni nič drugega,

---

\*) Sirah, 9, 4.

\*\*) Is. 3, 16, 17.

\*\*\*) Is. 3, 24.

kakor kolobár, v ktereга sredini hudič sedi“. — Sv. Frančišek Saleški piše: „Najboljši plesi niso nič vredni“. — Sv. Joanez Krizostom piše: „Ako bi bilo toliko svetlih zvezd na nebu, kolikor se je že greha na plesu zgodilo, bila bi temna noč svetlejša, kakor beli dan“. — Sv. Avguštin pa piše: „Ni tako grešno v nedeljo orati kakor pa plesati“. Vender pa je že v nedeljo orati smrtni greh; koliki greh mora torej ples biti! — Že Origen je v svojem času izrekel: „Plesišče je tempelj nečistosti“. — Resnične so toraj besede sv. Efrema, ki pravi: „Tukaj plesati in skakati, tam pa v večno veselje priti, to ne gre. Zdaj se kot kristjan zadržati, zdaj kot nevernik biti, kako se to strinja? Nihče ne more dveh gospodoma služiti“.\*)

Slednjič so celo neverniki ples hudo obsojevali. Tako Ovidij, ki sam ni kaj oestro živel, plesišča imenuje mesta, na katerih se sramožljivost pokončuje, plese pa setve pregreh. — Rimsko starašinstvo, o času cesarja Tiberija, je vse plesavce in plesavke iz Rima spodilo, akeravno je takrat življenje sploh jako po-

---

\*) Mat. 6, 24.



svetno bilo. — In prvi Rimski govornik Cicero, če ravno hajd ali nevernik, reče: „Nihče drugi ne pleše, kakor norc in pijanec“. —

Ne pleši torej, če nečeš biti norc in pijanec, in če se nečeš večno pogubiti. —

Le malo okoliščin najde tretjerednik, kakor tudi vsaki drugi, da bi smel plesati. Postavim na poštenu svatbi ali na poštem gostovanju, pa še tam „le jako varno in pazljivo“ veli sv. Frančišek Saleški.

Od gledališnih iger, v „teatru“ pa že spreobrnjenec Štolberg pred blizo 80 leti, pravi da učijo nauk, ki je evangelijskemu nauku nasproti; in to velja še zdaj, ko so tako velikokrat takove gledališčne igre pohujšljive. Sv. Ciprijan piše: „Če tudi čist prideš — k pohujšljivim gledališnim igram —, se omažeževan nazaj vrneš.“ Kdor hoče toraj krščansko živeti, ne sme takovih iger gledat hoditi. Po pravici piše sv. Peter Krizolog: „Kdor se hoče tukaj s Satanom smejati, se ne bo mogel enkrat s Kristusom veseliti.“

„Moji ljubi otroci, ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je na svetu. Ko kdo svet ljubi, nima več ljubezni nebeškega Očeta v sebi. Kdor hoče biti prijatelj sveta, bo sovražnik božji“ tako nas ljubeznjivo opominjata sv. Janez Ev.\*) in sv. Jakob.\*\*)

§ 3. Jed in pijačo naj uživajo zmerno: in naj ne sedejo k mizi in ne vstanejo od nje, dokler niso pobožno in hvaležno Boga molili.

### Razlaga.

1. Tretji Red zmernost v jedi in pijači vелеva: zakaj? zato da nikdar ne pozabiš, da ti jed v to služi, da si telo ohraniš pri življenju in mu moč daješ, da opravila stanovne opravljati more. Ako bi nezmerno užival dari božje, bil bi „sovražnik Kristusov“, tvoj konec pa pogubljenje“, piše sv. Pavel apostelj.\*\*\*) In Kasijan pravi: Kdor ne gospoduje čez svoje usta, ne bode nikoli gospodoval čez svoje hudobije.

---

\*) I. Jan. 2, 15.

\*\*) Jak. 4, 4.

\*\*\*) Fil. 3, 18, 19.

2. Še bolj pa je treba zmernosti v pijači. Kdor v pijači zmeren ni, ne more čisto živeti, naj bo mlad ali star. „V vinu je nečistost“ piše sv. Pavel.\*) Sv. Hieronim pa piše: Opominam in zarotim dušo, ki hoče živeti v milosti božji in ohraniti čistost, naj se ogiblje vina, kakor smrtnega strupa.... Vino mladosti dvojni ogenj poželenja vžge. — Bodi zmeren, jako zmeren!

3. Ne pozabi, da „vsak dober dar pride od zgoraj, od Očeta ljuči.“\*\*) Bog je dal rast jedi in pijači, ktero zavžiti hočeš, povzdigni toraj oči in roke, najbolj pa srce k Rogu in ga moli ter prosi, da tebe in dari blagoslovi. Moli, na glas, združen z drugimi, en Oče naš, Češčena si Marija in Čast bodi.... pa pristavi: „Blagoslovi, o Gospod! nas in te tvoje dari, ktere bomo od tvoje dobrote zavžili; po Kristusu, Gospodu našem“. Amen. Za silo velja tudi samo slednja molitvica, kakor tudi takrat, če le kaj malega zavžiti hočeš. — Po jedi se zopet Bogu zahvali za povžite dobrote; rekoč: „Zahvalimo se ti, vsegamogočni Bog! za vse dobrote tvoje. Ki živiš in

---

\*) Efež. 5, 18. \*\*) Jak. 1, 17.

kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen. Oče naš..... Češčena si Marija..... Čast bodi..... Za silo tudi samo Zahvalimo se ti..... Tako bodeš jed in pijačo z Bogom začel in z Bogom končal, Bog pa ti bo za prihodnje že novih darov pripravljaj. Lepa zahvala je nova prošnja.

§ 4. Postijo naj se dan pred praznikom Marije brezmadežne Device, in dan pred svetkom sv. Očeta Frančiška: velike hvale vredni pa bodo tisti, ki se bodo vrh tega postili o petkih, ali zdrževali mesenih jedi ob sredah, po stari šegi tretje-rednikov.

### Razlaga.

Razun cerkvenih postov, ktere vsaki katoličan držati mora, imajo udje tretjega Reda samo še dva posta več; ta dva sta: dan pred praznikom sv. Frančiška Serafinskega, t. j. 3. oktobra; in pa dan pred praznikom čistega spočetja preblazene Device Marije, to je 7. decembra. Po sredah se mesenih jedi zdržati, o petkih pa si pritrgati pri jedi, jim ni



več zapovedano, pač pa v veliko zasluženje, če jim je mogoče to storiti.

Post je, po besedah sv. Ambroža, šola zdržnosti, in deviške poštenosti. Post duha poniža, brzda in kroti puntarsko meso, pospeši čednost, čisti duše, omehča k dobremu, dela ponižne, užge sveto ljubezen, kinča sivo starost, kakor gorečo mladost. Da novo polajšano vodilo ne zapoveduje več toliko telesnih postov, kakor jih je staro zapovedovalo, je vzrok skrb za življenje, ki je ima človek zdajni čas le preveliko, in pa trud, ki ga more prenašati pri tej skrbi. Naj se pa tretjeredniki toliko bolj duhovno postijo, to je naj krotijo radovidne poglede, preradgovoreči jezik, radovedne ušesa, lastno voljo, svojeglavnost, samoljubnost in razuzdanost srca. Naj bodo vedno boljši, vedno bolj popolnoma.

§ 5. Svojih grehov naj se vredno spovejo in sveto obhajilo prejmejo po postavi vsaki mesec enkrat.

### Razlaga.

Milost božja je človeku tako potrebna, da brez nje nič zaslužnega za

večno zveličanje storiti ne more. Če nisi v milosti božji, to je brez smrtnega greha, ti tvoje molitve, tvoji posti, tvoje delo in trpljenje v nebesih poplačano ne bo; to vse je mrtvo. Iz tega pa sledi, da ti je neobhodno potrebno skrbeti, da živiš brez smrtnega greha, ker le tista dobra dela, ki jih v stanu posvečujoče milosti božje storiš, ti pripravljajo plačilo v nebesih.

Ali grešniki smo vsi, in kako lahko se zgodi, da se smrtno pregrešiš? Boš zdaj brez zasluženja za nebesa živel? Ah, ne, nikar! Glej tretji Red ti hoče iz te zadrege pomagati, ker ti veli spovedati se svojih grehov vsaki mesec enkrat. Pa vredno, zgrevano, s trdnim sklepom se poboljšati. Tako bodeš očiščen in bolj močen zoper skušnjave, bolj vnet za dobro, bolj goreč v ljubezni do Boga in bližnjega.

Še bolj pogostno spoved, in večkratno sv. obhajilo bojo spovedniki dovolili tistim svojim duhovnim otrokom in ovčicam, pri katerih vidijo, da se varujejo smrtnih grehov, in da tudi malih grehov ne delajo lahkomišno, prostovoljno, temuč skrbijo vedno bolj popol-

noma biti. Nekateri so že takovi, da hitro, ko začnejo večkrat k sveti spovedi hoditi, zahtevajo pogostno sveto obhajilo, pa ne pomislijo, so ga li vredni ali ne. Vender še ne zaničujejo grešnih misel in želj; ne zatirajo grešnega nagnjenja; ne brzdaajo jezika; oči in ušes; zahajajo v krème in na plese, so preprijazni z drugim spolom. In če so starši in predpostavljeni, ne držijo svojega stana sveto, ter ne spolnujejo svojih dolžnosti do otrok in podložnih. Takih sveto obhajilo Bogu ni dopadljivo, drugim ne v spodbudo, njim samim pa ne v duhoven hasen ali korist; njih pobožnost je le na videz, in jih oslepi tako, da svojih mnogoštevilnih pregreškov več ne vidijo in se farizejsko za pobožne imajo.

Sicer piše sv. Avguštin: „Vzemi vsaki dan kruh, ki ti mora hasniti, to je, prejmi vsaki dan sv. obhajilo, pa on hitro pristavi besede: Živi pa tako, da bodeš vreden, ga vsaki dan prejeti. S tako čistim srcem prejemlji torej sveto obhajilo, da bo Jezus z veseljem v njega šel, v tebi ostal, ti pa v njem,\*) da za-

---

\*) Jan. 6, 57.

moreš reči: Jaz živim, pa ne jaz, temuč Kristus živi v meni.\*\*)

§ 6. Tretjeredniki duhovskega stana, ki molijo vsaki dan brevir, nimajo v tem oziru nobene druge dolžnosti. — Svetovni ljudje, ki ne molijo ne brevirja ne Marijnih molitev, imenovanih „Officium parvum B. M. V.“, to so: „Male dnevnice v čast blažene Device Marije,“ naj molijo vsaki dan, če niso po boleznih zadržani, dvanajstkrat: Oče naš . . . ., Češčena si Marija . . . ., in Čast bodi Očetu . . . .

### Razlaga.

1. Molitev je ena izmed najimenitnejših dobrih del krščanstva, moliti moramo največkrat, „moliti je treba vselej in ne jenjati, govori Kristus Jezus sam.\*\*) Sveti Frančišek Serafinski pravi: „Z molitvo se pri Bogu veliko zasluži, ker molitev je studenec vseh milosti.“ Molitev čisti naše srce, ga z Bogom sklene in za vse čednosti vname. V molitvi

\*) Gal. 2, 20.

\*\*) Luk. 18, 1.



govorimo z Bogom, in poslušamo, kar nam on na njo odgovarja. Ko molimo, angeljsko službo opravljamo, ki neprenehoma Boga molijo, hvalijo in častijo. — Zato morajo udje tretjega Reda več moliti, kakor navadne vsakdanje, vsakemu človeku potrebne molitve. Ker pa slišijo k duhovni, redovni familiji, je njih molitev tudi duhovna, in obstoji iz 12 Očenašev.... 12 Češčenasimarij in 12 Čast bodi.... za vsaki dan. Ti Očenaši so namesto duhovnih ur alj brevir-ja, ki ga mašniki molijo, da Boga „molijo, hvalijo, mu zadostujejo in da ga prosijo.“ Brevir je razdeljen na „sedem“ duhovnih ur za vsaki dan.

2. Največi del brevirja je „Matutin z Laudes“ ali „Zornice s hvalnicami“. V tem delu duhovne molitve se Bog hvali, moli, slavi in časti, se častijo njegove lastnosti in dela, ki jih je opravil za naše zveličanje od začetka in jih še opravlja vedno skoz svojo cerkev; se slavi in hvali njegova milost in usmiljenje, ki se vedno ljudem skazuje. Zato se v tem delu brevirja moli več psalmov; se bere nekoliko iz sv. pisma starega testamenta in en košček svetega evangelija z razlago ktereга cerkvenega

očeta itd., tudi življenje tistega svetnika, katerega praznik ali spomin sv. Cerkev obhaja. H koncu se še moli molitev k Bogu, da bi nam dal milost tiste čednosti posnemati, katere nam svetnik dneva predstavlja. Namesto tega vsega moli tretjerednik „šest Očenašev...., Česčenasimarij.... in Čast bodi....“ Toti se molijo zgodaj v jutro.

3. Drugi del brevirja je „Prim“ ali prva ura, in je prava juterna molitev. Tukaj moli sv. Cerkev z nami in mi ž njo, da bi nas Bog obranil pred vsem hudim, da bi vse naše počutke pred grehom ovaroval in da bi začetni dan srečno preživel. Prosim, da bi vedno njegove zapovedi spolnovali, da bi bile vse naše misli, besede in djanja duše in telesa Bogu na čast, nam pa k časni in večni sreči. Vse to pa skoz Jezusa Kristusa in po zasluženju Marije prečiste Device in vsih svetnikov. — Namesto prelepe cerkvene juterne molitve moli tretjerednik „eden Oče naš.... Česčenasimarija.... in Čast bodi.... — Glej koliko vrednost ima ta Oče naš! Moli naj se ta Oče naš, ki je sedmi izmed dvanajsterih, v jutro.

4. Za tem pridejo „Terc,“ „Sext“ in „Non“, to so: Tretja, šesta in deveta ura v brevirju, ki se molijo predpoldnem, ali okolj poldneva. V teh urah izrekamo besede in občutljeje, ki jih pobožna duša izrekati in občutiti zamore. Izrekamo v tretji uri gorečo ljubezen do Boga in bližnjega, srčne želje v vsem spolnovati postave božje, zaupanje na božje usmiljenje in božjo pomoč, vdanost v voljo božjo v vseh zopernostih, obžalovanje čez vse naše pregrehe in slabosti, zagotovilo le z dobrimi se pečati in prošnjo, da naše srce čisto ohranimo. — Prosimo v šesti uri, da naj Bog zatere vse prepire, naj pokonča vse sovraštvo in vso jezo ter nam da mir božji. Prosimo za pomoč zoper vse sovražnike, zoper vse zapeljivce, da ne zabredemo na krive pote, temuč stanovitni ostanemo do konca, ter večno plačilo zadobimo. — V deveti uri prosimo Boga za srečno večnost, in obžalujemo slepoto hudobnih. Se spominjamo pričujočnosti božje in Bogu izročujemo: vse težave, vse britkosti, tudi vse obrekovanje od strani naših nasprotnikov. Prosimo pa tudi odpusčenja naših slabosti in grehov. — Vsaka teh treh ur se sklene z molitvo

od dnevnega svetnika, skoz ktero Boga pomoči prosimo, tako živeti, kakor je živel svetnik, ki se ga spominjamo. — Za vsako teh treh duhovnih ur moli tretjerednik eden „Oče naš... Češčena si... in Čast bodi... — Molijo naj se ti Očenaši dopoldne, ali pa tudi popoldne če treba tudi zvečer.

5. Dalje pridejo „Vespere“ ali večernice. Tukaj se slavi zmaga Jezusova nad sovražniki božjimi, ki jo je priboril skoz svoje trpljenje; časti se neskončno usmiljenje božje, ki ga je k temu nagnilo. Premišljuje se tudi velika sreča vsakega, ki se Boga boji, ker on bode večno srečen, obžaluje pa se večna nesreča nespokornih grešnikov. Izreka se tudi želja, da bi sveto božje Ime vsi ljudje častili in molili, in tako skoz moč tega najsvetejšega Imena usmiljenje in milost našli. Konec večernic je zopet molitev od enega ali več svetnikov, katerih spomin se obhaja. Za večernice moli tretjerednik eden „Oče naš... Češčena si... in čast bodi... Moli naj se proti večeru, ali tudi zvečer.

6. Sklep brevirja ali duhovnih ur je „Komplet“, to je: dokončanje, sklep



dneva in molitev. V tej duhovni cerkveni molitvi je že bolj grevenga izražena; grevenga čez vse, po dnevu storjene grehe, in zahvala za vse prijete dobrote, zaupanje večno zveličanje doseči, kakor tudi želja, da bi vsi služabniki božji tudi v noči Boga častili. Potem se Bog prosi, naj bi nas ovaroval celo noč pred hudimi sanjami, pred hudim sovražnikom in pred vso nespodobnostjo in nečistostjo. Na to se izroči duša v roke božje in se prošnja izreče, naj bi ljubi Bog kraj, kjer prebivamo, varoval in vse zalezovanja sovražnika odtiral; naj bi Angelji nebeški tam prebivali, nas v miru ohranili, in naj bi bil sveti blagoslov božji nad nami vselej, ves čas. — Za vse to moli tretjerednik eden „Oče naš... Češčena si... in Čast bodi... — Moli naj ga zvečer.

**Opomba.** *Da so redovni Očenaši s Češčenamarijo in Častbodi... res namesto duhovnih molitev ali brevirja, in sicer tako razdeljeni, kakor je tukaj razloženo, so sv. oče, papež Leon XIII., sami rekli in razložili 7. julija 1883, pričujočim generalom Serafinskega Reda.*

7. Tako vidiš, da so Očenaši in Češčena-Marije redovne molitve veliko

imenitniši, kakor če jih navadno moliš; ker kot redovna molitev so zedinjeni s splošno molitvo sv. Cerkve. Kadar torej redovno molitev moliti hočeš, imej namen: moliti združen s celo sv. Cerkvo. V to naj ti služi pripravna molitev, katero se na pamet nauči; najdeš jo med juturnimi molitvami.

8. Čas, kdaj se naj redovni Očenaši molijo in število tistih, je različno; moliti znaš tako-le:

- a) Sedem v jutro, tri okolo poldneva in dva zvečer.
- b) Sedem v jutro in pet zvečer.
- c) Šest že predvečer preden spat greš, štiri v jutro in dva proti večeru, o mraku, znabiti ko angeljsko pozdravljenje odmoliš.
- d) Šest že predvečer preden spat greš, enega v jutro, tri okolo poldneva, dva proti večeru.
- e) Vse v jutro, ali vse zvečer, ali vse o katerem koli času.

9. Namesto redovnih Očenašev se smejo moliti „Kratke dnevne ure Marije Device.“

10. Duhovnim tercijarjem zadostuje njihov brevir.

Ker pa sveti oče, papež Leon XIII. kot najgorečniši tretjerednik, vsaki dan, preden stopijo k altarju, izmolijo svojih dvanajst očenašev, s češčenamarijo in čast bodi...., — kakor so to sami povedali kapucinskemu generalu in prokuratorju, ter dvema francoskima pátrom, o priliki, ko so jim ti, 18. decembra 1884, poklonili krasno knjigo „Saint François d'Assise“ (Sv. Frančišek iz Asisa), mojstersko delo tiskarske in raznih podobarskih umetnosti, — bilo bi jako dobro, koristno in zaslužno, če bi tudi čč. duhovni tretjeredniki redovne očenaše, s češčenamarijo in čast bodi... molili; vendar zapovedano jim ni.

Vse druge postave pa jih vežejo, kakor svetovne redovnike, n. pr. kar se tiče jedi in pijače, posta, veselje itd., kakor je v § 2, tega poglavja razloženo, in kar še dalje na vrsto pride.

§ 7. Kdor ima pravico za to, naj o pravem času črez svoje

premoženje naredi oporoko ali testament.

### Razlaga.

Znano je, da se veliko greha stori, ako kdo brez oporoke ali testamenta umrje, ker se sorodniki in drugi preklinjajo, tožijo itd. — Zato je zapovedano, da svojo voljo napiše, da testament naredi, kdor je sam svoj in ima premoženje. Pa o pravem času naj to stori, dokler je zdrav in pameten, da ne bo na smrtno uro se mučil in trpinčil s tem poslom, kar bi mu le težko in nemirno smrt delalo. — Posebno naj gleda, da za svojo dušo poskrbi, ter odloči, koliko hoče za svete maše sporočiti, in da se popravi krivica, če jo je komu storil. Le tako zamore na smrtni postelji svojo dušo v roke nebeskega Očeta izročiti in mirno umreti, ko je vse dopolnil, vse storil, kar je bila njegova dolžnost. „Poravnaj reči svoje hiše, umrl bodeš.\*)

---

\*) Is. 38, 1.



§ 8. V domačem življenju naj si prizadevajo drugim dajati lep izgled: pospeševati pobožnost in vse, kar je dobrega. Bukev in časopisov, od katerih se je bati, da bi čednost pogubili, naj ne pustijo prinašati v hišo, in naj ne dovolijo, da bi jih brali njihovi podložni.

### Razlaga.

Tretji Red je po pravici popolno krščansko življenje, ki se kaže v zvestem spolnovanju božjih in cerkvenih zapovedi; in te spolnovati veli ravno III. Red. Dobre, pobožne kristjane v vsakem stanu storiti je naloga tretjega Reda prizadevati natančen biti v spolnovanju zapovedi božjih in cerkvenih, tako, da vsaki človek reči more: „Ta je priden, pošten tretjerednik, pobožna tretjerednica.“

Bodi toraj goreč v molitvi in ne izpušaj vsakdanjih molitev. Bodi zvest v obiskovanju božje službe, in obnašaj se pobožno v cerkvi. Bodi ubogljiv sta-

rišem, ali gospodarjem in gospodinjam. Živi v miru s vsemi. Spolnuj zvesto dolžnosti svojega stana. Skrbi, če si oče in mati, za svoje otroke in podložne, ter jim nič grešnega ne dopuščaj, še grešne besede ne. Hlapci, dekle in delavci naj bodo pokorni in zvesti pri delu. Mladenči in dekleta naj živijo čisto in sramožljivo. Očetje in matere, gospodarji in gospodinje naj skrbijo, da vsi njihovi lepo molijo, tudi pred jedjo in po jedi, in da ja gotovo hodijo k sveti maši, k pridgi in krščanskemu nauku. Držijo naj na tanko svete poste. V besedah in celem obnašanju naj bodo tretjeredniki spodobni. Gorje pa vsem, ki pohujšanje dajejo; na primer, ako nič ne molijo, ako ne grejo k sveti maši, ako postov ne držijo, če živijo v sovraštvu, zakonci v prepiru in kletvi, če predpostavljeni pustijo v svoji hiši pohujšljive bukve in časopise, ali grešne pogovore, ali celó grešno znanje svojim sinovom, hčeram, hlapcem ali deklam; ako preklinjajo in nečisto govorijo; ako živijo v grešnih španijah in znanjih, v nečistosti in pijanstvu, če hodijo po plesih, krčmah, itd. Gorje vsem takim, posebno pa tretjerednikom, kajti po-

hujšljivi imajo narmenj usmiljenja od Boga pričakovati.

§ 9. Skrbno naj ohranijo blagovoljno ljubezen med seboj in do drugih. Ako jim je mogoče, naj skrbijo, da se prepiri poravnajo.

### Razlaga.

Krščanska ljubezen je znamenje pravih služabnikov božjih.<sup>1)</sup>

„To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil“ pravi Kristus sam.<sup>2)</sup> Naj vsaki skrbi, da svojega bližnjega ne razžali: ne z besedami, ne s svojim djanjem in obnašanjem. Da pa tudi med drugimi ne dela sovraštva, z ogovarjanjem, obrekovanjem in prenašanjem pošt od enega do drugega. — Kako si morajo tretjeredniki pač prizadevati v ljubezni in edinosti živeti, v edinosti med seboj, v

---

<sup>1)</sup> Jan. 13, 35.

<sup>2)</sup> Jan. 15, 12.

edinosti z drugimi! Mirni bodo otroci božji imenovani, tisti pa, ki mir, edinost in krščansko ljubezen kalijo, so otroci hudičevi. Bogu je bratovska ljubezen najljubša, hudiču pa needinost in razprtija, piše sv. Gregor. — Jezus Kristus veli tudi sovražnike ljubiti: „Storite jim dobro, ki vas sovražijo.“<sup>1)</sup> — In če svojemu nasprotniku ne moreš nič dobrega storiti, saj moli za njega, ker Jezus tudi to veli: „Molite za nje, ki vas obrekujejo in preganjajo.“<sup>2)</sup> Kdor svojemu sovražniku odpusti, je zagotovljen, da mu bo tudi Bog odpustil; zakaj on sam je to obljubil: „Odpuščajte, in vam bo odpuščeno.“<sup>3)</sup> „Vse, karkoli hočete, da bi vam ljudje storili, tudi vi njim storite.“<sup>4)</sup> Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevošljiva; ne ravna napačno, se ne napihuje; ni častilakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice; vse potrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese.<sup>5)</sup>

---

<sup>1)</sup> Mat. 5, 46.

<sup>2)</sup> Ibid.

<sup>3)</sup> Luk. 6, 37.

<sup>4)</sup> Mat. 7, 12.

<sup>5)</sup> I. Kor. 4, 5, 6, 7.



Ako je mogoče, naj tretjeredniki prepire z lepimi besedami poravnajo, posebno višji in starši med svojimi podložnimi in otroci. Naj bo vsak po mogočnosti angelj mira, tistega mira božjega, ki ga je Jezus Kristus iz nebes prinesel.

§ 10. Prisegati smejo le v potrebi. Nečistega govorjenja in nesramnih šal naj se varujejo. Zvečer naj si vest izprašajo, če so se kaj v tem nepremišljeno pregrešili; ako so grešili, naj za greh kako pokoro opravijo.

### Razlaga.

1. Bog je resnica in ljubi resnico, sovraži pa laž, ki je iz pekla. Bratje in sestre III. Reda naj si zato prizadevajo tako resnicoljubni biti, se tako odkritosrčnih skazati v besedah in djanjih svojih, da jim more vsaki lahko verjeti, in jim ne bo treba več govoriti v potrjenje resnice, kakor ja ali ne. \*) Pri-

---

\*) Mat. 5, 34.

segati smejo le takrat, ko jim gosposki ali deželski višji to velijo. Iz lastne volje naj ne prisegajo, pa se tudi naj ne pridušujejo, ker dušo imajo le eno, neprecenljive vrednosti. Tudi kleti in rotiti se, je prepovedano.

2. Grešni, nesramni pogovori so duši, kar je kuga telesu, smrtni strup, ki jo umori; in več duš je že nečisti jezik pokončal, kakor pa meč teles človeških. Nečisto, razuzdano in nesramno govoriti je tako velik greh, da sv. Apostelj Pavel piše: „Vsaka nečistost se še ne imenuj med vami (kakor se spodobi svetim); ali nesramnost, ali nespametne ali grde besede, kar se ne spodobi.<sup>1)</sup> Od takih (nečistih) del vam povem, da, kateri take reči delajo, ne bodo kraljestva božjega dosegli.<sup>2)</sup> Tretje-redniki naj bodo tudi v tem izgled vsem drugim, da se ne predrznejo nečisto, nesramno govoriti in grdih šal vganjati; da so pa bližnemu v spodbudo skoz sramožljivost v besedah, v šalah, itd. Jezus Kristus pravi: „Povem vam, da bodo ljudje od vsake nepotrebne besede,

<sup>1)</sup> Efež. 5, 3, 4.

<sup>2)</sup> Gal. 5, 21.

— koliko bolj še od nečiste, nesramne — ki jo izgovorijo, odgovor dali na dan sodbe.\*) Pa tudi tisti, ki takove grešne pogovore z dopadenjem in prostovoljno poslušajo, se hudo pregrešijo in si dušo in srce omadežujejo. Ne poslušaj toraj takovih pogovorov in besed prostovoljno ter z dopadenjem, pa tudi ne pripusti, da bi kdo vpričo tebe kaj takega govoril. Sv. Frančišek se je vstrašil in rdečica ga je obletela, če je koga kaj nečistega izgovoriti slišal. Kaj pa ti?

3. Sad tretjega Reda mora biti poboljšanje življenja. Ne moreš se pa poboljšati, ako ne spoznaš grehov in slabosti, v ktere si zabredel. Grehe pa spoznaš, ako pogosto premišljuješ svoje misli, besede, djanje, obnašanje s seboj. in z drugimi, pri delu, pri molitvi, po noči in po dnevu, i. t. d.; to je če si vest izprašuješ. In ker vsaki dan lahko grešiš ti je potrebno vsaki dan, posebno vsaki večer vest izpraševati, ter pomisliti, v čem si se pregrešil skoz celi dan in pretečeno noč, in kolikokrat si greh storil, če je bil smrtni greh. Stori to, ter srčno

---

\*) Mat. 12, 36.

obžaluj vse, s čim si Boga razžalil, bližnjega pa znabiti pohujšal, posebno še z hudobnimi besedami. Za grehe si naloži nekoliko pokore, na primer: eden ali dva Očenaša in Češčena si Marija. — Ako se sami ojestro sodimo, ne bomo tako ojestro sojeni od božjega sodnika.

§ 11. Kterim je mogoče, naj bodo vsaki dan pri sv. maši. K mesečnim shodom (pridigam), ki jih bo predstojnik oznanil, naj prihajajo.

### Razlaga.

1. Brez vzroka ne opuščaj vsaki dan pri sv. maši biti; če ti je le mogoče pojdi v cerkev, pojdi k maši, vodilo III. Reda ti zapoveduje, Jezus pa te kliče. Zakaj neki redovno vodilo vелеva iti vsaki dan k sv. maši? Zato, ker 1. daritev sv. maše je „**največja in najčastitljivša skrivnost sv. vere**“ in je Bogu najprijetniši dar, ki ga najbolj časti, kajti tukaj se mu daruje Jezus Kristus sam, kot Bog in človek, neskončno popolnoma in v vsem svojem bitju neskončno



častit. — 2. Daritev sv. maše je najbolj popolnoma daritev „**hvale in češčenja**“, ker Jezus Kristus sam Očeta nebeškega z nami in za nas časti in hvali. Neka duša, polna ljubezni božje in vsa vneta za njegovo čast, je rekla: Želim, da bi s vsako svojo besedo in s vsakim svojim zdihljajem zamogla stvariti neskončno veliko svetov polnih angeljev, še bolj popolnoma, kakor so zdaj v nebesih, da bi Boga slavili, častili in mu hvalo prepevali. In Bog ji je razodel, da ji je mogoče to še veliko častiljivše in neskončno bolj popolnoma storiti pri daritvi svete maše, kjer Sin božji skoz najsvetejšo daritev Očetu nebeškemu takovo čast da, ki je njemu enaka v vsej njegovi velikosti in neskončni imenitnosti. — 3. Daritev sv. maše je daritev „**zadostovanja**“, ker po nauku sv. vere je ravno tista, ki je bila darovana na križu in je zbrisala grehe vsega sveta s krvjo Jezusovo, ki je bila na njem prelita, in je preobilno plačala vse, kar smo bili pravici božji zavoljo grehov dolžni. Zato, če ne veš, kaj bi Bogu dobrega storil, postavim ker si ga žalil, pojdi k sv. maši in tam lepo moli in Jezusa Bogu daruj, in dal si mu neskončno ve-

liko. — 4. Sv. maša je daritev „**zahvale**.“ Z daritvo sv. maše se Bogu čisto spodobno in kakor je potrebno zahvališ za vse dobrote in milosti, ki ti jih je podelil za dušo in telo. — 5. Je sv. maša daritev „**prošnje**“. Skoz sv. mašo si zamoreš sprositi vsega dobrega, kar na duši in na telesu, za čas in večnost potrebuješ, ker Jezus Kristus ima neskončno večjo vrednost, kakor 'vse, kar od Boga prositi zamoreš. Sv. maša sprosi grešnikom milost, da svoje grehe spoznajo, jih obžalujejo, zapustijo in se poboljšajo. Pravičnim da odpuščenje malih grehov, in rast v dobrem in v vseh čednostih, kakor tudi posebne milosti, katerih pri vseh svojih dobrih delih potrebujemo, da nas podpirajo, da v ljubezni božji živimo in do konca stano vitni ostanemo. Tudi časnih reči si pri sv. maši sprosimo, če Bog vidi, da so njemu na čast, nam pa k zveličanju. Iz tega lahko vsaki spozna, zakaj vodilo redovno vелеva iti vsaki dan k sv. maši, ako je mogoče.

2. Tudi k mesečnim pridigam morajo tretjeredniki prihajati; to pa za to, da dobijo bolj duha sv. Franciška, da

slišijo nauke in dolžnosti, ki jih morajo spolnovati, da slišijo opominovanje in tudi grajo, če je znabiti potrebna in da bodo bolj spodbujeni k čednostim in krščanskemu življenju. „Kdor je iz Boga, posluša besedo božjo“ pravi Kristus; in kakor so sploh kristjanje mlačni ali ničvredni, kateri k pridigam ne hodijo, tako so tudi udje III. Reda mlačni ali malovredni, če ne hodijo k redovnim pridigam in dostikrat od tretjega Reda nimajo nič druga. kakor ime, da so v redu. — Kolikor je toraj najbolj mogoče naj prihajajo k redovnim pridigam. — Častiti gg. duhovni tretjeredniki pa naj marljivo prebirajo obširni popis življenja in djanj sv. Frančiška, kakor je popisana v prvih peterih letnikih Cvetja; vrh tega pa vse, kar se tretjega Reda tiče, njegovo zgodovino itd., glej Cvetje I. letnik, posebno pa razlago vodila tega reda, da ga morejo natančno spolnovati. Naj pa se držijo razlage redovnega vodila, kakor je tukaj razloženo, ker staro vodilo, veljavno do 30. majnika 1883, v svoji celoti ni več merodajno.

§ 12. Naj po svoji moči nekoliko skupaj zložijo, da se podpirajo

ubožniši izmed udov, posebno bolniki; ali pa da se skrbi za čast božje službe.

### Razlaga.

Gotovo je, da je veliko siromakov v tretjem Redu, ki pobožno živijo in veliko molijo. Takim je treba pomagati, da ležje svoje pobožnosti opravljajo. Pomaga se jim pa s koščekom kruhka, ki ga dobijo. Zato vodilo veli tistim, ki so bolj premožni, naj nekoliko skupaj zložijo. To se najležje zgodi pri mesečnih pridigah, ko se navadno na stranski altar škrinjica ali pušica za darila nastavi, da vsaki lahko v njo dene kolikor hoče. Pa tudi o drugem času zamorejo v ta namen kaj prinesti ali poslati, posebno častiti duhovni udje III. Reda, ki k mesečnim shodom ne prihajajo, se ve da v tisti samostan, kder so bili v Red sprejeti; samo naznaniti morajo, da je to, kar pošljejo ali sami prinesejo, za III. Red.

Pa še drugi namen ima ta milošnja tretjerednikov, ta namreč, da se iz nje daje za svete maše, ki se za žive in



mrtve ude redovne Bogu darujejo; ali se pa tudi rabi za kinč redovnega altarja.

Kdor kaj ubogajme da, v namen Reda, ima dvojno dobroto; eno ker ubogim podeli, in to mu velike obresti nese pri Bogu,<sup>1)</sup> se sme zanašati na časen blagoslov božji,<sup>2)</sup> in pri Bogu bode našel usmiljenje in milost po zagotovilu Kristusovem: „Blagor usmiljenim, ker oni bodo usmiljenje dosegli.“<sup>3)</sup>

Daj, kolikor premoreš: „Če imaš veliko, daj obilniše; imaš pa malo, daj malo, pa rad. Ker dobro povračilo si nabiraš za dan sile.“<sup>4)</sup>

§ 13. K bolnemu redovnemu udu naj predstojniki ali sami gredo, ali naj koga pošljejo, da bo nad njim izpolnil dolžnosti ljubezni. Ravno toti naj, v nevarni bolezni, opominjajo in prigovarjajo, naj bolnik o pravem času oskrbi, kar mu je potrebno, da si dušo očisti.

---

<sup>1)</sup> Preg. 19, 17.

<sup>2)</sup> Preg. 3, 9, 20.

<sup>3)</sup> Mat. 5, 7.

<sup>4)</sup> Tob. 4, 9, 10.

## Razlaga.

Bolnike obiskati je telesno dobro delo usmiljenja, ki naj ga opravlja vsaki kristjan, k temu ga veže krščanska ljubezen; — posebno pa naj tretjerednik svojega bolanega sobrata, tretjerednica svojo bolano redovno sestro obišče. Kaj pa naj dela pri bolniku? Ne, da bi se pri njem kratkočasil, nikakor ne, temuč naj ga „tolaži“ in opomni na izgled trpečega Zveličarja, na veliko zasluženje potrpežljivosti v trpljenju, in na neizmerno veselje, ki ga čaka v nebesih. Naj mu pove „kako je sv. oče Frančišek vedno, posebno pa v svoji smrtni bolezni z veseljem in vdanostjo v sv. voljo božjo trpel“. — Dalje naj ga opomina, da svoje časne reči v red spravi, če še to ni storil, in „**naj prejme sv. zakramente za umirajoče**“, da si dušno zveličanje zagotovi. Opomniti je bolanega uda petrebno, „da naj ima na sebi, ali če to ni mogoče, vsaj poleg sebe škapulir in pas“, da zamore dobiti popolni odpustek, ako še sveto Ime Jezus z ustmi ali v srcu izgovori. Če je mogoče, naj mu kaj lepega bere, če ne, naj moli za njega posebno v smrtnih

težavah, na zadnjo uro. Tako bode bolniku pomagal, sam sebi pa veliko, veliko za nebesa zaslužil: „Lačen sem bil, — poreče Jezus Kristus na sodni dan —, in ste mi dali piti; tujec sem bil, in ste me pod streho vzeli; nag sem bil, in ste me oblekli; **bolan sem bil, in ste me obiskali**; v ječi sem bil, in ste k meni prišli“. — Resnično vam povem, kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili.\*)

§ 14. K pogrebu umrlega uda naj pridejo udje tistega kraja in okolice, in naj skupej molijo za nebeško tolažbo rajnega, Marijne molitve po vstanovi očeta Dominika, to je rožnega venca tretji del. Mašniki naj med sveto mašo, drugi pa, ako je mogoče, skoz prejetje sv. obhajila, pobožno molijo za večni mir pokojnega brata.

### Razlaga.

V življenju so si bratje in sestre redovne v nasprotno pomoč, ker dobra

---

\*) Mat. 25, 35, 36, 40.

dela enega koristijo vsem drugim; naj si bodo še takrat v pomoč, ko jih smrt loči, ko se duša enega uda v večnost preseli, ter gre na pravico božjo. Molijo naj za pokojnega. Redovno vodilo veli iti k pogrebu umrlega brata, umrle sestre in tam na glas moliti en del sv. rožnega venca. To v naših krajih ni lahko mogoče, vsaj povsodi ne; če pa zveš, da je kdo iz tretjega reda umrl, in imaš priložnost, pojdi k pogrebu in moli sv. rožni venec, ako ti pa to ni mogoče, se navadi vsaki mesec en del sv. rožnega venca moliti za vse tiste redovne brate in sestre, ki so v pretečenem mescu umrli. In ko greš k spovedi in sv. obhajilu, moli vsakokrat po sv. obhajilu za vse rajne tretjega reda in prosi ljubeznjivega Jezusa: naj jim podeli večni mir in pokoj, in naj jih vzame v nebeško veselje, če še niso v nebesih. — Duhovniki naj pri vsaki sv. maši pri „memento mortuorum“ molije za vse mrtve tega reda. — Znanci umrlega uda naj njegovo smrt predstojniku naznanijo, da ga iz zapisnika zbriše in drugim v molitev priporoči.



### III. Poglavje.

#### O službah, o nadzorovanju in o vodilu samem.

§ 1. Službe naj se izročajo takrat, ko so udje k shodu (pridgi) sklicani. Te službe trpijo tri leta. Nihče naj se jih brez pravičnega vzroka ne brani, pa tudi nemarno naj jih nihče ne opravlja.

§ 2. Oskrbnik, ki se imenuje vizitator, naj pridno preiskuje, če se postave spolnujejo. Zatoraj je dolžen vsako leto, tudi večkrat če bo treba, obiskati kraje, kjer so udje, in sklicati jih na shod, h kateremu priti so zavezani vsi predstojniki in vsi udje. Ako vizitator koga s svarjenjem ali z zapovedjo na dolžnost opomni, ali mu kakovo zveličavno pokoro naloži, naj jo ta ponižno sprejme, ter se ne brani zadostiti.

§ 3. Vizitatorji naj se volijo iz prvega reda frančiškanskega, ali pa iz tretjega regularnega reda; določili jih bodo kustosi ali gvardijani, če se za to naprosijo. Neduhovnim možem bodi služba vizitatorja prepovedana.

**§ 4. *Udje, ki so nepokorni in slabega obnašanja, naj se dvakrat in v tretje opominjajo na dolžnosti; ako ne ubogajo, naj se iz reda spodijo.***

### Razlaga.

1. Vseh tistih bratov in sester tretjega reda, ki so v enem samostanu vpisani, predstojnik, ali oskrbnik ali tudi vizitator imenovan, je mašnik iz prvega reda frančiškanskega, ki je navadno od provincijala za to odločen. On sprejema v III. Red, pred njim se redovna obljuba dela, on ima tudi redovnikom pridgati, jih k spolnovanju redovnega vodila opominjati, in pokoro naložiti njim, ki pohujšljivo živijo. O dnevih, kadar je dovoljeno, deli predstojnik papežev blago-

slov in tako imenovano odvezo s popolnoma odpustkom.

2. Izmed udov samih pa se zamorejo izvoliti še posebej svetovni predstojniki za redovne brate, in predstojnice za redovne sestre tistega kraja. Če je mogoče to storiti, tako smejo udje duhovnemu predstojniku svoje želje izreči, kateri možki in ženska se jim sposobna dozdevata za to službo. Duhovni predstojnik jih potrdi, in oni imajo potem skrbeti, da darove odrajtajo cerkvi, kjer so redu pripisani, če jih znabiti od sobratov in sester dobijo. Oni tudi naj tiste z ljubeznijo opominjajo, ki so se kaj pregrešili; če po dva-, trikratnem posvarilu nič ne pomaga, naj to duhovnemu predstojniku naznanijo, kateri bo nepoboljšljivega izmed števila tretjerednikov izbrisal.

**Opomba.** Ker vodilo veli, da mora predstojnik ali vizitator večkrat, če bo treba, kraje obiskati, kjer so udje, bi to takrat moralo biti, če v samostanu redovnih pridig ne bi bilo. — Sicer pa bi bilo jako hasnovito, če bi duhovni pastirji svojim ovčicam, ki so v III. Redu, véasih to dobroto storili, da bi predstojnika pozvali njim pridigat in razlagat redovno vodilo, da bi, spolnovaje tistega, bili dobri podložni in pobožni kristjani, Bogu na

čast, duhovnim pastirjem v veselje in tolažbo, drugim za lepi izgled, sami sebi pa za večno zveličanje.

§ 5. Ako bi kdo te postave prelomil, naj ve, da za tega voljo nobenega greha nima, razun tega, kar je po Božjih in cerkvenih zapovedih itak že zapovedano.

### Razlaga.

Ne da bi si kdo mislil: jaz nimam greha, če vodilo tretjega Reda prelomim, o to bi bila zmota; postavim, če lahko-miseljno prisegaš in se pridušuješ, ali nimaš greha? ali če pohujšanje daješ, z grdim govorjenjem, ali z grdim, raz-uzdanim življenjem, ali s prelomljenjem posta, ali z grešnimi veselicami, ki je obiskuješ itd.? o ja gotovo, in še velik greh, samo ne zato, ker vodilo te reči prepoveduje, temuč zato, ker so že skoz božje in cerkvene zapovedi prepovedane. Le to, kar vodilo posebej zapove, ni greh če ne storiš; postavim: če bi re-dovno molitev opustil, če se pred Fran-čiškovim postil nebi, ali če vsaki dan k sv. maši nebi šel, ako ti je mogoče, ali če škapulira in pasa nosil nebi, itd.; pa



pri tem bi imel vendar to škodo, da se oropaš duhovnih dobrot, ki bi se jih bil tisti dan lahko vdeležil. Zakaj si se pustil v III. Red sprejeti, zakaj si obljubo storil, če nič spolnovati nečeš, kar vodilo zapoveduje? Le spolnuj ga, ker Bog bo od tebe več tirjal, ker ti več milost daje! Zvesti hlapec, zvesta dekla, dobita plačilo v nebesih.\*) Nemaren in len hlapec bo vržen v zunanjo temo, kder bo jok in škripanje z zobmi.\*\*)

§ 6. Ako kdo iz veljavnega in pravičnega vzroka kterega poglavja te postave spolnovati ne more, je dovoljeno oprostiti ga v tisti reči, ali pa tisto po pameti v kaj drugega spremeniti. K temu naj imajo oblast in pravico redni predstojniki frančiškanski Prvega in Tretjega reda, kakor tudi gori imenovani vizitatorji.

### Razlaga.

Ako ne moreš kaj spolniti, kar vodilo III. Reda velewa; postavim, če ne

---

\*) Mat. 25, 21. \*\*) Mat. 25, 30.

moreš vsikdar škapulirja in pasa nositi, ali vsaki mesec enkrat k spovedi in sv. obhajilu iti, ali k mesečnim pridgam prihajati, ali vbogaime darovati, ali vsaki dan k sv. maši hoditi, ali umrlega tretjerednika na pokopališče spremiti, ali pred Frančiškovem postiti se, pojdi k redovnemu duhovnemu predstojniku, ali tudi samostanskemu predstojniku tistega kraja, ter ga prosi, da te v tem oprosti, česar spolniti ne moreš, ali ti pa kako drugo delo namesto tega naloži; potem ne zgubiš dobrot in zasluženja tega reda. Pa le iz veljavnega in pravičnega vzroka smeš oproščenja ali polajšanja prositi, ne pa z zvijačo ali celo z goljufijo ali lažjo. Dokler ti je pa mogoče spolnovati vodilo, spolnuj ga, ker le tako moreš mirno živeti, in upati usmiljenje zadobiti pri Gospodu Bogu.\*)




---

\*) Gal. 6, 16.

# Kazalo odpustkov in pravic.

## Nauk o odpustkih.

**A.** V zakramentu svete pokore dobimo odpuščanje grehov in večnih kazni, ako se zgrevano spovemo in trdno sklenemo ne več grešiti, Boga ne več žaliti. Ko človek sveto odvezo vredno dobi, mu je zbrisan greh in tista kazen, ki bi jo imel zavoljo greha trpeti v peklu na večno. Navadno pa ostane še časna kazen, katero moramo na tem svetu trpeti, ali pa na unem svetu v vicah. Tukaj na tem svetu Bog grešnika obiskuje z mnogovrstnimi križi, težavami, nadlogami in trpljenji, ki so britke in grenke, pa še veliko hujše kazni ga čakajo v vicah, če se tukaj zadosti ne spokori.

Da bi se strašni kazni v vicah odtegnili, je sv. Cerkev, posebno v prvih časih grešnikom ojestro in tudi dolgo pokoro nalagala, katero so morali očitno opravljati, ako so očitno grešili, skrivno pa če so grehi skrivni bili. Kadar je pa Cerkev za dobro in koristno spoznala, je polajševala in odpuščala naložene

kazni in pokorila: in to po vsej pravici, ker ja ima od Jezusa Kristusa splošno oblast odvezati\*) ne le grehe in večne kazni, temuč tudi časne kazni čisto, popolnoma, ali pa deloma, to je en del teh časnih kazni. Tako odpuščanje časnih kazni se imenuje „odpustek“.

**B.** Odpustek je dvojni: popolnoma in nepopolnoma. Ako sv. Cerkev vse zaslužene časne kazni odpusti, je to „popolnoma odpustek“, in če tega človek dobi, potem pa bi hitro umrl, bi njegova duša naravnost v nebesa šla. „Nepopolnoma odpustek pa je odpuščanje enega dela časnih kazni. Postavim, če bi kdo zavoljo storjenega greha deset let pokoro delati moral, pa dobi odpustek 300 dni, tako ima za 300 dni menj pokore, itd.

Komu pa koristijo odpustki? Ne mlačnim, ne lenim, in ne tistim, ki mislijo, da s spovedjo in nekterimi molitvicami že vse opravijo, o ne! temuč odpustki koristijo le pravim spokornikom, ki si prizadevajo, kolikor morejo, da bi zadosti pokore opravili za svoje grehe.

**C.** Kdor hoče popolnoma ali nepopol-

---

\*) Mat. 16, 10.



noma odpustek dobiti, mora 1. imeti namen, da hoče odpustek dobiti. Najboljše je, da že zjutraj pri juterni molitvi namen stori vseh odpustkov se vdeležiti, ki jih zamore dobiti. — 2. mora biti, ki se hoče odpustka vdeležiti, v stanu posvečujoče milosti božje, to je, duša mora biti vsaj brez smrtnega greha. Zakaj če je v smrtnem grehu, ji ne morejo biti odpuščene ne večne, pa tudi ne časne kazni. Kdor pa hoče dobiti „popolnoma odpustek“, ne sme tudi malega greha, ja še najmanjšega prostovoljnega nagnjenja na kaj grešnega v svojem srcu imeti. — 3. je v zadobljenje odpustka potrebno, „vse natanko dopolniti, kar je za vsaki odpustek odločeno in naloženo. Tistemu, ki gre vsaki teden k spovedi, velja ta spoved v zadobljenje vseh odpustkov celega tedna, če ni med tem kakega smrtnega greha storil.

**D.** Kaj pa da sv. Cerkev Bogu v nadomestilo in zadostilo za časne kazni, katere nam skoz odpustke odpusti, ali prikrajša? To je 1. neskončno zasluženje Jezusa Kristusa. On je neizrečeno več poplačal, kakor so naši grehi zakrivili.\*)

---

\*) Rim. 5, 20.

Že samo en zdihlej, ena solza, ena kaplica krvi Jezusove bi mogla tisuč svetov odrešiti; pa on je celo življenje trpel, je veliko solz iztočil, je do zadnje kaplice svojo sv. rešnjo kri prilil. In ta preobilnost njegovega zadostila je tisti imenitni, dragoceni **„cerkveni zaklad“**, iz kterega cerkev zajema in Bogu daje, ko nam kazni lajša, ko nam odpustke deli. — K temu je pridjano 2. preobilno zadostovanje preblazene Device Marije, ki ni nič zakrivila, in je vendar veliko dobrega storila, veliko pretrpela. — In 3. so vsa zadostivna dela svetnikov, kakor tudi vernih na zemlji, s kterimi smo v občestvu ali zvezi, prišteta k cerkvenemu zakladu, iz kterega sv. Cerkev zajema, ko nam odpustke deli.

Kdaj in kako morejo udje III. Reda popolnoma in nepopolnoma odpustke zadobiti, pove redovno vodilo kakor tukaj sledi.

---

## I. Poglavje.

### O popolnih odpustkih.

Vsi tretjeredniki obojega spola, ki se svojih grehov po krščanski postavi vredno spovejo in sv. obhajilo sprejmejo, imajo pravico popolni odpustek zadobiti ob sledečih dneh, in po pristavljenih delih.

1. Ta dan, kadar pristopijo.

2. Nan dan, kadar prvokrat „redovno obljubo“ storijo.

3. Na dan, kadar se zberejo k mesečni pridigi ali shodu, ako le ktero cerkev ali očitno kapelo s pobožnim namenom obiščejo, in za potrebe sv. Cerkve molijo.

**Opomba.** Cerkev se mora tista obiskati, ktera je imenovana; če ni nobena posebej imenovana, velja vsaka.

Ako je zapovedano za potrebe sv. Cerkve moliti, se morejo moliti molitve za odpustke, ali pa nekteri Očenaši . . . Češčena si Marija . . . itd.; navadno se

moli pet ali sedem Očenašev . . . Češčena si Marija in eno Apostolsko vero v namen sv. Očeta, rimskega papaža.

4. Dne 4. oktobra, na god sv. očeta Frančiška, vstanovitelja; — 12. avgusta, na god device Klare, vstanoviteljce; — 2. avgusta na praznik Marije, kraljice angeljev, zavoljo posvečenja njene velike cerkve; — ravno tako na dan, ko se obhaja vsakoletni praznik tistega svetnika, v ktereга cerkvi je redovni sedež, ako to cerkev s pobožnim namenom obiščejo, in za potrebe sv. Cerkve molijo.

5. Enkrat vsaki mesec, kateri dan koli, ako ktero cerkev ali očitno kapelo pobožno obiščejo, in tam nekoliko časa po namenu papeževem molijo.

6. Kolikokrat, želeči se poboljšati, osem dni zaporedoma duhovne vaje delajo.

7. Umirajoči, ako sveto zveli-



čavno Ime Jezusovo ali z ustmi izgovorijo, ali pa, če več govoriti ne morajo, v srcu zdihnejo. Ravno tako tisti, ki se ne morejo več spovedati, in sv. obhajilo sprejeti, ako v srcu popolno grevengo črez svoje grehe obudijo.

8. Dvakrat v letu, ko dobijo papežev blagoslov, če po namenu papeževem nekaj časa Boga molijo; — ravno tako tudi naj storijo, kadar dobijo tako imenovano odvezo, to je blagoslov ob sledečih dnevih:

I. Na dan rojstva Gospoda našega, Jezusa Kristusa. — II. Na praznik vstajenja Gospodovega. — III. Na Binkoštno nedeljo. — IV. Na praznik presvetega Srca Jezusovega. — V. Na praznik brezmadežnega spočetja blažene Device Marije. — VI. Njenega Ženina sv. Jožefa, 19. marca. — VII. Vtisnjenja presvetih ran sv. očeta Frančiška, to je 17. septembra. — VIII. Sv. Ludo-

vika, kralja francoskega, nebeškega patrona tretjerednikov, to je 25. avgusta. — IX. Sv. Elizabete Ogerske, 19. novembra.

Opomba: 1. Papežev blagoslov, ki je s popolnoma odpustkom sklenjen, se deli v imenu in na povelje sv. Očeta papeža, ter je enak slovesnemu blagoslovu, ki so ga papeži od nekdaj že, po dokončani pontifikalni sv. maši, slovesno delili. Tretjerednikom ga deli redovni predstojnik očitno vsem skupaj, samo tak dan ne, ko bi ga tudi škof na tistem kraju delili.

2. „Tako imenovana odveza“ ali tudi blagoslov sv. Frančiška, je blagoslov, ki obstoji iz več cerkvenih molitev v katerih se prosi, da bi Bog vsem svojim služabnikom vezi grehov raztrgal, da bi jim grehe odpustil in mir božji dal, zaslužene kazni pa odvrnil. Sklenjena je ta odveza vselej s popolnoma odpustkom, in se mora dobiti le ob tistih dneh, o katerih je zaznamovana ali tudi en dan popred.

9. Enkrat na mesec dobijo tisti, ki molijo petkrat Oče naš, Češčena si Marija in Čast bodi Očetu za potrebe sv. Cerkve, enkrat pa po namenu papeževem, vse tiste pravice v odpuščenje svojih grehov, ktere uživajo oni, ki obiščejo s pobožnim

srcem štacijone v Rimu, in ki romajo k Porcijunkuli, k najsvetejšim krajem Jeruzalemskim, in k cerkvi sv. aposteljna Jakoba v Komposteli.

### Razlaga.

Z obiskovanjem štacijskih cerkev v Rimu, cerkve Porcijunkule, najsvetejših krajev Jeruzalemskih, in cerkve sv. aposteljna Jakoba v Komposteli, je več popolnoma odpustkov sklenjenih; ker pa moreš en dan samo en popolnoma odpustek za sebe dobiti, tako stori namen vse druge za uboge duše v vicah Bogu darovati, ko po sv. obhajilu moliš „šest Očenašev, šest Češčenasimarij in šest Čast bodi“ itd. enkrat na mesec. Ne opusti pa tudi tega storiti, ravno zavoljo obilnih odpustkov, ki je moreš zadobiti.

10. Tiste dni, ko so v rimskih mašnih bukvah zaznamovane štacijske prošnje, ako cerkev ali kapelo, v kateri je redovni sedež, obiščejo, in po navadi Boga za sveto krščansko Cerkev prosijo, naj uživajo v ravno tej cerkvi ali kapeli

vse tiste dni vso pravico, katero vživajo v Rimu domači ali tujci.

### Razlaga.

Štacijon ali postaja pomeni shod kristjanov, zbranih k molitvi in čuvanju pri grobih svetih aposteljnov ali mučnikov, nad katerimi so cerkve sezidane. Ob določenih dneh je šlo ljudstvo v Rimu z duhovnimi in celó s papežem v procesiji k zato odločenim cerkvam, da so tam svete skrivnosti in spomin svetnikov, posebno mučenikov obhajali.

Papež Gregorij Veliki so določili in v rimskih mašnih bukvah zapisati vkazali cerkve, kamor je imelo ljudstvo moliti iti. Da bi pa spodbudili verne k cerkvenemu obiskovanju in k molitvi po papeževem namenu, podelili so sv. Gregorij Veliki in več drugih papežev mnogovrstne odpustke tistim, ki določene cerkve obiščejo. Med temi odpustki so nekteri popolnoma, veliko pa jih je nepopolnoma. Dnevi, kdaj in kateri odpustki rimskih postaj ali štacijonov se dobiti zamorejo, in katerih se tudi udje tretjega Reda vdeležijo, ako redovno cer-



kev obiščejo in tam molijo za sv. Cerkev, so sledeči:

1. in 6. prosinca (to je na novega leta in svetih treh kraljev dan), ravno tako tri predpepelnične nedelje, imenovane po latinski septuagésima, seksagésima in kvinkvagesima: odpustek 30 let in 30 kvadragén (to se pravi odpusčenje časnih kazni, ki bi se mogle dostati s cerkveno pokoro tridesetih let in 30 štiridesetdanskih postov, ker ena kvadragera pomeni 40 dni)

Pepelnično sredo in četrto nedeljo v postu: 15 let in 15 kvadragén.

Cvetno nedeljo: 25 let in 25 kvadragén.

Veliki četrtek: popolnoma odpustek (po spovedi in svetem obhajilu).

Veliki petek in veliko saboto: 30 let in 30 kvadragén.

Vse druge dni štiridesetdanskega posta, ob praznikih in delavnikih, kakor tudi kvaterne dni tega posta: 10 let in 10 kvadragén.

Veliko nedeljo: popolnoma odpustek (po spovedi in sv. obhajilu).

Vse dni velikonočne osmine z belo nedeljo vred, na sv. Marka dan in tri

dni procesij križevega tedna: 30 let in 30 kvadragén.

Na praznik vnebohoda Gospodovega: popolnoma odpustek (po spovedi in sv. obhajilu).

V saboto pred binkoštni: 10 let in 10 kvadragén.

Binkoštno nedeljo in dalje do sabote skoz celi teden: 30 let in 30 kvadragén.

Kvaterno sredo, petek in saboto mesca kimovca, kakor tudi prvo, drugo in četrto nedeljo v adventu: 10 let in 10 kvadragén.

Tretjo nedeljo v adventu: 15 let in 15 kvadragén.

Kvaterno sredo, petek in saboto v adventu: 10 let in 10 kvadragén.

24. grudna (sveti večer), božično noč pri polnočni maši in pri drugi maši na božični dan v jutro: 15 let in 15 kvadragén.

Na božični dan pri zadnji veliki maši in nadalje: popolnoma odpustek (po spovedi in sv. obhajilu).

Na svetega Štefana, svetega Janeza evangelista in nedolžnih otročičev dan: 30 let in 30 kvadragén.

Vrhu vseh teh obilih odpustkov so podelili papež Leon XII. (28. svečana 1827) odpustek 40 let in 40 kvadragén vsem vernim. kolikokrat v 40danskem postu skesani obiščejo cerkev, kjer je postaja, in popolnoma odpustek po spo-vedi in svetem obhajilu, ako tisto obiskovanje skozi tri dni vsaj po enkrat na dan opravijo.

**Opomba :** V Rimu je šestdeset takih cerkev, ki jih verniki obiskati morajo, da se omenjenih odpustkov vdeležijo; tretjeredniki pa obiščejo samo „eno“ in sicer „redovno“ cerkev o zgoraj omenjenih dnevih, in dobijo naštete odpustke. Kolika dobrota!

---

---

## II. Poglavje.

### O nepopolnih odpustkih.

Tretjeredniki obojnega spola, ki obiščejo cerkev ali kapelo, v kateri je red vstanovljen, in tam za blagor sv. Cerkve molijo, zadobijo odpustek sedem let, in sedemkrat štirideset dni, na dan ko so bile sv. očetu Frančišku čudežno vtisnjene sv. rane, — tudi na praznik sv.

Ludovika kralja, — sv. Elizabete, kraljice Portugalske, — sv. Elizabete Ogerske, — sv. Margarete Kortonske — in še drugih dvanajst dni, ktere si kdo sam izvoli, in jih redovni predstojnik potrdi.

### Razlaga.

1. Ako torej redovnik, redovnica, redovno cerkev obišče: 22. februarja, 8. julija, 25. avgusta, 17. septembra, 19. novembra in dvanajst drugih dni v letu, postavim vsako prvo nedeljo v mesecu, in tam za blagor cerkve moli, dobi vsakokrat odpustek 7 let in 7krat 40 dni.

2. Za vsako storjeno, tukaj dalje omenjenih dobrih del pa dobijo odpustka 300 dni:

Kadar so pri sv. maši ali drugih duhovnih opravilih, — ali pri redovnih prilgah, bodisi očitnih ali zasebnih, — kadar uboge prenočujejo, — razprtije poravnajo, — ali skrbijo, dase poravnajo, — kadar gredo k slovesni procesiji, — kadar sprem-



ljajo Najsvetejši Zakrament, — ali če tega storiti ne morejo, pri znamenju z zvonom enkrat molijo Oče naš in Češčena si Marija, — kadar molijo pet Očenašev in Češčenasmarij za potrebe sv. Cerkve, — ali pa za duše pokojnih redovnih tovaršev, — kadar kakega mrliča na pokopališče spremljajo, — kadar spreobrnejo koga, ki je bil zašel v pregrehe, — kadar koga podučujejo v božjih zapovedih, in drugih rečeh, ki so k zveličanju potrebne, — ali kadar storijo kako drugo tako delo ljubezni, — tolikokrat zamerejo za vsako tako dobro delo tri sto dni odpustka zadobiti.

Tretjeredniki znajo, ako hočejo, vse zgoraj naštete, popolne kakor tudi nepopolne odpustke vernim dušam v vicah v prid darovati.

---

### III. Poglavje. O pravicah.

1. Mašniki, ki so v tretjem Redu, imajo pravico privilegiranega altarja trikrat v vsakem tednu, kjerkoli mašujejo, če le niso že enake pravice dobili za kateri drugi dan.

2. Kdor mašuje za duše rajnih udov, ima povsodi pravico privilegiranega altarja.

*Opomba:* Te pravice zadevajo mašnike, in ne potrebujejo natančnejše razlage.

In to vse in vsako posebej, kakor je gori določeno, hočemo naj bode trdno, nespreminjeno in veljavno za vselej: in naj temu ne nasprotujejo ne ukazi niti pisma apostoljska, ne določbe, ne navade ne posebne pravice, ne druga Naša in pisarnice apostoljske vodila, ali karkoli zna biti nasprotnega.

Nobenemu torej človeku ne bodi dovoljeno to Naše pismo kakor

si bodi, in v katerem koli delu poškodovati. Če se pa kdo predrzne temu kaj nasproti storiti, naj ve, da si bo nakopal jezo vsegamogočnega Boga in sv., Petra in Pavla, aposteljnov njegovih.

Dano v Rimu pri sv. Petru v letu včlovečenja Gospodovega 1883, dne 30. majnika, šesto leto Našega papeštva.

C. Card. Sacconi, Pro-Datarius.

Th. Card. Mertel.

Visa

De Curia I. De Aquila e Vicecomitibus.  
Loco † Plumbi

Reg. in Secret. Brevium

I. Cugnonius.

**Odpustki za vse kristjane,**

*torej tudi za tiste, ki niso v tretjem Redu, svetega  
Franciška.*

Vsi kristjani, ki v Frančiškanskih cerkvah, po vredno prejetih sv. zakramentih, za odpustke molijo, dobijo popolnoma odpustek sledeče dni:

**Januarja :**

Praznik presv. Imena Jezusovega, ali pa v osmini. — 16. sv. Berard in tovarši, mučenci I. Reda. — 30. sv. Hijacinta, devica, III. Reda. — 31. sv. Ljudovika, vdova III. Reda.

**Februarja :**

5. sv. Peter in tovarši, mučenci I. Reda. — 22. sv. Margareta Kortonska, spokornica, III. Reda.

**Marca :**

5. sv. Joanez Jožef, spoznovavec, I. Reda. — 6. sv. Koleta, devica, II. Reda. — 9. sv. Katarina iz Bolonje, dev. II. Reda.

**Aprila :**

3. sv. Benedikt Filadelfski, spoznovavec, I. Reda.

**Majnika :**

13. sv. Peter Regalat, spoznovavec I. Reda. — 17. sv. Paskal Bajlon, spoznovavec I. Reda. — 20. sv. Bernardin Sienski, spoznov. I. Reda.



**Junija :**

13. sv. Anton Padovanski, spoznovavec I. Reda. — 19. sv. Mihelina, udova, III. Reda.

**Julija :**

9. sv. Nikolaj in tovarši, mučenci, I. Reda. — 14. sv. Bonaventura, škof, I. Reda. — 24. sv. Frančišek Solan, spozn. I. Reda.

**Avgusta :**

2. Porcijunkula. — 12. sveta Klara, devica, II. Reda. — 19. sveti Ljudvik, škof, I. Reda. — 25. sveti Ljudvik, kralj, patron tretjerednikov III. Reda.

**Septembra :**

4. sv. Roza iz Viterbe, devica, II. Reda. — Sv. Ime Marijino. — 17. rane svetega očeta Frančiška. 24. sv. Pacifik, spoznov. I. Reda.

**Oktobra :**

4. sv. Očeta Frančiška, ali pa v osmini; ta odpustek tudi v vsaki

drugi cerkvi.\*) — 6. sv. Marija Frančiška, dev. III. Reda. — 13. sveti Danijel in tovarši, mučenci, I. Reda. — 19. sv. Peter Alkantarski, spoznov. I. Reda — 23. sv. Joanez Kapistran, spozn. I. Reda.

### ***Novembra:***

12. sveti Didak, spozn. I. Reda. — 15. sv. Leopold. — 19. sv. Elizabeta Ogerska, III. Reda. — 26. sv. Leonard od Porto Mavricije, spozn. I. Reda. — 28. sv. Jakob iz Marke, spozn. I. Reda. — 29. praznik vseh svetnikov, vseh treh Redov svetega Frančiška.

### ***Decembra:***

8. praznik čistega spočetja preblazene Dev. Marije.




---

\*) Leon XIII. 11. junija 1883.

# Pregled vodila tretjega Reda.

*(Kdaj in kaj morajo tretjeredniki spolnovati.)*

## 1. Pregled dolžnosti tretjerednikov.

### ***I. Vsaki dan:***

1. Naj molijo dvanajst Očenašev, Češčenamarij in Čast bodi., razun če bi bili po bolezni zadržani. (Pogl. II., § 6.)
2. Ako morejo, naj bodo pri sv. maši. (Pogl. II., § 11.)
3. Pred jedjo in po jedi naj pobožno in hvaležno molijo. (Poglavje II., § 3.)
4. Zvečer naj si vest izprašajo; če so se kaj pregrešili, naj z grevengo in pokoro popravijo greh. (Poglavje II., § 10.)

### ***II. Vsaki teden:***

O petkih postiti se, ob sredah pa mesenih jedi zdržati, ni zapovedano, pač pa je hvale vredno. (Poglavje II., § 4.)

### **III. Vsaki mesec :**

1. Bratje in sestre naj se spovejo svojih grehov in naj pristopijo k svetemu obhajilu. (Pogl. II., § 5.)
2. Naj prihajajo k pridigi, ki jo bo napovedal predstojnik. (Pogl. II., § 11.)
3. Naj zložijo vsak po svoji moči nekoliko skupaj, da podpirajo ubožniše izmed udov, zlasti za čas bolezni, in da skrbijo za čast službe božje. Naj molijo za umrle saj en rožni venec. (Pogl. II., § 12.)

### **IV. Vsako leto :**

Bratje in sestre redovne naj se postijo na dan pred praznikom brezmadežnega spočetja blažene Device Marije in svetega očeta Frančiška, 3. oktobra. (Pogl. II., § 4.)

### **V. Vsaki čas :**

1. Udje tretjega Reda naj nosijo mali škapulir in konopec ali vrvico. (Pogl. I., § 3.)
2. Naj držijo zapovedi božje in cerkvene, kakor se zevežejo pri obljubi; in naj zadostijo za prestopke, kakor jim bo naloženo. (Pogl. I., § 4.)



3. Naj se varujejo lišpanja v noši in obleki in naj se držijo po svojem stanu srednje mere. (Pogl. II., § 1.)
4. Varujejo naj se z največo skrbjo plesov in nespodobnih gledaliških predstav in poedin. (Pogl. II., § 2.)
5. Naj bodo zmerni v jedi in pijači. (Pogl. II., § 3.)
6. V domačem življenju naj si udje prizađevajo drugim dajati dober zgled, pospeševati pobožnost in dobra dela. Knjig ali časopisov, ki bi znali spodkopati čednost, naj ne pustijo prinašati v hišo in naj prepovedo svojim podložnim prebirati jih. (Pogl. II., § 8.)
7. Skrbno naj ohranijo blagovoljno ljubezen med seboj in do drugih, in naj skrbijo, kjer je mogoče, da poravnajo prepire. (Pogl. II., § 9.)
8. Bratje in sestre naj nikdar ne prisegajo, razun v potrebi. Varujejo naj se nesramnih pogovorov in nespodobnih šal. (Pogl. II., § 10.)
9. K pogrebu umrlega tovarša naj pridejo udje tistega kraja in tuji, ki so ravno tam, in naj molijo skupaj za dušno tolažbo ranjkega tretji del

rožnega venca. Mašniki naj med sveto mašo, svetovni ljudje pa, če morejo, pri svetem obhajilu, molijo za večni mir pokojnega brata. (Pogl. II., § 14.)

10. Nihče naj se ne brani služb brez pravičnega vzroka, nihče jih ne opravlja nemarno. (Pogl. III., § 1.)
11. Vsi so zavezani prihajati k splošnemu shodu, kadar ga vizitator skliče. Kteri so kaj pregrešili, in jih je vizitator opomnil na njih dolžnosti, naj se spodobno podvržejo in se ne branijo pokore. (Pogl. III., § 2.)
12. Udje, ki so nepokorni in slabega zadržanja, naj se trikrat opominjajo: ako se ne poboljšajo, naj se izpodijo iz Reda. — (Pogl. III., § 4.)

## ***VI. O priložnem času.***

Udje, kateri imajo narediti testament, naj ga naredijo. (Pogl. II., § 7.)

\*

\*

\*

Dolžnosti zdaj popisane vežejo vse tretjerednike brez razločka. Dve drugi veljate le bolj predstojnikom. Te dve ste:

1. Skrbeti za bolne ude in jih opominjati. (Pogl. III., § 13.)

2. Vizitator naj obiskuje ude vsako leto, tudi večkrat, če je treba. (Pogl. III., § 2.)
- 

## 2. Pregled odpustkov tretjega Reda.

*(Po času in pogodbah, po katerih se dobiti morejo.)*

**Opomba:** Kar je v oklepu tiskano, pové kaj je za odpustek storiti treba.

1. Odpustki, ki niso za določeni dan katerega mesca navezani, se dobijo:

### ***I. Vsaki dan:***

300 dni odpustka za tretjerednike: Kadar so pri sv. maši ali drugih duhovnih opravilih, ali pri redovnih pridigah, bodisi očitnih ali zasebnih: — kadar uboge prenočujejo: — razpertije poravnajo, ali skrbijo, da se poravnajo: — kadar grejo k slovesni procesiji: — kadar spremljajo Najsvetejši Zakrament, ali če tega storiti ne morejo, pri znamenju z zvonom enkrat molijo Oče naš in Češčena si Marija: — kadar molijo pet Očenašev in Češčenasimarij za potrebe sv. Cerkve, ali pa za duše pokojnih redovnih tovaršev: — kadar kakega mrliča na pokopališče spremljajo: — kadar spreobrnejo koga, ki je bil zašel v pre-

grehe: — kadar koga podučujejo v božjih zapovedih in drugih rečeh, ki so k zveličanju potrebne: — ali kadar storijo kako drugo tako delo ljubezni.

## ***II. Vsaki teden:***

Popolnoma odpustek trikrat vsaki teden za duhovne tretjerednike, kjerkoli mašujejo, če nimajo že enake pravice drugi dan.

## ***III. Vsaki mesec:***

1. Popolnoma odpustek na dan ko se zberejo k mesečni pridigi. (Potrebna je spoved, obhajilo in obiskanje ktere cerkve in molitev v njej.)
2. Popolnoma odpustek enkrat vsaki mesec, kateri dan koli. (Spoved, obhajilo in obiskanje ktere koli cerkve, in molitev v njej, se zahteva.)
3. Dobijo tisti, ki molijo petkrat Oče naš, Češčena si Marija in Čast bodi Očetu za potrebe sv. Cerkve, enkrat pa po namenu papeževem, vse tiste pravice v odpuščenje svojih grehov, ktere uživajo oni, ki obiščejo s pobožnim srcem štacijone v Rimu, in ki romajo k Porcijunkuli, k najsvetejšim krajem Jeruzalemskim,



in k cerkvi sv. aposteljna Jakoba v Komposteli. (Spoved in obhajilo.)

#### ***IV. Vsako leto :***

1. Popolnoma odpustek dvakrat, ko dobijo papežev blagoslov, in devetkrat, kadar dobijo tako imenovano odvezo. (Spoved, obhajilo, nekoliko molitve.)
2. Popolnoma odpustek na dan patrona redovne cerkve. (Spoved, obhajilo in molitev v tej cerkvi.)
3. Popolnoma odpustek, ko delajo osem-dnevne duhovne vaje ali eksercicije. (Spoved in obhajilo.)
4. Popolni odpustek za mašnike tretjega Reda povsodi, če za mrtvega brata ali sestro mašujejo.
5. Odpustek 7 let in 7 kvadragén, dvanajst dni, ktere si kdo sam izvoli, in jih redovni predstojnik potrdi. (Obiskovanje redovne cerkve in molitev v njej.)

#### ***V. Enkrat v življenju :***

1. Popolnoma odpustek ta dan, kadar k Redu pristopijo. (Spoved in obhajilo.)

2. Popolnoma odpustek na dan, ko prvokrat redovno obljubo storijo. (Spoved in obhajilo.)
3. Popolnoma odpustek na smrtno uro. (Spoved, obhajilo in sv. Ime Jezus z ustmi ali s srcem; če spoved ni mogočna, pa srčna grevenga.)

## 2. Odpustki, ki so na določene dni navezani.

**Opomba:** Tukaj sledijo odpustki z onimi vred, ktere tudi vsi verni kristjani dobiti zamorejo, kakor tudi s štacijskimi odpustki. — Odpustki, ktere vsi verni dobiti zamorejo, so zaznamovani z besedami „za vse“.

### ***Januarja:***

1. Novega leta dan: Nepopolnoma odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
6. Sveti trije Kralji: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
16. Sv. Berard in tovarši, mučenci I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

30. Sv. Hijacinta, devica, III. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
31. Sv. Ljudovika vdova, III. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

### ***Februarja:***

5. Sv. Peter in tovarši, mučenci I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
22. Sv. Margareta Kortonska, spokornica, III. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
22. Ravno ta dan: Odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
- Nedelja: Septuagesima: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
- Nedelja Seksagesima: ravno tako, kakor Septuagesima.
- Nedelja Kvinkvagesima: ravno tako, kakor Septuagesima.

Pepelnična sreda: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Četrta nedelja v postu: tudi odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Ravno tako, kakor pepelnično sredo.)

Vse druge dni štiridesetdanskega posta do cvetne nedelje: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

### **Marca:**

5. Sv. Joanez Jožef, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
6. Sv. Koleta, devica, II. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
9. Sv. Katarina Bolonjska, devica, II. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
19. Sv. Jožef, ženin preč. D. M.: „Občna odveza“ s popolnoma odpustkom. (Spoved, obhajilo in molitev za odpustke.)



Cvetna nedelja: Odpustek 25 let in 25 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Pondelek, Torek in Sreda velkega tedna: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Veliki četrtek: **Popolnoma odpustek.** (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Veliki petek: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Velika sabota: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Ravno tako kakor veliki petek.)

Velika noč (nedelja): **Popolnoma odpustek in Občna odveza** s popolnoma odpustkom. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in dvakrat molitev za odpustke.)

Celi teden po veliki noči in belo nedeljo je za vsaki dan: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Vsaki dan obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

**Aprila:**

3. Sv. Benedikt Filadelfski, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
25. Sv. Marka Evangelist: Odpustek 30 let in 30 kvadragen. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
- Križevega tedna v ponedlek, torek in sredo: Odpustek 30 let in 30 kvadragen. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
- Vnebohod Kristusov: **Popolnoma odpustek.** (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

**Majnika:**

13. Sv. Peter Regalat, I. Reda: Popolnoma odpustak „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
17. Sv. Paskal, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
20. Sv. Bernardin Sienski, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Binkoštno saboto: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Binkoštno nedeljo: **Občna odveza** s popolnoma odpustkom. (Spoved, obhajilo in molitev za odpustke.)

Binkoštno nedeljo in potem celi teden vsaki dan: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Presveto Srce Jezusa: **Občna odveza** s popolnoma odpustkom. (Spoved, obhajilo in molitev za odpustke.)

### ***Junija:***

13. Sv. Antonij Padovanski: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

19. Sv. Mihelina vdova, III. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

### ***Julija:***

8. Sv. Elizabeta Portugalska: Odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

9. Sv. Nikolaj in tovarši, mučeniki, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
14. Sv. Bonaventura, škof, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
24. Sv. Frančišek Solan: Popolnoma odpustek „za vse“ (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

**Avgusta :**

2. Porcijunkula: Popolnoma odpustek „za vse“ (kolikokrat po spovedi in sv. obhajilu frančiškansko cerkev obiščejo in v namen sv. Očeta papeža molijo.) Enega za se, druge za verne duše v vicah.
12. Sv. Klara, devica, II. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
19. Sv. Ljudvik, škof, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
25. Sv. Ljudvik kralj, III. Reda, patron tretjerednikov: Popolnoma odpustek



„za vse“, **občna odveza** s popolnoma odpustkom in odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Spoved, obhajilo, dvakratno obiskanje redovne cerkve in trikratna molitev za odpustke.)

### ***Septembra:***

4. Sv. Roza iz Viterbe, devica, II. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
17. Rane sv. Frančiška: Popolnoma odpustek „za vse“, **občna odveza** s popolnoma odpustkom in odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Spoved, obhajilo, dvakratno obiskanje redovne cerkve in trikratna molitev za odpustke.)
24. Sv. Pacifik, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Kvaterno sredo, petek in saboto mesca septembra: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

### ***Oktobra:***

4. Sv. Frančišek Serafinski: Popolnoma odpustek. (Spoved ob-

hajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.) — Vrh tega za deset let popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje kake cerkve in molitev v njej, in to za praznik sv. Frančiška ali kateri dan v osmini.) — 300 dni odpustka pa, kolikokrat so mesca oktobra pri kaki pobožnosti sv. Frančišku na čast.

6. Sveta Marija Frančiška, devica III. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
13. Sv. Danijel in tovarši, mučenci, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
19. Sv. Peter Alkantarski, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
23. Sv. Joanez Kapistran, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

### **Novembra:**

12. Sv. Didak. I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo,

obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

15. Sv. Leopold: Popolnoma odpustek „za vse“ (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
  19. Sv. Elizabeta Ogerska, III. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“; — **občna odveza** s popolnoma odpustkom in odpustek 7 let in 7 kvadragén. (Spoved, obhajilo, dvakratno obiskanje redovne cerkve in trikratna molitev za odpustke.)
  26. Sv. Leonard od Porto Mavricije, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
  28. Sv. Jakob iz Marke, I. Reda: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
  29. Vseh svetnikov vseh treh Redov sv. Frančiška: Popolnoma odpustek „za vse“. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
- Prvo nedeljo v Adventu: odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Drugo nedeljo v Adventu: odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Ravno tako, kakor prvo nedeljo v Adventu.)

Tretjo nedeljo v Adventu: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Kvaterno sredo, petek in saboto: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

Četrto nedeljo v Adventu: Odpustek 10 let in 10 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

### ***Decembra :***

8. Praznik čistega spočetja preblažene Device Marije, patrone celega serafinskega Reda: Popolnoma odpustek „za vse“, in **občna odveza** s popolnoma odpustkom. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in dvakratna molitev za odpustke)
24. Dan pred Božičem: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
25. Pri polnočni in pri rani sv. maši na božični praznik: Odpustek 15 let in 15 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)



25. Božični praznik pri zadnji veliki maši in nadalje skoz dan: **Popolnoma odpustek in občna odveza** s popolnoma odpustkom. (Spoved, obhajilo, obiskanje redovne cerkve in dvakratna molitev za odpustke.)
26. Sv. Štefan: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
27. Sv. Janez Evangelist: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)
28. Nedolžni otročiči: Odpustek 30 let in 30 kvadragén. (Obiskanje redovne cerkve in molitev v njej.)

**Opomba:** „Kvadragéna“ je 40 dni. Če je torej, postavim 30 kvadragén, tako je to 30krat 40 dni, to je 1200 dni.



## Sklep II. dela te knjižice.

Iz vsega, kar je do zdaj pisano je očitno, da III. Red sv. Frančiška res v nebesa pelja, da je res: „Pot v nebesa“, in sicer najkrajši pot; ker III. Red hoče človeka ohraniti nedolžnega, ali ga pa očistiti, ko ga k natančnemu izpolnovanju božjih in cerkvenih zapoved napeljuje, ter mu daje pomoč k temu, ker ga vabi k molitvi, k besedi božji, k najsvetejši daritvi in k svetim Zakramentom pokore in presvetega Rešnjega Telesa. Želeti je, da bi se ga vse poprijelo, veliko in malo, ker vsem je „Pot v nebesa“.

To željo izrekli so tudi sv. Oče, papež Leon XIII. v svojem pismu do vseh škofov 17. sept. 1882 o priliki sedemstoletnice sv. Frančiška,

ko so pisali: „O, da bi tudi krščanski narodi v tretji Red se stekali tako goreče in v tolikem številu, kakor so nekdam k sv. Frančišku samemu od vseh strani hiteli, eden čez drugega!“ . . In ko se v tem pismu do škofov celega sveta obrnejo, rečejo: . . „želimo, da se ta Red pomnoži in dalje razširja z vašo pomočjo, častitljivi bratje! Potrudite se toraj, da bodo ljudje spoznali III. Red in ga po resnici cenili; skrbite, da bodo „dušni pastirji“ pridno podučevali, kakov je, kako lahko je vsakemu v njega stopiti, koliko in kako velike pravice ima za dušno zveličanje, koliko hasna ali koristi obeta sploh in vsakemu posebej.“ . . .



Nate, dragi Slovenci! še tri pisma sv. očeta Frančiška Serafinskega samega; eno vsem duhovnim, eno vladavcem ljudstva, eno pa vsem vernim kristjanom:

### Prvo pismo: vsem duhovnim.

Častitim v Kristusu gospodom svojim, vsem duhovnim, ki so po celem svetu in živijo po določilih svete katoliške vere brat Frančišek, mali in najmanjši hlapec, pozdravljenje s vsem spoštovanjem in poljubom nog.

Ker sem dolžnik postal vsem, pa vam zavoljo svojih slabosti ne morem več zadostovati s svojimi besedami pričujoč, zato sprejmite s vso ljubeznijo in blagovoljnostjo to moje opominovanje in spodbujenje, napisano z malo besedami.

Pomislimo vsi duhovniki veliko pregreho in nevednost, v kateri so nekteri glede presvetega telesa in krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa in glede presvetih imen in njegovih pisanih besed, ki posvečujejo telo. Vemo, da ne more biti sveto rešnje telo, ako se prej ne posveti z besedo. Nič nam-



reč nimamo in ne vidimo telesno na tem svetu od samega Najvišjega, kakor le telo in kri in imena in besede, s katerimi smo vstvarjeni in rešeni od smrti k življenju. Vsi tisti pa, ki opravljajo tako svete skrivnosti, naj pomislijo sami pri sebi, posebno tisti, ki jih tako nepremišljeno opravljajo, kako slabi so kelihi, korporali in pertje, kjer se posvečuje telo in kri našega Gospoda, in mnogi je puščajo na nespodobnih krajih, nosijo tako, da se Bogu vsmili, nevredno uživajo in nepremišljeno drugim delijo. Tudi imena in besede njegove pisane se dostikrat z nogami pohodijo, ker živalski človek ne razumi tega, kar je božje. Ali nas za vsega tega voljo ne gane ljubezen, dasiravno se nam daje v roko dobrotljivi Bog sam in se ga dotikamo in ga vsaki dan sprejemljemo s svojimi ustmi? Ali ne vemo, da imamo priti v njegove roke?

Poboljšajmo se toraj brž in za trdno v vseh teh in drugih rečeh, in kjerkoli bo presveto telo Gospoda našega Jezusa Kristusa brez dovoljenja postavljeno in puščeno, naj se vzame s tistega kraja in na dragocen kraj postavi in zaklene. Ravno tako imena in besede Gospodove

pisane, kjerkoli se najdejo na nečednih krajih, naj se poberejo in na spodoben kraj denejo. Saj vemo, da imamo vse to dopolnovati, čez vse, po zapovedih Gospodovih in določilih (rubrikah) svete matere cerkve. In kdor tega ne bo storil, vedi, da bo na sodnji dan odgovor dajal pred Gospodom našim Jezusom Kristusom.

Da se bo pa to pisanje bolje moglo izpolnovati, naj vedo, da so blagoslovljeni od Gospoda Boga, kateri je bodo dajali prepisati. Gospod naš Jezus Kristus naj s svojo sveto milostjo napolni in okrepeča vse moje gospode.

---

### **Drugo pismo: Vladavcem ljudstva.**

Vsem gosposkam in županom, sodnikom in vladavcem, ki so na svetu, in vsem drugim, katerim bo prišlo to pismo v roke, brat Francišek, vaš služabnik v Gospodu, majhin in zaničljiv, pozdravljenje in mir vsem vošči.

Premislite in glejte, da se bliža smrtni dan. Prosim vas torej, s spoštovanjem, kakor le morem, da ne pozabite Gospoda in ne odstopite od njegovih

zapovedi zavoljo posvetnih skrbi in opravkov, ki jih imate; zakaj vsi, ki pozabijo na njega in odstopijo od njegovih zapovedi, oni so prekleti in bodo pozabljeni od njega. In ko bo prišel smrtni dan, se bo vzelo od njih vse, kar so mislili, da imajo, in kolikor bolj so modri in mogočni bili na tem svetu, toliko večje trpljenje bodo imeli v peklu. Zato vam, gospodom svojim, svetujem za trdno, da pred vsemi drugimi skrbmi in opravki z ljubeznijo sprejemajte presveto telo in presveto kri Gospoda našega Jezusa Kristusa v svetem spominu na njega. In toliko čast dajajte Bogu med ljudstvom, ki vam je izročeno, da se bo vsaki večer oznanovalo po oklicavcu ali po drugem znamenju, da naj yse ljudstvo hvali vsegamogočnega Gospoda Boga in se mu zahvaljuje. In če tega ne storite, vedite, da bote odgovor dajali na sodnji dan pred Gospodom svojim Bogom, Jezusom Kristusom. Kteri pa bodo to pisanje pri sebi imeli in izpolnovali, naj vedo, da bodo blagoslovljeni od Gospoda Boga.

---

## Tretje pismo: Vsem vernim kristjanom.

Vsem kristjanom, redovnikom, duhovnikom in posvetnim, tako možem, kakor ženam, vsem, ki prebivajo na cellem svetu, brat Frančišek, njih služabnik in podložni, svojo službo v spoštovanju, pravi mir iz nebes in odkritosrčno ljubezen v Gospodu.

1. Ker sem vseh služabnik, dolžen sem tudi vsem služiti in lepo dišeče besede svojega Gospoda jim podajati. Ker pa sem sprevidel sam pri sebi, da zavoljo bolezni in slabosti svojega telesa ne morem osebno obiskovati posameznih, zato sem vam po le-tem pismu sklenil ponuditi besede našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je beseda Očetova, in besede sv. Duha, ki so duh in življenje.

2. Le-to besedo Očetovo, tako visoke vrednosti, tako sveto in častito, oznanil je Oče najvišji iz nebes po sv. Gabrielu, svojem arhangelju: ona je tudi dol stopila v telo prečastite device Marije, iz ktere telesa je na se vzela pravo meso našega krhkega človeštva; in on, ki je bil bogat čez vse, on si je hotel sam s svojo preblaženo materjo



vboštvo izvoliti na tem svetu. Malo pred svojim trpljenjem je praznoval veliko noč s svojimi učenci in je vzel kruh, in je zahvalil in blagoslovil in prelomil govoreč: „Vzemite in jejte, to je moje telo“, in potem je vzel kelih govoreč: „To je moja kri novega testamenta, ki se bo za vas in za mnoge prelila v odpuščanje grehov.“ Potlej je prosil Očeta rekoč: „Oče, ako je mogoče, naj gre od mene le-ta kelih.“ In njegov pot je postal kakor kaplje krvi, ki na tla tečejo. Vendar je podvrgel svojo voljo volji Očetovi rekoč: „Oče, zgodi se tvoja volja, ne kakor jaz hočem, temuč kakor ti.“ Volja Očetova pa je bila ta, da bi njegov blagoslovljeni in častiti Sin, katerega je nam dal, in je bil rojen za nas, on, da bi sam sebe skozi svojo lastno kri ko dar na altarju svetega križa daroval, ne za se, po katerem je storjeno vse, temuč za naše grehe, zapuščaje nam zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah. In on hoče, da bi se vsi zveličali po njem in bi ga sprejeli s čistim srcem in neomadežanim telesom. Ali malo jih je, ki ga hočejo sprejeti, dasiravno je njegov jarem sladek in njegovo bremo lahko.

3. Kteri nočejo okusiti, kako sladek je Gospod, in bolj ljubijo temo, kakor luč, nehoteč izpolnovati zapovedi božjih, ti so prekleti; o njih je rečeno po preroku: „Prekleti, kteri se odmikajo od tvojih zapovedi“. Nasproti pa, kako so blagoslovljeni in blaženi tisti, ki ga molijo v duhu in resnici, kakor se spodobi! Hvalimo ga in molimo k njemu noč in dan rekoč: „Oče naš, ki si v nebesih“ itd., zakaj vedno je treba moliti in ne odnehati.

4. Moramo pa tudi izpovedavati se svojih grehov mašniku, in sprejemati telo in kri Gospoda našega Jezusa Kristusa, zato, ker ta, ki ne je njegovega telesa in ne pije njegove krvi, ne more vstopiti v kraljestvo božje. Po vrednem pa naj vsaki je in pije, zakaj kdor po nevrednem je in pije, ta si je in pije sodbo, ker ne razloči telesa Gospodovega.

5. Storimo vrh tega tudi vreden sad pokore, in ljubimo svoje bližnje, kakor sami sebe, in če jih kdo noče ljubiti, kakor samega sebe, naj jim vsaj nič žalega ne prizadeva, temuč dobro naj jim stori.

6. Kteri pa so prejeli oblast, da sodijo, ti naj sodijo vedno milostljivo, kakor bi sami želeli milosti od Gospoda. Zakaj „sodba brez milosti temu, ki ni storil milosti“. Bodimo torej dobrotljivi in ponižni, in delimo miloščino, zakaj ta zmiva z naše duše nesnago in grehe. Ljudje namreč vse izgubijo, kar na tem svetu zapustijo; saboj pa nesejo plačilo dobrotljivosti in miloščine, ki so jih razdelili, za kar bodo od Gospoda dobili dar in vredno plačilo.

7. Postiti se moramo in zdrževati se napak, in vsega, kar bi znalo v greh peljati, pa tudi vsega premnovega vživanja. Tudi naj katoličani pogosto cerkve obiskujejo in duhovnike spoštujejo in častijo zavoljo njih službe in zavoljo presvetega telesa in krvi Kristusove, ki jo darujejo in prejemajo in drugim delijo. In zatrdno vedimo vsi, da se ne more nihče zveličati, kakor le po svetih besedah in krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki jih duhovniki izgovarjajo, oznanjujejo in delijo in oni sami deliti imajo.

8. Posebno pa morajo redovniki, in kteri so svetu slovo dali, več in kaj

večega storiti, in opustiti vse tisto, česar ni potreba, in sovražiti svoja telesa ž njih napakami in grehi, ker pravi Gospod v evangeliju, da vse hudo iz srca izhaja. Mi moramo ljubiti svoje neprijatelje in dobro delati tem, ki nas sovražijo; izpolnovati zapovedi in svete našega Zveličarja, sami sebe zatajevati in svoja telesa vpogibati pod jarem služabništva in pokorščine. Nihče pa ni dolžen pokoren biti v tem, v čemur se stori greh ali prestop, ker smo le zato prišli, da bi svoje duše rešili in tako drugim zglede dobrih del dajali.

9. Kteremu pa se ima pokorščina skazovati in mu jo to izročeno, in kdor velja za višjega, ta naj gleda, da bode manjši in drugih bratov služabnik, in naj milostljivo ravna s posameznimi podložnimi, kakor želi, da bi se ž njim ravnalo, kadar bi bil podložnik. In zavoljo pregrehe bratove naj se ne jezi na njega, temuč naj ga s vso potrpežljivostjo in ponižnostjo dobrotljivo popravlja in opominja in prenaša.

10. Ne bodimo modri in umni po mesu, temuč priprosti, ponižni in čisti.



In svoja telesa imejmo v sramoti in zaničevanju, ker smo vsi po svoji krivici ubogi in gnjili, kakor Gospod pravi po preroku: „Jaz sem červ in ne človek“ itd. Nikdar ne želimo čez druge biti, temuč podložni in podvrženi bodimo vsaki človeški stvari zavoljo Boga. In vsi tisti, ki bodo to storili in bodo stanovitni do konca, nad njimi bo prebival duh Gospodov in bo naredil v njih stanovitno prebivališče, in bodo otroci Očeta nebeškega, kterege dela delajo, in neveste in bratje in matere Gospoda našega Jezusa Kristusa. Neveste smo, ker se s svetim Duhom poročajo verne duše; bratje smo Jezusa Kristusa, kadar delamo voljo Očetovo, ki je v nebesih; matere, kadar ga nosimu v svojem srcu in telesu po ljubezni in čisti vesti in ga rodimo po sveti delavnosti, ki ima svetiti drugim kakor zgled. O kako častita in velika reč je imeti v nebesih Očeta! O kako sveta reč Tolažnika imeti za ženina, lepega in ljubeznjivega! O kako sveta, in kako prijetna, dopadljiva, ponižna, miroljubna, sladka in ljubeznjiva in čez vse hrepenenja polna reč, imeti takega brata, ki je dal svojo dušo za svoje ovce in je prosil

za nas očeta rekoč: „Oče, ohrani jih v tvojem imenu, ktere si mi dal; Oče, vsi, ktere si mi dal od sveta, vsi so tvoji bili, in si jih meni dal, in besede, ktere si mi dal, te sem dal njim, in oni so je sprejeli in so spoznali za gotovo, da sem iz tebe izišel, in so verovali, da si me ti poslal. Prosim te za nje, posvečujem se samega sebe, da bodo tudi oni posvečeni v resnici in bodo eno, kakor sva tudi midva. In jaz hočem, Oče, da naj, kjer sem jaz, tudi moj služabnik bo, da bo videl slavo v mojem kraljestvu“.

11. Njemu pa, ki je toliko trpel za nas in nam toliko podaril in bo še podaril v prihodnje, Bogu, naj vse stvarjenje, ki je v nebesih in na zemlji, v morju in prepadih, vse naj mu hvalo daje in slavo in čast in blagoslov; zakaj on je naša krepkost in moč, ki je sam dober, sam najvišji, sam vsegamogočen, čudovit in slaven, sam svet, hvale vreden in blagoslovljen skozi neskončne vekov veke. Amen.

12. Vsi tisti, ki ne delajo pokore in ne prejemajo telesa in krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa, temuč grehe

in hude dela delajo, ki hodijo za svojo poželjivostjo in svojimi slabimi željami, in ne izpolnujejo, kar so obljubili, in služijo po telesno svetu in trebuhu, željam in skrbem tega sveta in tega življenja, ti so ogoljufani od hudiča, čigar sinovi so, in čigar dela delajo. Slepí so, ker ne vidijo prave luči, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Modrosti nimajo v svojem duhu, ker Sina božjega nimajo v sebi, kateri je prava modrost Očetova. O njih je rečeno: „Njih modrost je požrta“. Vidijo in poznajo in vejo in delajo hudo in vedoma pogubljajo svoje duše. Glejte, slepci, ogoljufani od vaših neprijateljev, namreč od mesa, sveta in hudiča; zakaj telesu je greh prijeten in grenko Bogu služiti, ker vse hudo iz telesa človeškega izvira in izhaja kakor pravi Gospod v evangeliju: „Vi upate, da bote dolgo imeli nečimernosti tega sveta, ali ogoljufani ste, zakaj prišel bo dan in ura, o katerih ne mislite in nič ne vete“.

13. Telo boleha, smrt se bliža, prihajajo sorodniki in prijatelji in pravijo: „Oskrbi svojo hišo“ itd. In glej njegova žena in otroci, sorodniki in prijatelji se delajo, kakor bi jokali, in

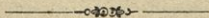
on se ozre in je vidi jokajoče in je ginjen od slabega ginenja in misli sam pri sebi in pravi: „Glejte! svojo dušo in svoje telo in vse, kar imam, to polagam v vaše roke“. V resnici ta človek je preklet, ki svojo dušo in telo in vse, kar ima, izdaja v take roke. Zato pravi Gospod po preroku: „Preklet človek, ki stavi svoje upanje na človeka“. In precej dajo poklicati mašnika, ki mu pravi: „Ali hočeš storiti pokoro za vse tvoje grehe?“ On pravi: „„Hočem.““ „Hočeš zadostiti za to, kar si storil in kar si prigoljufal in prevaril od tvojega blaga? On pravi: „„Ne.““ In mašnik njemu: „Zakaj ne?“ Pravi: „„Ker sem položil vse v roke svojih sorodnikov.““ In nato začne izgubljati govorjenje in tako umrje ta nesrečnež. Ali naj vedo vsi, da, kjerkoli in kakorkoli človek umrje v smrtnem grehu in brez zadostjenja, ki je mogel zadostiti, pa ni storil, da takega hudič vzame in njegovo dušo iz telesa pograbi s toliko strahoto in britkostjo, kakor je nihče ne more znati, razun ta, ki sam trpi tisto britkost. In vse zmožnosti in oblast in znanstvo, ktere je mislil, da ima, vse to se mu bode vzelo in sorodniki in



prijatelji, katerim je izročil svoje premoženje, ti ga bodo vzeli in razdelili in potlej bodo rekli: „Prekleta bodi njegova duša, ker bi nam bil lahko več dal in nam ni dal, in bi bil lahko več pridobil“, in take podobne reči. Telo bodo požrli črvje, dušo bodo glodali hudiči, in tako bo izgubil dušo in telo zavoljo tega kratkega življenja.

Jaz brat Francišek, vaš manjši hlapec, vas prosim in rotim v ljubezni, ktera je Bog, in me je volja poljubiti vaše noge, da te besede in druge besede našega Gospoda Jezusa Kristusa s ponižnostjo in ljubeznijo sprejmete, po njih delate in njih izpolnujete. In vsi tisti, ki jih dobrovoljno sprejmejo in razumijo, naj jih pošljejo drugim za zgled. Ako bodo v njih do konca stanovitni ostali, naj jih blagoslovi Bog Oče in Sin in Sveti Dnh. Amen.

## Konec II. dela.





### III. DEL.

---

#### Molitve.

#### 1. Vsakdanje molitve.

##### Zjutraj.

*Ko se zbudiš, posveti v postelji že svoje prve misli, želje in besede Bogu na čast, in reci natihoma :*

1. Hvaljen bodi Jezus Kristus.  
Na vekomaj. Amen.\*)

---

\*) Vse te molitve so z odpustki obdarjene.

2. Moj Jezus, usmili se me.

3. Presveto Srce Jezusovo, stori da Te vedno bolj ljubim.

4. Sladko srce Marijino, bodi moje rešenje. Amen.

5. Večni Oče! darujem ti predrago Kri Jezusa Kristusa v zadoštenje za moje grehe in za potrebe svete Cerkve.

6. Jezus, Marija, Jožef, Vam darujem svoje srce, svojo dušo in svoje življenje.

7. Želim se danes vseh svetih maš, in vsih svetih odpustkov, ki jih dobiti zamorem, vdeležiti, in hočem tako živeti in vse storiti, kakor je potrebno, da se jih vdeležim.

Daj mi k temu tvojo milost o Bog! Amen.

*Potem vstani, se sramožljivo obleci,  
pokrižaj in moli:*

**Zlate molitvice.**

a) Juterna molitev.

1. Oče nebeški! Lepo se ti zahvalim, da si me ohranil to noč; prosim te, varuj me še današnji dan. Naj bo vse k tvoji časti, in k mojemu dušnemu zveličanju. Amen. — Jezus, Marija, sveti Jožef! Vam izročim svojo dušo in telo.

2. O Bog! verujem, da si pri meni in te ponižno molim. Jaz upam, da me ne boš zapustil, in te za to prelepo prosim. Jaz te ljubim, in ti vse svoje misli, besede in djanja izročim.

3. O Marija, moja ljuba Mati, moje zaupanje in pribežališče! v tvojem varstvu hočem živeti in umreti; varuj me greha, in sprosi mi božjo pomoč.

4. Preljubi Angelj varh moj! povsodi mi na strani stoj.

5. O Bog! naj bo vse k tvoji večji časti; vse iz ljubezni do tebe, moj Jezus. Amen.



b) *Zdaj moli angeljsko češčenje:*

1. Angelj Gospodov je Mariji oznanil, in je spočela od sv. Duha. — Češčena si Marija . . .

2. Glej, dekla sem Gospodova: zgodi se mi po tvoji besedi. — Češčena si Marija . . .

3. In beseda je meso postala in je med nami prebivala. — Češčena si Marija . . .

V. Prosi za nas sv. Božja porodnica!

Ry. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Milost svojo, prosimo o Gospod! v naša srca vlij, da, ki smo po angeljevem oznanenju tvojega Sina, Jezusa Kristusa včlovečenje spoznali, bomo po njegovem trpljenju in križu k časti vstajenja pripeljani. Po tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Kdor trikrat na dan angeljsko češčenje moli, dobi vsaki dan 300 dni odpustka.)

c) *Zdaj moli pripravno molitev k redovnim Očenašem, rekoč :*

Odpri, o Gospod, moja usta, da častim Tvoje sveto Ime; očisti tudi moje srce vseh praznih, hudih in nepotrebnih misel: razsveti mi um, in užgi mi voljo, da vredno, zbrano in pobožno te ure opravim, ter zaslužim vslišan(a) biti pred Tvojim Božjim veličastvom. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Gospod, združen(a) s tistim svetim namenom, s katerim si Ti na zemlji Bogu čast in hvalo opravljal, tudi jaz te duhovne ure opraviti hočem.

Oče naš ... Češčena si Marija ... Čast bodi ... *(toliko, kolikor Očenašev zjutraj moliti hočeš.)*

*Kadar molitev skončaš, reci :*

Oče nebeški ! sprejmi mojo slabo

molitev: in kar moja pobožnost ne velja, naj moj usmiljeni Jezus doda. Amen. — Naj se zgodi, visoko hvali in vekomaj časti: najpravičnejša, najvišja in najljubeznjivša sveta volja božja v vseh rečeh. Amen.

*d) Ako ti je mogoče, pojdi pobožno k sv. maši in moli ali mašne molitve ali pa sv. rožni venec, tako kakor najdeš razloženo dalje v tej knjižici na strani 275. — Če pa k sv. maši ne moreš iti, pa jo doma med svojimi opravili Bogu daruj, ter izreci srčno željo biti pri najsvetejši daritvi pričujoč.*

*Pri zjutrajnih opravilih bodi zbran(a), voljen(a) in pobožen(a).*

### **Po dnevu:**

*a) Pri delu misli na pričujočnost božjo, da se lažje greha varuješ. — Posebno imej podobo Križanega v spominu, da si lahko potrpežljiv(a).*

b) *Moli o poldne angeljsko češčenje, če tudi ne veš kdaj je ravno ura dvanajst.*

c) *Moli pred jedjo in po jedi; in sicer tako-le:*

**Pred jedjo:**

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . . Blagoslovi, o Gospod! nas in te tvoje dari, ktere bomo od tvoje dobrote zavžili: po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

**Po jedi:**

Zahvalimo se ti, vsegamogočni Bog! za vse dobrote tvoje. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen. Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . .

**Opomba:** V sili in pa če kaj malega ješ znaš Oče naš in Češčena Marija in Čast bodi izpustiti, in samo „Blagoslovi“ itd. pred jedjo, in „Zahvalimo“ itd. po jedi moliti.

**Ako se dva srečata:**

*Reče prvi:* „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“



*Reče drugi: „Amen na vekomaj!“*

V skušnjavi reči:

Jezus, Marija in sveti Jožef!  
Vam izročim svojo dušo in telo.  
Rajši hočem umreti, kakor grešiti.  
*Ali pa srčno izgovori: Jezus, Marija.*

Kadar te jeza prime, reči:

O Jezus, ves pohleven in iz  
srca ponižen, daj mi voljno potrpeti.  
— O Marija! prosi za me, da se ne  
razjezim.

Kadar slišiš mrliču zvoniti, moli:

Bog mu daj večni mir in pokoj,  
in večna luč naj mu sveti. Naj počiva  
v miru! Amen.

Če greš mimo cerkve, kder je sv. Rešnje  
Telo, moli:

Češčeno in hvaljeno naj vedno  
bo, presveto Rešnje Telo.

Če greš mimo druge cerkve, moli:

Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu. Kakor je bila v začetku, zdaj in vselej in na vse večne čase. Amen.

Če greš mimo križa, moli:

Hvaljen bodi Jezus Kristus in žalostna Mati božja Marija Devica. Na vekomaj. Amen.

*Ali pa:* Molimo te, o Kristus! in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil.

Mimo podobe Marije Device moli:

Počesčena bodi, o Kraljica, božja Mati in Devica! prosi ti Boga za nas, zdaj in pa poslednji čas.

Mimo podobe takega Svetnika reči:

Bodi pozdravljen sveti I., izvoljeni božji svetnik! Bodi pri Bogu naš zvesti priprošnik.

Mimo podobe kakove Svetnice zdihni:

Počesčena bodi, sveta I., izvoljena božja svetnica! Bodi nam vselej pri Bogu naša zvesta priprošnica.

Kadar te kdo v greh zapeljuje, ali slišiš ali vidiš kaj grešnega, moli:

Jezus, Marija! — *Ali*: Rajši umreti, kakor grešiti! — *Ali*: Jezus, pomagaj mi! — Marija, prosi za me!

Če se kaj pregrešiš, moli:

O Jezus! žal mi je, da sem Te razžalil(a), nikdar nečem več grešiti.

Ko te kdo ogovarja, obrekuje, ali krivo sodi in toži, moli:

O Bog! naj bo vse k tvoji večji časti; vse iz ljubezni do tebe, moj Jezus. Amen.

Če te kaka nesreča, ali bolezen doleti, moli:

Naj se zgodi, visoko hvali in vekomaj časti: najpravičnejša, naj-

višja in najljubeznjivša, sveta volja božja v vseh rečeh. Amen.

**Ko greš mimo pokopališča, moli:**

Bog daj vernim mrtvim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru! Amen.

### **Zvečer.**

a) *Moli angeljsko češčenje . . . .*  
(kakor zjutraj).

b) *Moli pred večerjo in po večerji . . . .* (kakor zgoraj pred jedjo in po jedi).

### **Ko spat greš.**

a) *Moli redovno molitev, kar še imaš, s pripravno in sklepno molitvijo* (kakor zjutraj).

b) *Premisli svojo vest. Najprej pa moli:*

„Pridi sveti Duh, razsveti mi pamet, da vse svoje grehe na tenko



spoznam in jih pristrčno zgrevam.  
O Marija, prosi za me!“

*Potem pomisli:*

1. *Kaj sem danes mislil, želel, govoril, storil in kako se obnašal, sam ali z drugimi, da ni bilo prav?*

2. *Kako sem danes molil in mislil na Boga? Ali imam še kaj za opraviti?*

3. *Kako sem danes delal, vbogal, dopolnil dolžnosti svojega stana?*

4. *Komu sem se zameril, ali kako škodo storil?*

5. *Ali sem se danes poboljšal, ali pohujšal?*

*Ako se kaj hudega spomniti ne veš, zahvali Boga za to milost; če si pa kateri greh storil(a), obžaluj ga s srčno grevengo, rekoč:*

O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal itd. (kakor po izpraševanju vesti za spoved. Potem si naloži pokoro, kakor redovno vodilo veli, zato moli: eden ali dva Očenaša, Češčena Marije in Čast bodi . . . . Potem moli:

## c) Večerna molitev.

Oče nebeški! Lepo se ti zahvalim za vse dobrote tvoje; prosim te, odpusti mi grehe moje, in daj mi ljubo, lahko noč. — O Marija, moja ljuba Mati! tvojemu svetemu varstvu se priporočim. — Preljubi Angelj varh moj! varuj me nicoj. — Bog daj vernim mrtvim večni mir in pokoj, in večna luč jim naj sveti. Amen. — Jezus, Marija in sveti Jožef! Vam izročim svojo dušo in telo.

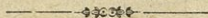
*d) Imaš še kaj časa, tako moli še kaj drugega ali kaj lepega beri. — Potem se sramožljivo sleči. Med tem pa, kakor tudi v postelji, in v noči, posebno če te skušnjave motijo, premisli:*

Enkrat moram umreti — pa ne vem kdaj, ne kje in kako; pa to dobro vem, da, če v smrtnem grehu umrjem, bom pogubljen vekomaj.

Oh! tega Bog ne daj! Sveta Marija,  
Mati božja! prosi za mene ubogega  
grešnika zdaj in ob uri moje smrti.  
Amen.

Ko že ležiš:

*Ponavljaj one zdihljeje, kakor  
zjutraj, kadar si se zbudil(a).*



## 2. Mašne molitve.

**Opomba.** Imenitnost in vrednost svete  
maše je razložena v II. DELU te knjižice in  
v II. Poglavju pa v § 11 redovnega Vodila,  
ki tretjerednikom vелеva biti vsaki dan pri  
sv. maši, ako je mogoče. Tisto večkrat pre-  
biraj in premišluj, da s tem večjo pobož-  
nostjo pri najsvetejši daritvi biti zamoreš.



## Prva sv. maša.

*V cerkev stopivši, poškropi se, rekoč:*

Poškropi me, o Gospod! s hizopom in bom očiščen; omij me, in bom belejši kakor sneg.

## Pred sv. mašo.

Oče nebeški, jaz, Tvoj nevredni služabnik, pridem v Tvojo sveto hišo Tebi dolžno čast in hvalo dati. Ponižno Te zahvalim za vse milosti in dobrote, ki jih meni in vsem ljudem deliš. Prosim Te, odpusti mi vse moje grehe, ktere zavoljo Tebe iz srca zgrevam in trdno sklenem, s Tvojo milostjo, nič več ne grešiti, in dodeli mi, kar na duši in telesu potrebujem. Da boš uslišal mojo nevredno prošnjo, sklenem se pri sv. maši z Jezusom, Tvojim preljubim Sinom, ter se Tebi, Oče, ž njim darujem. Oh, ne zavrzi me, svojega otroka; — usmili se vseh svojih





„Pridite, molimo, in padimo na tla pred  
Bogom.“

(Ps. 95, 6.)

vernih, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

### Pristop.

*Mašnik začne moliti.*

V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in svetega † Duha pristopim k božjemu altarju udeležiti se najsvetejše daritve. Oh, daj mi, o Bog! živo vero, trdno upanje in gorečo ljubezen to sveto daritev prav opravi. Naj bo Tebi v čast in zahvalo, meni in vsem vernim v odpuščenje grehov ter v dušno in telesno pomoč, vernim rajnim pa v mir in pokoj, v hladilo in tolažbo. Očisti moje srce, naj bo Tvoj altar, sprejmi vse, kar imam in premorem, sebi v dopadljiv dar. Usmili se nas, večni oče, ki si nas po svojem Sinu odrešil; usmili se nas sv. Duh, ki si nas posvetil. Skaži nam svoje usmiljenje, o Bog, da Te bomo vredno hvalili. Amen.

## Slava (Gloria).

Češčen, hvaljen, moljen bodi, o neskončni, večni Bog, od vseh stvari v nebesih in na zemlji. — Molimo Te, častimo Te z vsemi angelji in ljudmi, ker si vse časti in hvale vreden. Oh, daj nam tukaj Tebi zvesto služiti, in po smrti z vsemi izvoljenimi Tebe v nebesih hvaliti, trojedini Bog Oče, Sin in sv. Duh! kteremu bodi čast in hvala vekomaj. Amen.

## Molimo.

Vsegamogočni Bog, ki vse živiš, dodeli nam vsega, česar potrebujemo za svojo dušo in telo. — Pomagaj nam skušnjave srečno premagovati, storjene grehe srčno objokovati in po smrti priti v večno zveličanje. — Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

## Berilo.

O Bog, ki si nas vstvaril, da bi Te prav spoznali, Tebi služili, časno srečni in v nebesih večno izveličani bili, naj nam sveti luč Tvojega nauka, ki ga nam po svojih učenikih daješ. Razsvetli našo pamet, da Tvoje besede prav razumimo; nagibaj našo voljo, da jih zvesto dopolnimo. O daj nam željno srce, Tvoje besede zvesto poslušati in jih lepo ohraniti, da nam bodo vir večnega življenja. Amen.

## Evangelij.

V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in svetega † Duha veselo vstanem poslušat svetega evangelija glas, besede Jezusove. O preljubeznjivi Jezus, moj nebeški učenik, pomagaj mi po Tvojem svetem nauku živeti in umreti, potem pa s Teboj veseliti se v nebesih vekomaj. Amen.





„Čisto srce stvari v meni, o Bog!“  
(Ps. 50, 12.)

### Vera (Kredo.)

Verujem v Boga Očeta, vsega-  
mogočnega Stvarnika itd.

Verujem trdno vse, kar nam je  
Bog razodel in nam nezmotljiva sv.  
katolška cerkev verovati zapoveduje;  
v tej sveti veri hočem živeti in umreti.  
Amen.

### Darovanje.

Dobrotljivi Bog! sprejmi ta dar  
kruha in vina, ki Ti ga po mašni-  
kovih rokah darujemo, da se bo  
spremenilo v Telo in kri Jezusa,  
Sina Tvojega. — Darujemo Ti tudi  
svoje srce, svoje misli in želje, vse  
svoje djanje in nehanje, vse, karkoli  
smo in premoremo; naj bo vse Tebi  
v čast in hvalo. Amen.

*Ko si mašnik roke umivajo:*

Očisti nas, o Bog, vseh madežev  
greha, da ti bomo s čistim telesom  
služili in z očiščenim srcem dopadli.

### Predglasje.

Iz globočine svoje nevrednosti se vzdignemo v svete nebesa, ter hočemo z angelji in svetniki Tebi, neskončni, večni Bog, spodobno čast in hvalo dajati. — Svet, svet, svet si Ti, o Bog, Oče, Sin in sv. Duh, v treh osebah en sam Bog. Naj Te hvalijo vse stvari v nebesih, na zemlji in pod zemljo; saj si vse časti in hvale vreden. Sveto hočemo pa tudi živeti, da bomo zamogli srečno umreti, in po smrti v družbi Tvojih izvoljenih Tebe častiti in hvaliti vekomaj. Amen.

### Svet.

Z angeljskimi kori, z vsemi nebeškimi duhovi se v ljubezni združimo ter spoznamo neskončno veličastvo Tvoje in Ti pojemo večno čast in slavo. O Jezus! ki si naše altarje sebi v prebivališče izvolil, sprejmi milostljivo naše češčenje tukaj na

sedežu svoje ljubezni, svoje milosti, s tistim dopadenjem, s katerim ga sprejemaš od nebeških prebivavcev tam v nebesih. S tega sedeža blagoslovi nas, svoje otroke, da Ti zvesto in vedno služimo, le Tebi dopademo. Svet, svet, svet je naš Bog in Gospod v najsvetejšem zakramentu! Tvoja čast, Tvoja slava naj se razlega po vesoljnem svetu vekomaj. Amen.

### Spomin za žive.

Oče nebeški! združi nas svoje otroke v pravi krščanski ljubezni po Jezusu Kristusu, Sinu Tvojem, da bomo vsi ena srečna družina pod Tvojim namestnikom, vidnim poglavarjem Tvoje svete cerkve. — Ohrani vse verne kristjane v svoji milosti, daj nevernikom spoznati luč prave zveličanske vere, dodeli grešnikom duha prave pokore, da zapustijo pot pregrehe in le Tebi slu-



žijo. Posebno pa prosim za I. I . . .  
 O Mária, ljuba mati, in vsi svetniki  
 in svetnice božje, ki se pri Očetu  
 veselite, tudi vi za nas prosite, da  
 za vami pridemo in se z vami vese-  
 limo. Amen.

### Povzdigovanje sv. hostije.

Bodi češčen pravi živi Bog, v  
 podobi kruha na altarju živ pričujoči.  
 O Jezus, bodi mi milostljiv! O Jezus,  
 bodi mi usmiljen! O Jezus, odpusti mi  
 moje grehe!

### Med povzdigovanjem.

O Jezus, trdno verujem, da si  
 v svetem rešnjem Telesu resnično  
 pričujoč, kakor Bog in človek sku-  
 paj, in Te ponižno molim. Upam v  
 Tebe, ki si neskončna dobrotà in  
 Te prelepo prosim Tvoje božje po-  
 moči. Jaz Te ljubim in Ti vse svoje  
 misli, besede in djanja izročim. Iz  
 ljubezni do Tebe zgrevam vse svoje



*„To je moje teló, ktero bo za vas dano.“  
(Luk. 22, 19.)*

grehe in trdni sklep storim s Tvojo milostjo, nikdar ne več grešiti.

### Povzdigovanje sv. rešnje Krvi.

Češčena bodi sveta rešnja Kri! umij me vsih mojih grehov in očisti me tako, da bom večnega življenja vreden. O Jezus, Tebi živim! O Jezus, Tebi umrjem! O Jezus, Tvoj sem živ in mrtev! Daj, o Jezus! da Tvoja draga, rešnja Kri nad menoj ne bo zgubljena.

### Po povzdigovanju.

Večni Oče! darujem Ti predrago Kri Jezusa Kristusa, v zadostenje za moje grehe in za potrebe svete Cerkve!

### Spomin za mrtve.

O Jezus, ki si na sv. križu umrl za žive in za mrtve, usmili se ubogih duš, ki v vicah trpijo in goreče

želijo priti pred božje obličje. Spomni se mojih rajnih znancev in dobrotnikov, prijateljev, sovražnikov, posebno pa te prosim za I. I . . . ; naj odpuščenje skoraj zadobijo in se pri Tebi veselijo, kamor tudi jaz priti želim. Amen.

### Pater noster.

*Moli:* Oče naš, kateri si v nebesih itd.

Bog, Ti si naš dober Oče; daj, da bomo tudi mi tvoji dobri otroci, ki bomo vselej z veseljem tvojo sveto voljo spolnovali. Daj nam vsakdanjega kruha za dušo in teló, po smrti pa sveto nebo, da bomo srečni otroci pri Tebi vekomaj. Amen.

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, podeli nam mir!





„O sveta večerja, v kateri se Kristus za-  
vživa.“  
(Rim. obr.)

## Obhajilo.

*Obhajaj se duhovno, rekoč:*

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reči le besedo in ozdravljena bo moja duša! (*Trikrat*).

V resnici, o Gospod, nisem Te vreden, pa silno potreben; pridi torej s svojo milostjo k meni in se saj v duhu skleni z menoj. Oh ljubi Jezus, pridi, reči moji duši: Ti si moja in jaz sem Zveličar tvoj. Jezus, v Tebe verujem, Jezus, v Tebe zaupam, Jezus, Tebe ljubim čez vse!

O presladki Jezus, Ti moje veselje, ostani Ti v meni in jaz v Tebi vekomaj. Ne daj, da bi se kdaj s kakim grehom od Tebe ločil; — Tebi, o Jezus, hočem živeti, Tebi umreti. Amen.

**Molitev po obhajilu.**

Usliši, Gospod Bog, molitve svoje svete cerkve in dodeli nam po Jezusu Kristusu usmiljenje in pomoč.



*„Bog se nas usmili, in nas blagoslovi.“  
(Ps. 66, 2.)*

Potrdi naše dobre sklepe, in pomagaj nam, da jih zvesto dopolnimo. Ohrani nam živo vero in trdno zupanje, daj nam čisto srce, Tebe goreče ljubiti, veliko dobrega storiti za večno zveličanje, po tem kratkem življenju pa zadobiti krono nebeškega veselja. Po Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu, Gospodu našem, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha od vekomaj do vekomaj. Amen.

*Kadar mašnik križ stori:*

Blagoslovi nas vsegamogočni Bog † Oče, † Sin in sveti † Duh. Amen.

### Konec.

O Bog, kako srečen in vesel sem, da sem se pri sv. maši udeležil zasluženja Jezusovega. Kar je bilo pomankljivega pri moji pobožnosti, naj mili Jezus doda. Bodi Tebi izročeno, o Bog, to sveto opravilo, naj bo meni v tolažbo in pomoč. —



Angelj božji vodi me po vsih mojih  
potih, dokler srečno ne pridem v  
večno zveličanje. Amen.

---

### Molitev po sv. maši.

Češčena si Marija itd. (*trikrat*).

Češčena si Kraljica, Mati milosti,  
življenje, sladkost in naše upanje,  
bodi češčena! K tebi vpijemo za-  
puščeni Evini otroci. K tebi zdihu-  
jemo žalostni in objokani v tej do-  
lini solz. Obrni tedaj, o naša besed-  
nica, svoje milostljive oči na nas in  
po tem revnem življenju pokaži nam  
Jezusa, blaženi sad svojega telesa:  
o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka  
Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja Po-  
rodnica!

R. Da bomo vredni obljub Kristu-  
sovih.

Molimo: O Bog, pribežališče naše  
in moč, ozri se milostno na ljudstvo

k Tebi vpijoče: in na priprošnjo častitljive in brezmadežne Device Marije božje porodnice, sv. Jožefa njenega ženina, tvojih svetih apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov, usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere sv. cerkve. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

*Pristavi naj se naziv:*

Sveti nadangelj Mihael, brani nas v boju; bodi naša bramba zoper hudobnost in zalezovanje hudobnega duha. — Ukroti naj ga Bog; ponižno za to prosimo! In ti, vojvoda nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z Božjo močjo v pekel páhni! Amen.

*(Odpustek 300 dni. Papež Leon XIII. 6. januarja 1884.)*

### Molitev pred pridigo.

O Jezus, preljubi učenik, ki si nam pot, resnica in življenje, po svojih namestnikih k nam govoriš,

ter nas učiš pravično živeti, srečno umreti in doseči večno zveličanje. Odpri moja ušesa, da bom željno poslušal in zvesto ohranil besede večnega življenja. Sveti Duh, pripravi moje srce, da bo seme božjega nauka na dobro zemljo padlo in obilno dobrega sadu obrodilo; po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

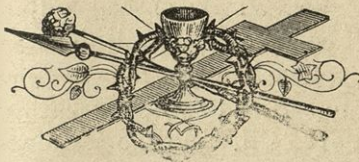
(Poslušaj rad božje nauke, in pridige nikoli ne opusti; vsaka pridiga je duhovska roža nebeškega kraljestva. Zapomni si, kar slišiš in tudi drugim rad povej; beseda božja je živeš naše duše!)

---

### Molitev po pridigi.

Hvala Ti, o Jezus, za vse tvoje svete nauke. Naj bodo vselej moje veselje, moje zaupanje in moje želje, Daj mi, o Bog, te svete nauke zvesto ohraniti, skrbno dopolnovati, in kakor si obljubil, enkrat pri tebi veseliti se. Amen.

---



### Druga sv. maša.

(Ako pri sv. maši rožni venec ali kaj drugega moliš, ali svete pesmi poješ, moraš pri poglavitnih delih svete maše prenehati in moliti, kakor tukaj sledi:)

V cerkev stopivši poškropi se rekoč:

Poškropi me, o Gospod! s hizo-  
pom in bom očiščen; omij me in  
bom belejši kakor sneg.

Pred sv. mašo moli:

Oče nebeški! jaz . . . (*kakor pri  
prvi sv. maši, stran 255.*)



K začetku moli grevengo:

O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal, ker sem tebe, svojega preljubeznjivega Boga, tebe neskončno svetost in dobroto, ki te iz vsega srca ljubim, ž njimi žalil. Trdno sklenem s tvojo milostjo svoje življenje popboljšati, in rajše vse, tudi smrt pretrpeti, kakor tebe, svojega Boga, tebe neskončno svetost in dobroto, še kdaj s kakim grehom razžaliti. Daj mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To te prosim po neskončnem zasluženju tvojega božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

O večni Bog! darujem ti to sveto daritev, pri kateri hočem s vso pobožnostjo biti, v dar molitve, hvale, zadostovanja in prošnje, za sebe in za vse ljudi. Posebno pa za I. I. . . .

(Zdaj moli tvoje molitve, ali poj dalje).

### K evangelju.

(Pokrižaj se, potem moli:)

Združen z božjim Srcem Jezusovim in z neomadežanim Srcem Marijinim se ti, o Bog! zahvalim za sveti evangelij, in za to milost, da sem otrok tvoje sv. katoliške Cerkve. Trdno in nedvomljivo verujem vse, kar si ti, o Bog, razodel, kar je Jezus učil in kar sveta, rimsko-katoliška Cerkev verovati zapoveduje. Daj mi milost, po tej sveti veri živeti in umreti. Amen.

(Zdaj moli tvoje molitve, ali poj dalje.)

### K darovanju.

Oče nebeški! darujem ti z mašnikom to sveto mašo z vsemi drugimi, ki se danes po celem svetu berejo, v tvojo večjo čast božjo, v spomin trpljenja Jezusovega, v zahvalo za vse prijete dobrote, za odpuščanje grehov in kot prošnjo vsega potrebnega za dušo in telo.

Posebej še te prosim skoz to sveto mašo za I. I. . . .

(Potem moli tvoje molitve, ali poj dalje.)

### Povzdigovanje sv. hostije.

Bodi česčen pravi, živi Bog, v podobi kruha na altarju živ pričujoči. O Jezus, bodi mi milostljiv! O Jezus, bodi mi usmiljen! O Jezus, odpusti mi moje grehe!

### Med povzdigovanjem.

O Jezus, trdno verujem, da si v svetem rešnjem Telesu resnično pričujoč kakor Bog in človek skupaj, in te ponižno molim. Upam v tebe, ki si neskončna dobrota in te prelepo prosim tvoje božje pomoči. Jaz te ljubim in ti vse svoje misli, besede in djanja izročim. Iz ljubezni do tebe zgrevam vse svoje grehe, in trden sklep storim s tvojo milostjo nikdar ne več grešiti.

## Povzdigovanje sv. rešnje Krvi.

Češčena bodi sveta rešnja Kri!  
umij me vsih mojih grehov in očisti  
me tako, da bom večnega življenja  
vreden. O Jezus, tebi živim! O  
Jezus, tebi umrjem! O Jezus, tvoj  
sem živ in mrtev! Daj, o Jezus! da  
tvoja draga, rešnja Kri nad menoj  
ne bo zgubljena.

Večni Oče! darujem ti predrago  
Kri Jezusa Kristusa, v zadostenje  
za moje grehe in za potrebe svete  
Cerkve.

(Potem moli tvoje molitve, ali poj dalje.)

## K obhajilu.

Vdari se trikrat na prsi in reči  
tudi trikrat:

O Gospod, jaz nisem vreden, da  
greš pod mojo streho, temuč reči le  
besedo, in moja duša bo ozdravljena.

Želim te, o Jezus, s čistim  
srcem prejeti v svetem obhajilu; pa  
v resnici se to zdaj ne more zgoditi.



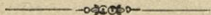
Obžalujem vse svoje grehe in te prosim: pridi na duhovno v moje srce in ne zapusti me nikdar, o Jezus! Amen.

(Potem moli tvoje molitve, ali poj dalje.)

### Konec.

Blagoslovi svegamogočni večni Bog † Oče in Sin † in sveti † Duh vse naše misli, besede in djanja; vse dušne in telesne moči in čutila. Naj bo vse k tvoji večji časti božji in k našemu dušnemu zveličanju. Amen.

(Molitev po sveti maši *kakor na strani 272.*)





### 3. Spovedne in obhajilne molitve.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Ponižno pred tebe poklekнем, o Bog, zdaj še moj usmiljeni Odrešenik, v kratkem že morebiti moj ostri sodnik! Glej, moja želja je, zakrament svete pokore vredno prejeti. Zato te pred vsem prosim, daj mi moje grehe tako spoznati, kakor jih bom spoznal, ko bom stal pred tvojo sodbo. Napolni me z milostjo sv. Duha, in potrdi moj spomin, da se vsih mojih storjenih grehov spomnim in nobenega ne pozabim,

razsvetli mojo pamet, da njih hudobo in gnjusobo prav spoznam in omeči mojo voljo, da jih iz ljubezni do tebe obžalujem in za vselej zapustim. — O moj angelj varh, ti si priča bil, ko sem grešil, stoj mi tudi na strani, ko se spokoriti želim! — O Marija, pribežališče grešnikov, prosi za me! Amen. Oče naš... Češčena si Marija...

### Kratko ogledalo vesti.

Pred vsem vprašaj se: *Kedaj si bil zadnjikrat pri spovedi? — si bil odvezan ali ne? — ali si naloženo pokoro opravil? — ali si sveto odvezo in sveto obhajilo vredno prejel? — Potem, kolikor zamoreš, natanjčno premisli: po katerih krajih si po zadnji spovedi hodil, — s katerimi ljudmi si govoril, delal in občeval, — ktera posebna opravila si imel — in ktere zopernosti in težave so te zlasti od zadnje spovedi zadele. — To ti bo pomagalo, da se boš lažje spomnil: kake misli si imel, — kakšne besede si govoril, — in kako si*

*se obnašal na tem kraju, — v tej družini, — pri tem delu, — v tem trpljenju. Pri večjih grehih premisli število : kolikokrat si greh storil na mesec, teden ali dan; premisli tudi okolščine : ali si morebiti grešil očitno, drugim, zlasti nedolžnim v pohujšanje; — v bližnji žlahti, — ob sv. dnevih, — na sv. krajih? itd. Pri izpraševanju imej zlasti ozir na oni greh, kteremu si najbolj podvržen. Poprašaj se tudi, ali si nauke, ktere si pri zadnji spovedi prejel, ohranil in v srcu premišljeval, — ali si storjene sklepe imel vedno pred očmi? Nikdar tudi ne pozabi, natanjko izpraševati se, ali si, in kako si dolžnosti svojega stana spolnoval.*

#### **Po izpraševanju vesti.**

Tak sem pred teboj, o Bog! od nog do glave ni nič zdravega nad menoj. Strah in groza me obhaja, ko vidim velike in brezštevilne grehe svoje; bežal bi in skril bi se pred teboj, kakor Adam po storjenem grehu, toda neka moč,



moč tvoje ljubezni me k tebi vleče. Ja, o križani Jezus! k tebi se zatečem, saj imaš ti edini zdravilo za moje rane, luč za mojo slepoto, moč za mojo slabost in življenje za mojo do smrti ranjeno dušo. Tvoje presvete rane so moje upanje in tvoje razpete roke moja tolažba. Ti ne umiraš za pravične, ampak za grešnike. Pekel smo zaslužili, pa ti si smrt in pekel premagal in nam odprl vrata nebeška. Verujem, da si tudi za mene umrl; verujem, da je tudi za mene tekla tvoja sveta Rešnja Kri; verujem, da si tudi za mene molil na križu. Poln te svete vere in ves presunjen od tvoje neskončne ljubezni, klečim ves osramoten pred teboj in kakor cestninar v tempeljnu trkam na svoje grešno srce in kličem: O Gospod, bodi mi grešniku milostljiv! Kakor grešna Magdalena, ne upam se še bližati tvojemu presvetemu srcu, ampak

ves potrť pri tvojih nogah klečim, jih milo objemam in s solzami močim in ne vstanem poprej, dokler iz tvojih ust ne zaslišim vesele besede: Zaupaj sin, — zaupaj hči, tvoja vera ti je pomagala, tvoji grehi so ti odpuščeni. Poln tega zaupanja molim iz dna svojega srca:

Grevenga.

O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal, ker sem tebe svojega preljubeznjivega Boga, tebe neskončno svetost in dobroto, ki te iz vsega srca ljubim, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, in rajše vse, tudi smrt pretrpeti, kakor tebe, svojega Boga, tebe neskončno svetost in dobroto, še kdaj s kakim grehom razžaliti. Daj mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To te prosim po neskončnem zasluženju tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

## Pri Spovedi.

Pokrižaj se in prosi sv. blagoslova, rekoč:

Prosim Vas, duhovni oče, svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem.

Po prejetem blagoslovu moli očitno izpoved tako-le:

Jaz ubogi grešnik se spovem Bogu vsegamogočnemu, Mariji Materi Božji, vsem ljubim Svetnikom, in Vam, častitljivemu mašniku, Božjemu namestniku, da sem po svoji zadnji spovedi, ki sem jo opravil (povej kdaj?), velikokrat in obilno grešil v mislih in željah, z besedami in djanjem; posebno se pa obtožim, da sem . . . (zdaj se spovej svojih grehov).

Spoved skleni tako-le: Ti in vsi moji grehi, ki se jih spomnim ali ne, ki sem jih ali sam storil, ali pa kriv bil, da so jih drugi storili, so mi iz srca žal, ker sem Boga, njega samo sveto in preljubeznjivo

dobroto, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, nič več ne grešiti in vseh priložnosti greha se varovati. Prosim, duhovni oče, za zveličansko pokoro in sveto odvezo, če sem je vreden. (Kadar te spovednik odvezujejo, obudi še enkrat prav pristrčno grevengo nad svojimi grehi.)

### Po spovedi.

Moja duša hvali Gospoda, in vse kar je v meni, hvali njegovo sveto ime! Kajti čudo svojega usmiljenja je storil nad menoj, On, ki je mogočen in čigar ime je sveto! Iz globočine smrti je izvlekel mojo dušo in jo peljal k studencu življenja. Strl je okove greha in mi podal prstan svoje ljubezni. Opral je v svoji krvi mojo dušo in jo oblekel s svetlim oblačilom milosti Božje. Ne na tehtnici pravice, ampak na tehtnici milosti je tehtal moje grehe in plačal za me vse moje dolgove. Daleč za sebe je vrgel



moje grehe, potopil jih je v globočino morja, in na čelo mi vtisnil poljubec mira in sprave. Otel me je iz trume zavrženih in posadil med svoje ljubljene otroke. Raztrgal je dolžno pismo moje hudobije in me zopet postavil za dediča nebeškega kraljestva. — Ja, o moj Jezus! trdno verujem in trdno zaupam, da me nič ne loči od tebe. Ti si moj in jaz sem tvoj, zdaj in na vse večne čase. O Bog usmiljenja in ljubezni, kaj ti bom dal in kaj ti povrnil za vse, kar si storil moji duši? Vsaj vidiš, da sem zgolj nič pred teboj! O da bi ti zamogel darovati vsaj čisto daritev resnične pokore. Zato mi pridite na pomoč vsi ljubi angelji in svetniki Božji, da z Vašo pomočjo in zedinjen s Kristusovim zasluženjem od spovednika naloženo pokoro prav in vredno opravim.

(Zdaj moli pokoro, kolikor ti je za ta dan naloženo.)



## Pred svetim obhajilom.

*(Molitev sv. Tomaža Akvinskega.)*

Vsegamogočni, večni Bog! glej, bližam se zakramentu tvojega edinorojenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Bližam se kakor bolnik zdravniku, kakor gobavi studentu usmiljenja, kakor slepi večni luči, kakor revež in siromak Gospodu nebes in zemlje. Zato te prosim po obilnosti tvojega neskončnega usmiljenja: ozdravi mojo bolezen, umij mojo nesnago, razsvetli mojo slepoto, obdaruj moje vboštvo in pokrij goloto moje duše, da vredno prejmem kruh angeljski, Kralja vseh kraljev in Gospoda vseh Gospodov. Daj mi, da ga prej-

mem s tako častjo in ponižnostjo, s tako skesanostjo in čistostjo, s tako vero in pobožnostjo, s takim sklepom in hrepenenjem, kakor je vse to potrebno v zveličanje moje duše. Daj mi, da ne bodo samo moja usta Gospodovega Telesa zavžila, ampak da bo tudi moja duša moč in sad tega zavžitja občutila.

O usmiljeni Bog! daj mi, da bom Telo tvojega edinorojenega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki ga je iz Marije Device na se vzel, tako sprejel, da bom že na zemlji združen z njegovim skrivnostnim telesom in prištet njegovim udom.

O predobrotljivi Oče! dodeli mi slednjič, da tvojega preljubljenega Sina, kterega tukaj na svojem popotovanju pod podobo hruha skritega vživam, tamkaj v večnosti brez zagrinjala gledam kakor s teboj živi in kraljuje vekomaj. Amen.

Zdaj obudi tri božje čednosti, rekoč:

### Vera.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh! kateri si vse vstvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da je Sin Božji človek postal, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, in da nas sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so oposteljni oznanovali, in kar nam sveta, rimska, katoliška Cerkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati ne goljufan biti. O Bog, pomnoži mojo vero!

### Upanje.

Upam in se zanašam na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! da mi boš po neskočnem zaslu-



ženju svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščanje mojih grehov, po smrti pa večno zveličanje dal in dodelil, tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebnih pripomočkov, vse to doseči. Upam to od tebe zato, ker si ti to obljubil, ki si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog, potrdi moje upanje.

### Ljubezen.

O moj Bog! ljubim te iz vsega svojega srca, črez vse, ker si največja dobrota, neskončno popolnoma, in vse ljubezni vreden. Ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz vsega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in te še ljubijo. Ž njih ljubeznijo sklenem svojo ne-

popolnoma ljubezen: povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! čedalje bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si zavoljo tega veliko prizadevam, mi je iz srca žal, da sem tebe, svojo neskončno dobroto, katero črez vse ljubim, tebe svojega Stvarnika, Odrešenika in Posvečevavca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem Tebe, svojega vsegamogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta, razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper Tvojo sveto voljo ne ravnati. Sprejmi me zopet za svojega otroka in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To Te prosim po neskončnem zasluženju tvojega božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

---

## Molitev pri sv. obhajilu.

Kadar strežaj moli confiteor ali očitno izpoved, obudi ti še enkrat popolnoma grevengo.

Mašnik se obrne k obhajancem in moli splošno odvezo; ti pa moli:

Usmili se nas vsegamogočni Bog in odpusti nam naše grehe, ter nas pripelji v večno življenje. Amen.

Milost, odvezo † in odpuščenje naših grehov nam dodeli vsegamogočni in usmiljeni Bog. Amen.

Mašnik pokaže sveto Rešnje Telo: udari trikrat na prsi in reči:

O Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reci le besedo in ozdravljena bo moja duša.

Potem prejmi pobožno in zavži z zaupanjem in živo vero svojega Jezusa.



Po sv. obhajilu.

Zahvala.

O Jezus, moj Bog! prišel si tedaj z vsemi zakladi svoje častitljivosti v mojo dušo prebivat. Bodi češčen, bodi hvaljen, bodi povikšan za to neizmerno ljubezen vekomaj! Vse, kar živi, naj te preslavlja, vse angeljske vrste naj ti hvalo pojejo za to nebeško ljubezen. Vsak dan, dokler živim, te bom povelečeval za milost, ki si mi jo skazal.

Darovanje.

Vse, kar sem in kar imam, tebi dam, o moj Jezus! ker si Ti



samega sebe meni dal v najsvetejšem Zakramentu. Tebi se popolnoma darujem; tvoj hočem biti živ in mrtev.

### Prošnja.

Ene reči Te zdaj še prosim, o moj Jezus! naj bom na vekomaj Tvoj in Ti bodi vekomaj moj. V vsem mojem življenju ne dopusti, da bi Te jaz kdaj s kakim smrtnim grehom razžalil. — O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umrjem! O predobrotljivi Jezus! tvoj hočem biti živ in mrtev. Amen.

Skoz to sveto obhajilo Te še posebno prosim za I . . .

*(Tukaj prosi česar hočeš za sebe in za druge.)*

Sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! sprejmi mojo zahvalo, da si mene grešnika, tvojega nevrednega služabnika, brez vsega zaslužnja, le po polni dobroti svojega usmiljenja nasitil s predragim

Telesom in s Krvjo svojega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Dodeli, te prosim, da mi to obhajilo ne bo v sodbo in pogubljenje, ampak v odpuščenje grehov in zveličanje moje duše. V vojski bodi mi orožje vere in škit dobre volje. Naj izčisti iz mene vso hudobijo, in iztrebi vsako sladnost in poželjivost. Naj pomnoži v meni ljubezen in potrpežljivost, ponižnost in pokorščino in vsaktero čednost. Naj mi bo močna bramba zoper napade vseh vidnih in nevidnih sovražnikov, in mogočna brzda vseh hudih nagnenj dušnih in telesnih. Naj me s teboj, ki si edini pravi Bog, nerazvezljivo sklene in srečno pripelje k mojemu zadnjemu cilju in koncu. Slednjič te še prosim, da me enkrat k oni nepopisljivo sladki večerji milostno pripelješ, kjer si ti s svojim Sinom in sv. Duhom svojim svetnikom prava luč, popolno nasitenje,

večno veselje, dovršena radost in  
popolno zveličanje. Po ravno tem  
Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Sv. Tomaža Akvinskega.)

Duša Kristusova, posveti me,  
Telo Kristusovo, zveličaj me,  
Kri Kristusova, napoji me,  
Voda iz strani Kristusove, operi me,  
Trpljenje Kristusovo, potrdi me,  
O dobrotljivi Jezus, usliši me,  
V svoje svete rane, skrij me,  
Od tebe se ločiti, ne pusti me,  
Hudega duha brani me,  
Ob uri moje smrti pokliči me,  
In k tebi priti, povabi me,  
Da s tvojimi svetniki bom hvalil te  
Od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Sv. Ignacija Lojolskega.)

*(Kadarkoli to molitvico pobožno moliš, dobiš  
300 dni, pri sv. obhajilu pa 7 let odpustka.)*

**Sv. Tomaža Akvinskega k najsv.  
Zakramentu.**

*(Adoro Te.)*

Iz globočine molim svojega srcá  
Te pod podobo tukaj to zakritega;

Tebi zroča celo moje se srcé,  
Ki po tebi le mi hrepeni in mré.  
Tip, pogled, okus v tebi moti se.  
Le uho kar sliši, to gotovo je.  
Verjem trdno, kar zapustil Božji Sin,  
On — Resnica večna — nam je v  
svoj spomin;

Na križu bil kot Bog samo je skrit,  
A tukaj tud' kot človek je prikrit;  
Vendar oboje verjem, trdim in spo-  
znam,

Kar prosil, prosim jaz, razbojnik je  
skesan.

Ne gledam kot Tomaž sicer jaz  
tvojih ran,

Pa svojega Boga te vendar tu spo-  
znam.

Daj, da vera moja zmir bolj trdna bo,  
Daj, da upam na te, ljubim te srčno.  
O Gospoda smrti našega spomin —  
Živi kruh z nebes, sam Božji Sin!  
Daj, da duša moja v tebi le živi,  
Sladkosti druge ne pozna, ne poželi.



O Jezus, moj Gospod, ti blagi pe-  
likan!

V Krvi Tvoji jaz nečist, naj bom  
opran,

Katere edna kapljica vesoljni svet

Omiti grešnih madežev zamore spet.

Jezus moj, ki skritega te tu častim,

Daj, da prejmem to, po čemur hre-  
penim;

Daj, da pridem enkrat srčno v sveti  
raj,

Kjer v tvojem gledanju bom srečen  
vekomaj. Amen.



## Molitev pred sv. razpelom.

O dobrotljivi in presladki Jezus! glej, pred tvojim obličjem se vržem na kolena, in te prosim in zarotim s vso gorečnostjo svoje duše: vtisni milostljivo v moje srce žive občutke vere, upanja in ljubezni, resnično žalost nad mojimi grehi in trdni sklep poboljšanja, dokler z globokim sočutjem in srčnim žalovanjem tvojih pet krvavih ran pregledujem in v duhu premišljujem, ter si pred oči stavim, kar je že prerok David od tebe govoril, rekoč: Prebodli so moje roke in moje noge; vse moje kosti so prešteli.

Oče naš . . . Češčena si Marija  
(tri ali petkrat) . . . Čast bodi . . .

(Za to molitev, če se po sv. obhajilu kleče moli, popolnoma odpustek. Pij VII. 10. malega travna 1821. Pij IX. 31. julija 1858. — Se zamore tudi za duše v vicah darovati. Leon XII. 17. kimorca 1825.

---



## Druge molitve za sv. obhajilo.

*(Za bogoljubne duše.)*

### Pred svetim obhajilom.

Sveti, mogočni, neumerjoči Bog!  
 Ti k meni priti in s svojim telesom  
 mojo dušo nasititi hočeš. O ljubi  
 Jezus! ti prideš, kterega je devica  
 rodila; ti prideš, kateri si za me umrl  
 na križu, na tretji dan od smrti vstal,  
 in si zdaj v nebeški časti. O Kralj  
 nebes in zemlje! Vsegamogočni,  
 neizrečeni, neskončne časti! Kaj je  
 človek, ker njega obiskuješ? Kaj  
 sem jaz! Nebesa so ti premale; pa  
 mene, nevredno stvar, zdaj hočeš  
 obiskati. Angelji in vse nebeške moči  
 niso nič pred teboj; jaz pa ubogi črvič

zemlje se podstopim zdaj k tebi se približati! Da bi sveta bila, kakor Joanez krstnik, bi bila še te milosti nevredna; zdaj pa z grehami celo obložena Najsvetejšega prijeti se podstopim! Že to bi za mene prevelika milost bila, če bi pri tvojih nogah smela pobirati drobtince, ktere tebi iz mize padejo; zdaj pa kakor grešnico me celo k mizi povabiš, in med svoje otroke posadiš; ter celo še s smrtjo se mi protiš, če tvojega mesa ne bom jela! Nisem vredna, da le zmisliš na mene, pa mi hočeš še celo v moje srce priti? O Gospod! jaz nisem vredna! nisem vredna tega!

Ali ti o Bog ljubezni, ti si ja mene sam povabil in rekel: „Pridite k meni vsi, kteri ste obloženi; jaz bom vas oblahkoti.“ Ali se smem takemu ljubeznjivemu vablenju protivstaviti? O jaz reva, kaj bi si začela brez tebe? — Ti ja mene zatega-



voljo vabiš, ker moja nezmožnost vidiš, veš kako slaba in potrebna sem tvoje pomoči! Glej, ali nedložno, o Gospod! ktero vabiš! Tu sem zdaj z svojo celo duhovno težo, oblehkoti mene, okrepčaj in zvrāči me. — Ti si ja sam rekel: „Kteri bode moje telo jel, in moja kri pil, bo na veke živel.“ Zato v pokornosti na tvojo besedo pridem, o Zveličar! pridem jaz k tebi. — Pomori v meni vso hudobijo greha, in me s tvojo milostjo napolni.

Dodeli mi o Gospod! pravo živo vero, ktera bo me učila tebe tu v presveti hostiji spoznati in moliti. Jaz verujem o Jezus! jaz trdno verujem, da si ti v podobi kruha in vina pravi, živi Bog in človek s tvojim celim bitjem pričujoč. Brez dvojjenja verujem, da si ti ravno tisti tu, kteri si spočet od svetega Duha, od Marije rojen, na sv. križu trpel in umrl za nas. Kteri zdaj sediš na

desnici Očetovi, in boš enkrat prišel vse ljudi sodit. Trdno verujem vse to zategavoljo, ker si ti večna resnica! sam rekel: „Vzemite in jejte; to je moje telo. — Pijte, to jo moja kri.“ O Bog potrdi mojo slabo vero.

Obudi o božji Zveličar! v meni trdno zaupanje na tvojo neizrečeno dobroto. O Jezus ti zapopadek vseh dobrot, in začetek vseh milost, ki si zdaj tu pričujoč! Ti daš meni celo sebe samega, ali moja duša ne bo zaupala, ki boš nji s taboj tudi drugo vse, kar je potrebno, podelil? Ja ti sam zamoreš vse dobrote meni dati, ker sam ti vsegamogočen si — pa tudi tvoja neizrečena dobrota meni hoče vse podeliti, kar je meni k pridu. — Zveličan, kateri na te zaupa, on v zaupanju ne bo osramoten. O Bog! potrdi moje upanje.

O Jezus! pripravil si jed za mojo dušo, jed, ktera znamenja lju-

bezni na sebi ima, užgi skoz njo v mojem mrzlem srcu ogenj tvoje čiste ljubezni. O ljubljeni moje duše! kako bi jaz tebe ne ljubila? ker ti mene tako neizrečeno ljubiš. Iz ljubezni do mene si iz previsoke nebeške časti na revno zemljo stopil, vse reve in težave na se vzel, ja najbritkejšo smrt za me prestal. In še to vse ti ni zadosti bilo, temuč tvoja ljubezen me še zdaj s tvojim, lastnim mesom v sv. Zakramentu rediti hoče! O neskončna ljubezen? kako bom ti to povrnila? — ljubiti te hočem, o Jezus! ljubiti; nič me od tvoje ljubezni naj ne loči, le pomagaj mi!

O ljubeznivi Jezus! Odpusti meni, ker sem tako pozno na tvojo ljubezen misliti začela. — O da bi te jaz nikdar ne bila razžalila! Zato me grevajo vsi moji grehi, in je čez vse čertim, ter se pred tvojim namestnikom čez nje tožim s trdnim zaupanjem, da boš mi je skoz svojo pre-

drago zasluženje rad vse odpustil. Očisti me od skrivnih grehov, naj te vredno prejmem.

O Jezus! kako neizrečeno moja duša tebe želi. — Kako hrepeni jelen po zviru hladne vode, tako žeja moja duša po tebi, o Gospod! Vtrudila sem se na grešni stezi, moje srce se od sveta ni nasitilo. Le ti, o moj Bog! si sam moj mir, moja prava sitost, moje veselje. Le pridi o moj Zveličar! ne odlagaj dolgo. Pridi o moj ljubljeni, moja radost, moje veselje, moja moč! — Ti ja že stojiš pred durmi mojega srca, in trkaš. Blizo si, o Gospod! jaz čujem tvoj glas. Pridi o Jezus! pridi skoraj!

O presveta Devica Marija, ktera si bila vredna Jezusa v svojem najčistejšem telesu nositi, sprosi mi milost, da tudi jaz njega v najsvetejšem Zakramentu vredno prejmem in v moje srce zadobim. Sveti Angelj-



varh! prosi za me, da bom angeljski kruh k zveličanju svoje duše vživala. Vsi svetniki božji! prosite za me, naj na tem nevoljnem svetu Jezusa tako vredno prejemam, kakor ste nekda vi njega prejeli, da se naj ž njim v vašem tovarštvu na veke veselim.

O moj Bog! jaz tebi to presveto obhajilo darujem k tvoji največji časti, v spomin britkega trpljenja in smrti mojega Zveličarja, v zahvalo za vse meni in vsem vernim skazane dobrote, za odpuščenje vseh mojih grehov in skozi nje zasluženih pokor, za moje lastno in moje žlahte in mojih znancev zveličanje, v razveseljenje vernih duš, posebno tistih, za ktere sem med drugimi bolj dolžna moliti. Posebno pa to darujem za odvrnenje greha I., v kterega tolikokrat padem, in za čednost I. zadobiti, ktera mi najbolj manjka, da bom v tvoji mi-

losti čedalje bolj rastla in s teboj zedinjena postajala. Daj, da naj jaz in vsi, ktere v to sv. obhajilo sklenem, tistega svetega sada deležni postanejo, kterega so deležni bili vsi tisti, kateri so presveto Rešnje Telo kdaj prav vredno uživali Amen.

\*            \*

\*

Zdaj stopim tam k altarju, stopim bolena k vračniku, grešnica k začetniku milosti, slepa k svitlobi večne luči, uboga in potrebna k Gospodu nebes in zemlje. O Jezus daj mi trdno vero, močno upanje in gorečo ljubezen, naj tvoje presveto telo vredno prejmem.

Glej moja duša! tvoj sveti ženin se približa hiti mu proti. O moj Bog in moj Gospod! O Jagnje božje, ktero odjemlješ grehe sveta! pomiri mojo dušo. Amen.

O Gospod, jaz nisem vredna, da

greš pod mojo streho, temuč reci le besedo in ozdravljena bo moja duša.  
(*Trikrat.*)



### Po svetem obhajilu.

Pri meni si o Jezus moj! naj te zdaj objamem! — O Ljubljeni! ne zapusti me, ostani pri meni ubogi. — Ostani tu, o ženin moje duše! — tebi sem vsa podvržena — oh ne odstopi od mene o Jagnje božje! — Le tebi samemu živeti hočem!

O najljubljenejši! o presladki! kje na zemlji najdem brez tebe kako radost? — Če me ti, o Jezus zapustiš, kam se hočem obrniti? — Naj bo moje srce za tron ljubezni

tvoje, — o Kralj čistih duš! — S teboj, o božji Sin, se hočem na veke zaročiti.

O najlepši! — Tebi naj zaročena bom — naj bom tvoja, ja tvoja na veke. Ne zavrži o Presladki! neveste svoje, — zveste nikdar ne zapusti. — O da bi že jaz tam zgoraj bila, gor tam v lepem rajju! — zakaj da tu je tako žalostno — žalostno je na temni zemlji.

Ali vender, če moja molitva pre-slaba ne bode — ne dovolim, da bi ti več kdaj zapustil mene nevesto svojo. — Pri tebi žalosti ne čutim, niti trpljenja ne. — S tebo je trpljenje sladko.

Do smrti hočem ti zvesta ostati, in daj, da moje srce za voljo prazne sleparije ne omrzli! — Tvoja sem, ja na veke tvoja. — Tebe ljubim, ljubim bolj, kakor vse. — Daj da se tebi vsikdar dopadem, — ja vsikdar v čistosti mojega srca. —



Daj da bom potrpežljiva in zgrevana v smrtni stiski, o presladki Jezus! — moje sledno zdihnjenje naj bo tvoje presveto Ime, in po tem večno veselje.

Najšla sem, ktereга moja duša ljubi, trdno ga držim, in ne pustim ga več iz svojega srca. Veseli se moja duša in razveseli se v Bogu svojem Zveličarju. On se je na mojo nizkost ogledal, in je z meno veliko storil. Jaz zdaj živim, ali vender ne živim jaz, temuč Kristus živi v meni! Zdaj pusti, o Jezus! svojo služabnico v miru počivati; zakaj moje oči so vidile zveličanje. O Bog, o moj Bog; da bi le jaz zamogla zdaj v tvojem svetem objemanju in v tvoji ljubezni umreti.

O Bog ljubezni: ti zvir nebeških milost, moj Bog, in Gospod! Jaz grešni človek te v sebi zdaj imam. Odkod je meni ta neizrečena milost,

ker kralj vseh kraljev k meni pride? V strahu te ponižno molim. Moja duša te hvali, in se veseli čez te, o moj Zveličar, kateri si na moje vbošto se ogledal, in velike reči pri meni storil.

Kako bom le za to milost te zahvalila, da sam sebe meni za hrano daš? Če tebe imam, imam vse. O neizrečena ljubezen! Kteri pastir da svojim ovčicam lastno meso in kri za hrano? Le ti, o Jezus! ti si nam vse dal, ti si za nas dal življenje, in nebeško jed za naše duše.

Ti si za me se daroval, in se z meno zaročil; vzemi še mene zdaj za dar: Dušo in telo, vse počutke in celo moč tebi izročim. Daj mi milost, da za te z ljubezni delam in trpim. Ti si umrl za me pa v meni zdaj živiš. Tudi jaz hočem za te živeti in umreti. Nič mi drugega ne bo želeti, kakor le tebe spoznati, ljubiti in tvojo presveto voljo spolniti.

Daj mi, o Gospod! da grehu in svetu čedalje bolj odmrjem; naj starega človeka slečem in po tvojem nauku živim, napolni me s svojim duhom! posveti moje misli, želje, besede in djanja. Ne pripusti, da bi moje srce v posvetno veselje se zajelo, ali se v kako stvar zaljubilo; le tebe vsikdar in čez vse naj ljubim. Daj mi milost, da bom od dneva do dneva boljša postala. V pokori živeti, in v tvoji milosti umreti, to je moje edino poželjenje. In za to milost te naj bolj prosim, o Jezus! kateri v mojem srcu zdaj stanuješ. Vem, da moje prošnje ne boš zavrgel.

Kadar bo enkrat konec življenja prišel, mi daj svete zakramente vredno prejeti. Povikšaj ti mojo vero, zaupanje, ljubezen in grevengo. Ostani takrat z milostjo pri meni, in mi daj še pred smrtjo tvoj križ poljubiti, in v tvoji ljubezni umreti.

Prosim tudi za moje starše, prijatelje, dobrotnike in sovražnike; za vse neverne ljudi, in grešnike. Prosim te posebno za I. I... Blagoslovi nas vse; daj nam svojo milost, naj vsi tebi služimo v svetosti in v pravičnosti. Daj tudi vsem vernim dušam večni mir in pokoj. Amen.

*(Zdaj še moli molitev pred svetim razpelom, kakor na strani 301.)*





#### 4. Pri popoldanski službi božji.

Litanije v čast vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši, nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, —  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, —  
usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, — usmili  
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, — usmili  
se nas!

Sveta Marija,  
Sveta Mati božja,  
Sveta devic Devica,  
Sveti Mihael,  
Sveti Gabriel,  
Sveti Rafael,

prosi za nas!

Vsi sveti angelji in nadangelji, —  
prosite za nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov, —  
prosite za nas!

Sv. Janez Krstnik, — prosi za nas!

Sv. Jožef, — prosi za nas!

Vsi sveti očaki in preroki, — pro-  
site za nas!

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakob,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakob,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matej,

Sv. Simon,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Lukež,

Sv. Marko,

prosi za nas!

Vsi vseti aposteljni in evangelisti, —  
prosite za nas!

Vsi sveti učenci Gospodovi, — pro-  
site za nas!

Vsi sveti nedolžni otroci, — prosite  
za nas!

Sv. Štefan,

Sv. Lovrenc, | prosi za nas!

Sv. Vincenc,

Sv. Fabjan in Sebastijan,

Sv. Janez in Pavel,

Sv. Kozma in Damijan,

Sv. Gervazij in Protazij,

Vsi sveti mučeniki, — prosita  
za nas!

Sv. Silvester,

Sv. Gregorij,

Sv. Ambrozij,

Sv. Avguštin,

Sv. Hieronim,

Sv. Martin,

Sv. Nikolaj,

Vsi sveti škofje in spoznovavci, —  
prosite za nas!

Vsi sveti učeniki, — prosite za nas!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Frančišek,

prosi za nas!

Vsi sveti mašniki in leviti, — prosite za nas!

Vsi sveti menihi in puščavniki, — prosite za nas!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Neža,

Sv. Cecilija,

Sv. Katarina,

Sv. Anastazija,

prosi za nas!

Vse svete device in vdove, — prosite za nas!

Vsi svetniki in svetnice božje, — prosite za nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam  
o Gospod!



Bodi nam milostljiv, — usliši nas,  
o Gospod!

Vsega hudega,  
Vsega greha,  
Svoje jeze,  
Šibe potresa,  
Nagle in neprevidene smrti,  
Skušnjav hudičevih,  
Jeze, sovraštva in vse hude  
volje,  
Duha nečistosti,  
Treska in hudega vremena,  
Kuge, lakote in vojske,  
Večne smrti,  
Po skrivnosti svojega svetega  
včlovečenja,  
Po svojem prihodu,  
Po svojem rojstvu,  
Po svojem krstu in svetem  
postu,  
Po svojem križu in svetem  
trpljenju,  
Po svoji smrti in svojem po-  
kopu,

reši nas, o Gospod!

Po svojem svetem vstajenju,  
 Po svojem čudežnem vnebo-  
                                           hodu,  
 Po prihodu tolažnika svetega  
                                           Duha,  
 Na dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,  
 Da nam prizaneseš,  
 Da nam odpustiš,  
 Da nas k pravi pokori pripelješ,  
 Da sveto cerkev vladaš in  
                                           ohraniš,  
 Da pastirja apostolskega in  
   vse cerkvene stanove v  
   svoji sveti veri ohraniš,  
 Da sovražnike svete cerkve po-  
                                           nižaš,  
 Da krščanskim kraljem in  
   oblastnikom mir in pravo  
                                           edinost podeliš,  
 Da nam cesarja obvaruješ,  
 Da vsemu krščanskemu ljud-  
   stvu mir in edinost daš,

prosimo te, usliši nas!

Da nas vse v svoji sveti službi  
 potrdiš in obdržiš,  
 Da naše misli k nebeškim že-  
 ljam povzdigneš,  
 Da vsem našim dobrotnikom  
 večne dari podeliš,  
 Da duše naše in naših bratov,  
 bližnjih in dobrotnikov več-  
 nega pogubljenja rešiš,  
 Da sad zemlje daš in ohraniš,  
 Da vsem vernim dušam večni  
 pokoj podeliš,  
 Da nas uslišiš,  
 Sin Božji,

prosimo te, usliši nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, — prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usmili se nas, o Gospod!

Kristus sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!  
 Kristus, usmili se nas!  
 Gospod, usmili se nas!  
 Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

---

## Molitve po Litanijah.

Ob nedeljah in praznikih.

K presv. rešnjemu Telesu.

M o l i m o .

O Bog, kateri si nam v prečudežnem Zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

## Psalm 69.

O Bog! pridi mi na pomoč;  
 Gospod, hiti mi pomagat.



Osramoteni naj bodo, in naj se sramujejo, ki zalezujejo mojo dušo. Odstopijo naj in sram jih bodi, ki mi hočejo hudo.

Odstopijo naj precej osramoteni, kateri se mi posmehujejo.

Vsi pa, kateri tebe iščejo, naj se veselijo in v tebi radujejo.

Vselej naj rečejo: Visoko hvaljen bodi Gospod! kateri ljubijo tvoje odrešenje.

Jaz pa sem revež in siromak, o Bog! pomagaj mi.

Moj pomočnik in moj odrešenik si ti, Gospod nikar se ne mudi.

V. Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu.

R. Kakor je bila v začetku, zdaj in vselej in na večne čase. Amen.

V. Pomagaj svojim služabnikom.

R. Ki v tebe zaupajo, moj Bog!

V. Bodi nam, o Gospod, močen turen.

R. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

R. In otrok krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. Gospod! ne ravnaj z nami po naših grehah.

R. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

R. Ohrani jih, o Gospod! oživljaj in osrečuj jih na zemlji in ne daj jih v voljo njihovih sovražnikov.

V. Molimo za našega škofa I.

R. Gospod, ohrani in obvaruj jih vsega hudega.

V. Molimo za našega cesarja I.

R. Ohrani, o Gospod! našega cesarja, in usliši nas na dan, ko za njih prosimo.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

R. Povrni, Gospod, milostljivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storijo.

V. Molimo za verne mrtve.

R. Gospod! daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

R. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

R. Pomagaj svojim služabnikom, ki v tebe zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča.

R. In varuj jih iz Siona.

V. Gospod! usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

## Molimo

O Bog, ki ti je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse tvoje služabnike, ktere grehov veriga veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, prosimo te, o Gospod, našo pohlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpuščanjem vred mir podeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas ne samo vseh grehov odvežeš, temuč tudi šib, ktere za nje zaslužimo, odrešiš.

O Bog! ki te greh razžali in pokora potolaži, oglej se milostljivo na prošnje k tebi kličejočega ljudstva, in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odvrni.

Vsegamogočni večni Bog! usmili



se svojega služabnika, našega papeža I. in vodi jih po potu večnega življenja, da bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno želeli, in z vso močjo storili.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služabnika našega škofa I., ki si jih pastirja naše I. škofije postavil; dodeli njim, da tistim, črez ktere so postavljeni, z besedo in djanjem k dobremu služijo, in tako s čredo, ki jim je izročena, večno življenje dosežejo.

O Bog, varh vseh kraljestev! posebno pa Avstrijanskega cesarstva, podeli svojemu služabniku, našemu cesarju I. tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bodo, ker so po tvoji volji cesar postali, tudi v tvojem varstvu vselej mogočni.

O Bog, od kterega izhajajo svete želje, dobre misli in pravična

dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet dati ne more, da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana, in časi s tvojo pomočjo brez straha pred sovražniki varni in mirni.

O Bog! užgi naša srca z ognjem svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z očiščenim srcem dopadli.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih! podeli dušam svojih služabnikov in služabnic, da odpuščenje, kterega so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, o Gospod! s svojim duhom naše djanje in spremljaj ga s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začnejo in v tebi začete končajo.

Vsegamogočni, večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih

del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju, ali pa so se že iz tega sveta ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Na sv. Marka dan in križev teden se sklene:)

V. Gospod! usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

V. Vsegamogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

R. Amen.

V. In vernih duše naj po milosti božji počivajo v miru.

R. Amen.

## Za vse potrebe krščanstva.

Vsegamogočni, večni Bog! nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edino-rojeni Sin, naš Gospod in Zveličar, Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu Kristusu odvrni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragoto, bolezni in žalostne, revne čase.

Razsveti in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našemu zveličanju in k sreči vsega krščanstva pripomagati.

Dodeli nam, o Bog mirú, pravo



edinost v veri, brez vsega razdrtja in ločitve. Preobrne naša srca k pravi pokori in poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in v smrti prijetni in dopadljivi.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod, vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu na-

šem in Odrešeniku, kateri s teboj živi  
in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog  
od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.  
R. Amen.

Potem se molijo za splošne potrebe  
3 Očenaši in 3 Češčenasimarije.





Lavretanske litanije  
z molitvami.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, —  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, —  
usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, — usmili  
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, —  
usmili se nas!

Sveta Marija,  
 Sveta Mati Božja,  
 Sveta devic Devica,  
 Mati Kristusova,  
 Mati milosti Božje,  
 Mati najsvetejša,  
 Mati najčistejša,  
 Mati nedolžna,  
 Mati brezmadežna,  
 Mati ljubeznjiva,  
 Mati prečudežna,  
 Mati našega Stvarnika,  
 Mati našega Odrešenika,  
 Devica najmodrejša,  
 Devica častitljiva,  
 Devica hvale vredna,  
 Devica mogočna,  
 Devica usmiljena,  
 Devica verna,  
 Podoba pravice,  
 Sedež modrosti božje,  
 Začetek našega veselja,  
 Posoda duhovna,  
 Posoda časti vredna,

prosi za nas!



Posoda vse svetosti,  
 Roža skrivnostna,  
 Turen kralja Davida,  
 Turen slonokosteni,  
 Hiša zlata,  
 Skrinja mirú in sprave,  
 Vrata nebeška,  
 Zgodnja danica,  
 Zdravje bolnikov,  
 Pribežališče grešnikov,  
 Tolažnica žalostnih,  
 Pomoč kristjanov,  
 Kraljica angeljev,  
 Kraljica očakov,  
 Kraljica prerokov,  
 Kraljica aposteljnov,  
 Kraljica mučenikov,  
 Kraljica spoznovavcev,  
 Kraljica devic,  
 Kraljica vseh svetnikov,  
 Kraljica brez madeža iz-  
 virnega greha spočeta,  
 Kraljica svetega rožnega  
 venca,

prosi za nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš... Češčena si Marija...

---

**K presv. rešnjemu Telesu.**

**M o l i m o !**

O Bog, kateri si nam v prečudežnem Zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

**Molitev.**

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zavrzi

naših prošenj v naših potrebah, temuč nas vselej reši vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči. V. Prosi za nas sv. Božja porodnica!

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Milost svojo, prosimo Gospod! v naša srca vlij, da, ki smo po angeljevem oznanjenju tvojega Sina, Jezusa Kristusa včlovečenje spoznali, bomo po njegovem trpljenju in križu k časti vstajenja pripeljani. Po tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Prosi za nas sv. Jožef.

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

## M o l i m o !

Naj nam presvete tvoje Matere ženina zasluženje pomaga, prosimo, o Gospod! da, kar naša slabost ne more doseči, nam bode po njegovih prošnjah podeljeno. Ki živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

## Salve Regina.

Češčena si Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas, in po tem revnem življenju nam pokaži Jezusa, blaženi sad svojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija.

V. Prosi za nas sveta Božja porodnica!

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.



## M o l i m o !

Vsegamogočni večni Bog! ki si telo in dušo prečiste device Matere Marije, da bi vredno prebivališče za tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil; daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njeni milostljivi prošnji vseh prihodnjih nadlog in večne smrti rešeni. Po tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

## Za vse potrebe.

Ponižno te prosimo, o Gospod! razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani, po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije in vseh svetnikov, nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pahištvo, v vsej svetosti; tudi očisti vso našo žlahto in prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostimi; dodeli nam mir in zdravje; odvrni vidne in nevidne sovražnike; odženi vse hude želje;

daj nam zdravo vreme in dobro letino; dodeli milost našim prijateljem in neprijateljem; obvaruj to faro s vsemi, ki v njej prebivajo: kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in povodnje, in milostljivo dodeli vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obvaruj našega papeža I., našega škofa I. in našo duhovno gosposko; našega cesarja I., našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega hudega. In tvoj sveti blagoslov pridi iz nebes sem doli na nas, in vselej pri nas ostani. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.  
R. Amen.

Oče naš... Češčena si... (*trikrat.*)

---



## Litanije v čast presvetega imena Jezusa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin, vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, svetloba Očeta,

Jezus, žar večne luči,

Jezus, kralj veličastva,

usmili se nas!

Jezus, solnce pravice,  
 Jezus, Sin Marije Device,  
 Jezus, ljubeznjivi,  
 Jezus, prečudežni,  
 Jezus, močni Bog,  
 Jezus, Oče prihodnjega veka,  
 Jezus, Angelj velikega sklepa,  
 Jezus, najmogočnejši,  
 Jezus, najpotrpežljivši,  
 Jezus, najpokornejši,  
 Jezus, krotki in iz srca ponižni,  
 Jezus, ljubitelj čistosti,  
 Jezus, ljubitelj naš,  
 Jezus, Bog mirú,  
 Jezus, začetek življenja,  
 Jezus, izgled čednosti,  
 Jezus, goreči ljubitelj duš,  
 Jezus, naš Bog,  
 Jezus, naše pribežališče,  
 Jezus, oče ubogih,  
 Jezus, zaklad vernih,  
 Jezus, dobri pastir,  
 Jezus, prava luč,  
 Jezus, večna modrost,

usmili se nas!



Jezus, neskončna dobrota,  
 Jezus, pot in življenje naše,  
 Jezus, veselje angeljev,  
 Jezus, kralj očakov,  
 Jezus, voditelj aposteljnov,  
 Jezus, učitelj evangelistov,  
 Jezus, srčnost mučenikov,  
 Jezus, luč spoznovavcev,  
 Jezus, čistost devic,  
 Jezus, krona vseh svetnikov,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, — prizanesi  
 nam, o Jezus!

Bodi nam milostljiv, — usliši nas,  
 o Jezus!

Vsega hudega,  
 Vsega greha,  
 Svoje jeze,  
 Skušnjav hudičevih,  
 Duha nečistosti,  
 Večne smrti,  
 Zanemarjenja tvojih navdihov,  
 Po skrivnosti svojega svetega  
 včlovečenja,

reši nas, o Jezus!

Po svojem rojstvu,  
 Po svejem detinstvu,  
 Po svojem božjem življenju,  
 Po svojih trudih,  
 Po svoji smrtni britkosti in  
                                   svojem trpljenju,  
 Po svojem križu in svoji za-  
                                   puščenosti,  
 Po svojih bolečinah,  
 Po svoji smrti in svojem pokopu,  
 Po svojem vstajenju,  
 Po svojem vnebohodu,  
 Po svojih radostih,  
 Po svojem veličastvu,

reši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta, — prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta, — usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta, — usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas! — Jezus, usliši nas!

Oče naš ... Češčena si Marija ...

## M o l i m o !

O Gospod Jezus Kristus! ki si rekel: Prosite in bote prejeli, iščite in bote našli, trkajte in se vam bo odprlo: vnemaj nas, te prosimo, z ognjem svoje božje ljubezni, da te s celim srcem, z besedo in dejanjem ljubimo in neprenehoma hvalimo.

Dodeli nam, o Gospod, da strah in ljubezen tvojega svetega imena vedno v sebi ohranimo, ker tistih nikdar voditi ne nehaš, kateri v stanovitnosti svoje ljubezni utrdiš. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

*Pristavi molitev k presv. rešnjem Telesu na strani 337, in za vse potrebe krščanstva na strani 340.*

*(Te litanijske molitve so potrdili papež Pij IX. 12. avg. 1862, in kdor jih tako moli, kakor se tukaj glasi, prejme vsakikrat 300 dni odpustka.)*

O moj Jezus usmiljenje! (100 dni odpustka). — Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak odrešenik! (100 dni odpustka).

---



## 5. Sveti križev pot.

### Nauk.

*Pri križevem potu se dobi več popolnih in nepopolnih odpustkov, kateri vsi se zamorejo tudi dušam v vicah darovati. V ta namen je pa treba :*

- 1. da križev pot res obiskuješ, to je, od štacijona do štacijona hodiš: če pa zaradi bolezni ali gnječe hoditi ne moreš, se vsaj proti vsakemu štacijonu, če je mogoče, ozreš, ali pa nekaj stojé in nekaj klečé moliš; —*
- 2. da si v stanu milosti Božje; —*
- 3. da moliš s skesanim srcem; —*
- 4. da pri vsakem štacijonu Kristusovo trpljenje premišljuješ. Celo na voljo ti je pa dano, kaj in koliko premišljevali in moliti hočeš. Tukaj podam najbolj sloveči križev pot, katerega je pred blizo 200 leti zložil slavní Francíškan in misijonar, sv. Leonard Porto-Mauríški.*

**Začni, prosimo, o Gospod ! s svojim Duhom naša dejanja, in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se**



vse naše molitve in dela vselej s teboj začnejo, in v tebi začete končajo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

### Darovanje.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te črez vse, ker si večna dobrota in neskončna milost. Žal mi je iz celega srca, da sem kdaj tebe, o največja dobrota, razžalil. Darujem ti ta sv. križev pot k tvoji časti, v spomin tistega težavnega pota, po katerem si zavoljo mene ubogega grešnika hodil. Želim vse odpustke zadobiti, kateri so od sv. Cerkve za obiskovanje sv. križevega pota podeljeni; toraj tudi želim vse tako opraviti, kar in kakor je v zadobljenje odpustkov potrebno. — Darujem ti pa, o Jezus! te odpustke v lastno zveličanje in za verne duše v vicah, posebno za ...), ter te ponižno prosim, daj mi po tem križevem potu doseči v tem življenju tvojo milost, po smrti pa večno zveličanje. Amen.

## I. Štacijon.

## Jezus k smrti obsojen.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli prečudežno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je krivično sodbo brez vsega izgovarjanja poslušal in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krive priče, ktere so to sodbo podpisale. Hudoba tvojega jezika, s katero si se velikokrat zoper Boga in bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jozusa k smrti obsodil. — Obrni se tedaj k njemu; jokaj in zdihni bolj s srcem, kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako neizmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogemu grešniku. Kaj! za tako grešno, hudobno stvar, kakor sem jaz, boš ti, moj Jezus! ječo, vrvi, verige in tepenje trpel, in se k taki grozovitni smrti obsoditi dal? Oh, to je več ko zadosti, da se moje

trdo srce raztopi in britko objokuje vse pregrehe in hudobije, ktere sem storil s svojim jezikom. Obžalujem jih tedaj in kličem k Tebi: O moj Jezus, usmiljenje! — Usmiljenja in milosti te prosim, o Jezus!

Oče naš... Češčena si Marija... Čast bodi...

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

## II. Štacijon.

Jezus vzame križ na svoje rame.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli, s kolikim veseljem in s kako radovoljnim srcem tvoj dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako potrpežljivo tepenje in suvanje divjega ljudstva prenaša. Ti pa poln nevolje in nepotrpežljivosti bežiš pred križem, kolikor je mogoče! Kaj ne veš, da brez križa ni mogoče nebeškega veselja zadobiti?

— Objokaj tedaj svojo slepoto; obrni se k svojemu Gospodu, zdihni in reci :

Ne tebi, o Jezus! ne tebi ampak meni se spodobi križ. O težki križ, ktereга so ti moji grehi naložili! O ljubeznjivi Jezus! dodeli mi milost in moč, da vse križe voljno pretrpim, ktere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel, in enkrat ves tebi vdan se iz sveta ločil. Daj mi tako ljubezen do križa, da bom vsak čas s tvojo služabnico sv. Terezijo želel: trpeti ali umreti — umreti ali trpeti.

Oče naš... Češčena si Marija... Čast bodi... — Usmili se nas...

### III. Štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavoljo toliko prelite krvi



ves oslavljen na tla pade. Oh, kako ga s pestmi bijejo, z nogami teptajo in suvajo! In vender ne ene nevolje ni slišati iz njegovih ust. Ti si pa ves nevoljen, ako le kak majhen križ občutiš, ako le eno krivo besedo slišiš. Oh, odpovej se svoji nepotrepljivosti, napuhu in prevzetnosti, in zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! glej, jaz reven in zavržen grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, kolikokrat in v kako velike grehe sem padel! Kolikokrat se v globočino hudobije vgreznil! O Jezus! stegni svoje rame in podaj mi svojo roko. Pomoč, o Jezus! Pomoči pri tebi iščem, da bi ves čas svojega življenja v nobeden smrtni greh več ne padel, in tako ob smrtni uri zveličanje upati zamogel.

Oče naš ... Češčena si Marija ... Čast bodi ...

Usmili se nas ...

## IV. Štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo srce Jezusovo; s kakošno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno srce Marijino, ko sta se srečala! Poslušaj, nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj Sin?“ kliče k tebi Marija. „Kaj ti je storila moja Mati?“ te vpraša Jezus. „Oh, zapusti že vendar enkrat svoje pregrehe, zavoljo katerih midva toliko žalost in muko trpima.“ — O grešnik, kaj praviš na to? Zdihni v svojem srcu in reci:

O Božji Sin Marije, o presveta Mati mojega ljubeznjivega Jezusa, ves spokorjen in ponižan klečim pred vajnimi nogami. Jaz sem tisti izdajavec; s svojimi grehi sem ostril meč, ki je vajino srce ranil. Oh, žal

mi je iz celega srca; prosim vaju, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost, o Marija! Po vajinem prevelikem usmiljenju mi podelita to milost, da ne bom nikdar več grešil, ampak da bom vajno grenko trpljenje in žalost noč in dan premišljeval in objokoval.

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

Usmili se nas ...

### V. Štacijon.

Šimon pomaga Jezusu križ nositi.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Spomni se, da si ti tisti Šimon, ki je nečimernosti tega sveta in željam mesa ves vdan. Svoje križe, ne iz ljubezni do Jezusa, ampak ker se jih iznebiti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh, zbudi enkrat svoje srce, in usmili se svojega tako

obloženega Jezusa. Objemi rado-  
voljno vse križe, ktere koli ti pošlje  
Oče nebeški. Skleni, ne samo vse  
zopernosti potrpežljivo nositi, ampak  
še tudi Bogu za nje hvalo dajati.

Moli tedaj in reci:

O ljubeznjivi Jezus! zahvalim  
se ti za premnoge priložnosti, ktere  
mi daješ, da bi za te trpeti in za se  
kaj zaslužiti zamogel. O moj Bog!  
daj mi milost, vse, kar se mi v  
tem življenju bitkega prigodi, s  
potrpežljivim srcem prenesti in si s  
tem večno veselje zaslužiti. Stori, o  
Jezus, da tukaj s teboj jočem in  
trpim, enkrat se pa v nebesih s teboj  
večno veselim.

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

Usmili se nas ...



## VI. Štacijon.

Veronika poda Jezusu potni prt.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Poglej in premisli na tem prtu presveto obličje svojega usmiljenega Jezusa. Oh, vender ga ljubi, in s to ljubeznijo vtisni v svoje srce njegov obraz! Oh, kako srečen boš, ako boš z Jezusovim obrazom v srcu živel in ž njim v večnost stopil! — Da to milost zadobiš, obrni se k njemu in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te: vtisni v moje srce podobo svojega sv. obličja, da bom brez nehanja na tebe mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pred očmi imel in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruhom britkosti hočem svojo dušo sititi, in s spokornimi solzami jo ves čas svojega življenja napajati.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast bodi . . . — Usmili se nas . . .

## VII. Štacijon.

Jezus drugikrat pod križem pade.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli, kako Jezus, tvoj Odrešenik in Gospod, zopet na zemlji leži, ves slab od prevelikih bolečin, in od sovražnikov zaničevan. Premisli, da je tvoja prevzetnost Jezusa potrla in na tla vrgla; tako neizrečeno mu je zoperna in težavna. Zapusti tedaj svoj napuh in ne bodi več tako prevzetnega srca. Spokori se, in skleni, zanaprej Jezusovo ponižnost posnemati. — Reci s skesanim srcem:

O nikdar zadosti hvaljeni Jezus! vidim sicer, da na zemlji stegnjen ležiš, vender te molim in častim, kakor svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim te, poteri moj napuh, odvzemi od mojega srca vso prevzetnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vsako zasramovanje ponižno

sprejemal, in s tem milost zaslužil, da s taboj na zemlji ponižan, bom enkrat tudi v nebeškem kraljestvu s taboj povikšan.

Oče naš ... Češčena si Marija ... Čast bodi ... — Usmili se nas ...

### VIII. Štacijon.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli in prevdari v svojem srcu, kako zlo ti je treba žalovati in jokati. Prvič zavoljo svojega ljubeznivega Jezusa, ki zavoljo tebe toliko trpi. Drugič črez samega sebe, ker si še zmirom tako nehvaležen, da ne nehaš, njega žaliti. Kako zamoreš še tako trdovraten ostati, če premisliš, kaj On za te trpi? Poglej, kako milostljiv in ljubeznjiv se Jezus žalostnim ženam skaže! — Obrni se tudi ti k njemu z zaupanjem, in reci z objokanim srcem:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako je mogoče, da se moje srce od žalosti ne raztopi? Solze prosim, o Jezus! solze prave pokore in prisrčnega usmiljenja, da tudi jaz tistih milosti deležen postanem, ktere si žalostnim ženam skazal. O Jezus, ne obrni od mene svojih milostljivih oči; ampak z usmiljenjem se ozri na mene ubogega grešnika, da bom zadnjo uro tudi jaz tebe poln tolaženja videti zamogel.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .  
Čast bodi . . .

Usmili se nas . . .

### IX. Štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjikrat pod križem padel. Oh, kako vender judje in ajdje to krotko ovčico, ka-



kor stekli volkovi, suvajo, trgajo in sem ter tje po trdem kamenju vlačijo. O nesrečni greh, kako hudoben si, da celo Sina Božjega tako grozovito mučiš! Grešnik, ali ne bo tvoj ves potrti in tako grozovito mučeni Bog tvojih solz vreden? Oh, reci tedaj z žalostnim srcem:

Vsegamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim prstom držiš, kdo te je tako neusmiljeno na zemljo vrgel? Oh, nihče drugi, kakor moje pregrehe, v ktere tolikokrat padem. Od grehov ne jenja moja hudobnost, in ž njimi se množi tvoje trpljenje! Ali poglej, o Jezus! pri tvojih nogah zdaj klečim s skesanim srcem in trdno sklenem, svoji hudobiji konec storiti. V žalosti svojega duha ti obljubim: nikdar več nočem grešiti, o moj Bog, nikdar več!

Oče naš... Češčena si Marija...  
Čast bodi...

Usmili se nas...

## X. Štacijon.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli duša, kako Jezusa, ki je zunaj na svojem životu že ves ranjen, še znotraj z grenkim žolčem mučijo. Poglej, kako on nesramnost, nespodobnost in gizdost tvojega oblačila s svojo nagoto plačuje in z žolčem tvojo požrečnost. Ali zamoreš svojega Jezusa brez usmiljenja pogledati? — Oh, vrzi se k nogam svojega slečenega Jezusa in reci k njemu:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med teboj in med menoj. Ti si ves ranjen, poln grenkosti in s krvjo pokrit; jaz pa ves nečimeren, poln sladnosti in veselja, ali vsaj tak želim biti. Oh jaz nisem na pravem potu. O Jezus! spravi me ti na pravo stezo. Stori, da mi bodo vse nečimernosti tega sveta

grenke in zoprne, in le hoja za teboj  
prijetna in sladka, da bom tako  
vreden s teboj večno veselje uživati.

Oče naš... Češčena si Marija...  
Čast bodi...

Usmili se nas...

## XI. Štacijon.

Jezusa na križ pribijejo.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli neizrečene bolečine,  
ktere je dobrotljivi Jezus občutil,  
kadar so rabeljni njegovo meso, nje-  
gove kite in žile z žreblji predrli.  
Oh, kako je to, da se tvoje srce od  
žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji  
grehi tako neusmiljeno tvojega Zve-  
ličarja mučijo. — Vsaj zdaj naj te  
solze oblijejo; obžaluj svoje grehe  
in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene kri-  
žani Jezus! vlij v moje srce strah  
pred grehom in ljubezen do tebe. In  
ker so moji grehi tisti žreblji, kateri

so tebe na križ pribijali, stori s svojo milostjo, da bodo vse moje hude misli in želje in občutki na tvoj križ pribiti in tamkaj umorjeni, da bom v življenju in smrti s teboj križan, tudi v nebesih s teboj večno kraljevati zamogel.

Oče naš... Češčena si Marija...  
Čast bodi...

Usmili se nas...

## XII. Štacijon.

Jezus na križu umrje.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Odpri tukaj svoje oči, in premišljuj svojega z žreblji na križ pribitega Jezusa. Poglej njegovo blede obličje; poslušaj, kako prosi odpustčenje tistim, ki ga križajo in žaliyo. Razbojniku na desni strani obljubi nebeško kraljestvo, svojo mater izroči Janezu, svojo dušo priporoči nebeš-



škemu Očetu, in poslednjič umrje z nagnjeno glavo. — Tako je tedaj umrl moj Jezus? Ja, res! umrl je na križu, in zavoljo mene je umrl. O moja duša! kaj boš zdaj počela? — Oh, ne hodi proč, kakor le s ponižanim in potrtem srcem. Objemi križ in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! jaz vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so tebe tako neusmiljeno umorili. Ne ene milosti nisem vreden, ker sem tebe križal. A!i koliko veselje in upanje občuti moja duša, kadar te slišim tudi za tiste prositi, ki so tebe križali. Kaj hočem toraj za te storiti, ker si ti toliko za me storil? Poglej, o Jezus, pripravljen sem in voljen, vsem odpustiti, kateri so me kedaj razžalili. Res, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsem, jih iz srca objamem in jim želim vsakoršne dobrote skazati, zato pa tudi upam na smrtno

uro slišati tvoj veseli glas: Še danes  
boš z menoj v svetem rajju.

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

Usmili se nas ...

### XIII. Štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Mariji v naročje  
položijo.

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli, kako ojster je bil meč,  
ki je srce žalostne Matere Marije  
prebodel, kadar je mrtvo telo svojega  
Sina v naročje vzela. Videla ga je  
vsega ranjenega in krvavega. O ka-  
košno žalost in bolečino je ona tačas  
v svojem srcu občutila! Kteri meč  
pa je bil tako ojster, da je prebodel  
njeno srce? Oh, tvoj greh je bil, ki  
je Jezusu življenje vzel in Marijino  
srce tako močno ranil. — Objokuj  
tedaj ta hudobni greh, skleni svoje

solze s solzami žalostne Matere Marije, in zdihni k njej tako:

O Kraljica vseh mučenikov, kdaj bom spoznal, kdaj prav zapopadel tvojo žalost in trpljenje? Kdaj bom zadobil milost, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti? O velika Gospa! sprosi mi to milost, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, kateri so tebi toliko žalost napravili: da bom ves skesan in spokorjen v zaupanju in ljubezni do tvojega Božjega Sina umrl, in po smrti s teboj večno živel.

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

Usmili se nas ...

#### XIV. Štacijon.

**Jezusa v grob položijo.**

*V. Molimo te, o Kristus, in te hvalimo.*

*R. Ker si s svojim križem svet odrešil.*

Premisli tukaj žalovanje, zdiho-  
vanje in jokanje Magdalene, Janeza

in drugih pobožnih duš, kadar so jim Jezusa vzeli in v grob položili. Zlasti pa si k srcu vzemi britko in grenko žalost Marije, njegove Matere, kadar so njenega ljubeznivega Sina iz naročja vzeli. V premišljevanju le-té njene žalosti se moraš res sramovati, da si bil pri obiskovanju tega križevega pota tako mrzel in neobčutljiv. Oh, naj se razjoka tvoje srce vsaj pri zadnji postaji. Poljubi s spoštovanjem kamen sv. groba; položi v duhu v njega svoje srce, in pozdravi pobožno Jezusa v grobu, rekoč :

O usmiljeni Jezus! ki si krvavi križev pot iz ljubezni do mene storil, molim, častim in hvalim te v grobu ležečega. Želim in hrepenim te v srcu zaprtega imeti, da bi s Teboj sklenjen, po tem sv. križevem potu k novemu življenju vstal in se v Tvoji milosti iz tega sveta ločil. Po zasluženju tvojega trpljenja, ktero



sem zdaj premišljeval, mi dodeli, da bo moja popotnica na zadnjo uro tvoje presveto Rešnje Telo; moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! in moj poslednji zdihljaj: Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo. Daj mi z živo vero, s trdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo, s teboj in zavoljo tebe umreti, in po smrti s teboj na večne čase živeti.

Oče naš... Češčena si Marija... Čast bodi...

Usmili se nas...

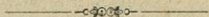
### Sklep.

Nebeški Oče, večni Bóg! po tisti ljubezni, s katero si svojega Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je on, po svojem britkem trpljenju in grenki smrti, mene odrešil, ti darujem ta sveti križev pot, ktereга sem zdaj s tvojo milostjo obiskal. — Sprejmi to moje pobožno opravilo

k povikšanju tvoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene milosti, za odpuščanje grehov celega sveta, za pomoč vernim dušam v vica, zlasti za tiste, za katere sem se v začetku moliti namenil. O milostljivi Oče nebeški! glej na obličje Kristusa, svojega Sina, sliši glas njegove sv. krvi, in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...  
Čast bodi...

Usmili se nas...





## 6. Češčenje presvete Trojice.

---

**Opomba:** Kdor pred praznikom presvete Trojice ali kadarkoli v letu opravlja tri- ali devetdnevnic v čast presv. Trojice, ima med tem časom vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen, to je skupaj 2835 dni; popolnoma odpustek pa enkrat med tem časom, če se vredno spove, sv. obhajilo sprejme in v namen sv. Očeta moli. Molitve si sme vsak sam izvoliti. (Pij. IX., 8. velik. serpana 1847.)

---

### Molitev in zahvala.

Trojedini Bog † Oče, † Sin in sv. Duh, moj cilj in konec! s pre-

ponižnim spoštovanjem Te molim; hvalim Te z vsemi ljudmi na zemlji, ki spoznajo Tvoje presveto ime. Dobro sem prepričan, kako neštivilno veliko in kolikih milosti si mi dodelil od prvega trenutka mojega življenja do te sedanje ure, zato Te hvalim iz vseh svojih moči. Čast in hvala Ti bodi, o nebeški Oče! da si me po svoji podobi vstvaril, ter me še ohraniš, da bi spoznal in ljubil Tebe in Tvojega Sina in svetega Duha, da bi Te enkrat večno vžival in Te hvalil s Tvojimi angelji vred. Čast in hvala Ti bodi, o večni Sin Božji! da si iz ljubezni do mene človek postal, svojo kri za me preлил in tako britko smrt pretrpel, da si me rešil večnega pogubljenja, in me spravil s svojim nebeškim Očetom. Čast in hvala Ti bodi, o sveti Duh! da po svetem krstu v moji duši prebivaš, da si me posvetil in me deležnika nebeškega kraljestva storil.



Kako se Ti hočem vredno zahvaliti za vse to, o presveta Trojica! Vi, sveti duhovi, vi izvoljeni Božji, posebno pa ti, ki te vsi narodi srečno imenujejo, ti preblazena med ženami, deviška mati Marija, o vi vsi hvalite in častite s svojimi hvalnimi pesmimi presveto Trojico namesto mene, ker meni ni mogoče, svojemu Bogu spodobno hvalo in čast dati, ko bi tudi imel toliko jezikov, kolikor udov imam. Amen.

### Ljubezen.

(*Sv. Avguščina.*)

O moja sladka ljubezen, edino moje dobro, edino moje poželenje! kako bi bilo mogoče, da bi Te pametna stvar ne ljubila? Ljubim Te, o moj Bog! iz cele svoje duše, iz celega svojega srca, iz vseh svojih moči; in zato se veselim Tvoje slave, Tvojega veličastva. Rad dam vse, kar sem in kar imam, celo svoje

bitje radovoljno podam, ako bi bilo kako mogoče, da bi pomnožil Tvojo slavo; pa to ni mogoče, ker Ti si studenec, iz kterega teče vse dobro, kar je in kar še bo. Kdo bi Te ne ljubil, o sladka ljubezen, Tebe najbolj popolnoma dobro, ki edino zasluži ljubljeno biti! O sveti ogenj, ki vedno goriš in nikdar ne zgoriš, vnemi me, da tudi jaz gorim, da Tebe samega — v vsem — in čez vse ljubim. Zakaj, kdor zraven Tebe še kaj ljubi, pa ne zavoljo Tebe, ta Te ne ljubi. O Bog! pomnoži mojo ljubezen! Amen.

### Vdanost

Moj Bog in Gospod! popolnoma, vsega se izročim Tvoji premili previdnosti in vesel bom, ako se bo vse po Tvoji volji zgodilo z menoj. Delaj z menoj, z mojim življenjem in z vsem, kar imam, kakor Ti hočeš, kakor je Tebi v čast. Ne pri-

puščaj, da bi se kdaj ločil od Tebe;  
 raji naj me zadene vsa nesreča,  
 kakor da bi se zameril Tebi, o moj  
 Bog! Obudi in obrani v meni živo  
 vero, trdno zaupanje in gorečo lju-  
 bezen, in vodi me po potu svojih  
 zapoved, da srečno pridem na Tvoj  
 dom, v večno zveličanje. Amen.

---

### Litanije v čast presveti Trojici.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Bog Oče, od katerega je vse,

Bog Sin, po katerem je vse,

Bog sv. Duh, v katerem je vse,

Sveta in nerazdeljiva Trojica,

en sam Bog,

Ti nerazumljivo veličastvo,

Ti nespremenljiva moč,

Ti nezmerna modrost,

Ti neskončna dobrota,

Ti mogočna čast,

usmili se nas!

Ti kraljevi Bog,  
Ti večna resnica,  
Ti vsegamogočni Bog,  
Ti sam in edini Bog,  
V katerem živimo, se giblremo  
in smo,  
Kterega veličastva je polna  
zemlja,  
Kteremu edinemu čast in hvala  
gre,  
Ki nas tolažiš v naših britkostih,  
Ki edini velike čudeže delaš,  
Ki si bil, si zdaj in boš vekomaj,  
Ki si pravičen in strašen v sodbi,  
Ki si veličasten in čudoviten v  
gospodovanju,  
Nespočeti Oče,  
Edinorojeni Sin,  
Iz obeh izhajajoči sveti Duh,  
Presveta Trojica, edini Bog,  
Bodi nam milostljiv, — prizanesi  
nam, o Gospod!  
Bodi nam milostljiv, — usliši nas,  
o Gospod!

usmili se nas!

usmili se nas!



Vsega hudega,  
 Vsega greha,  
 Vse nejevere,  
 Prelomljenja tvojih zapoved,  
 Zaničevanja tvojih darov,  
 Zanikernosti pri tvoji službi,  
 Večne smrti,  
 S svojo vsegamogočnostjo,  
 S svojo modrostjo,  
 S svojo neskončno dobroto,  
 S svojim velikim usmiljenjem,  
 S svojo potrpežljivostjo in pri-  
 zanašljivostjo,

Mi grešniki,  
 Da nam podeliš, tebe pravega  
 Boga vselej in povsod spoznati,  
 Da nam milost daš, tebe edi-  
 nega Boga v sveti Trojici  
 častiti, in v edinosti moliti,  
 Da nam podeliš, te ljubiti iz  
 celega srca,  
 Da svojemu svetemu imenu po-  
 svečeno ljudstvo ohraniš in  
 obvaruješ,

reši nas, o Gospod!

prosimo te, usliši nas!

Da vse zgubljene razsvetliš, in  
na pot pravice pripelješ, — pro-  
simo te, usliši nas!

Da vsem dušam večni pokoj podeliš,  
— prosimo te, usliši nas!

Da nas uslišati hočeš, — prosimo  
te, usliši nas!

O presveta Trojica, reši nas!

O presveta Trojica, varuj nas!

O presveta Trojica, oživi nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena si Marija ...

V. Častimo Očeta, in Sina in svetega  
Duha.

O. Hvalimo in poveljučujemo ga na  
vekomaj.

V. Gospod, usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj k tebi pride!

## M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog, ki si svojim služabnikom podelil, v spričevanju prave vere spoznati čast večne Trojice, in v mogočnem veličastvu moliti edinost \*); prosimo, da bomo po tej trdni veri vseh zopernosti obvarovani. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

## Prošnja.

O nebeški Oče! ki si po Jezusu Kristusu, Tebi enaki večni modrosti, človeka iz nič vstvaril in zavoljo greha pogubljenega zopet milostljivo odrešil; prosim Te, užgi naša srca z ravno to modrostjo, da Te resnično ljubimo in Ti iz celega srca služimo.

---

\*) enega Boga.

Vsegamogočni, večni Bog! vodi naša djanja po svoji dopadljivosti, da v imenu Tvojega preljubega Sina zaslužimo obilnost dobrih del.

Vsegamogočni, večni Bog! od kterege vse dobro pride, dodeli nam, Te ponižno prosimo, da po Tvojem navdihovanju mislimo, kar je prav, in ravno to po Tvoji veditvi doprinašamo. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Amen.

### Molitev k Bogu Očetu.

Moj Gospod in moj Bog! Ti si najvikše veličastvo, pa vender tudi moj Oče! zakaj Ti si me po svoji podobi stvaril, pa me tudi ljubiš kot svoje predrago dete. Res, da sem grešnik in skor bi se ne upal, Te Očeta imenovati. Pa Jezus Kristus, Tvoj Sin, mi srčnost daje, in kadar Te Očeta imenujem, storim to le po njegovi zapovedi. V njegovem



presvetem imenu pribežim k Tebi, o moj Oče, večni, vsegamogočni Bog! in da pred Tvoje sveto obličje prazen ne stopim, Ti prinesem v prijetno darilo vsa zasluženja britkega trpljenja in smrti Jezusa Kristusa, Tvojega, Tebi popolnoma enakega Božjega Sina. Ozri se toraj, o nebeški Oče iz svojega svetišča, na tega svojega Sina, ki Ti je bil pokoren do smrti na križu in zavoljo njega mi odpusti vse moje grehe.

Bog in Gospod! Ti si moj Oče! O presladka beseda! Koliko sladkosti, koliko tolažbe ima to ime! Ker si moj Oče in toliko ljubi moj Oče, me ne boš pozabil svojega otroka. Ti veš za vse moje potrebe, Ti znaš za vse moje nadloge; vse moje skrbi so Ti odkrite. Štete imaš lase na moji glavi, in noben las ne pade brez Tvoje volje z moje glave. Ti preživiš vse ptice pod nebom: Ti oblačiš lilije na polju; Ti se usmiliš

vseh svojih stvari. Tudi za me skrbiš  
 ter me nikdar, tudi v britkostih, ne  
 zapustiš. Sej sam praviš: Ako bi  
 celo mati pozabila svojega otroka,  
 vender Ti človeka pozabil ne boš.  
 Zato, o moj Bog! bom v Te zaupal,  
 in v vseh nevarnostih bom k Tebi  
 pritekel. Sej si moj predobrotljivi  
 Oče; in Ti ne boš zavrgel svojega  
 otroka, ki iz te nižave kliče k Tebi  
 in pri Tebi pomoči išče. O Bog, moj  
 Oče, hiti mi pomagat. Amen.

### **Zahvala presv. Trojici.**

*(Sv. Ambroža in sv. Avgušтина.)*

Tebe, Boga hvalimo, Gospoda Te  
 spoznavamo.

Tebe, večnega Očeta, vsa zemlja  
 povikšuje.

Tebi vsi angelji, Tebi nebesa in vse  
 moči,

Tebi Kerubini in Serafini nepre-  
 nehoma pojejo:

Svet, svet, svet Gospod Bog Sabaot!

Nebo in zemlja sta polna slave Tvo-  
jega veličastva,

Tebe hvali preslavna aposteljnov  
družba,

Tebe prerokov hvaleno število,

Tebe mučenikov v belo oblečena  
truma,

Tebe po vesoljnem svetu časti cerkev  
presveta;

Očeta veličastva neskončnega,

Častitega, pravega Tvojega, in edinega Sina,

Svetega tudi Duha, tolažnika.

Ti kralj slave, o Kristus!

Ti si Očtov Sin večni.

Da nas odrešiš, se včlovečiš, ni Ti  
preslabo truplo Device,

Ti srmti si želo iztrgal, Ti vernim  
si vrata nebeška odklenil.

Ti sediš na božji desnici, v slavi  
Očeta.

Vemo da nas prišel boš sodit.

Prosimo toraj, pridi na pomoč svojim  
služabnikom, ktere si odrešil z  
drago Krvijo.

Daj, da v družbi Tvojih svetih večno  
dosežejo slavo.

Reši, o Gospod ljudstvo svoje, in  
blagoslovi svoj delež.

Vodi jih in povzdigni jih na vekomaj.

Sleherni dan Tebe slavimo.

In hvalimo Tvoje ime na vekomaj,  
in od vekomaj do vekomaj.

Blagovoli, Gospod! današnji dan nas  
greha varovati.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se  
nas!

Milost svojo nam skaži, o Gospod,  
kakor smo v Te zaupali.

V Tebe, o Gospod! sem zaupal,  
osramoten na vekomaj ne bodem.

V. Častimo Očeta in Sina in svetega  
Duha.

R. Hvalimo in poveljučujemo ga na  
vekomaj.



V. Gospod, usliši mojo molitev.

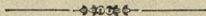
R. In moje vpitje naj k Tebi pride.

### M o l i m o .

O Bog, katerega usmiljenje nima števila, in katerega dobrote neskončno je bogastvo; zahvalimo Tvoje presveto veličastvo za prijete dari, in prosimo vedno Tvojo milost; da, ki prošnikom deliš kar želijo, jih ne zapustiš, temuč jih pripelješ k večnemu plačilu. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

R. Amen.





## 7. Pobožnost k Bogu Sinu.

### a) **Obiskovanje sv. Rešnega Telesa.**

(Sv. Alfonza.)

*(300 dni odpustka za naslednjo molitev. V mesecu popolnoma odpustek, kdor po prejemi sv. zakramentov navadne molitve za odpustke opravi. Ti odpustki se zamorejo za duše v vicah darovati. (Papež Pij IX. 1859).*

Moj Gospod Jezus Kristus! iz ljubezni do nas ljudi si v tem naj-svetejšem Zakramentu vedno, noč in dan, pričujoč. Čakaš, ljubeznjivo kličeš, iščeš in sprejemaš z milostljivim srcem vse, ki k tebi pridejo,

ki tebe iščejo. Verujem in trdim, da si resnično in bistveno pričujoč v tem najsvetejšem altarskem Zakramentu. Spoznam svojo veliko nevrednost, zatorej te ponižno molim ko svojega pravega in živega Boga. Hvala ti bodi! kolikor premorem, te hvalim za brezštevilne milosti, ktere si mi že skazal. Posebna hvala ti bodi, ker si se toliko ponižal, da si se v tem zakramentu samega sebe meni dal, da si mi svojo presveto Mater v priprošnico izvolil in tudi zato, ker si me poklical, da te tukaj v tej cerkvi pobožno obiščem.

Zato hočem danes iz treh vzrokov počastiti tvoje presveto in ljubezni polno srce. Prvič, da se ti, kolikor je meni ubogi revi mogoče, spodobno zahvalim za to neprencenjeno milost, da te tukaj obiskati smem. Drugič, da bi nekoliko popravil nespodobnosti in oskrunjevanja, ki ti jih prizadevajo v tem

zakramentu tvoji sovražniki, neverniki in krivoverci, ali pa tudi mlačni kristjani. In tretjič, da bi te s tem obiskovanjem spodobno molil na tistih krajih cele zemlje, kjer te, o moj ljubeznjivi Zveličar! v tem zakramentu ljubezni nobeden ne časti, nobeden ne moli, kjer si zapuščen od vseh človeških otrok. O moj Jezus! ljubim te iz vsega srca, in čez vse mi je žal, da sem dozdej tvojo neskončno dobroto tolikokrat razžalil. S pomočjo tvoje milosti trdno sklenem, te nikoli več ne žaliti.

Vem in spoznam, da sem reven in ubog, vendar se predrznem, ter se danes tebi vsega darujem. Posvetim se v službo tvojega veličastva. Odpovem se popolnoma za vselej svoji volji. Vsega se ti izročim, nič si zase ne obdržim. Svoje nagnjenje, svoje želje, vse ti dam. Delaj z menoj, in z vsem, kar je mojega, po svoji najsvetejši volji. Zanaprej



ne iščem, ne želim in nočem nič drugega, kakor samo to, da tebe ljubim, tebi služim, da sem vendar že enkrat zvest v spolnovanju tvoje presvete božje volje.

Tebi priporočim tudi uboge duše v vicah, posebno tiste, ki so te rade častile v presvetem Zakramentu, pa tudi tiste, ki so srčno ljubile tvojo neomadeževano Mater. O še danes jim skaži čudovitno moč svojega neskončnega usmiljenja!

Priporočim ti tudi vse uboge grešnike. Usmili se jih! daj jim milostljivo čas, priložnost in resnično voljo, da se po pravi pokori k tebi vrnejo. Poslednjič pa, o moj preljubeznjivi Zveličar! zedinim vse svoje želje, vse svoje hrepenenje z željami tvojega, ljubezni polnega srca, in tako sklenjene jih darujem tvojemu nebeškemu Očetu, ter ga prosim v tvojem presvetem imenu, da iz ljubezni do tebe jih milostljivo

sprejme in usliši mojo prošnjo. Amen.  
Češčeno in hvaljeno naj vedno bo,  
Presveto rešnje Telo !

*(Sto dni odpustka za ta zdihljej.)*

*„To je moje počivališče vekomaj  
in vekomaj; tukaj bom stanoval, ker  
sem ga izvolil.“ (Psalm 131, 14.)*

Tako mi govoriš o moj ljubez-  
njivi Jezus! tu v tem tabernakelju.  
Ako si tedaj ta altar izvolil sebi v  
stanovanje, da si vedno pri nas v  
najsvetejšem Zakramentu; ako te  
ljubezen do nas toliko žene, da tukaj  
bivaš, tukaj počivaš; o kaj ne bomo  
tudi mi radi pri tebi? kaj? ali naša  
srca ne bodo tudi tukaj pogostoma  
počivale? tukaj večkrat čule? tukaj,  
kjer teče v vsi obilnosti studenec  
vsega razveseljevanja? O srečne,  
presrečne, vé ljubeče duše, ki ne  
poznate na tem svetu prijaznejšega  
kraja, kakor je kraj, kjer je Jezus

Kristus pričuje; ki le iščete, biti blizo Jezusa v najsvetejšem Zakramentu! O kako srečen, presrečen bi tudi jaz bil, moj predobrotljivi Jezus! ako bi od danes in zanaprej ne iskal nič drugega, kakor biti le pri tebi, misliti le na tebe; in se pogovarjati le s teboj v Zakramentu sv. rešnjega Telesa, kjer ti noč in dan skrbiš in misliš le na me.

O moj Jezus! koliko let sem zapravljal, ko sem živel ločen od tebe, ko te nisem ljubil? O ve nesrečna leta! o ko bi vas mogel zbrisati iz bukev svojega življenja! tebe pa, o neskončna milost in dobrota, neizmerjena potrpežljivost mojega Boga! tebe hvalim in zahvalim, da si me tako dolgo prenašal, ki sem te, najbolj nehvaležna stvar, vedno le žalil. Prizanašal si mi pa le zato, da bi me vendar premagala tvoja milost, me vjela tvoja ljubezen, da bi bil ves tvoj. Gospod! zavržem

in prekličem nesrečni čas, ko sem se ustavljal tvoji dobroti. Ne bom, ne smem biti dalje nehvaležen. Teh ur, ki mi jih milostljivo še dati hočeš, naj jih bo malo ali veliko, ne vem boljši obrniti, kakor da le tebi služim. Ti mi pa daj potrebno milost! Sej mi je ne boš odrekel, ki te prosim za njo. Ljubeznjivo, prijazno si tako dolgo hodil za menoj, in jaz sem bežal pred teboj. Svojo ljubezen si mi ponujal, silil; pa od sveta preslepljen, sem tebe zaničeval. O koliko bolj me boš ljubil zdaj, ko te iščem, za teboj hodim in te ljubiti želim! Daj mi milost, da te res ljubim, o vse ljubezni vredni Bog! Ljubim te iz vsega srca, ljubim te čez vse. Bolj te ljubim, kakor sebe, bolj ko svoje življenje. Žal mi je, da sem te kdaj žalil. O neskončna dobrota! odpusti mi vse moje nehvaležnosti, in z odpuščanjem mi daj še milost, da te ljubim tako,



kakor zaslužiš, zdaj in na vekomaj. Vsegamogočni Oče! pokaži svojo vsegamogočnost, da ves svet spozna, da je moč tvoje milosti premagala mojo tebi toliko nehvaležno dušo, ter jo je prestvarila tako, da te zdaj ljubi bolj, ko vse druge reči. Zato te prosim po zasluženju Jezusa Kristusa, Sina tvojega. In edino to prosim za vse življenje svoje; in le po tem bom hrepenel vse svoje žive dni. Ti si mi dal te želje, daj mi tudi pomoč, da jih resnično speljam.

O Jezus! tebi živim, tebi umrjem, tvoj sem živ in mrtev.

*(Po obiskovanju sv. rešnjega Telesa se navadno tudi Mati Božja počasti. Zato pripravne molitve so zadej pri „Pobožnostih k Materi Božji.“)*

---

# Litanije v čast sv. Rešnjega Telesa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, —  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, —  
usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, — usmili  
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, —  
usmili se nas!

Jezus, kateri si pri zadnji večerji  
samega sebe svojim učencem  
zavžiti dal,

Jezus, kateri si v presvetem Za-  
kramentu resnično pričujoč,  
kakor Bog in človek, z  
dušo in telesom, s krvjo in  
mesom,

usmili se nas!

Jezus, kruh angeljev,  
 Jezus, kruh izvoljenih,  
 Jezus, kruh močnih,  
 Jezus, čeznatorni kruh,  
 Jezus, skriti Bog in Zveličar,  
 Jezus, studenec vseh milosti,  
 Jezus, vedna in najčistejša da-  
 ritev,  
 Jezus, nekrvava daritev nove  
 zaveze,  
 Jezus, nedolžno Jagnje Božje,  
 Jezus, skrita mana,  
 Jezus, Beseda, ktera je meso  
 postala in zdaj vedno med  
 nami prebiva,  
 O najsvetejši Zakrament,  
 O največa skrivnost Božja,  
 Spomin največih čudežev Bož-  
 jih,  
 Prečudežno znamenje največe  
 ljubezni Božje,  
 Zakrament večne ljubezni,  
 Skrivnost vere,  
 Dar sprave za žive in mrtve.

usmili se nas!

Največa moč v skušnjavah,  
 Najmočnejše orožje zoper hu-  
 dobneга sovražnika,  
 Najimenitniši vseh darov Bož-  
 jih,  
 Presveti spomin Gospodovega  
 trpljenja in njegove smrti,  
 Presveta večerja Gospodova,  
 pri kateri angelji strežejo,  
 Največe veselje pobožnim du-  
 šam,  
 Največa dobrota vernim krist-  
 janom,  
 Najslajši živež našim dušam,  
 Moč slabim,  
 Tolažba žalostnim,  
 Pomoč zapuščenim,  
 Popotnica vsem, ki v večnost  
 grejo,  
 Zastava večnega življenja,  
 Bodi nam milostljiv, prizanesi nam,  
 o Jezus!  
 Bodi nam milostljiv, usliši nas,  
 o Jezus!

usmili se nas!



Vsega hudega,  
 Vsega greha,  
 Nevrednega prejemanja tega  
 presvetega Zakramenta,  
 Poželenja mesa,  
 Poželenja oči,  
 Napuha življenja,  
 Vseh pregrešnih priložnosti in  
 nevarnosti,  
 Skrivnih skušnjav in zalezovanja  
 hudobnega duha,  
 Vseh nesreč,  
 Nagle in neprevidene smrti,  
 Večne smrti,  
 Po ljubezni, s katero si ta Zakrament  
 vpostavil,  
 Po ljubezni, s katero si pri  
 zadnji večerji svoje aposteljne  
 obhajal,  
 Po ljubezni, s katero tudi nas  
 s svojim presvetim rešnjim  
 Telesom poživljaš,

reši nas, o Jezus!

Po ljubezni, s katero se v tem  
presvetem Zakramentu za  
nas daruješ,

Po ljubezni, s katero v tej da-  
ritvi Božji pravici zadostuješ,

Po ljubezni, s katero nevrednim  
kristjanom prizanašaš,

Po ljubezni, s katero v tem  
Zakramentu toliko nečasti  
trpiš,

Po ljubezni, s katero s sedeža  
svoje milosti tako usmiljeno  
na nas gledaš,

Po ljubezni, s katero nas tako  
dobrotljivo poslušaš,

Po ljubezni, s katero nam v tem  
presvetem Zakramentu toliko  
milosti deliš,

Po ljubezni, s katero v tem pre-  
svetem Zakramentu do konca  
sveta pri nas ostaneš,

reši nas, o Jezus!

Mi grešniki,  
 Da nam prizaneseš,  
 Da nam vse naše grehe od-  
 pustiš,  
 Da nas v živi veri v ta pre-  
 sveti Zakrament potrdiš in  
 ohraniš,  
 Da v naših srcih trdno za-  
 upanje v ta najsvetejši Za-  
 krament obudiš,  
 Da v naših srcih gorečo ljube-  
 zen do tega najsvetejšega  
 Zakramenta pomnožiš,  
 Da nam vedno večo pobožnost  
 do tega presvetega Zakra-  
 menta v srce vlivaš,  
 Da nam milost daš, vselej z  
 dobro pripravo k tvoji božji  
 mizi pristopiti,  
 Da nam sad tega presvetega  
 Zakramenta obilno podeliš,  
 Da resnično češčenje tega naj-  
 častitljivšega Zakramenta  
 med nami pomnožiš,

prosimo te, usliši nas!

Da vso nečast od te najčasti-  
 ljivše skrivnosti odvrneš in  
 zabraniš,  
 Da svojo sveto cerkev vladaš  
 in ohraniš,  
 Da vsem nevernikom luč prave  
 vere podeliš,  
 Da naše misli k nebeškim že-  
 ljam povzdigneš,  
 Da naša srca s svojim milost-  
 livim obiskovanjem raz-  
 veseliš in očistiš,  
 Da nam vsikdar veselje nad  
 tem presvetim Zakramentom  
 daš,  
 Da vedno v nas ostaneš, in mi  
 v tebi,  
 Da nas ob koncu našega živ-  
 ljenja s to nebeško popotnico  
 previdiš in oveseliš,  
 Da nas poslednji dan k več-  
 nemu življenju obudiš,  
 Da vsem dušam večni mir in pokoj  
 podeliš, prosimo te, usliši nas!

prosimo te, usliši nas!



Da nas na tem sedežu svoje milosti  
dobrotljivo uslišiš, prosimo te,  
usliši nas!

Sin Božji, prosimo te, usliši nas!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — usmili se nas, o Jezus!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

V. Dobrotljivi in usmiljeni Gospod  
je spomin svojih čudežev storil.

O. Dal je hrano njim, ki se ga bojijo.

V. Kruh z nebes si jim podelil.

- O. Kteri ima vso sladkost v sebi.  
 V. S tvojega altarja, o Gospod!  
 prejemamo Kristusa.  
 O. Nad katerim se razveseljujeta  
 naša duša in naše telo.  
 V. Gospod, usliši mojo molitev.  
 O. In moje vpitje naj k tebi pride.

### M o l i m o.

O Bog, kteri si nam v prečudežnem Zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

### Počeščenje sv. Rešnjega Telesa.

Bodi hvaljeno in češčeno pre-sveto Rešnje Telo s toliko hvalnicami, kolikor je zvezd na nebu,

iskric v ognju, peska na zemlji, kaplic v morju; kolikor je cvetlic spomladi, semen po letu, listja v jeseni, snežnic po zimi; kolikor je vseh stvari po vseh svetovih. Ker ti, ki si Gospod in Stvarnik vseh svetov, pa vender v podobah kruha in vina prebivaš, si vreden češčenja vseh stvari, ti, v resnici skriti Bog!

*(Iz. 45, 15.)*

Bodi hvaljeno in češčeno pre-sveto Rešnje Telo s toliko hvalnicami, kolikor jih vsi ljudje kdaj v djanju skazati, z jezikom izgovoriti ali v srcu izmisliti zamorejo. Ker ti, ki si Kralj nebeški, pa se vender revnemu človeku kakor jed in pijača zavživati daješ, si vreden, da te vse človeštvo brez nehanja časti, ktero je le po tvoji predragi Krvi odrešeno.

*(I. Petr. 1, 19.)*

Bodi hvaljeno in češčeno pre-sveto Rešnje Telo s toliko hvalni-

cam, kolikor jih vsi angelji v nebesih, ja kolikor jih sama presveta Trojica v svoji mogočnosti izgovoriti, po svoji modrosti obseči, po svoji dobrotljivosti želeti zamore. Ker ti, ki si večni in neskončni Bog, in ničesar ne potrebuješ, pa vender ubogemu človeku iz gole ljubezni tudi svoje Božanstvo v hrano daruješ, si vreden, da ne samo na zemlji, ampak da tudi po nebeških višavah tvoja hvala brez konca doni, ti, ki si slavljen in nad vse povišan. (Dan. 3.)

V. Bodi češčen in hvaljen vsaki čas.  
O. Najsvetejši in Božji Zakrament.

*(Kdor poslednji dve vrstici pobožno in skesano moli, zadobi vsak dan enkrat 100 dni odpustka; ob četrtek pa in vse dni osmine praznika sv. Rešnjega Telesa 300 dni, ako ta zdihljej trikrat na dan moli. Pij VI. 24. maja 1770.)*



b) **Češčenje Jezusovega Srca.****Hrepenenje po Jezusovem Srcu.**

O Ženi moje duše! odpri mi vrata svojega Srca, vrata usmiljenja, ter skleni moje srce z nerazvezljivo vezjo ljubezni s tvojim Srcem, da prebivaš ti v meni in jaz v tebi. Sej nobenega grešnika iz svojega presvetega Srca ne odločiš, gotovo boš torej tudi meni v njem prostorček privolil. Vzemi in zakleni torej moje srce v svoje Srce; rani ga s pušico svoje ljubezni, da za ves svet nič ne mara, vse minljivo zaničuje, in vse zopernosti srčno premaga. O da bi, kakor tvoje, tudi moje srce vedno z nebeškimi rečmi opraviti imelo. O presveto Srce Jezusovo! prosim te po ljubeznjivem Marijnem Srcu, pomagaj mi raztrgati vezi, ki moje srce na svet vežejo, da ga od časnega odtegnem in v tebe, največo dobroto, potopim.

Zaznamuj moje srce in moje petere  
počutke z znamnjem svoje ljubezni,  
da s teboj in v tebi vekomaj ostanem.  
Amen.

**Srčni zdihljeji k Jezusovemu Srcu.**

O usmiljeni Jezus usliši me!

Milost tvojega Srca spreobrne me!

Svetloba tvojega Srca razsveti me!

Žalost tvojega Srca omeči me!

Rana tvojega Srca prešini me!

Kri tvojega Srca spravi me!

Voda tvojega Srca očisti me!

Zaslужenje tvojega Srca posveti me!

Križ tvojega Srca potrdi me!

Trnjeva krona tvojega Srca ozalj-  
šaj me!

Usmiljenje tvojega Srca skrij me!

Duh tvojega Srca oživi me!

Ogenj tvojega Srca ogrej me!

Plamen tvojega Srca užgi me!

Ljubezen tvojega Srca vnemi me!

Vdanost tvojega Srca povzdigni me!

Lepota tvojega Srca spremeni me!

Veselje tvojega Srca zveličaj me!  
 Bogastvo tvojega Srca nasiti me!  
 V tvojem Srcu, o Jezus! živim in  
 umrjem.

Svoje srce tvojemu dam, in ljubim te,  
 O sladko Srce! osreči me  
 Tukaj in tam vekomaj. Amen.

### Darovanje Jezusovemu Srcu.

O moj preljubeznjivi Jezus! da  
 se tebi hvaležnega skazem, in da  
 popravim svojo nezvestobo, darujem  
 jaz I. I. tebi svoje srce, ter se tebi  
 popolnoma posvetim in trdno skle-  
 nem, s tvojo milostjo nič več ne  
 grešiti.

*(100 dni odpustka vsaki dan. Pij VII. 1817.)*

### Pobožno pozdravljanje presvetega Jezusovega Srca.

*(Sv. Bernarda.)*

O moj Jezus, velikokrat sem že  
 v svojo srečo spoznal, kako sladko  
 počiva, kdor počiva v tvojem srcu.  
 Zato hočem vse svoje misli, vse

nagnjenja svojega srca potopiti v tvoje srce, moj preljubeznjivi Zveličar! V tem tempeljnu, v tem šotoru, v tej škrinji nove zaveze te hočem, o Jezus! vedno moliti in klicati na tvoje presveto ime, ter se radovati s Psalmistom: „Najšel sem srce, da morem k Bogu zdihovati.“ In najšel sem srce svojega kralja, svojega brata, svojega prijatelja, oh, najšel sem najboljše srce svojega predobrotljivega Jezusa! Ker sem tedaj najšel tvoje in svoje srce, zato hočem vedno moliti k tebi, o Jezus, moj Bog! Le to mi dodeli, da moje ponižne prošnje pridejo v svetišče tvoje in da bodo tam uslišane. Oh, potegni me vsega v svoje srce, ter me v njem očiščuj vedno bolj in bolj vseh madežev mojih in vsak naj manjši madež popolnoma izbriši v meni, da bom v tebi in po tebi, o prečisti! — očiščen, da v tvojem srcu stanujem vse dni svojega življenja, in da tvojo



voljo natanko spoznam in jo spolnujem. Amen.

**Prošnja za odpuščenje krivic storjenih presvetemu Jezusovemu Srcu.**

O srce mojega Zveličarja, vredno, da te vsi ljudje molijo. Živo čutim razžaljenje, ki se ti godi v Zakramentu tvoje ljubezni. Presunjen od te žalosti se vržem pred tvoj altar, ter te odpuščenja prosim. O da bi zamogel s tem svojim počeščenjem nadomestiti vso tebi storjeno nečast! O da bi mogel s svojimi solzami ali tudi s svojo krvjo oprati vse oskrunjevanja, vse božje rope, s katerimi se tvoje neskončno veličastvo zaničuje! Kako dobro bi obrnil svoje življenje, ko bi mi bilo pripuščeno, ga zato darovati! Žal mi je, o moj Bog! da sem te kdaj razžalil; odpusti mi vso nezvestobo, vso nehvaležnost, vso nečast, s katero sem se zadolžil pred tvojim previsokim

veličastvom. Spomni se britkosti  
 svojega srca in nikar ne pripuščaj,  
 da bi bilo tvoje trpljenje in tvoja  
 smrt brez sadú za me! Razderi moje  
 hudobno srce, daj mi pa srce po  
 svojem srcu, srce čisto, tebi vdano,  
 za te goreče. In vse svoje življenje  
 si bom prizadeval, da popravim in  
 v svojem srcu obžalujem tebi stor-  
 jene krivice in božje rope, s tem, da  
 bom obiskaval tvoje cerkve, da bom  
 molil k tvojemu božjemu srcu, pre-  
 jemal svete zakramente, in, kakor  
 bom mogel, množil počesčenje tvo-  
 jega presvetega srca. Da ti bo pa  
 to moje počesčenje toliko bolj do-  
 padljivo, ga zedinim s tistim po-  
 česčenjem, kterega ti skazujejo tvoji  
 sveti angelji in tvoja deviška Mati  
 Marija. Usliši te moje želje, o Bog!  
 in naj te v ljubezni do tvojega  
 srca častim in hvalim jaz, in naj te  
 častijo in hvalijo vsi ljudje na zemlji,  
 na vekomaj. Amen.

# Litanije na čast presvetemu Jezu- sovemu Srcu.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši, nas!

Oče nebeški, vsegamogočni  
Bog,

Sin, vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Presveto srce Jezusovo,

Srce Jezusa, Sina živega Boga,

Srce Jezusa, Sina prečiste

Device,

Srce Jezusovo, dopadenje nebe-  
škega Očeta,

Srce Jezusovo, tempelj sv. Duha,

Srce Jezusovo, večna ljubezen

presvete Trojice,

Srce Jezusovo, raj Božjega

veselja,

usmili se nas!

Srce Jezusovo, studenec nebe-  
 ške sladkosti,  
 Srce Jezusovo, sedež večne  
 milosti,  
 Srce Jezusovo, morje usmiljenja,  
 Srce Jezusovo, zaklad vsega  
 bogastva Božjega,  
 Srce Jezusovo, vir svete lju-  
 bezni in zveličavnega kesanja,  
 Srce Jezusovo, cilj in konec  
 vsega usmiljenja nebeškega  
 Očeta,  
 Srce Jezusovo, visokost Božje  
 modrosti in Božjega znanja,  
 Srce Jezusovo, potok, ki raz-  
 veseljuje mesto Božje,  
 Srce Jezusa, našega nebeškega  
 kralja,  
 Srce Jezusa, našega dobrega  
 pastirja,  
 Srce Jezusa, našega usmi-  
 ljenega brata,  
 Srce Jezusa, našega preljubega  
 učenika,

usmili se nas!



Srce Jezusa, najljubeznjivšega  
 ženina naših duš,  
 Srce Jezusovo, zgled krotkosti  
 in ponižnosti,  
 Srce Jezusovo, studenec miru  
 in svetega pokoja,  
 Srce Jezusovo, najpopolnejša  
 podoba našega življenja,  
 Srce Jezusovo, tolažba ža-  
 lostnih,  
 Srce Jezusovo, pribežališče v  
 skušnjavah in nadlogah,  
 Srce Jezusovo, veselo pre-  
 bivališče čistih duš,  
 Srce Jezusovo, veselje vseh  
 izvoljenih,  
 Srce Jezusovo, vir vseh svetih  
 miselj in želj,  
 Srce Jezusovo, luč popotnikom,  
 Srce Jezusovo, altar sprave,  
 Srce Jezusovo, ognjeni studenec  
 Božje ljubezni,  
 Srce Jezusovo, hrepenenje in

usmili se nas!

najslajša ljubezen vseh svetih  
duš,

Srce Jezusovo, zavoljo nas na  
Oljski gori žalostno in otožno  
do smrti,

Srce Jezusovo, oslabiljeno od  
krvavega pota,

Srce Jezusovo, žalostno zavoljo  
naših grehov,

Srce Jezusovo, na križu s sulico  
prebodeno,

Srce Jezusovo, upanje umira-  
jočih,

Srce Jezusovo, večno veselje  
vseh svetnikov v nebesih,

Srce Jezusovo, krona vseh  
stvari božjih,

Bodi nam milostljivo; prizanesi  
nam, o srce Jezusovo!

Bodi nam milostljivo; usliši nas,  
o srce Jezusovo!

Vsega greha, reši nas, o srce Jezusovo!  
Zanemarjanja tvojih svetih navdihov,  
reši nas, o srce Jezusovo!

usmili se nas!

Vse nepobožnosti in mlačnosti,  
 Vse mrzlotte do tvoje Božje  
 ljubezni,  
 Vseh nečistih misel in želj,  
 Vse slepote in trdovratnosti  
 srca,  
 Po svoji čudoviti krotkosti in  
 ponižnosti,  
 Po svoji največi čistosti,  
 Po svojem usmiljenju in svoji  
 prizanesljivi milosti,  
 Po svojem skrivnem življenju,  
 Po svoji revščini in sveti po-  
 korščini do smrti na križu,  
 Po svojem prelubeznjivem ob-  
 našanju med ljudmi,  
 Po svojem notranjem miru,  
 Po svoji usmiljeni ljubezni do  
 nas grešnikov,  
 Po krvi in vodi, ki si jo v naše  
 posvečenje prelilo,  
 Mi grešniki, prosimo te, usliši nas!  
 Da svojo sveto in čisto ljubezen v naša  
 srca vliješ, prosimo te, usliši nas!

reši nas, o srce Jezusovo!

Da naša srca k posnemanju  
 svojih čednosti vlečeš,  
 Da nam pravo ponižnost, krot-  
 kost in notranji mir podeliš,  
 Da vse misli in želje našega  
 srca očistiš in posvetiš,  
 Da nas in vse ljudi razsvetiš,  
 in k spoznanju Božje ljubezni  
 pripelješ,  
 Da nas v britkostih tega živ-  
 ljenja milostljivo poživiš in  
 potrdiš,  
 Da svojo sveto ljubezen v nas  
 vedno pomnožiš,  
 Da ob naši smrtni uri naše duše  
 v svojo sveto rano skriješ,  
 Da nas v veličastvo svojih iz-  
 voljenih sprejmeš,  
 O presladko srce Jezusovo,  
 Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta; prizanesi nam, o srce Je-  
 zusovo!  
 Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta; usliši nas, o srce Jezusovo!

prosimo te, usliši nas!



Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta; usmili se nas, o srce Jezusovo!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

V. Hvaljeno in češčeno bodi božje srce Jezusovo v najsvetejšem Zakramentu.

O. Od zdaj in na vekomaj.

V. Vstvari mi, o Bog! čisto srce.

O. In ponovi v mojem srcu pravega duha.

M o l i m o.

O Gospod! ki v tvojem pre-svetem srcu tvojo neskončno ljube-zen do nas spodobno častimo, 'pro-simo te, da, ki si sam krotek in ponižen, naša srca očistiš vse ne-

snage greha ter jih sebi prijetne storiš.

Večni, usmiljeni Bog! prosimo te, po srcu Jezusa, tvojega ljubega Sina, nad katerim vse dopadenje imaš, in po bolečinah, ki jih je to presveto srce za nas trpelo, dodeli nam zavoljo zadostenja ravno tega božjega srca, resnično skesano srce in odpuščanje grehov, da te pri-srčno ljubimo, dokler živimo, potem pa zato večno plačilo dosežemo.

O Bog, ki si presveto srce Jezusa Kristusa, tvojega Sina, našega Gospoda, svojim vernim tako ljubeznjivo storil, dodeli nam milostljivo, da ga tu na zemlji tako častimo in ljubimo, da ž njim in v njem tebe in njega ljubimo tako, da bomo vredni tudi tvoje in njegove ljubezni na vekomaj, po ravno tem Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

c) **Češčenje Kristusovega trpljenja.**

**Počeščenje Jezusovih peterih ran.**

(Sv. Alfonza.)

**1. K sveti rani na desni nogi.**

Moj Gospod, Jezus Kristus! molim rano na tvoji desni nogi. Zahvalim se ti, da si jo hotel za me trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi odpuščenje mojih grehov, ktere iz vsega srca bolj obžalujem, kakor vsako drugo hudo, ker sem tebe, svojo neskončno dobroto ž njimi razžalil. Žalostna Mati Božja, prosi Jezusa za me!

Oče naš ... Češčena si Marija ... Čast bodi ...

**2. K sveti rani na levi nogi.**

Moj Gospod, Jezus Kristus! molim rano na tvoji levi nogi. Za-

hvalim se ti, da si jo hotel za me trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi moč, v prihodnje nikoli več ne pasti v smrtne grehe, temuč v milosti Božji do smrti ostati. Žalostna Mati Božja, prosi Jezusa za me!

Oče naš... Češčena si Marija...  
Čast bodi...

### 3. K sveti rani na levi roki.

Moj Gospod, Jezus Kristus! molim rano na tvoji levi roki. Zahvalim se ti, da si jo hotel za me trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, reši me pekla, ktere ga sem tolikokrat zaslužil, ker bi



te v njem več ne mogel ljubiti. Žalostna Mati Božja, prosi Jezusa za me!

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

#### 4. K sveti rani na desni roki.

Moj Gospod, Jezus Kristus! molim rano na tvoji desni roki. Zahvalim se ti, da si jo hotel za me trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi nebeško veličastvo, kjer te bom popolnoma in iz vseh svojih moči molil. Žalostna Mati Božja, prosi Jezusa za me!

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

#### 5. K sveti rani Jezusove strani.

Moj Gospod, Jezus Kristus! molim rano tvoje svete strani. Zahvalim se ti, da si še tudi celo po

svoji smrti to razžaljenje pretrpel, ki si ga z največjo ljubeznijo dopustil, akoravno ti nobene bolečine napraviti ni moglo. Tudi milujem tvojo žalostno Mater, kateri je bilo takrat njeno srce prebodeno. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, obdaruj me s svojo sveto ljubeznijo; naj te tukaj na svetu vedno ljubim, da te bom enkrat na unem svetu vso večnost ljubiti mogel. Žalostna Mati Marija, prosi Jezusa za me!

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

---

### Molitev k trpečemu Jezusu.

(Sv. Avgušтина.)

Tudi pred misijonskim križem.

O Bog! ki si za zveličanje sveta hotel biti rojen, obrezan, od judov zavržen, od Judeža s poljubom

izdan, z vervmi zvezan, kakor nedolžno jagnje v mesnico peljan, pred Ana in Kajfa, pred Pilata in Heroda zaničljivo postavljen, od krivih pričo tožen, bičan, zasramovan, zapljuvan, s trnjem kronan, z vdarci in s trstom vdarjan, zakrit, oblačil oropan, z žreblji na križ pribit, med razbojnike postavljen, z žolčem in jesihiom napojen in s sulico preboden; prosimo te, o Gospod! zavoljo teh tvojih svetih bolečin, ktere jaz nevredni zdaj premišljujem, in zavoljo tvojega svetega križa in tvoje britke smrti, obvaruj me peklenskih kazni, pa pelji me tam, kamor si peljal seboj križanega razbojnika. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom in sv. Duhom od vekomaj do vekomaj. Amen.

---

# Litanije v čast trpljenja Kristu- sovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili  
se nas!

Sv. Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sv. Trojica, en sam Bog, usmili  
se nas!

Jezus, ki si krotek v Jeru-  
zalem šel,

Jezus, ki si se nad Jeruzale-  
mom razjokal,

Jezus, ki si bil za trideset sre-  
bernikov prodan,

usmili se nas!



Jezus, ki si svojim učencem  
 noge umival,  
 Jezus, na svoji duši do smrti  
 žalosten,  
 Jezus, na Oljski gori od an-  
 gelja potrjen,  
 Jezus, ki si v smrtni britkosti  
 krvavi pot potil,  
 Jezus, od Juda Iškarjota izdan,  
 Jezus, z vrvmi in verigami  
 zvezan,  
 Jezus, od svojih učencev za-  
 puščen,  
 Jezus, pred Ana in Kajfa po-  
 stavljen,  
 Jezus, za uho udarjen,  
 Jezus, od krivih prič tožen,  
 Jezus, smrti vreden spoznan,  
 Jezus, v sveti obraz zaplju-  
 van,  
 Jezus, ki se ti je sveti obraz s  
 prtom zakril,  
 Jezus, s pestmi tolčen,  
 Jezus, od Petra trikrat zatajen,

usmili se nas!

Jezus, kakor hudodelnik Pilatu  
izdan,

Jezus, od Heroda zaničevan,

Jezus, v belem oblačilu za-  
sramovan,

Jezus, manj kakor razbojnik  
Baraba obrajtan,

Jezus, neusmiljeno bičan in  
raztepen,

Jezus, zaničljivo v škrlatast  
plašč oblečen,

Jezus, s trnjem kronan,

Jezus, s trstom po glavi udar-  
jen,

Jezus, ki so ti Judje „križaj  
ga“ upili,

Jezus, v najsramotnejšo smrt  
obsojen,

Jezus, s težkim križem ob-  
ložen,

Jezus, kakor nedolžno jagnje  
v smrt peljan,

usmili se nas!

Jezus, na gori Kalvariji do na-  
 gega slečen,  
 Jezus, za noge in roke na križ  
 pribit,  
 Jezus, ki si na križu za so-  
 vražnike molil,  
 Jezus, na križu preklinjan,  
 Jezus, ki si spokornemu raz-  
 bojniku sveti raj obljubil,  
 Jezus, ki si na križu učenca  
 Janeza svoji materi izročil,  
 Jezus, od svojega Očeta za-  
 puščen,  
 Jezus, z jesi hom in žolčem na-  
 pajan,  
 Jezus, ki si svojo dušo v roke  
 svojega nebeškega Očeta  
 izročil,  
 Jezus, svojemu nebeškemu  
 Očetu do smrti pokoren,  
 Jezus, s sulico v srce pre-  
 boden,

usmili se nas!

Jezus, s križa snet, usmili se nas!

Jezus, v grob položen, usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam,  
o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o  
Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Jeze, sovraštva in vse hude  
volje,

Kuge, lakote in vojske,

Vseh dušnih in telesnih nevar-  
nosti,

Večne smrti,

Po svojem prečistem spočetju,

Po svojem prečudežnem roj-  
stvu,

Po svojem ponižnem obrezo-  
vanju,

Po svojem krstu in svetem  
postu,

Po svojem trudu in bedenju,

reši nas, o Gospod!



Po svojem krvavem bičanju in  
 kronanju,  
 Po svoji žeji, solzah in svoji  
 nagoti,  
 Po svoji rešnji smrti na križu,  
 Po svojem častitljivem vsta-  
 jenju in vnebohodu,  
 Po prihodu tolažnika sv. Duha,  
 Na dan sodbe,  
 Mi grešniki,  
 Da nam prizaneseš,  
 Da nam odpustiš,  
 Da nas k pravi pokori pripelješ,  
 Da milost sv. Duha v naša srca  
 vliješ,  
 Da svojo sv. cerkev varuješ in  
 razširjaš,  
 Da vse stanove v svojem sve-  
 tem imenu zbrane ohraniš in  
 pomnožiš,  
 Da nam pravi mir, ponižnost in  
 ljubezen podeliš,  
 Da nas v svoji milosti in sv.  
 službi stanovitne ohraniš,

reši nas, o Gospod!

prosimo te, usliši nas!

Da nas v družbo svojih izvoljenih  
sprejmeš, prosimo te, usliši nas!

Da nas uslišiš, prosimo te, usliši nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas! — Kristus, usliši  
nas!

Gospod, usmili se nas! — Kristus,  
usmili se nas! — Gospod, usmili  
se nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

V. Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

O. Ker si s svojim sv. križem svet  
odrešil.

### M o l i m o !

O Bog, ki si človeški rod,  
zavoljo greha zavržen, po trpljenju  
in smrti svojega edinorojenega Sina

odrešil; dodeli nam, prosimo te, da ki spomin njegovega trpljenja na zemlji obhajamo, se tudi njegovega zasluženja v nebesih veselimo. Po tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

### M o l i m o !

Prosimo te, o Gospod, ogledaj se milostljivo na to svojo družino, za katero se je naš Gospod, Jezus Kristus hotel v roke grešnikov dati in na križu umreti. Kteri s teboj v edinosti sv. Duha živi in kraljuje, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

---

#### d) **Češčenje Jezusovega Detinstva.**

V. O Bog, pazi na mojo pomoč!

O. Gospod, hiti mi pomagat!

Čast bodi... Oče naš...

Presladko dete Jezus, katero si zavoljo našega odrešenja izišlo iz

naročja Očetovega, v deviškem telesu od svetega Duha spočeto bilo, in kot včlovečena Beseda podobo hlapca na-se vzelo, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus, katero si v svoji deviški Materi obiskalo Elizabeto, in svojega predhodnika Janeza Krstnika še pred njegovim rojstvom s svetim Duhom napolnilo in posvetilo, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus, katero si devet mesecev prebivalo v maternem telesu, ki sta te Devica Marija in sveti Jožef z največim hrepenenjem pričakovala in za odrešenje sveta Bogu Očetu darovala, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus, ki te je Marija Devica v Betlehemu rodila,



v plenice povila, v jaslice položila, ki so te angelji oznanovali in pastirji obiskali, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Naj, Jezus, slava ti doni,  
Ki se rodil iz D'vice si,  
Z Očetom, z Duhom blaženim,  
Na večne čase slavljenim! Amen.

V. Kristus nam je blizo!

O. Pridite, molimo! — Oče naš...

Presladko Dete Jezus, ki si se osmi dan pri obrezanju dalo raniti, s prečastitljivim imenom „Jezus“ imenovati, ki si tedaj že s svojim imenom in s svojo krvjo naznanilo, da si Odrešenik sveta, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus, ki te je zvezda pokazala trem kraljem, kateri so te v naročju tvoje Matere molili in ti prinesli skrivnostne darove:

zlata, kadila in mire, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus, ki te je tvoja deviška Mati v tempelju darovala, Simeon v svoje naročje vzel, in prerokinja Ana Izraelu oznanovala, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus! ki ti je hudobni Herod po življenju stregel, ki si se s svetim Jožefom in s svojo Materjo v Egipt umaknilo, grozoviti smrti ušlo, in po slavnem spričevanju nedolžnih otročičev mučnikov poveljano bilo, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Naj, Jezus, slava Ti doni,  
 Ki se rodil iz D'vice si,  
 Z Očetom, z Duhom blaženim,  
 Na večne čase slavljenim! Amen.

V. Kristus nam je blizo!

O. Pridite, molimo! — Oče naš...

Presladko Dete Jezus, ktero si s svojo presveto Materjo Marijo in s svetim očakom Jožefom do Herodove smrti prebivalo v Egiptu, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas. Češčena si Marija..

Presladko Dete Jezus, ktero si s svojimi stariši iz Egipta se vrnilo v Izraelsko deželo, na potu veliko prestalo, in v mesto Nazaret se podalo, — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus, ktero si v Nazaretu v sveti hiši podložno bilo svojim starišem, presveto ondi živelo, in od pomanjkanja in trpljenja stiskano rastlo v modrosti, v starosti in v milosti — usmili se nas! Usmili se nas, Dete Jezus, usmili se nas! Češčena si Marija...

Presladko Dete Jezus, ki so te  
dvanajstletnega mladenčca stariši v  
Jeruzalem peljali, ondi z žalostjo  
te iskali, in tretji dan z veseljem  
med učeniki našli, — usmili se nas!  
Usmili se nas, Dete Jezus, usmili  
se nas! Češčena si Marija...

Naj. Jezus, slava Ti doni,  
Ki se rodil iz D'vice si,  
Z Očetom, z Duhom blaženim,  
Na večne čase slavljenim! Amen.

V. Beseda je meso postala. (*O božiču  
in v osmini pristavi: Aleluja.*)

O. In med nami prebivala. (*O božiču  
in v osmini pristavi: Aleluja.*)

*V prazniku svetih treh kraljev in  
v osmini:*

V. Kristus se nam je razodel.  
Aleluja.

O. Pridite, molimo! Aleluja.

M o l i m o !

Vsegamogočni, večni Bog, Go-  
spod nebes in zemlje, kateri se razo-



devaš malim, prosimo, dodeli nam, ki presvete skrivnosti Detinstva tvojega Sina s spodobnim češčenjem obhajamo in z vrednim prizadevanjem posnemamo, da v nebeško kraljestvo, ktero je malim obljubljeno, priti zamoremo; po ravno tistem Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

*(300 dni odpustka enkrat na dan; popolnoma odpustek z navadnimi pogoji 25. dan vsakega meseca, če se ta dan obišče cerkev, v kateri se pobožnost sv. Detinstva obhaja. Pij VII., 23. listopada 1819.)*

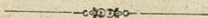
### Molitev v čast Jezusovih jaslí.

Molim te, o včlovečena Beseda, pravi Sin Božji od vekomaj, in pravi Sin Device Marije v spolnjenem času! Ko pa molim tvojo Božjo osebo in tvojo ž njo sklenjeno človeško natoro, si ne morem kaj, da bi ne častil tudi revnih jaslí, v

kterih si kot Dete počival, in ktere so bile tedaj prvi sedež tvoje ljubezni. Naj pokleknem pred te jaslice, priprost, kakor pastirji, poln žive vere kakor sveti Jožef, ljubezni goreč kakor presveta Devica Marija. Klečé naj častim ta predragi spomin našega odrešenja v tistem duhu zatajevanja, vboštva in ponižnosti, s katerim si ti, kralj nebes in zemlje, jaslice si izvolil in v nje položil svoje nežne ude. Blagovolil si, o Gospod, kot Dete počivati v jaslicah; o, blagovoli tudi v moje srce vliti eno kapljico tistega neizrekljivega veselja, ki so ga občutili oni, kateri so vidili tebe preljubeznjivo Dete, in čudeže, ki so se zgodili pri tvojem rojstvu. Po teh čudežih prosim in zarotim te, dodeli vsem ljudem dobro voljo in svoj sveti mir, ter v imenu vsega človeštva skaži vso čast in slavo Bogu Očetu in svetemu Duhu, kateri s

teboj živi in kraljuje en Bog vekomaj. Amen.

*(100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 1. vin. 1861.)*



## 8. Pobožnost k Bogu sv. Duhu.

### Sedem prošenj za sedmere darove sv. Duha.

Pridi, o Duh modrosti! in pouči mi srce, da vedno svoj cilj in konec pred očmi imam, in da vse, kar delam, iz čistega namena storim. Daj mi, da pozemeljske reči le toliko cenim in toliko iščem, kar in kolikor so mi za dušo potrebne, in da si ohranim to časno življenje. Nebeške darove pa naj vedno bolj spoznavam, vedno više cenim. Kaži mi tudi pot, po kateri bom te nebeške darove gotovo našel in dosegel. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh umnosti! razsveti mojo dušo, da skrivnosti svete vere prav spoznam, jih hvaležno in ljubeznjivo sprejmem, in tako v tvojem razsvetljenju zagledam večno luč, in pridem k popolnemu spoznanju Tebe, Očeta in Sina. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh sveta! stoj mi na strani v vsem djanju tega nestanovitnega življenja. Nagni moje srce k vsemu dobremu, odvrni ga od vsega hudega, vodi me v vseh dvomljivih primerljajih, da po pravem potu tvojih zapoved dosežem zaželeni namen — večno zveličanje. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh moči! daj moč mojemu srcu; zdrži trdnega v vseh zmotnjavah in nasprotnostih. Daj mi srčnost in moč zoper vse hudobne napade mojih sovražnikov, da me nikdar ne zapeljejo, da bi zapustil tebe, o najvikša dobrota. Amen. — Oče naš...



Pridi, o Duh učenosti! vodi mojo radovednost, da nikoli ne želim ne vediti ne znati, kar bi mi bilo škodljivo ali nekoristno. Daj mi živo spoznati vso nečimernost tega sveta. Daj mi vnemo, da dolžnosti svoje vere in svojega stana vedno bolj spoznavam in natanko spolnujem; uči me pa tudi, kako naj jih tebi dopadljivo spolnujem. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh pobožnosti! vnemi moje srce k pravi pobožnosti in k sveti ljubezni do tebe mojega Boga in Gospoda, da v vseh svojih djanjih le njega iščem in ga v pravi ljubezni tudi najdem. Amen. — Oče naš...

Pridi, o Duh straha Božjega! presuni mi srce s svojim zveličanskim strahom, da vedno tebe svojega Boga in Gospoda pred očmi imam, in da se vsega skrbno ogibljem, kar bi ne dopadlo prečistim očem tvojega Božjega veličastva. Amen. — Oče naš...

## Litanije v čast svetega Duha.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Sveti Duh, ki iz Očeta in Sina  
izhajaš,

Duh resnice in modrosti,

Duh umnosti in sveta,

Duh moči in učenosti,

Duh pobožnosti,

Duh straha Božjega,

Duh vere, upanja in ljubezni,

Duh veselja in miru,

Duh pohlevnosti in krotkosti,

Duh čistosti in ponižnosti,

Duh življenja in zveličanja,

Duh vseh čednost,

Duh, posvečevavec duš,

Duh Božjih otrok,

Duh milosti in usmiljenja,

Duh, delivec nebeških darov,

Duh, učenik in vladar katolške  
cerkve,

usmili se nas!

Duh, preiskovavec ledja in  
osrčja,

Duh, tolažnik žalostnih in sti-  
skanih,

Duh, krona vseh popolnih,

Duh, veselje angeljev,

Duh, razsvetljevavec očakov,

Duh, navdihovavec prerokov,

Duh, besednik in modrost apo-  
steljnov,

Duh, zmaga spričevavcev,

Duh, učenik spoznovavcev,

Duh, čistost vseh svetnikov,

usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi  
nam, o sv. Duh!

Bodi nam milostljiv, usliši nas,  
o sv. Duh!

Duha zmotnjave,

Duha nečistosti,

Duha preklinjevanja,

Trdovratnosti in obupnosti,

Predrznega zaupanja v mi-  
lost Božjo,

reši nas,  
sveti Duh!

Nevošljivosti zavoljo bližnjemu  
 podeljene milosti Božje,  
 Ustavljanja spoznani resnici,  
 Nespokornosti do konca,  
 Hudobnega duha,  
 Večnega pogubljenja,  
 S svojim večnim izhajanjem iz  
 Očeta in Sina,  
 S svojim nevidnim maziljenjem,  
 S polnostjo milosti, s katero si  
 Devico Marijo obsenčil,  
 S svojo sveto prikaznijo pri  
 Kristusovem krstu,  
 S svojim milostipolnim priho-  
 dom čez aposteljne,  
 S svojo neskončno dobroto, s  
 katero cerkev Božjo vladaš,  
 Sodnji dan,  
 Mi grešniki,  
 Da nam prizanašaš,  
 Da v duhu hodimo in po-  
 želenja mesa ne doprina-  
 šamo,  
 Da te nikoli ne žalimo,

reši nas, sveti Duh!

prosimo te,  
 usliši nas!



Da vse cerkvene stanove posvečuješ in v sveti veri ohraniš,

Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir in edinost daš,

Da nas vse k pravi pokori pripeljaš,

Da nam novega duha in čisto srce ustvariš,

Da nas uslišiš,

Sveti Duh Božji,

prosimo te, usmili se nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta! vlij v nas sv. Duha!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta! pošlji nam obljubljenega Očetovega Duha!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta! daj nam dobrega Duha!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš...

V. Čisto srce mi stvari, o Bog!

O. In ponovi v moji duši pravega Duha!

V. Ne zavrzi me spred svojega obličja,

O. In svojega Duha mi ne odvzami!

V. Daj mi spet veselje svojega zveličanja,

O. In okrepčaj me s kraljevim Duhom!

V. Gospod, usliši mojo molitev!

O. In moje vpitje naj k tebi pride!

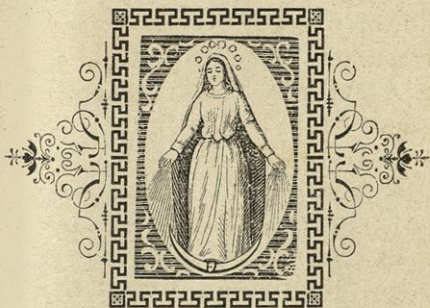
### M o l i m o .

O sveti Duh, Duh Gospodov! prosimo te, pridi ljubeznjivo s svojim razsvetljenjem in tolažilom v nas: razsveti naš um, in naše tebi posvečene srca posveti v svoj tempelj! O sveti Duh! pridi in prinesi nam blagoslov Božji in mir Jezusov! Tolaži nas in vse stiskane,

osrčuj in okrepčuj slabe, uči in podpiraj omahajoče, pretresi grešnike, ogrej njih mrzle srca k pokori, ter jim obudi ljubezen in otročje zaupanje v tvojo milost, da te vsi ljudje v veselju in v ljubezni hvaležno častijo in molijo, Tebe in Očeta in Sina, Gospoda našega, ko trojedinega Boga, od vekomaj do vekomaj.

O Bog, ki srca vernih z razsvetljenjem sv. Duha učiš; dodeli, da v tistem Duhu spoznamo to, kar je prav, in se njegovega tolažila vedno veselimo. Po našem Gospodu Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti ravno tistega sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

---



## 9. Češčenje Marije Device.

### a) Češčenje presvetega Marijinega Sreca.

Molitev k presvetemu Marijinemu Srecu.

O srce Marije, Božje Matere in naše Matere! O najljubeznjivše srce, dapadanje presvete Trojice, vredno, da te angelji in ljudje čez vse častijo! O sveto srce, Jezusovemu srcu najbolj podobno! O ljubezni polno, nam revam tako milo



srce! otajaj vender tudi naša ledena srca, in stori jih podobne Jezusovemu Božjemu srcu; dodeli jim ljubezen do čednost in do tiste ljubezni, s katero si bilo ti vedno vneto. Varuj sveto cerkev, brani jo, bodi ji pribežališče zoper napade njenih sovražnikov. Pelji nas k Jezusu; dodeli nam milosti k zveličanju potrebne! Bodi nam tolažilo v britkostih, podpora v skušnjavah, pribežališče v preganjanju, varstvo v nevarnostih, zlasti pa ob naši smertni uri, v tistem zadnjem boju, ko bo satan vse svoje moči zoper nas napenjal, da bi pogubil našo dušo. V tistem strašnem trenutku, ko bo šlo za vso dolgo večnost, takrat, o premila Devica! skaži nam vso ljubezen in moč svojega maternega srca: takrat nam pokaži, koliko premoreš pri Jezusu, in odpri nam po svoji nezapopadljivi milosti svoje presveto srce, da bomo Jezusa v

hiši izvoljenih častili in hvalili na vekomaj. Amen.

Bodi Božje srce Jezusovo, in neomadeževano srce Marijino vedno bolj spoznano, hvaljeno in česčeno, ljubljeno in poveličano zdaj in vselej in povsod na vesoljnem svetu. Amen.

*(Pij VII. so l. 1816 podelili 60 dni odpustka za to pobožno molitev.)*

## Molitev k neomadeževanemu Marijinemu Srcu.

*(Sv. V. helma.)*

O sveta Marija, Mati mojega Boga! k tebi pribežim ter te prosim, da mene in vseh ubogih grešnikov ne zavržeš, zavoljo dobrote svojega neomadeževanega srca, ker te vesoljna cerkev imenuje in slavi Mater milosti Božje! Ti si tista, ktero mili Bog vselej usliši, ker si mu toliko draga zavoljo svojega nedolžnega srca. Sej svojega usmiljenja še nikomur nisi odrekla. Pa tudi

Božja neskončna milost ni zavrgla še nobenega spokornika, ko bi še tolike grehe imel, ki se je k tebi zatekel, se tebi priporočal. Te mar vsa sveta cerkev po krivici imenuje priprošnjico in pribežališče ubogim? Bi bilo mogoče, da bi ti moji grehi branili, skazovati in opravljati delo svojega usmiljenja, po katerem si priprošnjica, srednica mira in edino upanje in pribežališče vseh v greh nesrečno zakopanih? Bi bilo mogoče, da bi Mati Božja, ki je rodila Studenec vsega usmiljenja, svojo milost odrekla ubogemu grešniku, ki se k njej zateče? Sej je, o Marija! tvoje delo, da delaš mir med Bogom in ljudmi. Naj te torej nagne tvoje veliko usmiljenje, ki je večje kakor vsi moji grehi, naj te nagne, da v dobroti svojega neomadeževanega srca pri Bogu prosiš za me in za vse grešnike, da meni in vsem grešnikom svojo milost skaže! O blagor

nam, ako bomo mi in vsi grešniki spreobrnjeni v spokornike in opravičeni Bogu služili, tebe pa, o sveta Marija! hvalili za to nam od Jezusa sprošeno milost! Amen.

„Spomni se“  
(sv. Bernarda.)

Spomni se, o preusmiljena Devica Marija! da še ni nikdar slišano bilo, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod tvojo brambo pribežal, tvojo pomoč iskal in se tvoji priprošnji izročil. Poln tega zaupanja jaz k tebi hitim, o Devica vseh devic! in k tebi, o Mati! pribežim, pred teboj jaz zdihajoči grešnik stojim (klečim). O Mati večne Besede! ne zavrži moje prošnje, temuč milostljivo me sliši in me usliši. Amen.

Češčena si Marija . . .

O Marija, pribežališče grešnikov, prosi za nas!

*(300 dni opustka vsakokrat; popolnoma odpustek enkrat v mesecu, ako se vsaki dan moli, pod navadnimi pogoji.)*





**Mati milosti Božje, prosí za nas!**

**Pozdravljenje Marije Device.**

*(Posebno pred podobo Marijino.)*

**Kolikor je kapljic v morju, zvezd  
na nebu, zveličanih duhov v nebesih;**

kolikor je listja na drevju, trave na tleh, drobcev v zraku, pičic na obnebu, kolikor je iskric v ognju, peska na zemlji, vseh stvari posebej, kolikorkrat je le mogoče, tolikokrat te iz globočine srca pozdravim, o najimenitnejša! o najčastitljivša! o najslajša! o najlepša! o najvrednejša! o najslavnejša božja Mati in nebes kraljica, moja gospá, Devica Marija! Pozdravljam te pa zedinjen z ljubeznijo in skoz srce najljubeznjivšega Sina tvojega Jezusa, in vseh ki te ljubijo, se ti priporočim, ter se ti kot tvojega otroka, in — ah da bi vreden bil — kot tvojo lastnino izročim. Prosim te, sprejmi me v tvoje varstvo, in sprosi mi pri Bogu, da sem za Bogom ves tvoj, in ti vsa moja Gospá, moje veselje, moja Pomočnica, moja sladka Mati, moja najsrečnejša krona in čast. Amen.

---

# Litanije v čast presv. Marijinega Srca.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, —  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, —  
usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, — usmili  
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, —  
usmili se nas!

Sveto Marijino Srce,  
Srce Marijino, brez madeža  
spočeto,

Srce Marijino, milosti polno,  
Srce Marijino, blaženo med  
vsiimi srci,

Srce Marijino, za Srcem Jezu-  
sovim najčistejše,

prosi za nas!

Srce Marijino, tempelj presvete  
Trojice,

Srce Marijino, sedež modrosti,

Srce Marijino, podoba pravice,

Srce Marijino, stol usmiljenja,

Srce Marijino, zapopadek vse  
svetosti,

Srce Marijino, skrinja mirú in  
sprave,

Srce Marijino, vrata nebeška,

Srce Marijino častitljivo,

Srce Marijino mogočno,

Srce Marijino usmiljeno,

Srce Marijino verno,

Srce Marijino hvale vredno,

Srce Marijino ljubeznjivo,

Srce Marijino krotko,

Srce Marijino ponižno,

Srce Marijino potrpežljivo,

Srce Marijino za nas z boleči-  
nami prebodeno,

Srce Marijino, luč zmotenih,

Srce Marijino pribežališče greš-  
nikov,

prosi za nas!



Srce Marijino, moč pravičnih,  
 Srce Marijino, tolažba žalost-  
 nih,

Srce Marijino, moč v skuš-  
 njavi,

Srce Marijino, upanje umira-  
 jočih,

Srce Marijino, pomoč v vseh  
 naših nadlogah,

Srce Marijino, zastava obljub  
 Kristusovih,

Srce Marijino, popolnoma žgavni  
 dar Božje ljubezni,

Srce Marijino, veselje vsih src,

Srce Marijino, s častjo v nebe-  
 sih kronano,

prosi za nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta, — prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta, — usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
 sveta, — usmili se nas, o Jezus!

Kristus sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš. Češčena si Marija.

V. Prosi za nas, sveto Marijino Srce!

O. Da bomo vredni te srčno ljubiti.

M o l i m o.

O Bog, kateri si Srce prečiste Device Marije z najgorečnejšo ljubeznijo užgal, z vso milostjo napolnil in z najlepšimi čednostmi ozaljšal, da je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod Jezus Kristus, z največim dopadenjem v njem prebival, dodeli meni in vsim, kateri to prelepo in prečisto Srce častijo, da se tudi naša srca od te ljubezni do tebe užgejo, ter nekoliko tistih obilnih milost in lepih čednost zadobijo, s katerimi si Srce naše preljubeznjive Matere Marije obdaril, da brez čednost in dobrih del pred tvoje obličje ne pridemo, temuč da bomo ko tvoji zve-

sti otroci v tvoje kraljestvo sprejeti, kjer te bomo z Marijo, tvojo pre-sveto Materjo, in z vsimi svetniki častili in hvalili vekomaj. Amen.

### Zdihljeji k Marijinemu Srcu.

Tvoje srce, o Marija : odpri se !  
 Tvoja moč, varuj me !  
 Tvoja ponižnost ponižuj me !  
 Tvoje uboštvo obogati me !  
 Tvoja potrpežljivost prenašaj me !  
 Tvoja pokorščina podvrzi me !  
 Tvoja nedolžnost spremeni me !  
 Tvoja ljubezen vnemaj me !  
 Tvoja milost obdajaj me !  
 Tvoja ljubeznjivost zamakni me !  
 Tvoja lepota navduši me !  
 Tvoje nagnjenje gospodari me !  
 Tvoje solze omečite me !  
 Tvoje trpljenje presuni me !  
 Tvoje bolečine ranite me !  
 Tvoja veselja osrečajte me !  
 O Devica Marija, usliši me !

V svoje sladko srce zapri me!  
 V življenju in v smrti varuj me!  
 Da zmiraj bolj ljubim te!  
 Tukaj zdaj in tam na vekomaj!  
 Amen.

### b) **Sv. Rožni venec.**

#### **Nauk.**

*Sveti rožni venec, kakor je zdaj v navadi, ima začetnika sv. Dominika, kteremu je sama Devica Marija rekla: „Vpelji rožni venec; kajti pomoček bo zoper mnogotere zlege.“ In papež Gregorij XVI. pravi: „Rožni venec je najbolj čudoviti pomoček za pokončanje greha, za pridoblenje zgubljene milosti in za počesčenje Božje.“*

*— Moli ga rad tudi ti, zlasti ob sabotah in Marijinih godovih. Če mogoče, preskrbi si rožni venec, ki je blagoslovljen z odpustki sv. Brigite ali sv. Dominika. Ako na tak rožni venec moliš, zadobiš pri vsaki jagodi 100 dni odpustka. Če jih več skupaj moli, je zadosti, da ima eden izmed njih tak blagoslovljen rožni venec. (Leon X. 1515. Klemen VI. 1714. in Benedikt XIV. 15. januarja 1743).*

*Rožni venec ima tri dele: veselega, žalostnega in častitljivega! moli se navadno: veseli del od adventa do svečnice; potem žalostni del do velike noči; in od tam do adventa častitljivi del. Najpogosteje vender kristjani molijo žalostni del, zlasti ob petkih, pri daritvi sv. maše in prejetju sv. zakramentov.*



## Veseli del:

Vera, Oče naš, tri Češčena si Marija, kjer pri besedi Jezus dostavlja :

1. Kteri naj pomnoži našo vero.
2. Kteri naj potrdi naše upanje.
3. Kteri naj užgé našo ljubezen.

## Skrivnosti.

1. Kterega si Devica od sv. Duha spočela.
2. Kterega si Devica v obiskovanju Elizabete nosila.
3. Kterega si Devica rodila.
4. Kterega si Devica v tempelju darovala.
5. Kterega si Devica v tempelju najšla.

## II. Žalostni del.

1. Kteri naj potrdi naš spomin.
2. Kteri naj razsveti našo pamet.
3. Kteri naj omehča našo voljo.

## Skrivnosti.

1. Kteri je za nas krvavi pot potil.
2. Kteri je za nas krvavo bičan  
(gajžlan) bil.
3. Kteri je za nas s trnjem kronan bil.
4. Kteri ja za nas težki križ nesel.
5. Kteri je za nas križan bil.

## III. Častitljivi del.

1. Kteri naj vodi naše misli.
2. Kteri naj vodi naše besede.
3. Kteri naj vodi naše djanje.

## Skrivnosti.

1. Kteri je častito od mrtvih vstal.
2. Kteri je častito v nebesa šel.
3. Kteri nam je svetega Duha poslal.
4. Kteri je tebe, Devica, v nebesa  
vzel.
5. Kteri je tebe, Devica, v nebesih  
kronal.

*Navadno se vsakemu delu še dostavlja desetka s prošnjo: Usmili se vernih duš v vicah.*

## Rožni venček

v čast Marije čistega spočetja.

**Razlaga:** Ta venček ima 3 Očenaše, 3 Čast bodi in 12 Češčenasimarij.

Moli se tako:

Prva vrstica: Češčeno bodi sveto in neomadeževano spočetje blažene Device Marije.

1 Oče naš ... 4 Češčena si Marija ... 1 Čast bodi ...

Druga in tretja vrstica: Ravno tako, kakor prva.

**Opomba:** 300 dni odpustka za vsakokrat. Popolnoma odpustek pa za celi mesec, če se vredno spoveš, sv. obhajilo prejmeš in v namen sv. Očeta moliš. — 100 dni odpustka zadobiš, kolikokrat svetinco čistega spočetja Marije Device pobožno poljubiš in zraven rečeš: „**O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k tebi pribežimo!**“ (Pij IX, 22. rožnika 1855.)

## Mali rožni venec

naše ljube Gospé presv. Srca.

Žalostne dogodbe so obudile mnogim za Marijino čast gorečim osebam lepo in modro misel, in mi jo veseli razširjamo, ker sad bo rodila. Ta

misel se prav lahko spolni in je v tem, da naši ljubi Gospej presvetega Srca pogosto darujemo venec zdihljejev, to je mali rožni venec, s katerim zamoremo dobiti v malih trenutkih 3700 dni, to je več kot 10 let odpustkov. Ta mali rožni venec obstoji iz 33 jagod s tremi oddelki, kateri se ločijo s tremi debelejimi jagodami; spominjaj se z globokim spoštovanjem 33 let, v katerih je Marija posebno tukaj na zemlji kraljevala čez presveto srce svojega Božjega Sina, kateri ji je bil pokoren.

### Moli se tako-le:

Pri svetinji naše ljube Gospé presvetega Srca se reče:

„Povsod bodi ljubljeno, presveto Jezusovo Srce!“

Pri treh debelih jagodah se zdihne:

„Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas!“

Pri drugih jagodah se reče:

„Naša ljuba Gospa presvetega Srca, prosi za nas!“

(Za vsak zdihljej je podeljenih 100 dni odpustkov.)

### c) Češčenje žalostne Matere Božje.

Popolnoma odpustek en dan v letu, katerega si vsak sam izvoli, dobi tisti,



kteri dotični dan skoz eno uro pre-mišlja je žalost Matere Božje in sv. zakramente vredno prejme. **Klemen XII. 4. sveč. 1736.**

Mesec kimovec ali september je posvečen češčenju žalostne Matere Božje. Kdor v tem mescu vsak dan s pobožnimi vajami, primernimi molitvami itd. časti prežalostno Devico, ima vsak dan mesca 300 dni odpustka; — enkrat pa popolni odpustek, podnavadnimi pogoji. (Leon XIII. 27. januar. 1888.) — Knjiga, ktere se v ta namen hoče posluževati, mora biti od cerkvene oblasti potrjena. **Pij IX. 3. mal. travnika 1857 in 26. listopada 1876.**

Prošnje do prežalostnega Marijinega Srca.

V. O Bog, pazi na mojo pomoč!

O. Gospod, hiti mi pomagat!

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem spominjam se tiste žalosti, ki jo je občutilo tvoje nežno srce pri prerokovanju svetega starčka Simeona. O preljuba Mati!

po tem tvojem prežalostnem srcu prosim te, zadobi mi čednost svete ponižnosti in dar svetega straha božjega. Češčena si Marija . . .

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem spominjam se tistega straha, ki ga je občutilo tvoje rahlo čuteče srce takrat, ko si v Egipt bežala in ondi prebivala. O preljuba Mati! po tem tvojem prestrašenem srcu prosim te, zadobi mi čednost svete radodarnosti zlasti do ubogih, in dar pobožnosti. Češčena si Marija . . .

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem spominjam se tistih skrbi, ki jih je občutilo tvoje tako skrbno srce takrat, ko si zgubila svojega ljubega Jezusa. O preljuba Mati! po tem tvojem skrbnem srcu prosim te, zadobi mi čednost svete čistosti in dar učenosti. Češčena si Marija . . .

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem spominjam se tiste britkosti, ki jo je občutilo tvoje materno srce takrat, ko si srečala Jezusa s težkim križem obloženega. O preljuba Mati! po tem tvojem ljubezni polnem, od bolečin razmesarjenem srcu prosim te, zadobi mi čednost svete potrpežljivosti in dar moči. Češčena si Marija . . .

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem spominjam se mučeništva, ki ga je pretrpelo tvoje pogumno srce takrat, ko si pričujoča bila pri smrtnem boju Jezusovem. O preljuba Mati! po tem tvojem mučenem srcu prosim te, zadobi mi čednost svete zmernosti in dar sveta. Češčena si Marija . . .

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem spominjam se tiste rane, ktera se je naredila tudi tvojemu usmiljenemu srcu takrat, ko so s sulico prebodli Jezu-

sovo stran in njegovo ljubezni polno Srce. O preljuba Mati! po tem tvojem prebodenem srcu prosim te, zadobi mi čednost bratovske ljubezni in dar umnosti. Češčena si Marija...

O prežalostna Mati Marija! Z najprisrčnejšim sočutjem spominjam se bolečine, katero je pretrpelo tvoje ljubeče srce takrat, ko so Jezusa v grob položili. O preljuba Mati! po tem tvojem svetem z največo tugo napolnjenem srcu prosim te, zadobi mi čednost svete gorečnosti in dar modrosti. Češčena si Marija...

V. Prosi za nas Devica prežalostna!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Prosimo te, Gospod Jezus Kristus! naj zdaj in v naši smrtni uri pri tvojem usmiljenju prosi za nas tvoja Mati, preblažena Devica Marija, ktere presveto dušo je o tvojem



trpljenju meč bolečin presunil. Po tebi Jezusu Kristusu, Odrešeniku sveta, kateri z Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

*300 dni odpustka vsakikrat. Pij VII. 14. pros. 1815.*

## Venec v čast sedem žalost Matere Božje.

(S premišljevanj.m.)

*Da se dobijo odpustki tega venca, treba je imeti nalašč za to narejen in blagoslovljen molek. Blagosloviti ga smejo mašniki iz reda Servitov, pa tudi drugi mašniki, kateri imajo to posebno pravico od papeža ali od viših imenovanega reda.*

O moj edini in ljubeznjivi Gospod! Poglej me vsega osramotēnega pred tvojim svetim obličjem v premišljevanju mnogih in velikih krivic, ktere sem ti storil. Prosim te, odpusti mi vse te razžaljenja, ker jih iz srca, iz čiste ljubezni do tebe obžalujem in zavoljo tvoje neskončne popolnosti čez vse zaničujem in zavržem. Kakor želim, da bi bil rajši tisočkrat umrl, kakor

da sem tebe razžalil; tako tudi trdno sklenem, rajši tisočkrat življenje zgubiti, kakor tebe še katerikrat razžaliti. O moj križani Jezus! resnično voljo imam, kakor hitro bo mogoče svojo dušo s tvojo drago krvjo očistiti v zakramentu svete pokore. — Med tem pa prosim tebe, preusmiljena Devica, mati milosti in pribežališče grešnikov! zadobi mi po moči svojih prebritkih bolečin odpuščenje grehov, po katerem tolikanj hrepenim. Ob enem molim na papežev namen, da bi deležen postal svetih odpustkov, kateri so podeljeni na tvoj rožni venec, in upam, da bom tako dosegel odpuščenje (časnih) kazni, ki sem jih zaslužil s svojimi grehi.

S tem zaupanjem v srcu premišljujem prvo bolečino, katero je občutila preblazena Devica in Mati Božja takrat, ko je v tempelnu svojega edinorojenega Sina Jezusa pre-

srečnemu starčku Simeonu v naročje položila in iz njegovih ust slišala besede: „Ta (otrok) ti bode meč bolečin, kateri bo presunil tvojo dušo,“ s katerimi besedami je bilo naznanjeno trpljenje in smrt njenega Sina Jezusa. Oče naš... (*enkrat*); Češčena si Marija... (*sedemkrat*).

Drugo bolečino je občutila preblazena Devica takrat, ko je ona morala bežati v Egipt, da bi se umaknila preganjanju brezbožnega Heroda, kateri je njenega ljubega Sina hotel umoriti. Oče naš... (*enkrat*); Češčena si Marija... (*sedemkrat*).

Tretjo bolečino je občutila preblazena Devica takrat, ko je o velikonočnih praznikih s svojim ženinom, svetim Jožefom, in s svojim ljubim Sinom Jezusom šla v Jeruzalem, vračevaje se v svojo domačijo pa svojega edinega ljubljence pogrešala in tri dni to zgubo objokovala. Oče

naš . . . (*enkrat*); Češčena si Marija . . . (*sedemkrat*).

Četrto bolečino je občutila preblážena Devica takrat, ko je srečala svojega preljubeznjivega Sina Jezusa, ko je, s težkim križem na svojih nežnih ramah, šel na goro Kalvarijo, da bi bil tam križan za naše zveličanje. Oče naš . . . (*enkrat*); Češčena si Marija . . . (*sedemkrat*).

Peto bolečino je občutila preblážena Devica takrat, ko je vidila, kako je bil njen Sin Jezus povikšan na trdem lesu svetega križa, kako je na vseh straneh kri tekla iz njegovega presvetega telesa, in kako je čez tri ure po hudi smrtni britkosti umrl. Oče naš . . . (*enkrat*); Češčena si Marija . . . (*sedemkrat*).

Šesto bolečino je občutila preblážena Devica takrat, ko so njenemu ljubljenu Sinu s sulico stran prebodli, ga s križa sneli in v njeno najčistejše naročje položili.



Oče naš ... (*enkrat*); Češčena si Marija ... (*sedemkrat*).

Sedmo in zadnjo bolečino je občutila preblažena Devica Marija, naša gospa, posebna besednica svojih služabnikov in vseh ubogih grešnikov, takrat, ko je vidila presveto telo njenega Sina Jezusa v grob položiti. Oče naš ... (*enkrat*); Češčena si Marija ... (*sedemkrat*).

Zdaj se moli še „**trikrat Češčena si Marija**“ ... na čast svetim solzam, katere je Marija prelivala v svojih bolečinah, da bi Bog dodelil milost resničnega kesanja in svetih odpustkov. Potem: V. Prosi za nas, o prežalostna Devica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Prosimo te, Gospod Jezus Kristus! naj zdaj in v uri naše smrti pri tvojem usmiljenju prosi za nas tvoja Mati, preblažena Devica Ma-

rija, ktere presveto dušo je o tvojem trpljenju meč bolečin presunil. Po tebi Jezusu Kristusu, Odrešniku sveta, kateri z Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

*10 let odpustka kolikorkrat se po vredno prejetih sv. zakramentih Jezusu, Mariji ali kakemu svetniku na čast kako dobro delo opravlja, ako se molek pri sebi nosi in pogostoma ta rožni venec moli. 200 let odpustka, ako se po vredni spovedi ta rožni venec in nekoliko na papežev namen moli. Popolnoma odpustek: 1) enkrat v mesecu z navadnimi pogoji brez obiskanja cerkve, ako se moli cel mesec vsak dan; 2) enkrat v letu, kadar se po vredno prejetih sv. zakramentih ta rožni venec moli, če je kdo imel navado štirikrat vsak teden v letu ga opravljati. Klemen XII. 12. grudna 1734.*

## **Samo sv. rožni venec 7 žalosti Marije Device**

moli tako:

1. Kterega si, Devica žalostna, pri prerokovanju Simeona premišljevala.
2. S katerim si, Devica žalostna, v Egipt bežala.

3. Kterega si, Devica žalostna, v tempeljnu zgubila.
4. Kterega si, Devica žalostna, s težkim križem obloženega srečala.
5. Kterega si, Devica žalostna, na križu umreti vidila.
6. Kterega si, Devica žalostna, s križa vzetega v svoje naročje sprejela.
7. Kterega si, Devica žalostna, do pokopališča spremila.

**Opomba:** Vsaka skrivnost ima 1 Očenaš in 7 Češčenasimarij. K koncu se molijo še **3 Češčenamarije in se pri „Jesus“** pristavi:

Kterega si, Devica žalostna, z grenkimi solzami objokovala.

---

#### d) **Zahvala Mariji Devici.**

(Od sv. Bonaventura.)

Tebe Marija hvalimo mater božjo, tebe priznavamo devico.

Tebe časti vesolni svet hčer

večnega Očeta in nevesto svetega Duha.

Tebi služijo v ponižnosti vsi angelji, nadangelji in poglavarstva.

Tebe vbogajo vse oblasti in moči nebeške in vsa gospodstva.

Tebe se radujejo vsi troni, Kerubini in Serafini.

Tebi pojejo neizrekljivo milo vsi zveličani duhovi :

Sveta, sveta, sveta si o Marija, božja mati in devica !

Nebesa in zemlja so polne veličastva tvojega rojenca.

Častiti zbor aposteljniov te hvali enoglasno mater stvarnikovo.

Izvoljena truma mučencev te slavi mater Kristusovo.

Krasna vojska spoznovavcev te imenuje tempelj presvete Trojice.

Ljubeznjivo društvo devic vzvišuje te izgled svojega devištva.



Ves nebeški dvor časti tebe  
kraljico nebeško.

Tebe časti in kliče po celem  
svetu sveta cerkev :

Mater božjega veličastva,

Pravo vse časti vredno porod-  
nico kralja nebeškega,

Sveto, milo, in sladko mater.

Ti si gospa angeljev.

Ti si vrata v svetli raj.

Ti si lestvica do nebes.

Ti si stanica veličastnega kralja.

Ti si vir smilečnosti.

Ti si pribežališče grešnikov.

Ti si mati Zveličarjeva.

Ti si v odrešenje človeškega  
roda v svojem telesu spočela sina  
božjega.

Po tebi je zmagan stari sovraž-  
nik in vernim odprto nebeško kra-  
ljestvo.

Ti sediš s svojim Sinom na des-  
nici Očetovi.

O Devica Marija! prosi ga za nas, ki pride nas sodit.

Prosimo te, da prideš na pomoč nam tvojim služabnikom rešenim po predragi krvi tvojega sina.

Poskrbi nam, o preblaga devica! da dobimo s tvojimi služabniki plačilo v večnem zveličanju.

Zveličaj nas, o Gospa, da se vdeležimo tvoje delšine.

Vodi nas, in peljaj nas v zveličano večnost.

O dobrotljiva Devica, vse svoje žive dni se ti vklanjam.

In želimo, da bi te v srcu in besedi pobožno hvalili na vekomaj.

Blagovoli, o Marija, nás ovarvati greha zdaj in vsikdar.

Vsmili se nas, mati smilečna, usmili se nas.

Pomagaj nam po svoji veliki smilečnosti, ker se popolnoma na te zanašamo, o presladka Devica!

V tebe upamo premila Devica,  
varuj nas vekomaj.

Tebi gre hvala, oblast, moč in  
čast na vse veke. Amen.

V. Stori me vrednega te častiti, pre-  
sveta Devica!

O. Daj mi moč zoper tvoje sovraž-  
nike!

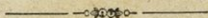
M o l i m o.

Dodeli nam svojim služabnikom,  
prosimo, o Gospod Bog! da vedno  
zdravje na duši in telesu uživamo,  
in da bomo, po častitih prošnjah  
svete Marije vselej Device, sedanje  
žalosti rešeni, in večnega veselja  
deležni. Po Kristusu, Gospodu našem.  
Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri  
nas.

O. Amen.

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...





## 10. Češčenje sv. Jožefa.

### **Devetdnevna k sv. Jožefu.**

#### **Devetdnevna pobožnost**

k prazniku sv. Jožefa ali v kaki posebni stiski  
in nadlogi k sv. Jožefu.

*Ako si ljubi moj kristjan, v kaki posebni veliki stiski in nadlogi, ali te kaka posebna nesreča zadene, obrni se k svetemu Jožefu in moli sledečo molitvico in litanije sv. Jožefa. To pobožnost opravi skozi devet dni vsaki dan. Pri-trgaj si kak grizljaj, kako jed, ali kako veselje v čast sv. Jožefu; davaj ubogajme in sprejmi prav goreče med časom te pobožnosti sv. zakramente.*

#### **Molitev.**

O preljubi sv. Jožef! moje veliko zaupanje, ki ga imam do tebe,



me naganja, da se v tej svoji veliki potrebi in nadlogi zaupno k tebi obrnem in te pomoči prosim. Vsaj za Marijo, prečisto Devico, ne poznam nobenega večjega in boljšega prijatelja ne v nebesih ne na zemlji, ki bi mogel pomagati, razun tebe. O sv. Jožef! ti in Marija mi od ljubega Jezusa lahko sprosita in dosežeta vse, kar koli potrebujem. Jezus sam ti je bil pokoren in te ljubi bolj, kakor vse druge svetnike. Sprejmi tedaj mojo ponižno prošnjo, o sv. Jožef, in položi jo pred prestol božjega Veličastva. Mnogim in mnogim si že pomagal iz največih zadreg, zatorej te prosim, pomagaj tudi meni, kakor si drugim pomagal. To te prosim po sladkem Srcu Jezusa in Marije. O dobrotljivi sv. Jožef! usliši moj glas in ne dopusti, da bi se povrnil brez tolažbe od tebe. Pri vsem tem pa se naj vendar zgodi sveta Božja volja. Amen.

# Litanije sv. Jožefa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, —  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, —  
usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, — usmili  
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, —  
usmili se nas!

Sveta Marija,  
Sveti Jožef, sin Davidov,  
Sveti Jožef, deviški ženin De-  
vice Marije,  
Sveti Jožef, gospodar svete  
družine,  
Sveti Jožef, rednik Jezusov,  
Sveti Jožef, vodnik Jezusu in  
Mariji na ptujem,

prosi za nas!

Sveti Jožef, ponižni tesar,  
Sveti Jožef, dobri in zvesti  
hlapec,

Sveti Jožef, pravični mož,  
Sveti Jožef, posnemavec Jezusa  
in Marije,

Sveti Jožef, od Boga poskušeni  
mož,

Sveti Jožef, ogledalo ponižnosti,  
Sveti Jožef, lilija neomadeže-  
vane čistosti,

Sveti Jožef, patron notranjega  
življenja,

Sveti Jožef, varh svete cerkve,  
Sveti Jožef, delivec milosti,

Sveti Jožef, naš pomočnik,  
Sveti Jožef, ki si v rokah Je-  
zusa in Marije umrl,

Sveti Jožef, priprošnjik umira-  
jočim,

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta; prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta; usliši nas, o Gospod!

prosi za nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta; usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, kateri si sv. Jožefa svoji ljubeznjivi Materi, Devici Mariji, za ženina odločil in za svojega zvestega varha izvolil; ponižno te prosimo, dodeli nam, da bomo po njegovi prošnji in zasluženju tukaj v pravem miru živeli, in po tem življenju k večnemu gledanju tvojega Božjega obličja pripeljani. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti sv. Duha, Bog na vekomaj. Amen.

**b) Molitev na čast sedmeri žalosti in sedmeremu veselju sv. Jožefa.**

Prečisti ženin presvete Device Marije, častiti sveti Jožef! Kakor



velika je bila skrb in britkost tvojemu srcu, ko nisi vedel, bi li svojo neomadeževano nevesto k sebi vzel ali jo zapustil; tako nepopisljivo je bilo tvoje veselje, ko ti je angelj Gospodov razodel visoko skrivnost včlovečenja Sina Božjega. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, tolaži naše duše zdaj in v smrtnih britkostih s tolažbo pravičnega življenja in svete smrti, ktera naj bo tvoji smrti podobna, ki si umrl vpričo Jezusa in Marije.

Oče naš ... Češčena si Marija ... Čast bodi ...

Presrečni očak, častiti sv. Jožef, izvoljeni rednik včlovečene Besede! Žalost, ki si jo občutil takrat, ko je bilo Dete Jezus v toliki revščini rojeno, se je kar v nebeško radost spremenila, ko si zaslišal hvalno petje angeljev in vidil slavo razsvetljene svete noči. — Po tej tvoji

žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da bomo po dokončanem potovanju tega življenja vredni, slišati hvalno petje angeljev in uživati svetlobo nebeškega veličastva.

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

Pokorni spolnovavec Božje postave, častiti sveti Jožef! Predraga kri, katero je pri obrezovanju prelilo Dete Božje, naš Zveličar, je v žalost vtopilo tvoje srce; ime „Jezus“ pa, Detetu dano, ga je kmalo zopet napolnilo s tolažbo in veseljem. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da se ves čas svojega življenja vsega greha obvarujemo, in s presvetim imenom „Jezus“ v srcu in na jeziku veseli iz tega življenja se ločimo.

Oče naš ... Češčena si Marija ...  
Čast bodi ...

Prezvesti svetnik, častiti sveti Jožef, ki si se vdeležil skrivnosti našega odrešenja! Simeonovo prerokovanje o Jezusovem in Marijnem trpljenju ti je napravilo smrtne bolečine; pa s svetim veseljem se je napolnilo tvoje srce, ko si spoznal zveličanje in častitljivo vstajenje neštivilnih duš, ktero ima po ravno tistem prerokovanju biti nasledek tega trpljenja. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da bomo prišteti njim, ki bodo po zaslugah Jezusovih in na priprošnjo Marijino enkrat častitljivo od smrti vstali.

Oče naš... Češčena si Marija... Čast bodi...

Najskrbniši varh in prisrčni prijatelj včlovečenega Sina Božjega, častiti sveti Jožef! Koliko si se trudil, da si Sina Najvišjega hranil in redil, zlasti takrat, ko si moral ž njim bežati v Egipt, pa kolika je bila

tudi tvoja tolažba, ko si svojega Boga vedno pri sebi imel in vidil, kako so pred njim na tla padali egiptovski maliki. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da s skrbnim ogibanjem nevarnih priložnost od sebe odvrčujemo peklenskega sovražnika, da se v naših srcih zrušijo vsi maliki posvetnega navezovanja, da se popolnoma Jezusu in Mariji vdamo, in le za njih živimo in ž njima srečno umrjemo.

Oče naš... Češčena si Marija... Čast bodi...

Pozemeljski angelj, častiti sveti Jožef! Stermeče si gledal, kako je kralj nebeški tvojim migljejem bil pokoren. Ko si se vrnil iz Egipta, je bilo tvoje veselje skaljeno zavoljo strahu pred Arhelajem; angelj pa te je potolažil in vesel si z Jezusom in Marijo prebival v Nazaretu. — Po tej tvoji žalosti in po tem tvo-



jem veselju te prosimo, zadobi nam milost, da bodo naša srca proste vsega škodljivega straha, in da vedno mir dobre vesti uživamo, da z Jezusom in Marijo sklenjeni varno živimo in ž njima združeni iz tega življenja se ločimo.

Oče naš ... Češčena si Marija ... Čast bodi ...

Podoba vse svetosti, častiti sveti Jožef! Ko si bil brez svojega zadolženja Dete Jezusa zgubil, si ga z veliko žalostjo tri dni iskal; pa z veseljem in radostjo si v tempeljnu med učeniki našel zopet Njega, ki je življenje tvoje. Po tej tvoji žalosti in po tem tvojem veselju te prosimo, s srcem in z ustmi, govori za nas, da nikdar z velikim grehom Jezusa ne zgubimo. Ako bi se pa v našo preveliko nesrečo vender to zgodilo, sprosi nam milost, da ga z nepretrgano bolečino tako dolgo iščemo, da ga zopet najdemo in nje-

gove milosti se veselimo, zlasti v smrtni uri, da v nebesa pridemo, ga vso večnost tam uživamo in s teboj vred slavo njegovega usmiljenja prepevamo.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .  
Čast bodi . . .

Jezus je nastopil takrat svoje trideseto leto, in menili so, da je sin Jožefov.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o .

O Bog, kateri si v svoji neizrek-ljivi previdnosti blagovolil svetega Jožefa svoji presveti porodnici ženina izvoliti, prosimo Te, dodeli, da bomo vredni njega imeti priprošnika v nebesih, katerega kot svojega varha častimo na zemlji; kateri živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

100 dni odpustka enkrat na dan; 300 dni odpustka: a) ob sredah, b) vsak dan devetdnevnice, k prazniku sv. Jožefa in k prazniku varstva sv. Jožefa, c) prvih šest nedelj med sedemnedeljsko pobožnostjo v čast sv. Jožefa s popolnim odpustkom zadnjo nedeljo po vredno prejetih sv. zakramentih. Popolnoma odpustek: a) na imenovana dva praznika po vredno prejetih sv. zakramentih, ako se je devetdnevnic pred njima opravljala, b) vsako nedeljo med sedemnedeljsko pobožnostjo z navadnimi pogoji, c) enkrat v mesecu z navadnimi pogoji brez obiskanja cerkve, ako se cel mesec moli vsak dan. Pij IX. 1. sveč. 1847.

## Molitev po dokončani devetdnevni pobožnosti.

Glej, o sv. Jožef! opravil sem svojo devetdnevno pobožnost tebi v čast. Prosim te tedaj pri vsem, kar ti je v nebesih in na zemlji ljubo in drago, prosim te po zasluženju svete Terezije, da sprejmeš mojo ponižno prošnjo in da uslišiš mene ubogega grešnika. Jezus, naš Gospod in Zveličar, ti je bil na zemlji pokoren, gotovo te bo uslišal tudi v nebesih, česar ga bodeš prosil. — O daruj mu vsa svoja dela in opravila v ta namen, da se Jezus mene ubogega

grešnika usmili. Ako bi pa moja prošnja bila morebiti zoper Božjo čast, ali pa moji duši v škodo, sprosi mi potem kako drugo milost, ki je v zveličanje moje duše in v blagor mojega telesa neobhodno potrebna. Oziraj se dobrotljivo iz nebes na-me svojega rejenca in sprosi mi od ljubega Boga vse, kar mi je potrebno za sveto življenje; spodbadaj me, da bom resnično posnemal tvoj izgled, Boga ljubil čez vse posvetne dobrrote, bližnjega pa z besedo in v djanju kakor sebe. Tvojemu srcu, o sv. Jožef, priporočim sebe in vse ubogeduše v vicah. Amen.

### Za čistost.

O sv. Jožef! jaz ponižno tvoje dete, ti priporočim čistost svoje duše in svojega telesa ter te prosim po neskončni tvoji ljubezni, ki si jo imel do Jezusa in Marije, da me priporočiš Jezusu Kristusu, čistemu



Jagnjetu, in njegovi presveti Materi Mariji, ki je Kraljica vseh devic. Ne dopusti, o sv. Jožef, da bi oskrnil svojo dušo ali pa telo z gerdim in nečistim življenjem. Kakor hitro me vidiš v kaki nevarnosti zoper čistost, berž mi teci pomagat, da se bojujem zoper vse nečiste skušnjave, posebno zoper nečiste misli, želje, govore in djanja, in da v vseh nevarnostih zoper sveto čistost brez odloga kličem tebe, Jezusa in Marijo na pomoč.

Sprosi mi milost, da sovražim vse nečiste misli in govore. Vdihni mi tak stud in tako sovraštvo do nečistosti, kakor si ga ti do nje občutil vse svoje žive dni. Spomni me na peklenski ogenj, na križanega Jezusa; podeli mi strah Božji in užgi v meni ogenj svete ljubezni do Boga.

Dodeli mi moč, da prav in pogostoma molim, svoje telo in meseno

poželenje krotim, da čertim vso nesnago in se hudobnih tovaršij marljivo ogibljem ter sveto nedolžno življenje ohranim. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija...

Po tvojem brezmadežnem spočetju in čistem življenju prosim te, o Marija, iz ljubezni do sv. Jožefa obvaruj me duha nečistosti v imenu Boga † Očeta, in Sina † in svetega † Duha. Amen.

**Molitev k sv. Jožefu za sv. Cerkev.**

Premogočni očak, sveti Jožef, varh vesoljne Cerkve, ktera je zmirorom k tebi klicala v svojih potrebah in nadlogah; ozri se milostno z visokega sedeža svoje slave na katoliški svet! Pogled na bolečine skrivnostne neveste Kristusove (svete Cerkve) in njenega poglavarja, ki ju preganjajo mogočni sovražniki, naj gine tvoje očetovsko srce. Po tistih grozovitih bolečinah, ki si jih

pretrpel na zemlji, obriši solze častitemu papežu ; brani in reši ga, in sprosi pri (Bogu) darovavcu mira in ljubezni, da po razdjanih zopernostih in vseh zmotah sveta Cerkev varno in brez zapreke Bogu služi.

*(100 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 4. sušca 1882.)*

### Pesem na čast sv. Jožefu.

Kdor srečno tukaj če živetí,  
Zveličano kedaj umreti,  
Naj išče prav pogostoma  
Pomoči svet'ga Jožefa.

Marije ženín zaročeni,  
Rednik je Jezusov češčeni ;  
Pravičen, zvest, nedolžen je,  
Kar prosi on, doseže vse.

Kdor srečno tukaj če živetí,  
Zveličano kedáj umreti,  
Naj išče prav pogostoma  
Pomoči svet'ga Jožefa.

Ko Detice leži na slami,  
On moli ga v ljubezni sami,

O begu varuje zvesto,  
O zgubi išče prebritko.

Kdor srečno tukaj če živeti,  
Zveličano kedaj umreti,  
Naj išče prav pogostoma  
Pomoči svet'ga Jožefa.

Gospodu, ki je Stvarnik večni  
Je varuh sedaj Jožef srečni;  
Mu strežnik je za vsaki čin  
Očeta večnega zdaj Sin.

Kdor srečno tukaj če živeti,  
Zveličano kedaj umreti,  
Naj išče prav pogostoma  
Pomoči svet'ga Jožefa.

Se bliža smrt, pa ni se bati,  
Ker Jezus in Marija Mati  
Sta hladna Jožefu pomoč,  
Je hladna njemu smrtna noč.

Kdor srečno tukaj če živeti,  
Zveličano kedaj umreti,  
Naj išče prav pogostoma  
Pomoči svet'ga Jožefa.



Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu.

Kdor srečno tukaj če živeti,  
Zveličano kedáj umreti,  
Naj išče prav pogostoma  
Pomoči svet'ga Jožefa.

Glejte, zvesti in modri hlapec,  
kterega je Gospod postavil čez svojo družino!

V. Prosi za nas sveti Jožef!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o.

O Bog, kateri si v svoji neizrekljivi previdnosti blagovolil svetega Jožefa svoji presveti porodnici ženina izvoliti; prosimo te, dodeli, da bomo vredni, njega imeti priprošnika v nebesih, kterega kot svojega varha častimo na zemlji; kateri živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

(365 dni odpustka vsakikrat. Pij VII.  
6. kim. 1804.)

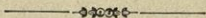
## Zdihljeja k sv. Jožefu.

Sveti Jožef, prijatelj Božjega Srca, prosi za nas!

*(100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 3. rožnika 1874)*

O sveti Jožef, daj, da bomo nedolžni v teku svojega življenja in vsikdar zvesti si tvojega varstva!

*(300 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 18. sušca 1882.)*



## 11. Češčenje sv. Alojzija.

Devetdnevna pobožnost k svetemu Alojziju.

*Moli skoz devet dni vsak dan sledečo molitev in litanije, da ti sprosi sv. Alojzij dar čistosti, moč zoper skušnjave, stanovitnost v dobrem, pravo spokornost in pobožnost do križanega Jezusa.*

Vsakdanja molitev k sv. Alojziju.

O sv. Alojzij, angeljski mladenec, izgled popolne nedolžnosti in deviške čistosti! sprejmi milostno od nevrednega svojega služabnika

srčno počesčenje, ktero zaslužiš za-  
volj prečudežnih čednost in visoke  
svetosti. Tudi danes te zvolim svo-  
jega varha in te ponižno prosim,  
pomagaj mi ohraniti dušno in te-  
lesno čistost; uči me goreče moliti  
in spokorno živeti. Vedno te želim  
častiti in ljubiti; zatorej me sprejmi,  
o milostni moj zavetnik! za vselej  
med svoje služabnike; podpiraj me  
v vsih opravilih, napeljuj me k po-  
božnemu življenju in varuj me vseh  
nevarnost. Tebi se izročim, ne za-  
pusti me, o sv. Alojzij, v življenju in  
v smerti.

O Gospod! užgi naša srca z  
ognjem sv. Duha, da bomo vneti od  
žarkov Božje ljubezni po zgledu sv.  
Alojzija premagali vse skušnjave  
zoper čistost in tebi služili s čistim  
srcem.

O vsegavedni Bog! ti znaš in  
veš, kako nezmožen je človek brez  
tvoje pomoči; dodeli nam po proš-

njah sv. Alojzija brambo in mogočno varstvo, da bomo tudi mi kakor on zavarvani nečistih skušnjav in požljivosti mesa, ter očiščeni vseh nespodobnih misel in želj.

Vsegamogočni, večni Bog! ki vlivaš v naša srca z milostjo sv. Duha darove svojih dobrot; dodeli nam po zasluženju in prošnji sv. Alojzija stanovitnost v dobrem, da nikoli ne zgubimo z nepokorščino do tebe zveličavne tvoje ljubezni, temuč vedno skrbno hranimo in goreče spolnujemo vse svete želje, ki nam jih v naših srcih oživlja in obuja neskončna tvoja milost.

O najsvetejši in pravičniši Bog! z grozo in strahom spoznamo, da nas obsodi izgled nedolžnega spokornika sv. Alojzija zavolj naše nespokornosti pred obličjem tvoje pravičnosti v večno pogubljenje. On, ves čist, ki greha poznal ni, se je oestro pokoril vse življenje in je



resnično križal in terl deviško svoje meso; mi grešniki, pa ki imamo toliko hudobij na vesti in tako poželjivo, duhu uporno meso, mi nočemo celo nič slišati od pokore!

Omehči tedaj, o Bog! trda naša srca; odvzemi nam lahkomišljenost in vdihni nam duha spokornosti in zatajevanja; primrzi in pristudi nam posvetne sladkosti, in daj nam edino veselje, edino polajšanje samo v gorkih solzah nad storjenimi grehi in v vernem spolnovanju tvoje volje, da bomo po potu pokore svoj večni namen dosegli, ker smo nedolžnost zgubili.

O sv. Alojzij! ki si točil srčne solze milovanja ob spominu in pogledu križanega Jezusa: užgi moje mrzlo, neobčutljivo srce z ognjem svoje ljubezni, in sprosi mi solze milovanja do križane ljubezni, da me pretrese ob vsakem spominu ali oziru na sv. križ strašna, pa zveličavna misel: „Toliko je moral sam

Bog zavoljo mojih grehov trpeti, in jaz grozovitnež še vedno ponavljam vse strašne muke z vsakim smrtnim grehom.“ Ta misel me bo varovala vsih grehov, ter mi vnemala ljubezen do trpečega Zveličarja. Zatorej jo budi in živi, o sv. Alojzij! vedno v meni, in užigaj in množi mi ljubezen in milovanje do križanega Jezusa, da se spremeni moja žalost v večno radost v nebesih. Amen.

### Litanije sv. Alojzija.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili  
se nas!

Sv. Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sv. Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sv. Marija,  
 Sv. Alojzij,  
 Sv. Alojzij, služabnik Marije,  
 Sv. Alojzij, angeljski mladeneč,  
 Sv. Alojzij, zgled mladosti,  
 Sv. Alojzij, zgled čistosti in ne-  
 dolžnosti,  
 Sv. Alojzij, zgled pobožnosti,  
 Sv. Alojzij, zgled spokornosti  
 in zatajevanja,  
 Sv. Alojzij, zgled vseh čednost,  
 Sv. Alojzij, kinč jezuitovskega  
 reda,  
 Sv. Alojzij, dar ljubezni do bliž-  
 njega,  
 Sv. Alojzij, ljubitelj vboštva,  
 Sv. Alojzij, zaničevavec zemelj-  
 skih dobrot,  
 Sv. Alojzij, popolni gospodar  
 svojih počutkov,  
 Sv. Alojzij, ostri spokornik brez  
 greha,  
 Sv. Alojzij, premagavec svojega  
 mesa,

prosi za nas!

Sv. Alojzij, goreči seraf do pre-  
 svetega Telesa,  
 Sv. Alojzij, žareča ljubezen do  
 križanega Jezusa,  
 Sv. Alojzij, najpokorniši vik-  
 šim,  
 Sv. Alojzij, najponižniši v časti  
 in slavi,  
 Sv. Alojzij, najpotrpežljivši v  
 težavah,  
 Sv. Alojzij, najpriljudniši in naj-  
 krotkejši do bližnjega,  
 Sv. Alojzij, zvesti pomočnik  
 svojim služabnikom,  
 Sv. Alojzij, dobrotnik ubogih,  
 Sv. Alojzij, strežnik bolnikov,  
 Sv. Alojzij, varh čistosti in ne-  
 dolžnosti,  
 Sv. Alojzij, pomočnik greš-  
 nikom,  
 Sv. Alojzij, svetovavec ob vo-  
 litvi stanu,  
 Sv. Alojzij, pribežališče v vseh  
 potrebah,

prosi za nas!



Da tvoj izgled posnemamo,  
 Da nam Bog oživi vero, upanje  
 in ljubezen,  
 Da nam Bog podeli sv. strah  
 pred grehom,  
 Da nam Bog podari čistost in  
 potrebne čednosti,  
 Da nam Bog podari pravo mo-  
 litev in premišljevanje,  
 Da povzdignemo svoje misli k  
 nebeškim željam,  
 Da goreče ljubimo Jezusa v  
 presvetem rešnem Telesu,  
 Da vredno prejemamo Jezusa  
 pri sv. Obhajilu,  
 Da nas sprejme Marija v po-  
 sebno svoje varstvo,  
 Da djansko ljubimo Boga in  
 bližnjega,  
 Da nas pripelje Bog k pravi  
 pokori,  
 Da ostanemo stanovitni do  
 konca,

prosi za nas!

Da nam olajša Bog smrtne bole-  
čine, prosi za nas!

Da nam bo Jezus milostni sod-  
nik, prosi za nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta; prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta; usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe  
sveta; usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš... Češčena si Marija...

Prosi za nas, sv. Alojzij!

Da vredni postanemo obljub Kri-  
stusovih.

M o l i m o !

Vsegamogočni, milostljivi Bog!  
ki si tako obilno razlil zaklade  
svojih milost v srce svojega služab-  
nika sv. Alojzija, da se ja obdan od

vseh dobrot in mičnost tega sveta vender čistega ohranil od nečimernosti in zemeljskih želj, ter je hrepenel samo po nebeških dobrotah; prosimo te ponižno, in zaupno zdihujemo k tvoji milosti, dodeli nam po prošnjah in zasluženju sv. Alojzija, da bomo tudi mi tukaj na zemlji nepremagani od slabih izgledov tebi zvesto služili, tam v nebesih pa te večno uživali. Amen.

### Molitev v praznik sv. Alojzija.

O sv. Alojzij, ti angeljski mladeneč, izgled popolne nedolžnosti in čistosti! priporočim ti jaz najnevredniši služabnik danes čistost svoje duše in svojega telesa. Ponižno te prosim, priporoči me zavolj tvoje angeljske čistosti nebeškemu Jagnjetu, Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi, Gospej njegovega presvetega Srca. Oh, nikar ne dopusti, da bi se jaz kdaj oskrunil s

kakim madežem nečistosti: temuč, kadar me vidiš v skušnjavi ali v nevarnosti greha, odženi tedaj iz mojega srca vse nečiste misli in želje, obudi takrat v meni spomin na večnost in na križanega Jezusa, vtisni mi globoko v srce čutila sv. Božjega straha in vnemi me z Božjo ljubeznijo, da bom tebe na svetu posnemal, in vreden enkrat s teboj Boga v nebesih z obličja v obličje gledati in uživati. Amen.



## 12. Češčenje svetega Frančiška Serafinskega.

Litanije v čast svetega Frančiška.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!



Oče nebeški, vsegamogočni Bog,  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili  
se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili  
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili  
se nas!

Sveta Marija, kraljica Angeljev!

Sveta Marija, pribežališče greš-  
nikov,

Sveti Frančišek, serafinski oče,  
Sveti Frančišek, oče ubogih v  
duhu,

Sveti Frančišek, zavoljo tvo-  
jega svetega življenja hvale  
vredni svetnik,

Sveti Frančišek, z ranami Je-  
zusa Kristusa zaznamovani  
svetnik,

Sveti Frančišek, častivec pre-  
svete Trojice,

Sveti Frančišek, besednik ver-  
nih kristjanov,

prosi za nas!

Sveti Frančišek, svetim oča-  
 kom enaki,  
 Sveti Frančišek, z duhom pre-  
 rokov napolnjeni,  
 Sveti Frančišek, vreden apo-  
 steljnem prišteti biti,  
 Sveti Frančišek, mučenec svete  
 ljubezni,  
 Sveti Frančišek, v zasluženju  
 svetim škofom enaki,  
 Sveti Frančišek, deviško čisti  
 na duši in telesu.  
 Sveti Frančišek, velik prema-  
 govavec sveta,  
 Sveti Frančišek, močni gospo-  
 dovavec samega sebe,  
 Sveti Frančišek, dragi kamen  
 v kroni svetnikov,  
 Sveti Frančišek, pomočnik v  
 potrebah in stiskah,  
 Sveti Frančišek, razveselje-  
 vanje umirajočih,  
 Sveti Frančišek, varh svojih  
 častivcev,

prosi za nas!

Sveti Frančišek, stanovitni pre-  
 magovavec mesa,  
 Sveti Frančišek, srečni prema-  
 govavec hudiča,  
 Sveti Frančišek, zmagovavec  
 vse hudobije,  
 Sveti Frančišek, učenik pokor-  
 ščine,  
 Sveti Frančišek, zgled čistosti,  
 Sveti Frančišek, učenik prave  
 ponižnosti,  
 Sveti Frančišek, pomoč bolni-  
 kov,  
 Sveti Frančišek, razveselenje  
 žalostnih,  
 Sveti Frančišek, spreobrače-  
 vavec nevernikov,  
 Sveti Frančišek, strah peklen-  
 skim duhovom,  
 Sveti Frančišek, obuditelj mrt-  
 vih,  
 Sveti Frančišek, angelj v člo-  
 veški podobi

prosi za nas!

Bodi nam milostljiv; prizanesi nam,  
o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o  
Gospod!

Na prošnjo svetega Frančiška,  
posvetne ljubezni,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
poželenja mesa,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
napuha,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
nepokorščine,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
prevelike žalosti in brit-  
kosti,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
krivovere,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
nevere,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
skušnjav hudega duha,

Na prošnjo svetega Frančiška,  
hudih bolezni,

Mi grešniki, prosimo te, usliši nas!

reši nas, o Gospod!



Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška ponižni bili,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška pokorni bili,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška ubogi v duhu bili,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška čisti bili na duši in  
 telesu,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška živo vero imeli,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška trdno upanje imeli,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška gorečo ljubezen imeli,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška potrpežljivi bili,  
 Da bi po zgledu svetega Fran-  
 čiška se skušnjavam zoper-  
 stavljali,  
 Da bi na prošnjo svetega Fran-  
 čiška hudega duha ž njego-  
 vimi skušnjavami odganjati  
 zamogli,

prosimo te, usliši nas!

Da bi se z zaupanjem svetemu Frančišku priporočevali, prosimo te, usliši nas!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, — prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, — usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena si Marija ...

V. Prosi za nas sveti Frančišek!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih!

M o l i m o.

O Bog! ki svojo Cerkev po zasluženju svetega Frančiška s sadom novih otrok poveličuješ; daj nam po

njegovem zgledu pozemeljsko zaničevati, in se deležnosti nebeških darov vselej veseliti. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu, ki s Teboj živi in kraljuje, v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

### Molitev k sv. Frančišku Serafinskemu.

O sveti oče, Frančišek Serafinski! ki si goreč od ognja božje ljubezni in ozaljšan z ranami križanega Jezusa, katerega trpljenje si noč in dan premišljeval, veliko duš za nebesa pridobil: rani moje mrzlo srce z žarki svoje slave, da po tvojem zgledu tudi jaz posvetno nečimernost zaničujem, svoje pregrešno poželenje zatiram in s ponižnim in krotkim duhom po poti hodim, ki pelja k Jezusu, mojemu Bogu in moji ljubezni. Amen.

---

## Molitev tretjerednika k sv. Frančišku Serafinskemu.

O sveti Frančišek, moj preljubeznjivi oče! skoz tvoje svete petere rane te prosim: pomagaj mi mojih petero počutkov ravnati po volji božji in po njegovem dopadenju. Sprosi mi pri Bogu pravo grevengo čez moje grehe, duha pobožnosti, vero, upanje, ljubezen, potrpežljivost, čistost duše in telesa, sveto premišljivost v besedah in v djanjih in v vseh teh čednostih resnično stovitnost, da tako zaslužim, po dokončanem teku tega življenja k tebi priti, ki se zdaj zavoljo prejetega plačila za tvoj trud in delo večno veseliš tam, kjer ni bolečine, niti žalosti, temuč kjer kraljuje le večno veselje, ki naj mi ga podeli Jezus Kristus, Sin Marije Device, skoz tvojo priprošnjo, o sveti Oče! Amen.



## Pozdrav sv. Frančiška.

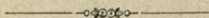
Pozdravljen, pozdravljen, pozdravljen pristrčno rečem, pozdravljen preljubeznjivi Oče, vboštva in ljubezni polni, Gospod na gori Alverniji s teboj: blažene tvoje svete rane in blažena serafinska ljubezen tvojega srca, Sin živega Boga, blažen Jezus Kristus.

O ponižni sv. Frančišek! Oče ubogih, prosimo te, bodi nam — če ravno nevrednim otrokom tvojim — vedno pomočnik, posebno pa našo smrtno uro. Amen.

## Molitev za potrebne čednosti.

(Sv. Frančiška S.)

O Gospod, Jezus Kristus! razsveti mi moje srce in daj mi pravo vero, trdno zaupanje, resnično ljubezen in spoznati Tebe, da vedno spolnujem Tvojo nasjvetejšo voljo. Amen.



# 13. Češčenje sv. Antonija Padovanskega.

Litanije v čast sv. Antonija Padovanskega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,  
usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog, usmili  
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili  
se nas!

Sveta Marija,  
Sveta Mati Božja,  
Sveta devic Devica,  
Sveti Antonij Padovanski,  
Sveti Antonij, čast serafin-  
skega Reda,

prosi za nas!

Sveti Antonij, lilija devištva,  
 Sveti Antonij, biser vboštva,  
 Sveti Antonij, zgled pokorščine,  
 Sveti Antonij, ogledalo zataje-  
 vanja,  
 Sveti Antonij, goreča posoda  
 čistosti,  
 Sveti Antonij, svitla zvezda  
 svetosti,  
 Sveti Antonij, lepota nravnosti,  
 Sveti Antonij, kinč paradiža,  
 Sveti Antonij, škrinja zaveze,  
 Sveti Antonij, škrinja svetega  
 pisma,  
 Sveti Antonij, učenik resnice,  
 Sveti Antonij, oznanovavec mi-  
 losti,  
 Sveti Antonij, pokončevavec  
 hudobij,  
 Sveti Antonij, sejavec čednosti,  
 Sveti Antonij, kladvo krivo-  
 vercév,  
 Sveti Antonij, strah nevernikom,

prosi za nas!

Sveti Antonij, tolažnik žalost-  
nih,

Sveti Antonij, spoznovavec vesti,

Sveti Antonij, v želji mučenik,

Sveti Antonij, groza hudih  
duhov,

Sveti Antonij, strahota pekla,

Sveti Antonij, vedni čudodelnik,

Sveti Antonij, prinašavec zgub-  
ljenih reči,

prosi za nas!

Bodi nam milostljiv, prizanesi nam,  
o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o  
Gospod!

Vsega hudega,

Vsega greha,

Skušnjav hudičevih,

Kuge lakote, in vojske,

Večne smrti,

Skoz zasluženje svetega Anto-  
nija,

Skoz gorečo ljubezen svetega  
Antonija,

reši nas, o Gospod!



Skoz goreče pridigovanje sve-  
tega Antonija,  
Skoz želje po mučeništvu sve-  
tega Antonija,  
Skoz natančno spolnovanje po-  
korščine, vboštva in čistosti  
svetega Antonija,  
Na dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,  
Da nas k pravi pokori pripelješ,  
Da ogenj božje ljubezni v nas  
užgeš,  
Da, nas varstva svetega Anto-  
nija vdeležiti se, podeliš,  
Da nam, skoz zasluženje sv.  
Antonija pravo grevengo, po-  
nižnost, solze in premišlje-  
vanje podeliš,  
Da nam, skoz priprošnjo sve-  
tega Antonija svet, hudega  
duha in meso popolnoma za-  
pustiti podeliš,

prosimo te, usliši nas!

Da vsem, ki se ti skoz pri-  
prošnjo svetega Antonija pri-  
poročujejo, v vseh potrebah  
pomagaš,

Da nas uslišiš,

Sin božji,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — prizanesi nam, o Go-  
spod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe  
sveta, — usmili se nas, o Gospod!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... Češčena si Marija ...

M o l i m o .

Neskončno usmiljeni Bog, ki  
svetega Antonija, tvojega spozno-

prosimo te, usliši  
nas!

vavca, neprenehoma s čudeži poveljuješ: dodeli nam, da tisto, česar zavolj njegovega zasluženja z zaupanjem prosimo, skoz njegovo priprošnjo resnično dobimo. Ki živiš in kraljuješ na vse večne čase. Amen.

### K svetemu Antoniju.

O sveti Antonij, ti bela in lepo dišeča lilija devištva, dragoceni biser vboštva, ogledalo zatajevanja, podoba čistosti, svetosti najsvitlejša zvezda, rajska lepota, podpora sv. Cerkve, oznanovavec milosti, pokončevavec hudobij, učenik čednosti, tolažnik žalostnih, plamen najbolj goreče ljubezni božje, svitla zvezda Španije, nova luč Italije, krasna bliščoba Padove, posnemovavec tvojega Očeta Franciška, prijatelj mira in edinosti, zaničevavec posvetne nečimernosti, luč svete katoliške Cerkve, slavni mučenik po želji,

zmagovavec krivovercev, imenitni  
 čudodelnik, gotovo pribežališče tistih,  
 ki k tebi pribežijo, ti, o sveti Antonij!  
 si zaslužil s tvojimi rokami objeti  
 Sina Božjega: ti si skoz tvoje  
 goreče pridige v srcih grešnikov  
 plamen božje ljubezni užgal. Zato te  
 jaz vbogi(a) grešnik(ca) ponižno  
 prosim: vzemi me v tvoje varstvo  
 in sprosi mi pravo grevengo čez  
 moje grehe, ponižno spoznanje sebe,  
 dar zgrivanih solz, dar pobožne in  
 zbrane molitve, moč zdržati se greha  
 in dar svetega premišljevanja. Ker  
 si ti goreči plamen božje ljubezni,  
 tudi moje mrzlo in mlačno srce z  
 ognjem Božje ljubezni tako vnami,  
 da jaz svet, meso in hudega duha  
 vedno zaničujem. Amen.

**K sv. Antoniju v vsaki sili.**

Spomni se, o sveti Antonij! ko-  
 liko čast ti je Bog skazal, ko je  
 mnogoterim, ki so k tebi pribežali,



na tvojo priprošnjo pomagal. Spomni se, koliko mrtvih je življenje, zmotenih dober svet, žalostnih tolažbo, obsedenih oproščenje, gobavih očiščenje, bolanih zdravje, mornarjev srečni prihod, vjetih rešenje, hromih zdrave ude, okradenih svoje reči in sploh potrebnih in ubogih skoz tebe tolažbo in pomoč dobilo.

Tudi jaz k tebi zdihujem, sveti Antonij! in iščem pri tebi pomoči in sveta v tej sili... (*tukaj imenuj, kar hočeš sprostiti*). O oče stiskanih, usmili se mene in pomagaj mi, ker roka Gospodova me je zadela, in me je zavolj mojih grehov, ali da me poskuša, to stisko (— *ali nadlogo, — ali revo, — ali nevoljo, — ali žalost, — ali britkost,*) poslala. Glej moje revno stanje, premisli britkost, v kateri se znajdem. Ali me zamoreš gledati trpeti, brez da bi mi pomoč in tolažbo sprosila?

Sicer vem, da tvoje priprošnje nisem vreden, in tvoje tolažbe in pomoči ne zaslužim, pa spomni se na veliko ljubezen, s katero si že veliko drugim, tvoje pomoči tudi nevrednim, pomagal. Spomni se, kako usmiljen in milosrčen do ubogih in stiskanih si bil že tukaj na zemlji; koliko večje je tvoje usmiljenje in ljubezen zdaj, ko v nebesih vso srečo vživaš, in ti, da stiskanim pomagaš, ni drugega treba, kakor prositi Boga, ki tvoje prošnje tako rad usliši.

Oh, pomagaj mi v tej moji sili in daj mi spoznati dobroto tvojega srca. Sliši zdihovanje moje žalostne duše, zadobi ji tolažbo; sprosi ji pa moč in vdanost v sveto voljo božjo, da jaz v potrpežljivosti pričakujem vslišanja, in da se ne bi skoz nevoljo nevrednega storil uslišanja in zasluženja, ki bi si ga skoz potrpljenje lahko pridobil. Jaz zaupam na tvojo

ljubezen, ktera mi priprošnje od-  
reči ne more; vender ne moja, te-  
muč sveta volja božja naj se nad  
menoj zgodi zdaj in na večno.  
Amen.

**Responzorij k sv. Antoniju, po-  
seбно za najdenje zgubljenih reči:**

1. Ako iščeš čuda znamnje;  
Smrt, zmotnjava, vsako zlo,  
Hudi, gobe berž zbežijo,  
Bolni zdravi vstanejo.
2. Vpadajo vezi in morje;  
Ude, zgubljene reči  
Prosijo, dobijo zopet  
Mladi in pa stari vsi.
3. Se nevarnosti gubijo,  
In potrebe minejo:  
Naj povejo ti, ki zvejo;  
Govori naj Padua to:
4. Vpadajo vezi in morje;  
Ude, zgubljene reči

Prosijo, dobijo zopet  
Mladi in pa stari vsi.

5. Čast bodi Očetu in Sinu  
In svetemu Duhu!\*)

6. Vpadajo vezi in morje;  
Ude, zgubljene reči  
Prosijo, dobijo zopet  
Mladi in pa stari vsi.

V. Prosi za nas, sveti Antonij!

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

### M o l i m o.

Tvojo cerkev, o Bog! naj svetega Antonija, Tvojega spoznovavca, pobožni spomin razveseljuje, da bo z duhovnimi pomočki vedno zavarovan.

---

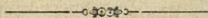
\*) Ako poješ ta responzorij, poj na tem mestu tako-le:

Večnemu Bogu, Očetu  
Čast in slava naj doni,  
Sinu Božjemu in Duhu  
Svetemu naj se glasi.



vana, in zaslužila enkrat večno veselje uživati. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

*Vsi, ki z zgrivanim srcem ta responzorij molijo, dobijo vsakokrat 100 dni odpustka. Ako to celi mesec molijo in svete zakramente vredno prejmejo, ter v cerkvi nekoliko po namenu sv. Očeta molijo, zadobijo popolnoma odpustek, ki se zamore tudi dušam v vicah v prid obrniti. (Pij IX. 25. prosinca 1866.)*



## 14. Razne molitve.

Molitev mladenčca k Materi Božji.

O prečista Devica Marija! najmanjši greh ni omadeževal tvojega Srca, tvoje prečisto telo ni nobenega grešnega nagnjenja občutilo, tvoje oči so bile vedno ponižne in sramožljive, tvoja usta so le od neskončne ljubezni Božje in njegove milosti govorile, le od Boga in nebeških reči so hotle slišati tvoja ušesa. O

da bi tudi jaz imel čisto srce, živo hrepenenje po svetem Bogu, in veselje nad nebeškimi rečmi, kakor si ga ti imela! Ali moje srce se hoče užgati od nečistega ognja; misli in želje mi hoče peklenški duh na pregrešno veselje obrniti! spačeni ljudje me hočejo zapeljati; moje pregrešno nagnjenje je čedalje bolj močno. Pri tebi je v toliki nevarnosti pomoč, o prečista Devica! K tebi se tedaj zatečem, o pomoč kristjanov! k tebi povzdignem svoje oči, zgodnja danica! Pokaži mi pravi pot, kateri me pelja iz te stiske; odženi od mene sovražnike lépega življenja; premagaj v meni vse pregrešno nagnjenje, nakloni celo moje srce k Jezusu, da na svetu le njega črez vse ljubim, in rajši umrjem, kakor da bi njega, neskončno dobroto, zopet razžalil, in tebi, o preljubeznjiva Mati! žalost delal, ki te za Jezusom črez vse ljubim in ki v

tebe vse zaupanje stavim v življenju in smerti. Amen.

### Molitev deklice (device) k Materi Božji.

O devic Devica, neomadeževana nevesta svetega Duha! čutim in spoznam, kako sem slaba in revna; zato k tebi pribežim, o pomagaj mi vselej, kadar pride moja čistost v nevarnost. Od vseh strani strežejo skušnjave po mojem srcu. Zbuja se v meni pregrešno nagnjenje do sveta in njegovega minljivega veselja, približuje se mi sovražnik nedolžnosti, zapeljuje me hudobni svet; pa s tvojo pomočjo, o sveta Mati! nikdar nočem kaj hudega storiti in zoper svojega Boga grešiti. Njemu samemu želim služiti s čistim, sramožljivim srcem, njega hočem z neomadeževanim srcem nad vse ljubiti. Pridi tedaj,

preljubeznjiva Devica! in hiti mi na pomoč, skrij me v svoje varstvo, vzemi me v svoje presveto Srce, in ne pripusti, da bi se pogreznila v posvetni hrup. Ne pripusti, da bi deviški venec omadeževala, strgala ali še celo zgubila. Ne pripusti, da bi se mi belo oblačilo nedolžnosti vzelo, temuč prosi za-me in pomagaj, da ž njim ozaljšana pridem pred obličje tvojega Božjega Sina, da od njega ne bom zavržena, da bom smela ž njim na nebeško svatovščino iti in mu s teboj in vsimi svetniki hvalno pesem peti vekomaj. Amen.

**Molitev k prečisti Devici Mariji  
zoper vse hude misli.**

O Marija, prečista Devica in moja preljubeznjiva Mati! glej revno siroto, ki pod tvojo brambo in varstvo zoper vse grehe in skušnjave pribeži. Darujem ti svoje oči



in ušesa, svoj jezik, svoje roke in srce, da jih vsega greha obvaruješ. Pomagaj mi, o Mati! da nikdar Jezusa, tvojega Sina, in svojega Boga, ne razžalim. V skušnjavi hočem vselej k tebi zdihovati in klicati: Prečista Devica! v skušnjavi sem, pomagaj mi; ves sem Jezusov in Marijin, kterima sem se na vekomaj daroval.

Moli potem trikrat Češčena si Marija . . .

Po svojem svetem devištvu mi očisti, o prečista Devica Marija! srce, telo in dušo; v imenu Boga Očeta in Sina in svetega Duha. Amen.

**K Mariji v vsaki potrebi in žalosti.**

O Marija! tolažba žalostnih, naše upanje, naša edina Mati! ozri se danes na me, sliši moje zdihovanje, in usliši prošnjo mojega srca. Moje srce je žalostno in se ne ve

kam obrniti, kakor k tebi, o Marija, o moja Mati! Pridi mi tedaj na pomoč v moji žalosti, ne odvrni svojih milostljivih oči od mene zapuščenega, ker sem v tolikih nevarnostih, in usliši prošnjo žalostne duše, ktera bi rada neprenehama klicala: „O Marija! brez greha spočeta, prosi za nas, kateri se k tebi zatečemo.“

### Molitev v čast svete Terezije.

O sveta Terezija, češčena nevesta nebeškega ženina! ki si zveličanje vseh grešnikov toliko goreče želela, ozri se milostljivo na mojo prošnjo in užgi moje srce z iskro svoje goreče ljubezni, da tvojega preljubeznjivega nebeškega ženina iz vse moči svoje duše ljubim; sprosi mi milost, se na svet ne navezovati, pri molitvi in premišljevanju nebeških reči zbranemu, v svete skrivnosti Jezusovega Srca vpeljanemu, in z vsemi svojimi mislami

v večnost obrnjenemu biti, kjer Jezusa s teboj hvaliti in častiti trdno upam. Amen.

### Molitev za spovednika.

Vsegamogočni, večni Bog! ozri se na svojega otroka, kateri s ponižnim srcem pred teboj kleči. Srčno se ti zahvalim, da si moji duši gorečega pastirja dal, kateri mi v tvojem imenu pomaga, kadar me grehi od tebe ločijo; kateri me vodi po poti zveličanja, in me tolaži, kadar me moji grehi težijo. O moj Bog! nikdar mu ne morem povrniti potrpljenja in prizadevanja, ki ga z menoj ima. Povrni mu ti ves trud, in bodi mu milostljiv, ko v molitvi svoje srce k tebi povzdiguje, ko najsvetejšo daritev daruje, ko tvoj zveličavni nauk oznanuje, ko bolane in umirajoče tolaži, posebno pa, ko nas grešnike v tvojem imenu sodi, zdravi, uči in nam grehe odpušča. Razsveti

ga, da bo vselej moj grešni stan prav spoznal, mi potrebne nauke dajal, modro svetoval, zveličavno pokoro nalagal in me kakor moj angelj varh po pravi poti pokore in poboljšanja v večno življenje peljal. Meni pa daj do njega spoštljivemu, ponižnemu in zaupljivemu biti, da po potu hodim, kterega mi ljubeznjivo kaže. Usliši, o Jezus! to mojo pohlevno prošnjo, da se bo tvoj služabnik, naš oče, v sredi svojih ovčic v nebesih pri tebi vekomaj veselil. Amen.

### Molitev otrok za strariše.

Nebeški Oče! kateri hočeš, da naj svoje stariše spoštujem, daj mi milost to storiti, kar mi svetujejo ali zapovedujejo, in opustiti, kar mi prepovedujejo, jih srčno ljubiti, posebno v potrebi in starosti podpirati, tolažiti, in jim pomagati, tebi in njim za toliko dobrot zahvaliti se



in za njih zveličanje pogostoma goreče prošnje k tebi pošiljati. Povrni jim tedaj na duši in telesu vse, kar so mi dobrega storili in mi še storijo. Ohrani njih zdravje, obvaruj jih vse nesreče in daj jim enkrat večno zveličanje v nebesih. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

### Molitev pri volitvi stana.

Moj Bog, moj Oče! s srčnim zaupanjem se k tebi obrnem. Zveličan želim biti. To je moja prva skrb in najgorečnija želja. Za zveličanje svoje duše sem tudi pripravljen vse storiti in opustiti. Gospod! kaj hočeš, da storim? Razsveti me in daj mi, tvojo sveto voljo spoznati. Vem, da mi gre vselej in povsod tvoje zapovedi spolnovati, da se zveličam; zato te pohlevno prosim, pokaži mi stan, ktereга naj si izvolim, da srečno svoj namen dosežem. Govori tedaj, o Gospod! sli-

šim te, in pripravljen sem, tudi najljubšemu nagnjenju svojega srca se odpovedati, ako je tvoja sveta volja. Usliši me v tej veliki reči, na kateri je zastavljena moja časna in večna sreča, prosim te po Jezusu Kristusu. Amen.

### Molitev zakonskih in starišev.

O Bog! kateri sam si sveti zakon, v kterega si naji poklical, iz svetih namenov v raju postavil, dodeli da v njem vedno po tvojih svetih zapovedih kakor tvoja dobra otroka — čisto, ponižno, mirno, pridno, pobožno živima, s svojimi slabostmi potrpicima, otroke, ki so nama izročeni, po tvoji sveti volji v tvojem strahu zredima, jih po moči vseh nevarnih priložnost in vsega greha varujema, njim in svoji družini sama z lepim zgledom vedno in povsod svetima in vse svoje dolžnosti tako zvesto in voljno spolnujema,

da tebi, nebeškemu Očetu, dopadema, že tukaj tvojo milost zaslužima in se enkrat združena pri tebi v nebesih veselima. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

### Za srečno smrt.

(K Mariji D.)

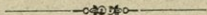
O ljubeznjiva, milostljiva in od vekomaj izvoljena devica, Mati Jezusova, Marija! prosim te po tisti tvoji in tvojega ljubljenega Sina, Jezusa Kristusa, britkosti in grenkosti, katero sta imela, ti pod križem, on pa na svetem križu, največ pa ob tisti uri, ko se je njegova duša njegovega telesa ločila, da mi na pomoč prideš, ko se bode moja uboga duša mojega telesa začela ločiti, in tisto v svoje milostljive roke sprejmeš, in mojemu Zveličarju, tvojemu ljubeznjivemu Sinu, Jezusu Kristusu, izročiš. Zdaj jaz tebi svojo dušo za

tisto uro priporočim; ne zapusti me, o Marija! Amen.

### K sv. Barbari za srečno smrt.

O sveta Barbara! vem da vsi, ki te resnično častijo in tvoje muke premišljujejo, brez svetih Zakramentov umrli ne bojo. Zato te tudi jaz pozdravljam in častim, in te po tvojem britkem trpljenju in preliti krvi prosim, vdeleži tudi mene te dobrote. O sveta Barbara! ki si zavoljo Kristusa grozne muke prestala, zavolj tvojega velikega zasluženja mi sprosi: da pred smrtjo vse svoje grehe resnično zgrevam, se jih odkritosrčno spovem in vredno prejemem sveto obhajilo, Jezusovo Rešnje Telo, za popotnico v brezkončno večnost. Amen.

Oče naš... Češčena si Marija... Čast bodi...





## 15. Posvečevanje tretjega Reda sv. o. Frančiška

Božjemu Srcu Jezusovemu.

O Božje Srce mojega Zveličarja! glej jaz pridem pred Tebe, ki si v najsvetejšem Zakramentu resnično pričujoč. Združim se s Kerubini in Serafini, ki Te tukaj molijo, in brez nehanja kličejo: Svet, svet, svet! — Častim Te in molim svojega Odrešenika, ženina moje duše, ki si jo s ceno svoje predrage krvi odkupil. — O neskončno dobrotljivi Bog! kako močno si nas ljudi od vekomaj ljubil! Iz ljubezni in usmiljenja do nas si prišel sem doli na zemljo, si se sam ponižal in človeško slabost na se vzel. Iz ljubezni do nas si toliko sramote in zasmehovanja pretrpel, tako veliko bolečin in muk prestal. Pa vse to še ni bilo zadosti Tvoji ljubezni. Tvoje Srce,

goreče od ljubezni, Te je primoralo, da si pred smrtjo nam zastavo svoje ljubezni zapustil za vselej. Skril si se toraj v podobah kruha in vina, da bi tako postal naša hrana s Svojim mesom in krvjo, z Božjo in človeško natoro, in da bi pri nas ostal do konca sveta.

Presveto Srce Jezusovo! Tvojo neizmerno ljubezen sem jaz do zdaj plačeval le z mlačnostjo in nehvaležnostjo. Celo ginjen od grevenge in bolečine, zavoljo hudobije mojega srca, Te ponižno prosim odpuščenja. Trdno sklenem, od zdaj moje srce z vsemi željami čisto Tebi darovati. Pred vsem pa kličem k Tebi s kraljevim prerokom: „Stvari v meni, o Bog, čisto srce; srce, ki bo ponižno, ljubeznjivo, zgrevano in zvesto v spolnovanju Božjih zapoved in dolžnosti mojega stana. In to moje srce, združeno z srci vseh bratov in sester tretjega sv. Reda, jaz darujem in po-

svetim Tvojemu najsvetejšemu Srcu čisto in za vselej.

O ljubi Zveličar! poglej milostljivo doli na trojni Red svetega očeta Frančiška; ohrani, obdrži, in obvaruj ga vseh vidnih in nevidnih sovražnikov. Prosim Te tudi, v imenu in skoz zasluženje Tvojega serafskega služabnika, mojega sv. očeta Frančiška, vseh svetnikov, zveličanih in izvoljenih trojnega Reda; blagoslovi Tvojo ljubo nevesto, sveto rimsko-katoliško cerkev, in njenega poglavarja, Tvojega vidnega namestnika na zemlji. — Pošlji kmalo zmago in poveličanje Tvoje cerkve in njenega poglavarja, da Tvoje ime spoznamo, se ga bojimo, ga ljubimo in poveljučujemo. Tako je — tako naj se zgodi. Amen.

**Opomba:** V Mariboru je obletnica tega posvečevanja na praznik rojstva blažene Device Marije; pri sveti Trojici v slovenskih goricah pa v nedeljo po osmini vnebovzetja, to je: na praznik sladkega Srca prečiste Device Marije.

## 16. Zdihljeji in izreki svetega očeta Frančiška.

1. „Molimo Te najsvetejši Gospod Jezus Kristus! tukaj in po vseh cerkvah, ktere so na celem svetu, in Te hvalimo, ker si s svojim sv. križem svet odrešil.“

2. „Moj Bog in moje vse!“

3. „Lepa obleka, priložnost, pijača, jed, lenoba, spanje, pamet zmotijo in poželjivost pasejo.“

4. „Grešni pogledi, nagovori, poprijemanje, poljubljeji, čisto dušo vmorijo.“

5. „Ko rečem: Češčena si Marija, se nebesa smejejo, angelji veselijo, svet se raduje, pekel trese, hudiči pa bežijo.“

6. „Ne more biti prijatelj božji, ki ni prijatelj svete molitve.“



7. „Služabnik Gospodov voljno trpi, malo govori, in veliko za Kristusa dela.“

8. „Kdor v samoto gre, se nima vojskovati ne z očmi, ne z ušesi, ne z jezikom.“

9. „Preljubeznjivi! v tej žalostni dolini solz naj nam ne bo nobena reč tako draga in ljuba, da bi vse svoje srce na njo navezovali.“

10. „Beži pred svetom, ako hočeš biti sveti. — Ako si sveti, te svet ne bo veselil.“

11. „Ako se ti izgovarjaš, te Bog toži; če se pa ti sam tožiš, te Bog izgovarja.“

12. „Ni popolnoma dober, ki med hudobnimi dober biti ne more.“

13. „Skušnjava, v katero ne privoliš, ni greh; ona ti je le v lepo priložnost, da se v čednosti potrdiš.“

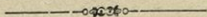
14. „Ljubezen vse težko polajša, in vse grenko posladi.“

15. „Ljubezen Božja ni nikdar lena.“

16. „Gorje tebi, ako dobro, ktero z besedo zidaš, s slabim zgledom podiraš.“

17. „Kdor nima svojega prednika, namesto Boga, tega tudi Bog nima za svojega sina, (za svojo hčer).“

18. „Velike reči smo obljubili; še večje so nam obljubljene.“



## 17. „Slovo sv. Frančiška.“

Zdaj pa z Bogom, vsi moji sinovi, in v Gospodovem strahu vedno živite; bližajo se nadloge, in poskušnje velike bojo prišle črez vas. Jaz

pa grem k Gospodu in svojemu Bogu, kteremu sem ponižno v duhu služil.

„Vsem pa, ki bojo to vodilo spolnovali, mir in usmiljenje od Boga.“ (Gal. 6, 16.)

—= KONEC III. DELA, =—



# Dostavek.

---

Pri navadnih, mesečnih shodih (pridigah).

## I. Pred zborom (pridigo.)

Pridi, sveti Duh, napolni srca svojih vernih in užgi v njih ogenj svoje ljubezni.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica; ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnosti, o častitljiva in blažena devica.

Ozri se, sveti oče Francišek, iz vzvišenega nebeškega prebivališča in prosi za svoje ljudstvo, ki si ga izvolil, da bo služilo pred teboj vsaki čas v službi Gospodovi.

Gospod usmili se nas. Kristus usmili se nas. Gospod usmili se nas.

Oče naš ...

Ÿ. In ne vpeljaj nas v skušnjava.

R. Temuč reši nas od hudega.



Ź. Spomni se svoje skupščine.

R. Ktero si posedel od začetka.

Ź. Gospod usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

Ź. Gospod z vami.

R. In s tvojim duhom.

### M o l i m o.

Razsveti, prosimo o Gospod, našo pamet z lučjo svoje svetlobe, da spoznamo, kaj moramo storiti, in storiti zamoremo, kar je pravo. Po Kristusu Gospodu našem. R. Amen.

---

Ob slovesnem zboru ali ob obiskovanju se poje na mestu „Pridi, sv. Duh“:

1. O pridi stvarnik, sveti Duh,  
Obišči duše vernikom,  
Napolni z višjo milostjo,  
Katera vstvaril srca si.
2. Ime je tolažnik tvojé,  
Najvišjega o dar Boga,  
Ljubezen ogenj, živ izvir,  
Duhovno pomaziljenje.
3. Darú sedmerovrstnega,  
Desnice prst Očetove,  
Očetova obljuba ti,  
Bogátiš gerla z govorom.

4. Užgi počutkom luč svitlò,  
Ulij ljubezen v srca nam,  
Slabost telesa našega  
Z močjó krepčaj nenéhavno.
5. Poženi proč sovražnika,  
Podeli stanoviten mir,  
Da tvojim pod vodíteljstvom  
Se škodi vsaki ógnemo.
6. Po tebi da spoznamo daj  
Očeta in Sína božjega;  
Daj v tebe tudi obéh Duha  
Da vérujemo vsaki čas.
7. Bogu Očetu bodi čast  
In njega Sinu edinemu,  
In Duhu tolažitelju  
Sedaj in v vékov veke vse. Amen.

*O velikonočnem času:*

Bogu Očetu bodi čast,  
In Sinu, ki je od mrtvih vstal,  
In Duhu tolažitelju  
Sedaj in v vékov veke vse. Amen.

Ÿ. Pošlji Duha svojega, in vstvarjeni  
bodo. (Alleluja.)

R. In prenovil boš obličje zémeljsko.  
(Alleluja.)

(„Alleluja“ se pristavlja le od velike noči  
do binkušti.)

## M o l i m o.

O Bog, ki si srca vernikov po razsvitljenju svetega Duha učil; daj, da ravno v tem Duhu, kar je prav, spoznamo, in se njegove tolažbe vedno veselimo. Po Kristusu Gospodu našem.  
R. Amen.

---

---

 II. Po zboru.

Gospod usmili se nas. Kristus usmili se nas. Gospod usmili se nas. Oče naš...

Ů. In ne vpeljay nas v skušnjava.

R. Temuč reši nas od hudega.

Ů. Potrđi, o Bog, kar si delal v nas.

R. Od svetega tempeljna svojega, ki je v Jeruzalemu.

Ů. Gospod usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

Ů. Gospod z vami.

R. In s tvojim duhom.

## M o l i m o.

Dodeli nam, prosimo o Gospod, pomoč svoje milosti, da, kar smo po tebi spoznali da je storiti, s tvojo pripomočjo dopolniti zmoremo.

Zahvalimo se ti, vsegamogočni Bog,  
za vse dobrote tvoje, ki živiš in kra-  
ljuješ na vekomaj.

R. Amen.

Ÿ. Molimo za svoje dobrotnike.

R. Povrni milostljivo, o Gospod, za-  
voljo svojega imena večno življenje  
vsem, ki nam dobro delajo. Amen.

Psalm 129: Iz globočine vpijem k  
tebi, o Gospod! \* Gospod, vsliši moj glas.

Naj poslušajo tvoja ušesa \* glas  
moje prošnje!

Ako se boš oziral na hudobije,  
Gospod! \* o Gospod! kdo bo obstal?

Toda pri tebi je sprava; \* in zavoljo  
tvoje postave čakam na te, o Gospod!

Moja duša čaka njegove besede: \*  
moja duša upa v Gospoda.

Od jutranje straže do noči \* naj  
Izrael v Gospoda zaupa;

Ker pri Gospodu je usmiljenje \*  
in pri njem obilno odrešenje.

In on bo rešil Izrael: \* vseh nje-  
govih hudobij.

Ÿ. Večni mir \* jim daj, o Gospod!

R. In večna luč \* naj jim sveti.

Ÿ. Vrat peklenskih.

R. Reši, o Gospod! njih duše.



Ů. Naj počivajo v miru.

R. Amen.

Ů. Gospod, usliši mojo molitev.

R. In moje vpitje naj k tebi pride.

Ů. Gospod z vami.

R. In s tvojim duhom.

### M o l i m o.

O Bog, ki odpuščenje deliš in zveličanje človeštva ljubiš, prosimo tvojo milost; da naše družbe bratom, žlahtnikom in dobrotnikom, ki so se s tega sveta ločili, po priprošnji blažene Marije, vselej Device, in vseh svojih svetnikov, v družbo večnega zveličanja priti dovoliš.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, dodeli dušam tvojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da pomiloščenje, ki so ga vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Kteri živiš in kraljuješ na vekomaj.

R. Amen.

Ů. Večni mir jim daj, o Gospod!

R. In večna luč naj jim sveti.

Ů. Naj počivajo v miru.

R. Amen.



# Kazalo.

|                |            |
|----------------|------------|
| Vvod . . . . . | Stran<br>3 |
|----------------|------------|

## I. DEL.

### Življenje sv. Frančiška.

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Frančišek v mladosti . . . . .                                                 | 7   |
| 2. Frančišek se poboljša . . . . .                                                | 13  |
| 3. Frančišek romar in berač . . . . .                                             | 17  |
| 4. Frančišek popravi tri cerkve, se zaroči<br>s sv. vboštvom in vstanovi prvi Red | 25  |
| 5. Frančišek vstanovi drugi Red, (sv. Klara)                                      | 39  |
| 6. Frančišek pridigar . . . . .                                                   | 58  |
| 7. Odpustek Porcijunkule . . . . .                                                | 60  |
| 8. Frančišek vstanovi tretji Red pokore:                                          |     |
| a) Začetek tretjega Reda . . . . .                                                | 77  |
| b) Namen tretjega Reda . . . . .                                                  | 85  |
| c) Duhovne dobrote tretjega Reda . . . . .                                        | 91  |
| 9. Razširjanje tretjega Reda . . . . .                                            | 101 |
| 10. Frančišek dobi rane Kristusove . . . . .                                      | 113 |
| 11. Frančišek zboli in umrje . . . . .                                            | 116 |
| 12. Frančišek svetnikom prištet . . . . .                                         | 123 |

## II. DEL.

|                                        |     |
|----------------------------------------|-----|
| Pismo Leona XIII. o vstanovi III. Reda | 127 |
|----------------------------------------|-----|

### Vodilo udov tretjega Reda (z razlaganjem).

#### I. Poglavje.

|                                                       |            |
|-------------------------------------------------------|------------|
| O sprejemi, poskušnji in obleki redovni               | 134        |
| Redovna obljuba, kaj je in kako se<br>glasi . . . . . | 141 in 142 |

## II. Poglavlje.

|                                                       |     |
|-------------------------------------------------------|-----|
| O zadržanju in življenju in domači obleki             | 143 |
| O plesih in teatrih ali gledališčnih igrah            | 145 |
| O jedi in pijači . . . . .                            | 149 |
| O postu . . . . .                                     | 151 |
| O mesečni spovedi . . . . .                           | 152 |
| O redovni molitvi (koliko in kako se moli) . . . . .  | 155 |
| Čas, kdaj naj se redovni Očenaši molijo               | 161 |
| Testament ali oporoka . . . . .                       | 163 |
| O grešnih, nesramnih pogovorih . . . . .              | 169 |
| O vsakdanji sveti maši in mesečnih pridigah . . . . . | 171 |

## III. Poglavlje.

|                                                       |     |
|-------------------------------------------------------|-----|
| O službah, o nadzorovanju in o vodilu samem . . . . . | 180 |
|-------------------------------------------------------|-----|

## Odpustki.

|                            |     |
|----------------------------|-----|
| Nauk o odpustkih . . . . . | 186 |
|----------------------------|-----|

## I. Poglavlje.

|                                                       |     |
|-------------------------------------------------------|-----|
| O popolnih odpustkih . . . . .                        | 190 |
| Papežev blagoslov in občna odveza, kaj sta? . . . . . | 193 |
| Štacijski odpustki, kaj so? . . . . .                 | 195 |

## II. Poglavlje.

|                                  |     |
|----------------------------------|-----|
| O nepopolnih odpustkih . . . . . | 198 |
|----------------------------------|-----|

## III. Poglavlje.

|                                     |     |
|-------------------------------------|-----|
| O pravicah . . . . .                | 201 |
| Odpustki za vse kristjane . . . . . | 202 |

## Pregled vodila tretjega Reda.

|                                               |     |
|-----------------------------------------------|-----|
| 1. Pregled dolžnosti tretjerednikov . . . . . | 206 |
|-----------------------------------------------|-----|

|                                                                       |            |
|-----------------------------------------------------------------------|------------|
| 2. Pregled odpustkov tretjega Reda:                                   | Stran      |
| a) Odpustki, ki niso na določeni dan navezani . . . . .               | 210        |
| b) Odpustki, ki so na določene dni navezani skoz celo leto po vrsti . | 213        |
| <b>Sklep drugega dela te knjižice . . . .</b>                         | <b>225</b> |

### Tri pisma sv. Frančiška.

|                                         |     |
|-----------------------------------------|-----|
| Prvo pismo: vsem duhovnim . . . . .     | 227 |
| Drugo pismo: vladavcem ljudstva . . . . | 229 |
| Tretje pismo: vsem vernim kristjanom .  | 231 |

## III. DEL.

### Molitve.

#### I. Vsakdanje molitve.

|                                                          |     |
|----------------------------------------------------------|-----|
| Zjutraj, ko se zbudiš . . . . .                          | 241 |
| Juterna molitev . . . . .                                | 243 |
| Po dnevu . . . . .                                       | 246 |
| Zvečer. — Ko spat greš. — Premišljevanje vesti . . . . . | 251 |
| Večerna molitev . . . . .                                | 253 |

#### 2. Mašne molitve.

|                                |     |
|--------------------------------|-----|
| Prva sv. maša . . . . .        | 255 |
| Molitve po sv. maši . . . . .  | 272 |
| Molitve pred pridigo . . . . . | 273 |
| Molitve po pridigi . . . . .   | 274 |
| Druga sv. maša . . . . .       | 275 |

#### 3. Spovedne in obhajilne molitve.

|                                        |     |
|----------------------------------------|-----|
| Molitve pred izpraševanjem vesti . . . | 281 |
| Kratko ogledalo vesti . . . . .        | 282 |
| Po izpraševanju vesti . . . . .        | 283 |
| Grevenga . . . . .                     | 285 |
| Pri spovedi . . . . .                  | 286 |
| Po spovedi . . . . .                   | 287 |
| Pred sv. obhajilom . . . . .           | 289 |
| Tri božje čednosti . . . . .           | 291 |



# IV

|                                                                  | Stran      |
|------------------------------------------------------------------|------------|
| Pri sv. obhajilu . . . . .                                       | 294        |
| Po sv. obhajilu . . . . .                                        | 295        |
| Duša Kristusova, posveti me . . . . .                            | 298        |
| Molitev pred sv. razpelom . . . . .                              | 301        |
| Druge molitve za sv. obhajilo, za bo-<br>goljubne duše . . . . . | 302 do 315 |

## 4. Pri popoldanski službi božji.

|                                               |     |
|-----------------------------------------------|-----|
| Litanije v čast vseh svetnikov . . . . .      | 316 |
| Molitve po litanijah . . . . .                | 323 |
| Lavretanske litanije z molitvami . . . . .    | 334 |
| Litanije v čast presv. Imena Jezusa . . . . . | 342 |

## 5. Sv. križev pot.

|                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------|------------|
| Nauk o sv. križevem potu . . . . .                          | 347        |
| Darovanje in premišljevanje sv. križevega<br>pota . . . . . | 348 do 369 |

## 6. Češčenje presvete Trojice.

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Molitev in zahvala . . . . .               | 370 |
| Ljubezen . . . . .                         | 372 |
| Vdanost . . . . .                          | 373 |
| Litanije v čast presveti Trojici . . . . . | 374 |
| Prošnja . . . . .                          | 378 |
| Molitev k Bogu Očetu . . . . .             | 379 |
| Zahvala presveti Trojici . . . . .         | 381 |

## 7. Pobožnost k Bogu Sinu.

### a) Češčenje sv. Rešnjega Telesa.

|                                               |     |
|-----------------------------------------------|-----|
| Obiskovanje sv. Rešnjega Telesa . . . . .     | 385 |
| Litanije v čast sv. Rešnjega Telesa . . . . . | 393 |
| Počeščenje sv. Rešnjega Telesa . . . . .      | 401 |

### b) Češčenje Jezusovega Srca.

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| Hrepenenje po Jezusovem Srcu . . . . .      | 404 |
| Srčni zdihljeji k Jezusovemu Srcu . . . . . | 405 |

|                                                                                | Stran |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Darovanje Jezusovemu Srcu . . . . .                                            | 406   |
| Pobožno pozdravljenje presv. Jezusovega<br>Srca . . . . .                      | 406   |
| Prošnja za odpuščenje krivic storjenih<br>presvetemu Jezusovemu Srcu . . . . . | 408   |
| Litanije na čast presv. Jezusovemu Srcu . . . . .                              | 410   |

*c) Češčenje Kristusovega trpljenja.*

|                                                  |     |
|--------------------------------------------------|-----|
| Počesčenje Jezusovih peterih ran . . . . .       | 418 |
| Molitev k trpečemu Jezusu . . . . .              | 421 |
| Litanije v čast trpljenja Kristusovega . . . . . | 423 |

*d) Češčenje Jezusovega Detinstva.*

|                                          |     |
|------------------------------------------|-----|
| K Jezusovemu Detinstvu . . . . .         | 430 |
| Molitev v čast Jezusovih jaslí . . . . . | 436 |

## 8. Pobožnost k Bogu sv. Duha.

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| Sedem prošenj za sedmere darove sv. Duha . . . . . | 438 |
| Litanije v čast sv. Duha . . . . .                 | 441 |

## 9. Češčenje Marije Device.

*a) Češčenje presvetega Marijinega Srca.*

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| Molitev k presv. Marijinemu Srcu . . . . .             | 447 |
| Molitev k neomadeževanemu Marijinemu<br>Srcu . . . . . | 449 |
| Spomni se . . . . .                                    | 451 |
| Pozdravljenje Marije Device . . . . .                  | 452 |
| Litanije v čast presv. Marijinega Srca . . . . .       | 454 |
| Zdihljeji k Marijinemu Srcu . . . . .                  | 458 |

*b) Sv. rožni venec.*

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| Nauk o sv. rožnem vencu . . . . .                          | 459 |
| Molitev sv. rožnega venca . . . . .                        | 460 |
| Rožni venček v čast Marije čistega spo-<br>četja . . . . . | 462 |
| Mali rožni venec naše ljube Gospe presv.<br>Srca . . . . . | 463 |

c) *Češčenje žalostne Matere Božje.*

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Prošnje do prežalostnega Marijinega Srca                      | 463 |
| Venec v čast sedem žalost Matere Božje<br>(s premišljevanjem) | 468 |
| Samo sv. rožni venec sedem žalost Marije<br>Device            | 473 |

d) *Zahvala Mariji Devici.*

|                     |     |
|---------------------|-----|
| Tebe Marija hvalimo | 474 |
|---------------------|-----|

**10. Češčenje sv. Jožefa.**a) *Devetdnevna pobožnost k sv. Jožefu.*

|                                    |     |
|------------------------------------|-----|
| Devetdnevna pobožnost k sv. Jožefu | 479 |
| Litanije sv. Jožefa                | 481 |

b) *Na čast sedmeri žalosti in sedmeremu  
veselju sv. Jožefa.*

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| Molitev na čast 7 žalosti in 7 veselj sv.<br>Jožefa | 483 |
| Molitev po dokončani devetdnevni po-<br>božnosti    | 490 |
| Za čistost                                          | 491 |
| Molitev k sv. Jožefu za sv. Cerkev                  | 493 |
| Pesem na čast sv. Jožefu                            | 494 |
| Zdihljeja k sv. Jožefu                              | 497 |

**11. Češčenje sv. Alojzija.***Devetdnevna pobožnost k sv. Alojziju.*

|                                  |     |
|----------------------------------|-----|
| Vsakdanja molitev k sv. Alojziju | 497 |
| Litanije sv. Alojzija            | 501 |
| Molitev v praznik sv. Alojzija   | 506 |

**12. Češčenje sv. Frančiška Serafinskega.**

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Litanije v čast sv. Frančiška Serafinskega | 507 |
| Molitev k sv. Frančišku Serafinskemu       | 514 |

|                                              |     |
|----------------------------------------------|-----|
| Molitev tretjerednika k sv. Frančišku        |     |
| Serafinskemu . . . . .                       | 515 |
| Pozdrav sv. Frančiška Serafinskega . . . . . | 516 |
| Molitev za potrebne čednosti (sv. Frančiška) | 516 |

### 13 Češčenje sv. Antonija Padovanskega.

|                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Litanije v čast sv. Antonija Padovanskega                                    | 517 |
| K svetemu Antoniju . . . . .                                                 | 522 |
| K svetemu Antoniju v vsaki sili . . . . .                                    | 523 |
| Responzorij k sv. Antoniju, posebno za<br>najdenje zgubljenih reči . . . . . | 526 |

### 14. Razne molitve.

|                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------|-----|
| Molitev mladenča k Materi Božji . . . . .                          | 528 |
| Molitev deklíce (device) k Materi Božji                            | 530 |
| Molitev k prečisti Devici Mariji zoper<br>vse hude misli . . . . . | 531 |
| K Mariji v vsaki potrebi in žalosti . . . . .                      | 532 |
| Molitev v čast sv. Terezije . . . . .                              | 533 |
| Molitev za spovednika . . . . .                                    | 534 |
| Molitev otrok za stariše . . . . .                                 | 535 |
| Molitev pri volitvi stana . . . . .                                | 536 |
| Molitev zakonskih in starišev . . . . .                            | 537 |
| Za srečno smrt (k Mariji D.) . . . . .                             | 538 |
| K sv. Barbari za srečno smrt . . . . .                             | 539 |

### 15. Posvečevanje

|                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------|-----|
| Tretjega Reda sv. o. Frančiška božjemu<br>Srcu Jezusovemu . . . . . | 540 |
|---------------------------------------------------------------------|-----|

### 16. Zdihljeji in izreki

|                               |     |
|-------------------------------|-----|
| sv. očeta Frančiška . . . . . | 543 |
|-------------------------------|-----|

### 17. Slovo

|                               |     |
|-------------------------------|-----|
| sv. očeta Frančiška . . . . . | 545 |
|-------------------------------|-----|



## DOSTAVEK:

*Molitve pri mesečnih shodih (pridigah).*

|                                 | Stran |
|---------------------------------|-------|
| Pred zborom (pridigo) . . . . . | 547   |
| Po zboru (pridigi) . . . . .    | 550   |

---

 Popravki.

- Na strani 48, v 8. vrsti od zdoli, beri: življenju, mesto: žiljenju.
- Na strani 49, v 10. vrsti od zdoli, beri: nogo, mesto: noge.
- Na strani 106, v 7. vrsti od zdoli, beri: Vineis, mesto: Veneis.
- Na strani 217, v 11. vrsti od zdoli, beri: odpustek, mesto: odpustak.
- Na strani 313, v 4. vrsti od zgoraj, beri: vboštvo, mesto: vbošto.
- Na strani 346, v 10. vrsti od zdoli, beri: rešnjemu, mesto: rešnjem.
- Na strani 349, v 11. vrsti od zdoli, beri: Jezusa, mesto: Jozusa.
- Na strani 469, v 10. vrsti od zdoli, beri: postal, mesto: pastal.
- Na strani 471, v 13. vrsti od zdoli beri: Devica, mesto: Device.



632)



The

a

the

L

n

book

o

no

n

book







NARODNA IN UNIVERZITETNA  
KNJIŽNICA

COBISS #



00000320639

